Този текст служи само за информационни цели и няма правно действие. Институциите на Съюза не носят отговорност за неговото съдържание. Автентичните версии на съответните актове, включително техните преамбюли, са версиите, публикувани в Официален вестник на Европейския съюз и налични в EUR-Lex. Тези официални текстове са пряко достъпни чрез връзките, публикувани в настоящия документ

►**B**

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/2139 НА КОМИСИЯТА

от 4 юни 2021 година

за допълнение на Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета чрез установяване на техническите критерии за проверка с цел определяне на условията, при които дадена икономическа дейност се квалифицира като допринасяща съществено за смекчаването на изменението на климата или за адаптирането към изменението на климата, и с цел определяне дали тази икономическа дейност не нанася значителни вреди във връзка с постигането на някоя от другите екологични цели

(текст от значение за ЕИП)

(ОВ L 442, 9.12.2021 г., стр. 1)

Изменен със:

		Официален вестник		
		№	страница	дата
►**M1**	Делегиран регламент (ЕС) 2022/1214 на Комисията от 9 март 2022 година	L 188	1	15.7.2022 г.
►**M2**	Делегиран регламент (ЕС) 2023/2485 на Комисията от 27 юни 2023 година	L 2485	1	21.11.2023 г.
►**M3**	Делегиран регламент (ЕС) 2024/3215 на Комисията от 28 юни 2024 година	L 3215	1	19.12.2024 г.

▼B

ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/2139 НА КОМИСИЯТА

от 4 юни 2021 година

за допълнение на Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета чрез установяване на техническите критерии за проверка с цел определяне на условията, при които дадена икономическа дейност се квалифицира като допринасяща съществено за смекчаването на изменението на климата или за адаптирането към изменението на климата, и с цел определяне дали тази икономическа дейност не нанася значителни вреди във връзка с постигането на някоя от другите екологични цели

(текст от значение за ЕИП)

Член 1

В приложение I към настоящия регламент се установяват техническите критерии за проверка с цел определяне на условията, при които дадена икономическа дейност се квалифицира като допринасяща съществено за смекчаването на изменението на климата, и с цел определяне дали тази икономическа дейност не нанася значителни вреди във връзка с постигането на някоя от другите екологични цели по член 9 от Регламент (ЕС) 2020/852.

Член 2

В приложение II към настоящия регламент се установяват техническите критерии за проверка с цел определяне на условията, при които дадена икономическа дейност се квалифицира като допринасяща съществено за адаптирането към изменението на климата, и с цел определяне дали тази икономическа дейност не нанася значителни вреди във връзка с постигането на някоя от другите екологични цели по член 9 от Регламент (ЕС) 2020/852.

▼M1

Член 2а

Преглед

При извършване на прегледа, посочен в член 19, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2020/852, Комисията също така преразглежда и оценява необходимостта от изменение на датите, посочени в приложение I, раздел 4.27, раздел 4.28, раздел 4.29, точка 1, буква б), раздел 4.30, точка 1, буква б) и раздел 4.31, точка 1, буква б).

При всяко преразглеждане на датата, посочена в точка 2) от раздели 4.27 и 4.28 от приложение I, се взема предвид техническият напредък в търговията със устойчиво на аварии гориво в Съюза и в световен мащаб.

▼B

Член 3

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 1 януари 2022 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Технически критерии за проверка с цел определяне на условията, при които дадена икономическа дейност се квалифицира като допринасяща съществено за смекчаването на изменението на климата, и с цел определяне дали тази икономическа дейност не нанася значителни вреди на някоя от другите екологични цели

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Горско стопанство

1.1. Залесяване

1.2. Рехабилитация и възстановяване на горите, в т.ч. повторно залесяване и естествено възобновяване на горите след извънредно явление

1.3. Стопанисване на горите

1.4. Природозащитно горско стопанство

2. Дейности по опазване на околната среда и възстановяване

2.1. Възстановяване на влажни зони

3. Преработваща промишленост (производство)

3.1. Производство на технологични изделия за енергия от възобновяеми източници

3.2. Производство на оборудване за производство и използване на водород

3.3. Производство на нисковъглеродни технологични изделия за транспорта

3.4. Производство на акумулаторни батерии

3.5. Производство на оборудване за енергийна ефективност за сгради

3.6. Производство на други нисковъглеродни технологични изделия

3.7. Производство на цимент

3.8. Производство на алуминий

3.9. Производство на чугун и стомана

3.10. Производство на водород

3.11. Производство на технически въглерод

3.12. Производство на калцинирана сода

3.13. Производство на хлор

3.14. Производство на основни органични химични вещества

3.15. Производство на амоняк

3.16. Производство на азотна киселина

3.17. Производство на полимери (пластмаси) в първична форма

▼B

4. Енергетика

4.1. Производство на електроенергия чрез технология за слънчева фотоволтаична енергия

4.2. Производство на електроенергия чрез технология за концентриране на слънчева енергия (КСЕ)

4.3. Производство на електроенергия от вятърна енергия

4.4. Производство на електроенергия чрез технологии за океанска енергия

4.5. Производство на електроенергия от водна енергия

4.6. Производство на електроенергия от геотермална енергия

4.7. Производство на електроенергия от възобновяеми неизкопаеми газообразни и течни горива

4.8. Производство на електроенергия от биоенергия

4.9. Пренос и разпределение на електроенергия

4.10. Съхранение на електроенергия

4.11. Съхранение на топлинна енергия

4.12. Съхранение на водород

4.13. Производство на биогаз и биогорива за използване в транспорта, както и на течни горива от биомаса

4.14. Преносни и разпределителни мрежи за газове от възобновяеми и нисковъглеродни източници

4.15. Разпределение на енергия от районна отоплителна/охладителна система

4.16. Монтаж и експлоатация на електрически термопомпи

4.17. Комбинирано производство на енергия за отопление/охлаждане и електроенергия от слънчева енергия

4.18. Комбинирано производство на енергия за отопление/охлаждане и електроенергия от геотермална енергия

4.19. Комбинирано производство на енергия за отопление/охлаждане и електроенергия от възобновяеми неизкопаеми газообразни и течни горива

4.20. Комбинирано производство на енергия за отопление/охлаждане и електроенергия от биоенергия

4.21. Производство на енергия за отопление/охлаждане чрез технология за слънчево термално отопление

4.22. Производство на енергия за отопление/охлаждане от геотермална енергия

4.23. Производство на енергия за отопление/охлаждане от възобновяеми неизкопаеми газообразни и течни горива

4.24. Производство на енергия за отопление/охлаждане от биоенергия

4.25. Производство на енергия за отопление/охлаждане от отпадна топлина

▼B

4.26. Етапи преди пускането на пазара на авангардни технологии за производство на енергия от ядрени процеси с минимални отпадъци от горивния цикъл

4.27. Изграждане и безопасна експлоатация на нови ядрени електроцентрали за производство на електроенергия или топлинна енергия, включително за производство на водород, като се използват най-добрите налични технологии

4.28. Производство на електроенергия от ядрена енергия в съществуващи инсталации

4.29. Производство на електроенергия от изкопаеми газообразни горива

4.30. Високоефективно комбинирано производство на топлоенергия/студ и електроенергия от газообразни изкопаеми горива

4.31. Производство на топлоенергия/студ от изкопаеми газообразни горива в ефективна районна отоплителна и охладителна система

5. Доставяне на води (водоснабдяване), канализационни услуги, управление на отпадъците и възстановяване

5.1. Изграждане, разширяване и експлоатация на системи за събиране, пречистване и доставяне на води

5.2. Подновяване на системи за събиране, пречистване и доставяне на води

5.3. Изграждане, разширяване и експлоатация на системи за събиране и пречистване на отпадъчни води

5.4. Подновяване на системи за събиране и пречистване на отпадъчни води

5.5. Събиране и превоз на неопасни отпадъци на фракции, разделени при източника

5.6. Анаеробно разграждане на утайка от пречистване на отпадъчни води

5.7. Анаеробно разграждане на биологични отпадъци

5.8. Компостиране на биологични отпадъци

5.9. Оползотворяване на материали от неопасни отпадъци

5.10. Улавяне и оползотворяване на сметищен газ

5.11. Транспортиране на CO_2

5.12. Трайно съхранение на CO_2 в подземни геоложки формации

6. Транспорт

6.1. Междуселищен пътнически железопътен транспорт

6.2. Товарен железопътен транспорт

6.3. Градски и крайградски транспорт, пътнически автомобилен транспорт

6.4. Използване на средства за лична мобилност, велосипедна логистика

6.5. Транспорт с мотоциклети, леки пътнически автомобили и леки търговски превозни средства

▼B

6.6. Услуги за товарен автомобилен транспорт

6.7. Пътнически транспорт по вътрешни водни пътища

6.8. Товарен транспорт по вътрешни водни пътища

6.9. Модернизиране на плавателни съдове за пътнически и товарен транспорт по вътрешни водни пътища

6.10. Морски и крайбрежен товарен воден транспорт, плавателни съдове за пристанищни дейности и спомагателни дейности

6.11. Морски и крайбрежен пътнически воден транспорт

6.12. Модернизиране на плавателни съдове за морски и крайбрежен товарен и пътнически воден транспорт

6.13. Инфраструктура за лична мобилност, велосипедна логистика

6.14. Инфраструктура за железопътен транспорт

6.15. Инфраструктура, спомагаща за развитието на нисковъглеродния автомобилен транспорт и обществен транспорт

6.16. Инфраструктура, спомагаща за развитието на нисковъглеродния воден транспорт

6.17. Нисковъглеродна летищна инфраструктура

7. Строителство и операции с недвижими имоти

7.1. Строителство на нови сгради

7.2. Ремонт (обновяване) на съществуващи сгради

7.3. Монтаж, поддръжка и ремонт на оборудване за енергийна ефективност

7.4. Монтаж, поддръжка и ремонт на станции за зареждане за електрически превозни средства в сгради (и на места за паркиране, свързани със сгради)

7.5. Монтаж, поддръжка и ремонт на инструменти и уреди за измерване, регулиране и контрол на енергийните характеристики на сгради

7.6. Монтаж, поддръжка и ремонт на технологични изделия за възобновяема енергия

7.7. Придобиване и притежаване на сгради

8. Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения

8.1. Обработка на данни, хостинг и подобни дейности

8.2. Основани на данни решения за намаляване на емисиите на парникови газове

9. Професионални дейности и научни изследвания

9.1. Научни изследвания, развойна дейност и нововъведения в тясна връзка с пазара

9.2. Научни изследвания, развойна дейност и нововъведения във връзка с прякото улавяне на CO_2 във въздуха

9.3. Професионални услуги, свързани с енергийните характеристики на сгради

▼B

Допълнение А: Общи критерии за НЗВ по отношение на адаптирането към изменението на климата

Допълнение Б: Общи критерии за НЗВ по отношение на устойчивото използване и опазването на водните и морските ресурси

Допълнение В: Общи критерии за НЗВ по отношение на предотвратяването и контрола на замърсяването във връзка с използването и наличието на химикали

Допълнение Г: Общи критерии за НЗВ по отношение на опазването и възстановяването на биологичното разнообразие и екосистемите

Допълнение Д: Технически изисквания за санитарната арматура и керамика

1. ГОРСКО СТОПАНСТВО

1.1. **Залесяване**

Описание на дейността

Създаване на гора чрез засаждане, целенасочено засяване или естествено възобновяване върху земя, която до този момент е била обект на различно земеползване или не се е използвала. Залесяването предполага преобразуване на земеползването (промяна на предназначението) от негорска площ в гора в съответствие с определението за залесяване на Организацията на ООН за прехрана и земеделие (ФАО) ([1]), според което „гора“ е земна площ, отговаряща на определението за гора, установено в националната нормативна уредба, а когато няма такова – на определението за гора на ФАО ([2]). Залесяването може да включва залесяване в миналото, доколкото то се извършва в промеждутъка от засаждането на дърветата до момента на признаване на земеползването като гора.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код A2 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006. Икономическите дейности от тази категория са ограничени до следните кодове по NACE II: 02.10 – възпроизводство на гори, 02.20 – дърводобив, 02.30– събиране на диворастящи и недървесни продукти, и 02.40 – спомагателни дейности в горското стопанство.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

1. *План за залесяване и последващ план за стопанисване на гората или равностоен акт*

1.1. За площта, на която се развива дейността, се прилага план за залесяване – със срок от най-малко пет години или с минималния срок, предписан в националната нормативна уредба – който е разработен преди началото на дейността и който се обновява редовно, до момента, в който площта вече отговаря на определението за гора, установено в националната нормативна уредба, а когато няма такова – на определението за гора на ФАО.

([1]) Създаването на гора чрез засаждане или целенасочено засяване върху земя, която до този момент е била обект на различно земеползване, предполага преобразуване на земеползването (промяна на предназначението) от негорска площ в гора *(ФАО, Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions* („Оценка на световните ресурси 2020 г. Термини и определения“ (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([2]) Земя, която се простира върху повече от 0,5 хектара, с дървета с височина над пет метра и с над 10 % покритие от дървесни корони, или дървета, които могат да достигнат тези прагови стойности намясто. Тук не се включва земята, която е с преобладаващо земеделско или градско земеползване, *ФАО, Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions* („Оценка на световните ресурси 2020 г. Термини и определения“ (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

Планът за залесяване съдържа всички елементи, изисквани съгласно националната нормативна уредба във връзка с оценката на въздействието на залесяването върху околната среда.

1.2 Предоставя се подробна информация – за предпочитане посредством плана за залесяване или, ако информацията липсва, посредством друг документ – по следните точки:

а) описание на площта в съответствие със записа в поземления регистър;

б) подготовка на обекта и неговите въздействия върху вече съществуващите въглеродни запаси, в това число почви и надземна биомаса, с цел опазване на земите (терените) с високи въглеродни запаси ([3]);

в) целите на стопанисването, включително основните ограничения;

г) общи стратегии и дейности с оглед постигане на целите на стопанисването, включително очаквани операции през целия горски цикъл;

д) определяне на условията в горското местообитание, включително основни съществуващи и предвидени видове горски дървета, наред с тяхното разпространение (площ) и разпределение;

е) сектори, пътища, право за преминаване и други условия за публичен достъп, физически елементи, включително водни пътища, територии под юридически и други ограничения;

ж) мерки, внедрени с цел постигане и поддържане на добро състояние на горските екосистеми;

з) отчитане на обществени въпроси (в т.ч. запазване на ландшафта, допитване до заинтересованите лица съгласно условията, предвидени в националната нормативна уредба);

и) оценка на рисковете, свързани с горите, включително горски пожари, нашествия на вредители и възникване на огнища на болести, с цел предотвратяване, намаляване и контрол на рисковете, както и въвеждане на мерки за осигуряване на защита от остатъчните рискове и адаптиране към тях;

й) оценка на въздействието върху продоволствената сигурност;

к) всички критерии за ненанасяне на значителни вреди (НЗВ), относими към залесяването.

1.3. Когато площта се превърне в гора, след плана за залесяване започва прилагането на последващ план за стопанисване на гората или на равностоен акт, предвиден в националното законодателство, като ако в националното законодателство липсва определение за план за стопанисване на гората или за равностоен акт, се използва определението на ФАО за „горска площ с дългосрочен план за стопанисване на гората“ ([4]). Планът за стопанисване на гората или равностойният акт са за срок от 10 или повече години и постоянно се обновяват.

1.4 Предоставя се информация по следните точки, които още не са документирани в плана за стопанисване на гората или в равностойна система:

а) цели на стопанисването, включително основни ограничения ([5]);

б) общи стратегии и дейности с оглед постигане на целите на стопанисването, включително очаквани операции през целия горски цикъл;

в) определяне на условията в горското местообитание, включително основни съществуващи и предвидени видове горски дървета, наред с тяхното разпространение и разпределение;

г) определяне на площта в съответствие със записа в поземления регистър;

д) сектори, пътища, право за преминаване и други условия за публичен достъп, физически елементи, включително водни пътища, територии под юридически и други ограничения;

([3]) „Терен с високи въглеродни запаси“ означава влажни зони (мочурища), включително торфища, и трайно залесени зони по смисъла на член 29, параграф 4, букви а), б) и в) от Директива (ЕС) 2018/2001.

([4]) Горска площ, за която има документиран дългосрочен план за стопанисване (за десет или повече години), предназначен за постигането на определени цели на стопанисването и подлежащ на периодично преразглеждане, (ФАО, Global Resources Assessment 2020. *Terms and definitions* („Оценка на световните ресурси 2020 г. Термини и определения“ (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([5]) Включително анализ на i) дългосрочната устойчивост на горските ресурси; ii) въздействието/натиска върху опазването на местообитанието, многообразието на съответните местообитания и условията на дърводобив с цел да се сведат до минимум въздействията върху почвата.

▼B

е) мерки, внедрени с цел поддържане на доброто състояние на горските екосистеми;

ж) отчитане на обществени въпроси (в т.ч. запазване на ландшафта, допитване до заинтересованите лица съгласно условията, предвидени в националната нормативна уредба);

з) оценка на рисковете, свързани с горите, включително горски пожари, нашествия на вредители и възникване на огнища на болести, с цел предотвратяване, намаляване и контрол на рисковете, както и въвеждане на мерки за осигуряване на защита от остатъчните рискове и адаптиране към тях;

и) всички критерии за НЗВ, относими към стопанисването на гората.

1.5. Дейността се извършва при спазване на най-добрите практики за залесяване, определени в националното законодателство, или, ако в националното законодателство не са предвидени такива практики, дейността отговаря на един от следните критерии:

а) при дейността се спазва Делегиран регламент (ЕС) № 807/2014 на Комисията ([6]);

б) дейността се извършва при спазване на „Общоевропейските насоки за залесяване и повторно залесяване с особено внимание върху разпоредбите на Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата“ ([7]);

1.6. При дейността не се влошава качеството на земя (терен) с високи въглеродни запаси ([8]).

1.7. Въведената система за стопанисване, свързана с дейността, отговаря на задължението за надлежна проверка и на изискванията за законност, определени в Регламент (ЕС) № 995/2010 на Европейския парламент и на Съвета ([9]).

1.8. В плана за залесяване и в последващия план за стопанисване на гората или в равностойния акт е предвидено наблюдение за обезпечаване на верността на информацията в него, по-специално що се отнася до данните за включената площ.

2. *Анализ на климатичните ползи*

2.1. За площите, които отговарят на изискванията на равнище горски район на снабдяване, за да се гарантира, че равнищата на въглеродните запаси и на въглеродните поглътители в гората се запазват или подобряват в дългосрочен план съгласно член 29, параграф 7, буква б) от Директива (ЕС) 2018/2001, дейността отговаря на следните критерии:

а) анализът на климатичните ползи показва, че нетният баланс на емисиите и поглъщанията на парникови газове, генерирани чрез дейността за период от 30 години от започването на дейността, е по-нисък от базовото равнище, съответстващо на баланса на емисиите и поглъщанията на парникови газове за период от 30 години от започването на дейността, свързан с обичайните практики, които биха били осъществявани на съответната площ без тази дейност;

б) дългосрочните климатични ползи се смятат за потвърдени, когато се докаже съответствие с член 29, параграф 7, буква б) от Директива (ЕС) 2018/2001.

2.2. За площите, които не отговарят на изискванията на равнище горски район на снабдяване, за да се гарантира, че равнищата на въглеродните запаси и на въглеродните поглътители в гората се запазват или подобряват в дългосрочен план съгласно член 29, параграф 7, буква б) от Директива (ЕС) 2018/2001, дейността отговаря на следните критерии:

а) анализът на климатичните ползи показва, че нетният баланс на емисиите и поглъщанията на парникови газове, генерирани чрез дейността за период от 30 години от започването на дейността, е по-нисък от базовото равнище, съответстващо на баланса на емисиите и поглъщанията на парникови газове за период от 30 години от започването на дейността, свързан с обичайните практики, които биха били осъществявани на съответната площ без тази дейност;

([6]) Делегиран регламент (ЕС) № 807/2014 на Комисията от 11 март 2014 г. за допълнение на някои разпоредби на Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за въвеждане на преходни разпоредби (ОВ L 227, 31.7.2014 г., стр. 1).

([7]) Forest Europe Pan-European Guidelines for Afforestation and Reforestation with a special focus on the provisions of the UNFCCC (Общоевропейски насоки за залесяване и повторно залесяване с особено внимание върху разпоредбите на Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата), одобрени на Срещата на ниво експерти на МКЗГЕ на 12—13 ноември 2008 г. и Бюрото за Общоевропейската стратегия за биологично и ландшафтно разнообразие (PEBLDS) от името на Съвета на PEBLDS на 4 ноември 2008 г., (версия от 4.6.2021 г.: https://www.foresteurope.org/docs/other_meetings/2008/Geneva/Guidelines_Aff_Ref_ADOPTED.pdf).

([8]) „Терен с високи въглеродни запаси“ означава влажни зони (мочурища), включително торфища, и трайно залесени зони по смисъла на член 29, параграф 4, букви а), б) и в) от Директива (ЕС) 2018/2001.

([9]) Регламент (ЕС) № 995/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 20 октомври 2010 г. за определяне на задълженията на операторите, които пускат на пазара дървен материал и изделия от дървен материал (ОВ L 295, 12.11.2010 г., стр. 23).

▼B

б) прогнозният дългосрочен среден нетен баланс на парниковите газове от дейността е по-нисък от дългосрочния среден баланс на парниковите газове, прогнозиран за базовото равнище по точка 2.2, като терминът „дългосрочен“ се отнася до по-дългия срок измежду следните два: 100 години или продължителността на един пълен горски цикъл.

2.3. Изчислението на климатичните ползи отговаря на всички долупосочени критерии:

а) анализът съответства на изданието на Междуправителствения комитет по изменение на климата (МКИК) от 2019 г. „Усъвършенстване на насоките на МКИК от 2006 г. за националните инвентаризации на парниковите газове“ ([10]). Анализът на климатичните ползи се извършва въз основа на прозрачна, точна, последователна, пълна и съпоставима информация, обхваща всички въглеродни депа, засегнати от дейността, в т.ч. надземна биомаса, подземна биомаса, мъртва дървесина, паднала листна маса и клони и почва, разчита на най-консервативните допускания за изчисленията и включва уместни съображения относно рисковете от нетрайност и обрати в секвестирането на въглерод, риска от насищане и риска от изтичане.

б) обичайните практики, в т.ч. дърводобивните практики, са едни от следните:

i) практиките на стопанисване, документирани в последния вариант на плана за стопанисване на гората или в равностоен акт преди започването на дейността, ако има такъв;

ii) най-скорошните обичайни практики преди започването на дейността;

iii) практиките, съответстващи на система за стопанисване, с която се гарантира, че равнищата на въглеродните запаси и на въглеродните поглътители в горската площ се запазват или подобряват в дългосрочен план съгласно член 29, параграф 7, буква б) от Директива (ЕС) 2018/2001.

в) степента на подробност на анализа е съразмерна със съответната площ и се използват стойности, специфични за съответната площ.

г) емисиите и поглъщанията в резултат на природни смущения, като нашествия на вредители и болести, горски пожари, ветрове и щети от бури, които засягат площта и причиняват ниски резултати, не водят до неспазване на Регламент (ЕС) 2020/852, при условие че анализът на климатичните ползи съответства на изданието на МКИК от 2019 г. „Усъвършенстване на насоките на МКИК от 2006 г. за националните инвентаризации на парниковите газове“ относно емисиите и поглъщанията поради природни смущения.

2.4. От горските стопанства с площ под 13 хектара не се изисква да извършват анализ на климатичните ползи.

3. *Гаранция за трайност*

3.1. Съгласно националната нормативна уредба статутът на гора на площта, където се извършва дейността, се гарантира чрез една от следните мерки:

а) площта се класифицира като трайна горска територия в съответствие с определението на ФАО ([11]);

б) площта се класифицира като защитена територия;

в) по отношение на площта се прилага законова или договорна гаранция, по силата на която тя ще остане гора.

3.2. Съгласно националната нормативна уредба изпълнителят на дейността поема задължение да запази целта за постигане на климатичните ползи, определени по реда на точка 2, при бъдещите обновявания на плана за залесяване и последващия план за стопанисване на гората или равностоен акт, отвъд финансираната дейност. Освен това изпълнителят на дейността поема задължение да компенсира всяко намаление на климатичните ползи, определени по реда на точка 2, с равностойни климатични ползи вследствие на извършването на дейност, съответстваща на една от горскостопанските дейности, определени в настоящия регламент.

([10]) „Усъвършенстване на насоките на МКИК от 2006 г. за националните инвентаризации на парниковите газове, 2019 г.“ (версия от 4.6.2021 г.: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/).

([11]) Горска площ, която е предназначена да бъде запазена като гора и чието предназначение не може да се променя за друг вид земеползване.*(ФАО, Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions* („Оценка на световните ресурси 2020 г. Термини и определения“ (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

4. *Одит*

В срок от две години от започването на дейността и на всеки 10 години след това се проверява дали при дейността се спазват критериите за съществен принос за смекчаването на изменението на климата и критериите за НЗВ, като проверката се извършва от:

а) съответните национални компетентни органи; или

б) независимо външно сертифициращо лице, по искане на националните органи или на изпълнителя на дейността.

С цел намаляване на разходите одитите може да се извършват заедно с одит за сертифициране в областта на горите (горска сертификация), одит за сертифициране в областта на климата или друг одит.

Независимото външно сертифициращо лице не може да бъде в конфликт на интереси със собственика или с финансиращото лице и не може да участва в разработването или изпълнението на дейността.

5. *Групова оценка*

Спазването на критериите за съществен принос за смекчаването на изменението на климата и критериите за НЗВ може да се проверява:

а) на равнището на горския район на снабдяване ([12]) съгласно определението в член 2, точка 30 от Директива (ЕС) 2018/2001;

б) на равнището на група стопанства, която е достатъчно еднородна за оценяването на риска във връзка с устойчивостта на горскостопанската дейност, при условие че всички стопанства в групата имат трайни отношения помежду си и участват в дейността, а групата им остава една и съща за всички следващи одити.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение. Подробната информация по точка 1.2., буква к) включва разпоредби за спазване на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Употребата на пестициди се намалява и се предпочитат алтернативни подходи или техники, които може да включват нехимични алтернативи на пестицидите, съгласно Директива 2009/128/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([13]), с изключение на случаите, в които използването на пестициди е необходимо с цел контрол на нашествията на вредители и възникването на огнища на болести. При дейността се минимизира употребата на изкуствени торове и не се използва оборски тор. При дейността се спазва Регламент (ЕС) 2019/1009 на Европейския парламент и на Съвета ([14]) или националните правила за изкуствените торове или подобрителите на почвата за селскостопански цели.

([12]) „Район на снабдяване“ означава географски определен район, от който е добита горскостопанската биомаса, за който съществува надеждна и независима информация и където условията са достатъчно хомогенни, за да се прецени рискът във връзка с характеристиките по отношение на устойчивостта и законността на горскостопанската биомаса.

([13]) Директива 2009/128/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за действие на Общността за постигане на устойчива употреба на пестициди (ОВ L 309, 24.11.2009 г., стр. 71).

([14]) Регламент (ЕС) 2019/1009 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 година за определяне на правила за предоставяне на пазара на ЕС продукти за наторяване и за изменение на регламенти (ЕО) № 1069/2009 и (ЕО) № 1107/2009 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2003/2003 (ОВ L 170, 25.6.2019 г., стр. 1).

▼B

	Предприемат се добре документирани и проверими мерки за избягване на употребата на активни вещества, посочени в част А от приложение I към Регламент (ЕС) 2019/1021 ([15]) на Европейския парламент и на Съвета ([16]), Ротердамската конвенция относно процедурата за предварително обосновано съгласие при международната търговия с определени опасни химични вещества и пестициди ([17]), Конвенцията Минамата относно живака ([18]), Монреалския протокол за веществата, които нарушават озоновия слой, ([19]) и на активни вещества, посочени под клас Ia („изключително опасни вещества“) или клас Ib („много опасни вещества“) в препоръчаната от Световната здравна организация (СЗО) класификация на пестицидите по степен на опасност ([20]). При дейността се спазва относимата национална нормативна уредба относно активните вещества. Замърсяването на водите и почвите се предотвратява и се предприемат мерки за почистване в случай на замърсяване.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	На площи, определени за опазване от националните компетентни органи, или в защитени местообитания дейността е в съответствие с природозащитните цели за тези площи. Не се преобразуват местообитания, особено уязвими на загуба на биологично разнообразие или с висока природозащитна стойност, или площи, предназначени за възстановяване на такива местообитания в съответствие с националното законодателство. Подробната информация по точка 1.2., буква к) (План за залесяване) и точка 1.4, буква и) (План за стопанисване на гората или равностойна система) включва разпоредби за запазване и евентуално подобряване на биологичното разнообразие в съответствие с националните и местните разпоредби, в т.ч. следното: а) осигуряване на добър природозащитен статус на местообитанието и видовете, съхраняване на обичайните видове в местообитанието; б) изключване на употребата или пускането на инвазивни чужди видове; в) изключване на употребата на чужди видове, освен ако може да бъде доказано следното: i) използването на горския репродуктивен материал поражда благоприятни и подходящи условия в екосистемата (като например климат, критерии за почвите и растителна зона, издръжливост на горски пожари); ii) срещащите се понастоящем на мястото местни видове вече не са приспособени към прогнозните климатични, почвени и хидрологични условия; г) осигуряване на запазването и подобряването на физическото, химичното и биологичното качество на почвата;

([15]) С който в Съюза се прилага Стокхолмската конвенция за устойчивите органични замърсители (ОВ L 209, 31.7.2006 г., стр. 3).

([16]) Регламент (ЕС) 2019/1021 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно устойчивите органични замърсители (ОВ L 169, 25.6.2019 г., стр. 45).

([17]) Ротердамска конвенция относно процедурата за предварително обосновано съгласие при международната търговия с определени опасни химични вещества и пестициди (ОВ L 63, 6.3.2003 г., стр. 29).

([18]) Конвенция Минамата относно живака (ОВ L 142, 2.6.2017 г., стр. 6.).

([19]) Монреалски протокол за веществата, които нарушават озоновия слой (ОВ L 297, 31.10.1988 г., стр. 21).

([20]) Препоръчаната от Световната здравна организация (СЗО) класификация на пестицидите по степен на опасност (версия от 2019 г.) (версия от 4.6.2021 г.: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

▼B

	д) насърчаване на благоприятни за биологичното разнообразие практики, които подсилват естествените процеси в горите; е) изключване на преобразуването на екосистеми с голямо биологично разнообразие в екосистеми с по-малко биологично разнообразие; ж) осигуряване на разнообразието на съответните местообитания и видове, свързани с гората; з) осигуряване на разнообразието на структурата на дървостоя, както и запазване или подобряване на зрелия дървостой и мъртвата дървесина.

1.2. **Рехабилитация и възстановяване на горите, в т.ч. повторно залесяване и естествено възобновяване на горите след извънредно явление**

Описание на дейността

Рехабилитация и възстановяване на горите съгласно определението в националната нормативна уредба. Когато в националната нормативна уредба няма такова определение, рехабилитацията и възстановяването отговарят на определение, което е широко прието в рецензираната научна литература за конкретни държави, или на определение, съответстващо на понятието на ФАО за „възстановяване на горите“ ([21]), или на определение, съответстващо на едно от определенията за „екологично възстановяване“ ([22]), прилагано за горите, или „рехабилитация на горите“ ([23]) съгласно Конвенцията за биологичното разнообразие ([24]). Икономическите дейности от тази категория включват и горските дейности, съответстващи на определението на

([21]) Възстановяването на горите включва:
— рехабилитация, което означава възстановяване на желаните видове, структури или процеси в съществуваща екосистема;
— пресъздаване, което означава възстановяване на местните растения на земя, която е с друго предназначение;
— ново създаване, което означава възстановяване на тежко увредена земя (със силно влошено качество), лишена от растителност;
— по-радикално – заместване, при което видовете, които не са добре приспособени към дадено място и не могат да мигрират, се заместват с привнесени видове, тъй като климатът се изменя бързо,
Forest restoration module (Модул за възстановяването на горите) B Sustainable Forest Management (SFM) Toolbox (Инструментариум за устойчивото стопанисване на горите) (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/sustainable-forest-management/toolbox/modules/forest-restoration/basic-knowledge/en/).

([22]) Екологично възстановяване (наричано също „възстановяване на екосистеми“):
— процесът на връщане на екосистема към естествената ѝ структура и функциониране отпреди нарушаването ѝ;
— процесът на подпомагане на оздравяването на дадена екосистема, която е нарушена, увредена или унищожена;
— процесът на умишлена промяна на дадено място с цел създаване на определена, местна екосистема. Целта на процеса е да се възпроизведат структурата, функционирането, разнообразието и динамиката на съответната екосистема;
— човешка намеса, предназначена за ускоряване на възстановяването на увредените местообитания или за връщане на екосистемите колкото е възможно по-близо до състоянията им отпреди нарушаването им,
Most used definitions/descriptions of key terms related to ecosystem restoration (Най-често използвани определения/описания на ключови термини, свързани с възстановяването на екосистемите).. 11-а конференция на страните по Конвенцията за биологичното разнообразие. 2012 г. UNEP/CBD/COP/11/INF/19 (версия от 4.6.2021 г.: https://www.cbd.int/doc/meetings/cop/cop-11/information/cop-11-inf-19-en.pdf).

([23]) Рехабилитация на гора е процесът на възстановяване на способността на гората отново да осигурява стоки и услуги, когато състоянието на рехабилитираната гора не е същото като състоянието ѝ отпреди влошаването,
Most used definitions/descriptions of key terms related to ecosystem restoration (Най-често използвани определения/описания на ключови термини, свързани с възстановяването на екосистемите). 11-а конференция на страните по Конвенцията за биологичното разнообразие. 2012 г. UNEP/CBD/COP/11/INF/19 (версия от 4.6.2021 г.: https://www.cbd.int/doc/meetings/cop/cop-11/information/cop-11-inf-19-en.pdf).

([24]) (Версия от 4.6.2021 г.: https://www.cbd.int/convention/text/).

▼B

ФАО за термина „повторно залесяване“ ([25]) и за термина „естествено възобновяваща се гора“ ([26]) след извънредно явление, когато за „извънредно явление“ има определение в националната нормативна уредба, а когато в нея няма такова определение, съответства на определението на МКИК за „извънредно метеорологично явление“ ([27]); или след горски пожар, когато определение за „горски пожар“ има в националната нормативна уредба, а когато в нея няма такова определение – съгласно определението в Европейския речник по горските пожари ([28]).

Икономическите дейности от тази категория не предполагат промяна в земеползването и се извършват на земя с влошено качество, отговаряща на определението за гора, установено в националната нормативна уредба, а когато няма такова – на определението за гора на ФАО ([29]).

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код A2 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006. Икономическите дейности от тази категория са ограничени до следните кодове по NACE II: 02.10 – възпроизводство на гори, 02.20 – дърводобив, 02.30– събиране на диворастящи и недървесни продукти, и 02.40 – спомагателни дейности в горското стопанство.

([25]) Повторно създаване на гора чрез засаждане и/или умишлено засяване върху земя, класифицирана като гора,
(ФАО, Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions („Оценка на световните ресурси 2020 г. Термини и определения“ (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([26]) Гора, състояща се предимно от дървета, израснали чрез естествено възобновяване, *(ФАО, Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions* („Оценка на световните ресурси 2020 г. Термини и определения“ (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([27]) Извънредно метеорологично явление е явление, което настъпва е рядко на определено място и в определено време от годината. Определенията за думата „рядко“ са различни, но едно извънредно метеорологично явление обичайно би било толкова рядко или по-рядко от 10-ия или 90-ия процентил на плътността на вероятността по оценки от наблюдения. По определение характеристиките на извънредните метеорологични условия може да се различават на различните места в абсолютен смисъл. Когато определен режим на извънредни метеорологични условия време се задържи за известно време, например за едно годишно време (сезон), той може да бъде определен като извънредно климатично явление, особено ако се наблюдават средни или общи показатели, които сами по себе си са извънредни или крайни (например суша или обилни валежи през цялото годишно време). Вж. МКИК, 2018 г.: *Приложение I Речник* (версия от 4.6.2021 г.: https://www.ipcc.ch/sr15/chapter/glossary/).

([28]) Всяко неконтролирано изгаряне на растителност (пожар), за което е необходимо решение или действие с цел потушаването му, 2012 European Glossary for wildfires and forest fires, съставен по проекта European Forest Fire Network- „EUFOFINET“, като част от програмата INTERREG IVC (версия от 4.6.2021 г.: https://www.ctif.org/index.php/library/european-glossary-wildfires-and-forest-fires).

([29]) Земя, която се простира върху повече от 0,5 хектара, с дървета с височина над пет метра и с над 10 % покритие от дървесни корони, или дървета, които могат да достигнат тези прагови стойности намясто. Тук не се включва земята, която е с преобладаващо земеделско или градско земеползване, ФАО, Global Resources Assessment 2020. *Terms and definitions* („Оценка на световните ресурси 2020 г. Термини и определения“ (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

1. *План за стопанисване на гората или равностоен акт*

1.1. Дейността се извършва на площ, за която се прилага план за стопанисване на гората или равностоен акт, предвиден в националното законодателство, като ако в националното законодателство липсва определение за план за стопанисване на гората или за равностоен акт, се използва определението на ФАО за термина „горска площ с дългосрочен план за стопанисване на гората“ ([30]).

Планът за стопанисване на гората или равностойният акт са за срок от 10 или повече години и постоянно се обновяват.

1.2. Предоставя се информация по следните точки, които още не са документирани в плана за стопанисване на гората или в равностойна система:

а) цели на стопанисването, включително основни ограничения ([31]);

б) общи стратегии и дейности с оглед постигане на целите на стопанисването, включително очаквани операции през целия горски цикъл;

в) определяне на условията в горското местообитание, включително основни съществуващи и предвидени видове горски дървета, наред с тяхното разпространение и разпределение;

г) определяне на площта в съответствие със записа в поземления регистър;

д) сектори, пътища, право за преминаване и други условия за публичен достъп, физически елементи, включително водни пътища, територии под юридически и други ограничения;

е) мерки, внедрени с цел поддържане на доброто състояние на горските екосистеми;

ж) отчитане на обществени въпроси (в т.ч. запазване на ландшафта, допитване до заинтересованите лица съгласно условията, предвидени в националната нормативна уредба);

з) оценка на рисковете, свързани с горите, включително горски пожари, нашествия на вредители и възникване на огнища на болести, с цел предотвратяване, намаляване и контрол на рисковете, както и въвеждане на мерки за осигуряване на защита от остатъчните рискове и адаптиране към тях;

и) всички критерии за НЗВ, относими към стопанисването на гората.

1.3. Устойчивостта на системите за стопанисване на гората, документирани в плана по точка 1.1, се осигурява чрез избиране на най-амбициозния измежду следните подходи:

а) стопанисването на гората съответства на приложимото национално определение за устойчиво стопанисване на горите;

б) стопанисването на гората съответства на определението на „Forest Europe“ ([32]) за устойчиво стопанисване на горите и е съобразено с Общоевропейските насоки на оперативно равнище за устойчивото стопанисване на горите ([33]);

в) въведената система за стопанисване отговаря на критериите за устойчивост на горите, определени в член 29, параграф 6 от Директива (ЕС) 2018/2001, а от началната дата на прилагането му отговарят на изискванията на акта за изпълнение за оперативните насоки относно енергията от горскостопанска биомаса, приет съгласно член 29, параграф 8 от посочената директива.

([30]) Горска площ, за която има изготвен дългосрочен план за стопанисване (за десет или повече години), предназначен за постигането на определени цели на стопанисването и подлежащ на периодично преразглеждане.
(ФАО, Global Resources Assessment 2020. *Terms and definitions* („Оценка на световните ресурси 2020 г. Термини и определения“ (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([31]) Включително анализ на i) дългосрочната устойчивост на горските ресурси; ii) въздействието/натиска върху опазването на местообитанието, многообразието на съответните местообитания и условията на дърводобив с цел да се сведат до минимум въздействията върху почвата.

([32]) Поддържането и използването на горите и залесените земи по начин и в степен, позволяващи да се съхрани биологичното им разнообразие, производителността, способността за възобновяване, жизнеността и потенциалът им да изпълняват, понастоящем и в бъдеще, подходящи екологични, икономически и социални функции на местно, национално и глобално равнище, без да се причинява вреда на други екосистеми.
Resolution H1 General Guidelines for the Sustainable Management of Forests in Europe (Резолюция H1 – Общи насоки за устойчивото стопанисване на горите в Европа), Втора министерска конференция по опазването на горите в Европа („Forest Europe“), 16–17 юни 1993 г., Хелзинки, Финландия (версия от 4.6.2021 г.: https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH1.pdf).

([33]) Приложение 2 към Резолюция L2. Pan-European Operational Level Guidelines for Sustainable Forest Management (Общоевропейски насоки на оперативно равнище за устойчивото стопанисване на горите). Трета министерска конференция по опазването на горите в Европа, 2–4 юни 1998 г., Лисабон, Португалия (версия от 4.6.2021 г.: https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/10/MC_lisbon_resolutionL2_with_annexes.pdf#page=18).

▼B

1.4. При дейността не се влошава качеството на земя (терен) с високи въглеродни запаси ([34]).

1.5. Въведената система за стопанисване, свързана с дейността, отговаря на задължението за надлежна проверка и на изискванията за законност, определени в Регламент (ЕС) № 995/2010.

1.6. В плана за стопанисване на гората или в равностоен акт е предвидено наблюдение за обезпечаване на верността на информацията в него, по-специално що се отнася до данните, свързани с включените площи.

2. *Анализ на климатичните ползи*

2.1. За площите, които отговарят на изискванията на равнище горски район на снабдяване, за да се гарантира, че равнищата на въглеродните запаси и на въглеродните поглътители в гората се запазват или подобряват в дългосрочен план съгласно член 29, параграф 7, буква б) от Директива (ЕС) 2018/2001, дейността отговаря на следните критерии:

а) анализът на климатичните ползи показва, че нетният баланс на емисиите и поглъщанията на парникови газове, генерирани чрез дейността за период от 30 години от започването на дейността, е по-нисък от базовото равнище, съответстващо на баланса на емисиите и поглъщанията на парникови газове за период от 30 години от започването на дейността, свързан с обичайните практики, които биха били осъществявани на съответната площ без тази дейност;

б) дългосрочните климатични ползи се смятат за потвърдени, когато се докаже съответствие с член 29, параграф 7, буква б) от Директива (ЕС) 2018/2001.

2.2. За площите, които не отговарят на изискванията на равнище горски район на снабдяване, за да се гарантира, че равнищата на въглеродните запаси и на въглеродните поглътители в гората се запазват или подобряват в дългосрочен план съгласно член 29, параграф 7, буква б) от Директива (ЕС) 2018/2001, дейността отговаря на следните критерии:

а) анализът на климатичните ползи показва, че нетният баланс на емисиите и поглъщанията на парникови газове, генерирани чрез дейността за период от 30 години от започването на дейността, е по-нисък от базовото равнище, съответстващо на баланса на емисиите и поглъщанията на парникови газове за период от 30 години от започването на дейността, свързан с обичайните практики, които биха били осъществявани на съответната площ без тази дейност;

б) прогнозният дългосрочен среден нетен баланс на парниковите газове от дейността е по-нисък от дългосрочния среден баланс на парниковите газове, прогнозиран за базовото равнище по точка 2.2, като терминът „дългосрочен“ се отнася до по-дългия срок измежду следните два: 100 години или продължителността на един пълен горски цикъл.

2.3. Изчислението на климатичните ползи отговаря на всички долупосочени критерии:

а) анализът съответства на изданието на Междуправителствения комитет по изменение на климата (МКИК) от 2019 г. „Усъвършенстване на насоките на МКИК от 2006 г. за националните инвентаризации на парниковите газове“ ([35]). Анализът на климатичните ползи се извършва въз основа на прозрачна, точна, последователна, пълна и съпоставима информация, обхваща всички въглеродни депа, засегнати от дейността, в т.ч. надземна биомаса, подземна биомаса, мъртва дървесина, паднала листна маса и клони и почва, разчита на най-консервативните допускания за изчисленията и включва уместни съображения относно рисковете от нетрайност и обрати в секвестирането на въглерод, риска от насищане и риска от изтичане.

б) обичайните практики, в т.ч. дърводобивните практики, са едно от следните:

i) практиките на стопанисване, документирани в последния вариант на плана за стопанисване на гората или в равностоен акт преди започването на дейността, ако има такъв;

ii) най-скорошните обичайни практики преди започването на дейността;

iii) практиките, съответстващи на система за стопанисване, с която се гарантира, че равнищата на въглеродните запаси и на въглеродните поглътители в горската площ се запазват или подобряват в дългосрочен план съгласно член 29, параграф 7, буква б) от Директива (ЕС) 2018/2001.

([34]) „Терен с високи въглеродни запаси“ означава влажни зони (мочурища), включително торфища, и трайно залесени зони по смисъла на член 29, параграф 4, букви а), б) и в) от Директива (ЕС) 2018/2001.

([35]) „Усъвършенстване на насоките на МКИК от 2006 г. за националните инвентаризации на парниковите газове, 2019 г.“ (версия от 4.6.2021 г.: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/).

▼B

в) степента на подробност на анализа е съразмерна със съответната площ и се използват стойности, специфични за съответната площ.

г) емисиите и поглъщанията в резултат на природни смущения, като нашествия на вредители и болести, горски пожари, ветрове и щети от бури, които засягат площта и причиняват ниски резултати, не водят до неспазване на Регламент (ЕС) 2020/852, при условие че анализът на климатичните ползи съответства на изданието на МКИК от 2019 г. „Усъвършенстване на насоките на МКИК от 2006 г. за националните инвентаризации на парниковите газове“ относно емисиите и поглъщанията поради природни смущения.

2.4. От горските стопанства с площ под 13 хектара не се изисква да извършват анализ на климатичните ползи.

3. *Гаранция за трайност*

3.1. Съгласно националната нормативна уредба статутът на гора на площта, където се извършва дейността, се гарантира чрез една от следните мерки:

а) площта се класифицира като трайна горска територия в съответствие с определението на ФАО ([36]);

б) площта се класифицира като защитена територия;

в) по отношение на площта се прилага законова или договорна гаранция, по силата на която тя ще остане гора.

3.2. Съгласно националната нормативна уредба изпълнителят на дейността поема задължение да запази целта за постигане на климатичните ползи, определени по реда на точка 2, при бъдещите обновявания на плана за стопанисване на гората или равностоен акт, отвъд финансираната дейност. Освен това изпълнителят на дейността поема задължение да компенсира всяко намаление на климатичните ползи, определени по реда на точка 2, с равностойни климатични ползи вследствие на извършването на дейност, съответстваща на една от горскостопанските дейности, определени в настоящия регламент.

4. *Одит*

В срок от две години от започването на дейността и на всеки 10 години след това се проверява дали при дейността се спазват критериите за съществен принос за смекчаването на изменението на климата и критериите за НЗВ, като проверката се извършва от:

а) съответните национални компетентни органи; или

б) независимо външно сертифициращо лице, по искане на националните органи или на изпълнителя на дейността.

С цел намаляване на разходите одитите може да се извършват заедно с одит за сертифициране в областта на горите (горска сертификация), одит за сертифициране в областта на климата или друг одит.

Независимото външно сертифициращо лице не може да бъде в конфликт на интереси със собственика или с финансиращото лице и не може да участва в разработването или изпълнението на дейността.

5. *Групова оценка*

Спазването на критериите за съществен принос за смекчаването на изменението на климата и критериите за НЗВ може да се проверява:

а) на равнището на горския район на снабдяване ([37]) съгласно определението в член 2, точка 30 от Директива (ЕС) 2018/2001;

б) на равнището на група стопанства, която е достатъчно еднородна за оценяването на риска във връзка с устойчивостта на горскостопанската дейност, при условие че всички стопанства в групата имат трайни отношения помежду си и участват в дейността, а групата им остава една и съща за всички следващи одити.

([36]) Горска площ, която е предназначена да бъде запазена като гора и чието предназначение не може да се променя за друг вид земеползване.
(ФАО, Global Resources Assessment 2020. *Terms and definitions* („Оценка на световните ресурси 2020 г. Термини и определения“ (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([37]) „Район на снабдяване“ означава географски определен район, от който е добита горскостопанската биомаса, за който съществува надеждна и независима информация и където условията са достатъчно хомогенни, за да се прецени рискът във връзка с характеристиките по отношение на устойчивостта и законността на горскостопанската биомаса.

▼B

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение. Подробната информация по точка 1.2., буква и) включва разпоредби за спазване на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Няма вероятност промяната в лесовъдството, която е предизвикана от дейността на площта, обхваната от тази дейност, да доведе до значително намаляване на устойчивото предлагане на първична горска биомаса, подходяща за производството на изделия от дървен материал с дългосрочен потенциал по отношение на кръговостта. Спазването на този критерий може да се потвърди чрез анализа на климатичните ползи по точка 2.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Употребата на пестициди се намалява и се предпочитат алтернативни подходи или техники, които може да включват нехимични алтернативи на пестицидите, съгласно Директива 2009/128/ЕО, с изключение на случаите, в които използването на пестициди е необходимо за контрол на нашествията на вредители и възникването на огнища на болести. При дейността се минимизира употребата на изкуствени торове и не се използва оборски тор. При дейността се спазва Регламент (ЕС) 2019/1009 или националните правила за изкуствените торове или подобрителите на почвата за селскостопански цели. Предприемат се добре документирани и проверими мерки за избягване на употребата на активни вещества, посочени в част А от приложение I към Регламент (ЕС) 2019/1021 ([38]), Ротердамската конвенция относно процедурата за предварително обосновано съгласие при международната търговия с определени опасни химични вещества и пестициди, Конвенцията Минамата относно живака, Монреалския протокол за веществата, които нарушават озоновия слой, и на активни вещества, посочени под клас Ia („изключително опасни вещества“) или клас Ib („много опасни вещества“) в препоръчаната от Световната здравна организация (СЗО) класификация на пестицидите по степен на опасност. При дейността се спазва относимата национална нормативна уредба относно активните вещества. Замърсяването на водите и почвите се предотвратява и се предприемат мерки за почистване в случай на замърсяване.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	На площи, определени за опазване от националните компетентни органи, или в защитени местообитания дейността е в съответствие с природозащитните цели за тези площи. Не се преобразуват местообитания, особено уязвими на загуба на биологично разнообразие или с висока природозащитна стойност, или площи, предназначени за възстановяване на такива местообитания в съответствие с националното законодателство.

([38]) С който в Съюза се прилага Стокхолмската конвенция за устойчивите органични замърсители (ОВ L 209, 31.7.2006 г., стр. 3).

▼B

	Подробната информация по точка 1.2., буква и) включва разпоредби за запазване и евентуално подобряване на биологичното разнообразие в съответствие с националните и местните разпоредби, включително следното: а) осигуряване на добър природозащитен статус на местообитанието и видовете, съхраняване на обичайните видове в местообитанието; б) изключване на употребата или пускането на инвазивни чужди видове; в) изключване на употребата на чужди видове, освен ако може да бъде доказано следното: i) използването на горския репродуктивен материал поражда благоприятни и подходящи условия в екосистемата (като например климат, критерии за почвите и растителна зона, издръжливост на горски пожари); ii) срещащите се понастоящем на мястото местни видове вече не са приспособени към прогнозните климатични, почвени и хидрологични условия; г) осигуряване на запазването и подобряването на физическото, химичното и биологичното качество на почвата; д) насърчаване на благоприятни за биологичното разнообразие практики, които подсилват естествените процеси в горите; е) изключване на преобразуването на екосистеми с голямо биологично разнообразие в екосистеми с по-малко биологично разнообразие; ж) осигуряване на разнообразието на съответните местообитания и видове, свързани с гората; з) осигуряване на разнообразието на структурата на дървостоя, както и запазване или подобряване на зрелия дървостой и мъртвата дървесина.

1.3. **Стопанисване на горите**

Описание на дейността

Стопанисване на гората съгласно определението в националната нормативна уредба. Когато в националната нормативна уредба няма такова определение, стопанисване на гората е всяка икономическа дейност, която произтича от система, приложима за дадена гора, и която оказва влияние върху екологичните, икономическите или социалните функции на гората. Стопанисването на гората не предполага промяна в земеползването и се извършва на земя, отговаряща на определението за гора, установено в националната нормативна уредба, а когато няма такова – на определението за гора на ФАО ([39]).

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код A2 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006. Икономическите дейности от тази категория са ограничени до следните кодове по NACE II: 02.10 – възпроизводство на гори, 02.20 – дърводобив, 02.30– събиране на диворастящи и недървесни продукти, и 02.40 – спомагателни дейности в горското стопанство.

([39]) Земя, която се простира върху повече от 0,5 хектара, с дървета с височина над пет метра и с над 10 % покритие от дървесни корони, или дървета, които могат да достигнат тези прагови стойности намясто. Тук не се включва земята, която е с преобладаващо земеделско или градско земеползване, ФАО, Global Resources Assessment 2020. *Terms and definitions* („Оценка на световните ресурси 2020 г. Термини и определения“ (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

1. *План за стопанисване на гората или равностоен акт*

1.1. Дейността се извършва на площ, за която се прилага план за стопанисване на гората или равностоен акт, предвиден в националното законодателство, като ако в националното законодателство липсва определение за план за стопанисване на гората или за равностоен акт, се използва определението на ФАО за термина „горска площ с дългосрочен план за стопанисване на гората“ ([40]).

Планът за стопанисване на гората или равностойният акт са за срок от 10 или повече години и постоянно се обновяват.

1.2. Предоставя се информация по следните точки, които още не са документирани в плана за стопанисване на гората или в равностойна система:

а) цели на стопанисването, включително основни ограничения ([41]);

б) общи стратегии и дейности с оглед постигане на целите на стопанисването, включително очаквани операции през целия горски цикъл;

в) определяне на условията в горското местообитание, включително основни съществуващи и предвидени видове горски дървета, наред с тяхното разпространение и разпределение;

г) определяне на площта в съответствие със записа в поземления регистър;

д) сектори, пътища, право за преминаване и други условия за публичен достъп, физически елементи, включително водни пътища, територии под юридически и други ограничения;

е) мерки, внедрени с цел поддържане на доброто състояние на горските екосистеми;

ж) отчитане на обществени въпроси (в т.ч. запазване на ландшафта, допитване до заинтересованите лица съгласно условията, предвидени в националната нормативна уредба);

з) оценка на рисковете, свързани с горите, включително горски пожари, нашествия на вредители и възникване на огнища на болести, с цел предотвратяване, намаляване и контрол на рисковете, както и въвеждане на мерки за осигуряване на защита от остатъчните рискове и адаптиране към тях;

и) всички критерии за НЗВ, относими към стопанисването на гората.

1.3. Устойчивостта на системите за стопанисване на гората, документирани в плана по точка 1.1, се осигурява чрез избиране на най-амбициозния измежду следните подходи:

а) стопанисването на гората съответства на приложимото национално определение за устойчиво стопанисване на горите;

б) стопанисването на гората съответства на определението на „Forest Europe“ ([42]) за устойчиво стопанисване на горите и е съобразено с Общоевропейските насоки на оперативно равнище за устойчивото стопанисване на горите ([43]);

([40]) Горска площ, за която има изготвен дългосрочен план за стопанисване (за десет или повече години), предназначен за постигането на определени цели на стопанисването и подлежащ на периодично преразглеждане.
(ФАО, Global Resources Assessment 2020. *Terms and definitions* („Оценка на световните ресурси 2020 г. Термини и определения“ (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([41]) Включително анализ на i) дългосрочната устойчивост на горските ресурси; ii) въздействието/натиска върху опазването на местообитанието, многообразието на съответните местообитания и условията на дърводобив с цел да се сведат до минимум въздействията върху почвата.

([42]) Поддържането и използването на горите и залесените земи по начин и в степен, позволяващи да се съхрани биологичното им разнообразие, производителността, способността за възобновяване, жизнеността и потенциалът им да изпълняват, понастоящем и в бъдеще, подходящи екологични, икономически и социални функции на местно, национално и глобално равнище, без да се причинява вреда на други екосистеми.
Resolution H1 General Guidelines for the Sustainable Management of Forests in Europe (Резолюция H1 – Общи насоки за устойчивото стопанисване на горите в Европа), Втора министерска конференция по опазването на горите в Европа („Forest Europe“), 16–17 юни 1993 г., Хелзинки, Финландия (версия от 4.6.2021 г.: https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH1.pdf).

([43]) Приложение 2 към Резолюция L2. Pan-European Operational Level Guidelines for Sustainable Forest Management (Общоевропейски насоки на оперативно равнище за устойчивото стопанисване на горите). Трета министерска конференция по опазването на горите в Европа, 2–4 юни 1998 г., Лисабон, Португалия (версия от 4.6.2021 г.: https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/10/MC_lisbon_resolutionL2_with_annexes.pdf#page=18).

▼B

в) въведената система за стопанисване отговаря на критериите за устойчивост на горите, установени в член 29, параграф 6 от Директива (ЕС) 2018/2001, а от началната дата на прилагането му отговаря на изискванията на акта за изпълнение за оперативните насоки относно енергията, произведена на горскостопанска биомаса, приет съгласно член 29, параграф 8 от посочената директива.

1.4. При дейността не се влошава качеството на земя (терен) с високи въглеродни запаси ([44]).

1.5. Въведената система за стопанисване, свързана с дейността, отговаря на задължението за надлежна проверка и на изискванията за законност, определени в Регламент (ЕС) № 995/2010.

1.6. В плана за стопанисване на гората или в равностоен акт е предвидено наблюдение за обезпечаване на верността на информацията в него, по-специално що се отнася до данните, свързани с включените площи.

2. *Анализ на климатичните ползи*

2.1. За площите, които отговарят на изискванията на равнище горски район на снабдяване, за да се гарантира, че равнищата на въглеродните запаси и на въглеродните поглътители в гората се запазват или подобряват в дългосрочен план съгласно член 29, параграф 7, буква б) от Директива (ЕС) 2018/2001, дейността отговаря на следните критерии:

а) анализът на климатичните ползи показва, че нетният баланс на емисиите и поглъщанията на парникови газове, генерирани чрез дейността за период от 30 години от започването на дейността, е по-нисък от базовото равнище, съответстващо на баланса на емисиите и поглъщанията на парникови газове за период от 30 години от започването на дейността, свързан с обичайните практики, които биха били осъществявани на съответната площ без тази дейност;

б) дългосрочните климатични ползи се смятат за потвърдени, когато се докаже съответствие с член 29, параграф 7, буква б) от Директива (ЕС) 2018/2001.

2.2. За площите, които не отговарят на изискванията на равнище горски район на снабдяване, за да се гарантира, че равнищата на въглеродните запаси и на въглеродните поглътители в гората се запазват или подобряват в дългосрочен план съгласно член 29, параграф 7, буква б) от Директива (ЕС) 2018/2001, дейността отговаря на следните критерии:

а) анализът на климатичните ползи показва, че нетният баланс на емисиите и поглъщанията на парникови газове, генерирани чрез дейността за период от 30 години от започването на дейността, е по-нисък от базовото равнище, съответстващо на баланса на емисиите и поглъщанията на парникови газове за период от 30 години от започването на дейността, свързан с обичайните практики, които биха били осъществявани на съответната площ без тази дейност;

b) прогнозният дългосрочен среден нетен баланс на парниковите газове от дейността е по-нисък от дългосрочния среден баланс на парниковите газове, прогнозиран за базовото равнище по точка 2.2, като терминът „дългосрочен“ се отнася до по-дългия срок измежду следните два: 100 години или продължителността на един пълен горски цикъл.

2.3. Изчислението на климатичните ползи отговаря на всички долупосочени критерии:

а) анализът съответства на изданието на Междуправителствения комитет по изменение на климата (МКИК) от 2019 г. „Усъвършенстване на насоките на МКИК от 2006 г. за националните инвентаризации на парниковите газове“ ([45]). Анализът на климатичните ползи се извършва въз основа на прозрачна, точна, последователна, пълна и съпоставима информация, обхваща всички въглеродни депа, засегнати от дейността, в т.ч. надземна биомаса, подземна биомаса, мъртва дървесина, паднала листна маса и клони и почва, разчита на най-консервативните допускания за изчисленията и включва уместни съображения относно рисковете от нетрайност и обрати в секвестирането на въглерод, риска от насищане и риска от изтичане.

б) обичайните практики, в т.ч. дърводобивните практики, са едно от следните:

i) практиките на стопанисване, документирани в последния вариант на плана за стопанисване на гората или в равностоен акт преди започването на дейността, ако има такъв;

ii) най-скорошните обичайни практики преди започването на дейността;

iii) практиките, съответстващи на система за стопанисване, с която се гарантира, че равнищата на въглеродните запаси и на въглеродните поглътители в горската площ се запазват или подобряват в дългосрочен план съгласно член 29, параграф 7, буква б) от Директива (ЕС) 2018/2001.

в) степента на подробност на анализа е съразмерна със съответната площ и се използват стойности, специфични за съответната площ.

([44]) „Терен с високи въглеродни запаси“ означава влажни зони (мочурища), включително торфища, и трайно залесени зони по смисъла на член 29, параграф 4, букви а), б) и в) от Директива (ЕС) 2018/2001.

([45]) „Усъвършенстване на насоките на МКИК от 2006 г. за националните инвентаризации на парниковите газове, 2019 г.“ (версия от 4.6.2021 г.: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/).

▼B

г) емисиите и поглъщанията в резултат на природни смущения, като нашествия на вредители и болести, горски пожари, ветрове и щети от бури, които засягат площта и причиняват ниски резултати, не водят до неспазване на Регламент (ЕС) 2020/852, при условие че анализът на климатичните ползи съответства на изданието на МКИК от 2019 г. „Усъвършенстване на насоките на МКИК от 2006 г. за националните инвентаризации на парниковите газове“ относно емисиите и поглъщанията поради природни смущения.

2.4. От горските стопанства с площ под 13 хектара не се изисква да извършват анализ на климатичните ползи.

3. *Гаранция за трайност*

3.1. Съгласно националната нормативна уредба статутът на гора на площта, където се извършва дейността, се гарантира чрез една от следните мерки:

а) площта се класифицира като трайна горска територия в съответствие с определението на ФАО ([46]);

б) площта се класифицира като защитена територия;

в) по отношение на площта се прилага законова или договорна гаранция, по силата на която тя ще остане гора.

3.2. Съгласно националната нормативна уредба изпълнителят на дейността поема задължение да запази целта за постигане на климатичните ползи, определени по реда на точка 2, при бъдещите обновявания на плана за стопанисване на гората или равностоен акт, отвъд финансираната дейност. Освен това изпълнителят на дейността поема задължение да компенсира всяко намаление на климатичните ползи, определени по реда на точка 2, с равностойни климатични ползи вследствие на извършването на дейност, съответстваща на една от горскостопанските дейности, определени в настоящия регламент.

4. *Одит*

В срок от две години от започването на дейността и на всеки 10 години след това се проверява дали при дейността се спазват критериите за съществен принос за смекчаването на изменението на климата и критериите за НЗВ, като проверката се извършва от:

а) съответните национални компетентни органи; или

б) независимо външно сертифициращо лице, по искане на националните органи или на изпълнителя на дейността.

С цел намаляване на разходите одитите може да се извършват заедно с одит за сертифициране в областта на горите (горска сертификация), одит за сертифициране в областта на климата или друг одит.

Независимото външно сертифициращо лице не може да бъде в конфликт на интереси със собственика или с финансиращото лице и не може да участва в разработването или изпълнението на дейността.

5. *Групова оценка*

Спазването на критериите за съществен принос за смекчаването на изменението на климата и критериите за НЗВ може да се проверява:

а) на равнището на горския район на снабдяване ([47]) съгласно определението в член 2, точка 30 от Директива (ЕС) 2018/2001;

б) на равнището на група стопанства, която е достатъчно еднородна за оценяването на риска във връзка с устойчивостта на горскостопанската дейност, при условие че всички стопанства в групата имат трайни отношения помежду си и участват в дейността, а групата им остава една и съща за всички следващи одити.

([46]) Горска площ, която е предназначена да бъде запазена като гора и чието предназначение не може да се променя за друг вид земеползване.
(ФАО, Global Resources Assessment 2020. *Terms and definitions* („Оценка на световните ресурси 2020 г. Термини и определения“ (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([47]) „Район на снабдяване“ означава географски определен район, от който е добита горскостопанската биомаса, за който съществува надеждна и независима информация и където условията са достатъчно хомогенни, за да се прецени рискът във връзка с характеристиките по отношение на устойчивостта и законността на горскостопанската биомаса.

▼B

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение. Подробната информация по точка 1.2., буква и) включва разпоредби за спазване на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Няма вероятност промяната в лесовъдството, която е предизвикана от дейността на площта, обхванатата от тази дейност, да доведе до значително намаляване на устойчивото предлагане на първична горска биомаса, подходяща за производството на изделия от дървен материал с дългосрочен потенциал по отношение на кръговостта. Спазването на този критерий може да се потвърди чрез анализа на климатичните ползи по точка 2.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Употребата на пестициди се намалява и се предпочитат алтернативни подходи или техники, които може да включват нехимични алтернативи на пестицидите, съгласно Директива 2009/128/ЕО, с изключение на случаите, в които използването на пестициди е необходимо за контрол на нашествията на вредители и възникването на огнища на болести. При дейността се минимизира употребата на изкуствени торове и не се използва оборски тор. При дейността се спазва Регламент (ЕС) 2019/1009 или националните правила за изкуствените торове или подобрителите на почвата за селскостопански цели. Предприемат се добре документирани и проверими мерки за избягване на употребата на активни вещества, посочени в част А от приложение I към Регламент (ЕС) 2019/1021 ([48]), Ротердамската конвенция относно процедурата за предварително обосновано съгласие при международната търговия с определени опасни химични вещества и пестициди, Конвенцията Минамата относно живака, Монреалския протокол за веществата, които нарушават озоновия слой, и на активни вещества, посочени под клас Ia („изключително опасни вещества“) или клас Ib („много опасни вещества“) в препоръчаната от Световната здравна организация (СЗО) класификация на пестицидите по степен на опасност ([49]). При дейността се спазва относимата национална нормативна уредба относно активните вещества. Замърсяването на водите и почвите се предотвратява и се предприемат мерки за почистване в случай на замърсяване.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	На площи, определени за опазване от националните компетентни органи, или в защитени местообитания дейността е в съответствие с природозащитните цели за тези площи. Не се преобразуват местообитания, особено уязвими на загуба на биологично разнообразие или с висока природозащитна стойност, или площи, предназначени за възстановяване на такива местообитания в съответствие с националното законодателство.

([48]) С който в Съюза се прилага Стокхолмската конвенция за устойчивите органични замърсители (ОВ L 209, 31.7.2006 г., стр. 3).

([49]) Препоръчаната от Световната здравна организация (СЗО) класификация на пестицидите по степен на опасност (версия от 2019 г.) (версия от 4.6.2021 г.: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

▼B

	Подробната информация по точка 1.2., буква и) включва разпоредби за запазване и евентуално подобряване на биологичното разнообразие в съответствие с националните и местните разпоредби, включително следното: а) осигуряване на добър природозащитен статус на местообитанието и видовете, съхраняване на обичайните видове в местообитанието; б) изключване на употребата или пускането на инвазивни чужди видове; в) изключване на употребата на чужди видове, освен ако може да бъде доказано следното: i) използването на горския репродуктивен материал поражда благоприятно и подходящо състояние на екосистемата (като например климат, критерии за почвите, растителна зона и издръжливост на горски пожари); ii) срещащите се понастоящем на мястото местни видове вече не са приспособени към прогнозните климатични, почвени и хидрологични условия; г) осигуряване на запазването и подобряването на физическото, химичното и биологичното качество на почвата; д) насърчаване на благоприятни за биологичното разнообразие практики, които подсилват естествените процеси в горите; е) изключване на преобразуването на екосистеми с голямо биологично разнообразие в екосистеми с по-малко биологично разнообразие; ж) осигуряване на разнообразието на съответните местообитания и видове, свързани с гората; з) осигуряване на разнообразието на структурата на дървостоя, както и запазване или подобряване на зрелия дървостой и мъртвата дървесина.

1.4. **Природозащитно горско стопанство**

Описание на дейността

Дейности по стопанисване на гората с цел опазване на едно или повече местообитания или видове. Природозащитното горско стопанство не предполага промяна в категорията на земята и се извършва на земя, отговаряща на определението за гора, установено в националната нормативна уредба, а когато няма такова – на определението за гора на ФАО ([50]).

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код A2 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006. Икономическите дейности от тази категория са ограничени до следните кодове по NACE II: 02.10 – възпроизводство на гори, 02.20 – дърводобив, 02.30– събиране на диворастящи и недървесни продукти, и 02.40 – спомагателни дейности в горското стопанство.

([50]) Земя, която се простира върху повече от 0,5 хектара, с дървета с височина над пет метра и с над 10 % покритие от дървесни корони, или дървета, които могат да достигнат тези прагови стойности намясто. Тук не се включва земята, която е с преобладаващо земеделско или градско земеползване, ФАО, Global Resources Assessment 2020. *Terms and definitions* („Оценка на световните ресурси 2020 г. Термини и определения“ (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

1. *План за стопанисване на гората или равностоен акт*

1.1. Дейността се извършва на площ, за която се прилага план за стопанисване на горите или равностоен акт, предвиден в националното законодателство, като ако в националното законодателство липсва определение за план за стопанисване на горите, се използва определението на ФАО за термина „горска площ с дългосрочен план за стопанисване на горите“ ([51]).

Планът за стопанисване на гората или равностойният акт са за срок от 10 или повече години и постоянно се обновяват.

1.2. Предоставя се информация по следните точки, които още не са документирани в плана за стопанисване на гората или в равностойна система:

а) целите на стопанисването, включително основните ограничения;

б) общи стратегии и дейности с оглед постигане на целите, свързани със стопанисването, включително очаквани операции през целия горски цикъл;

в) определяне на условията в горското местообитание, основните видове горски дървета и предвидените такива, наред с тяхното разпространение и разпределение, в съответствие с условията на местната горска екосистема;

г) определяне на площта в съответствие със записа в поземления регистър;

д) сектори, пътища, право за преминаване и други условия за публичен достъп, физически елементи, включително водни пътища, територии под юридически и други ограничения;

е) мерки, внедрени с цел поддържане на доброто състояние на горските екосистеми;

ж) отчитане на обществени въпроси (в т.ч. запазване на ландшафта, допитване до заинтересованите лица съгласно условията, предвидени в националната нормативна уредба);

з) оценка на рисковете, свързани с горите, включително горски пожари, нашествия на вредители и възникване на огнища на болести, с цел предотвратяване, намаляване и контрол на рисковете, както и въвеждане на мерки за осигуряване на защита от остатъчните рискове и адаптиране към тях;

и) всички критерии за НЗВ, относими към стопанисването на гората.

1.3. В плана за стопанисване на гората или в равностоен акт:

а) се предвижда главна определена цел на стопанисването ([52]), състояща се в опазване на почвите и водите ([53]), опазване на биологичното разнообразие ([54]) или социалните услуги ([55]), въз основа на определенията на ФАО;

б) се насърчават благоприятни за биологичното разнообразие практики, които подсилват естествените процеси в горите;

([51]) Горска площ, за която има дългосрочен документиран план за стопанисване (за десет или повече години), предназначен за постигането на определени цели на стопанисването, който се преразглежда периодично, ФАО, Global Resources Assessment 2020. *Terms and definitions* („Оценка на световните ресурси 2020 г. Термини и определения“ (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([52]) Главната определена цел на стопанисването, заложена за даден сектор на управление (ФАО, Global Resources Assessment 2020. *Terms and definitions* („Оценка на световните ресурси 2020 г. Термини и определения“ (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([53]) Гора, в която целта на стопанисването е опазване на почвите и водите. (ФАО, Global Resources Assessment 2020. *Terms and definitions* („Оценка на световните ресурси 2020 г. Термини и определения“ (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([54]) Гора, в която целта на стопанисването е опазване на биологичното разнообразие. Включва, но не се ограничава до площи, определени за опазване на биологичното разнообразие в рамките на защитените територии. (ФАО, Global Resources Assessment 2020. *Terms and definitions* („Оценка на световните ресурси 2020 г. Термини и определения“ (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([55]) Гора, в която целта на стопанисването са социалните услуги. (ФАО, Global Resources Assessment 2020. *Terms and definitions* („Оценка на световните ресурси 2020 г. Термини и определения“ (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf)

▼B

в) е включен анализ на:

i) въздействията и натиска върху опазването на местообитанията и многообразието на съответните местообитания;

ii) условията за дърводобив, при който въздействието върху почвите е сведено до минимум;

iii) други дейности, оказващи въздействие върху природозащитните цели, като лов и риболов, селско-стопански, пасищни и лесовъдни дейности, както и промишлени, минни и търговски дейности.

1.4. Устойчивостта на системите за стопанисване на гората, документирани в плана по точка 1.1, се осигурява чрез избиране на най-амбициозния измежду следните подходи:

а) стопанисването на гората съответства на националното определение за устойчиво стопанисване на горите, ако има такова;

б) стопанисването на гората съответства на определението на „Forest Europe“ ([56]) за устойчиво стопанисване на горите и е съобразено с Общоевропейските насоки на оперативно равнище за устойчивото стопанисване на горите ([57]);

в) въведената система за стопанисване отговаря на критериите за устойчивост на горите, определени в член 29, параграф 6 от Директива (ЕС) 2018/2001, а от началната дата на прилагането му отговаря на изискванията на акта за изпълнение за оперативните насоки относно енергията, произведена на горскостопанска биомаса, приет съгласно член 29, параграф 8 от посочената директива.

1.5. При дейността не се влошава качеството на земя (терен) с високи въглеродни запаси ([58]).

1.6. Въведената система за стопанисване, свързана с дейността, отговаря на задължението за надлежна проверка и на изискванията за законност, определени в Регламент (ЕС) № 995/2010.

1.7. В плана за стопанисване на гората или в равностоен акт е предвидено наблюдение за обезпечаване на верността на информацията в него, по-специално що се отнася до данните, свързани с включените площи.

2. *Анализ на климатичните ползи*

2.1. За площите, които отговарят на изискванията на равнище горски район на снабдяване, за да се гарантира, че равнищата на въглеродните запаси и на въглеродните поглътители в гората се запазват или подобряват в дългосрочен план съгласно член 29, параграф 7, буква б) от Директива (ЕС) 2018/2001, дейността отговаря на следните критерии:

а) анализът на климатичните ползи показва, че нетният баланс на емисиите и поглъщанията на парникови газове, генерирани чрез дейността за период от 30 години от започването на дейността, е по-нисък от базовото равнище, съответстващо на баланса на емисиите и поглъщанията на парникови газове за период от 30 години от започването на дейността, свързан с обичайните практики, които биха били осъществявани на съответната площ без тази дейност;

б) дългосрочните климатични ползи се смятат за потвърдени, когато се докаже съответствие с член 29, параграф 7, буква б) от Директива (ЕС) 2018/2001.

2.2. За площите, които не отговарят на изискванията на равнище горски район на снабдяване, за да се гарантира, че равнищата на въглеродните запаси и на въглеродните поглътители в гората се запазват или подобряват в дългосрочен план съгласно член 29, параграф 7, буква б) от Директива (ЕС) 2018/2001, дейността отговаря на следните критерии:

а) анализът на климатичните ползи показва, че нетният баланс на емисиите и поглъщанията на парникови газове, генерирани чрез дейността за период от 30 години от започването на дейността, е по-нисък от базовото равнище, съответстващо на баланса на емисиите и поглъщанията на парникови газове за период от 30 години от започването на дейността, свързан с обичайните практики, които биха били осъществявани на съответната площ без тази дейност;

([56]) Поддържането и използването на горите и залесените земи по начин и в степен, позволяващи да се съхрани биологичното им разнообразие, производителността, способността за възобновяване, жизнеността и потенциалът им да изпълняват, понастоящем и в бъдеще, подходящи екологични, икономически и социални функции на местно, национално и глобално равнище, без да се причинява вреда на други екосистеми.
Resolution H1 General Guidelines for the Sustainable Management of Forests in Europe (Резолюция H1 – Общи насоки за устойчивото стопанисване на горите в Европа), Втора министерска конференция по опазването на горите в Европа („Forest Europe“), 16–17 юни 1993 г., Хелзинки, Финландия (версия от 4.6.2021 г.: https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH1.pdf)

([57]) Приложение 2 към Резолюция L2. Pan-European Operational Level Guidelines for Sustainable Forest Management (Общоевропейски насоки на оперативно равнище за устойчивото стопанисване на горите). Трета министерска конференция по опазването на горите в Европа, 2–4 юни 1998 г., Лисабон, Португалия (версия от 4.6.2021 г.: https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/10/MC_lisbon_resolutionL2_with_annexes.pdf#page=18).

([58]) „Терен с високи въглеродни запаси“ означава влажни зони (мочурища), включително торфища, и трайно залесени зони по смисъла на член 29, параграф 4, букви а), б) и в) от Директива (ЕС) 2018/2001.

▼B

б) прогнозният дългосрочен среден нетен баланс на парниковите газове от дейността е по-нисък от дългосрочния среден баланс на парниковите газове, прогнозиран за базовото равнище по точка 2.2, като терминът „дългосрочен“ се отнася до по-дългия срок измежду следните два: 100 години или продължителността на един пълен горски цикъл.

2.3. Изчислението на климатичните ползи отговаря на всички долупосочени критерии:

а) анализът съответства на изданието на Междуправителствения комитет по изменение на климата (МКИК) от 2019 г. „Усъвършенстване на насоките на МКИК от 2006 г. за националните инвентаризации на парниковите газове“ ([59]). Анализът на климатичните ползи се извършва въз основа на прозрачна, точна, последователна, пълна и съпоставима информация, обхваща всички въглеродни депа, засегнати от дейността, в т.ч. надземна биомаса, подземна биомаса, мъртва дървесина, паднала листна маса и клони и почва, разчита на най-консервативните допускания за изчисленията и включва уместни съображения относно рисковете от нетрайност и обрати в секвестирането на въглерод, риска от насищане и риска от изтичане.

б) обичайните практики, в т.ч. дърводобивните практики, са едно от следните:

i) практиките на стопанисване, документирани в последния вариант на плана за стопанисване на гората или в равностоен акт преди започването на дейността, ако има такъв;

ii) най-скорошните обичайни практики преди започването на дейността;

iii) практиките, съответстващи на система за стопанисване, с която се гарантира, че равнищата на въглеродните запаси и на въглеродните поглътители в горската площ се запазват или подобряват в дългосрочен план съгласно член 29, параграф 7, буква б) от Директива (ЕС) 2018/2001.

в) степента на подробност на анализа е съразмерна със съответната площ и се използват стойности, специфични за съответната площ.

г) емисиите и поглъщанията в резултат на природни смущения, като нашествия на вредители и болести, горски пожари, ветрове и щети от бури, които засягат площта и причиняват ниски резултати, не водят до неспазване на критериите по Регламент (ЕС) 2020/852, при условие че анализът на климатичните ползи съответства на изданието на МКИК от 2019 г. „Усъвършенстване на насоките на МКИК от 2006 г. за националните инвентаризации на парниковите газове“ относно емисиите и поглъщанията поради природни смущения.

2.4. От горските стопанства с площ под 13 хектара не се изисква да извършват анализ на климатичните ползи.

3. *Гаранция за трайност*

3.1. Съгласно националната нормативна уредба статутът на гора на площта, където се извършва дейността, се гарантира чрез една от следните мерки:

а) площта се класифицира като трайна горска територия в съответствие с определението на ФАО ([60]);

б) площта се класифицира като защитена територия;

в) по отношение на площта се прилага законова или договорна гаранция, по силата на която тя ще остане гора.

3.2. Съгласно националната нормативна уредба изпълнителят на дейността поема задължение да запази целта за постигане на климатичните ползи, определени по реда на точка 2, при бъдещите обновявания на плана за стопанисване на гората или равностоен акт, отвъд финансираната дейност. Освен това изпълнителят на дейността поема задължение да компенсира всяко намаление на климатичните ползи, определени по реда на точка 2, с равностойни климатични ползи вследствие на извършването на дейност, съответстваща на една от горскостопанските дейности, определени в настоящия регламент.

4. *Одит*

В срок от две години от започването на дейността и на всеки 10 години след това се проверява дали при дейността се спазват критериите за съществен принос за смекчаването на изменението на климата и критериите за НЗВ, като проверката се извършва от:

а) съответните национални компетентни органи; или

б) независимо външно сертифициращо лице, по искане на националните органи или на изпълнителя на дейността.

([59]) „Усъвършенстване на насоките на МКИК от 2006 г. за националните инвентаризации на парниковите газове, 2019 г.“ (версия от 4.6.2021 г.: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/).

([60]) Горска площ, която е предназначена да бъде запазена като гора и чието предназначение не може да се променя за друг вид земеползване.
(ФАО, Global Resources Assessment 2020. *Terms and definitions* („Оценка на световните ресурси 2020 г. Термини и определения“ (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

С цел намаляване на разходите одитите може да се извършват заедно с одит за сертифициране в областта на горите (горска сертификация), одит за сертифициране в областта на климата или друг одит.

Независимото външно сертифициращо лице не може да бъде в конфликт на интереси със собственика или с финансиращото лице и не може да участва в разработването или изпълнението на дейността.

5. *Групова оценка*

Спазването на критериите за съществен принос за смекчаването на изменението на климата и критериите за НЗВ може да се проверява:

а) на равнището на горския район на снабдяване ([61]) съгласно определението в член 2, точка 30 от Директива (ЕС) 2018/2001;

б) на равнището на група горски стопанства, която е достатъчно еднородна за оценяването на риска във връзка с устойчивостта на горскостопанската дейност, при условие че всички стопанства в групата имат трайни отношения помежду си и участват в дейността, а групата им остава една и съща за всички следващи одити.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение. Подробната информация по точка 1.2., буква и) включва разпоредби за спазване на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Няма вероятност промяната в лесовъдството, която е предизвикана от дейността на площта, обхванатата от тази дейност, да доведе до значително намаляване на устойчивото предлагане на първична горска биомаса, подходяща за производството на изделия от дървен материал с дългосрочен потенциал по отношение на кръговостта. Спазването на този критерий може да се потвърди чрез анализа на климатичните ползи по точка 2.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	При дейността не се използват пестициди или торове. Предприемат се добре документирани и проверими мерки за избягване на употребата на активни вещества, посочени в част А от приложение I към Регламент (ЕС) 2019/1021 ([62]), Ротердамската конвенция относно процедурата за предварително обосновано съгласие при международната търговия с определени опасни химични вещества и пестициди, Конвенцията Минамата относно живака, Монреалския протокол за веществата, които нарушават озоновия слой, и на активни вещества, посочени под клас Ia („изключително опасни вещества“) или клас Ib („много опасни вещества“) в препоръчаната от Световната здравна организация (СЗО) класификация на пестицидите по степен на опасност ([63]). При дейността се спазва относимата национална нормативна уредба относно активните вещества. Замърсяването на водите и почвите се предотвратява и се предприемат мерки за почистване в случай на замърсяване.

([61]) „Район на снабдяване“ означава географски определен район, от който е добита горскостопанската биомаса, за който съществува надеждна и независима информация и където условията са достатъчно хомогенни, за да се прецени рискът във връзка с характеристиките по отношение на устойчивостта и законността на горскостопанската биомаса.

([62]) С който в Съюза се прилага Стокхолмската конвенция за устойчивите органични замърсители (ОВ L 209, 31.7.2006 г., стр. 3).

([63]) Препоръчаната от Световната здравна организация (СЗО) класификация на пестицидите по степен на опасност (версия от 2019 г.) (версия от 4.6.2021 г.: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

▼B

б) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	На площи, определени за опазване от националните компетентни органи, или в защитени местообитания дейността е в съответствие с природозащитните цели за тези площи. Не се преобразуват местообитания, особено уязвими на загуба на биологично разнообразие или с висока природозащитна стойност, или площи, предназначени за възстановяване на такива местообитания в съответствие с националното законодателство. Подробната информация по точка 1.2., буква и) включва разпоредби за запазване и евентуално подобряване на биологичното разнообразие в съответствие с националните и местните разпоредби, включително следното: а) осигуряване на добър природозащитен статус на местообитанието и видовете, съхраняване на обичайните видове в местообитанието; б) изключване на употребата или пускането на инвазивни чужди видове; в) изключване на употребата на чужди видове, освен ако може да бъде доказано следното: i) използването на горския репродуктивен материал поражда благоприятни и подходящи условия в екосистемата (като например климат, критерии за почвите, растителна зона и издръжливост на горски пожари); ii) срещащите се понастоящем на мястото местни видове вече не са приспособени към прогнозните климатични, почвени и хидрологични условия; г) осигуряване на запазването и подобряването на физическото, химичното и биологичното качество на почвата; д) насърчаване на благоприятни за биологичното разнообразие практики, които подсилват естествените процеси в горите; е) изключване на преобразуването на екосистеми с голямо биологично разнообразие в екосистеми с по-малко биологично разнообразие; ж) осигуряване на разнообразието на съответните местообитания и видове, свързани с гората; з) осигуряване на разнообразието на структурата на дървостоя, както и запазване или подобряване на зрелия дървостой и мъртвата дървесина.

2. ДЕЙНОСТИ ПО ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

2.1. **Възстановяване на влажни зони**

Описание на дейността

Възстановяване на влажни зони (мочурища) са икономически дейности, с които се насърчава връщане към първоначалните условия във влажните зони, и икономически дейности, с които се подобрява функционирането на влажни зони, без непременно да се

▼B

	насърчава връщане към условията отпреди нарушаването им, а терминът „влажни зони“ („мочурища“) отговаря на международното определение за „влажна зона“ ([64]) или „торфено блато“ ([65]) („торфище“) по Конвенцията по влажните зони с международно значение, по-специално като местообитания за водолюбиви птици (Рамсарската конвенция) ([66]). Съответната площ отговаря на определението на Съюза за „влажни зони“ от Съобщението на Комисията за разумното използване и консервиране на влажните зони ([67]). За икономическите дейности от тази категория няма определен код по NACE – статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, но те се отнасят към клас 6 от статистическата класификация на дейностите по опазване на околната среда (КДООС), установена с Регламент (ЕС) № 691/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([68]).
	Технически критерии за проверка
Съществен принос за смекчаването на изменението на климата	
1.	*План за възстановяване*
1.1.	За площта се прилага план за възстановяване, който съответства на принципите и насоките от Рамсарската конвенция за възстановяването на влажните зони ([69]), докато въпросната площ се класифицира като влажна зона и по отношение на нея се прилага план за управление на влажна зона, който съответства на насоките от Рамсарската конвенция за планиране на управлението на обекти по Конвенцията и на други влажни зони ([70]). Що се отнася до торфищата, в плана за възстановяване се спазват препоръките от съответните резолюции по Рамсарската конвенция, включително Резолюция XIII/13.
1.2.	Планът за възстановяване съдържа внимателно проучване на хидрологичните и почвените условия в района, включително динамиката на насищането на почвата и промяната в аеробните и анаеробните условия.
1.3.	Всички приложими критерии за НЗВ, свързани с управлението на влажните зони, се вземат предвид в плана за възстановяване.
1.4.	В плана за възстановяване се предвижда наблюдение с цел обезпечаване на верността на информацията в него, по-специално що се отнася до данните, свързани със засегнатите площи.

([64]) *Влажните зони включват широк набор от местообитания във вътрешните водоеми като блата, влажни постоянно затревени площи (пасища) и торфища, заливни равнини, реки и езера, както и крайбрежни зони като солени блата, мангрови гори, приливни тинести зони и подводни ливади от морска трева, а също и коралови рифове и други морски зони, чиято дълбочина при отлив не превишава шест метра, както и изкуствени влажни зони като язовири, водохранилища, оризища и изкуствени езера за пречистване на отпадъчни води и лагуни*. An Introduction to the Ramsar Convention on Wetlands, 7-о издание (Въведение в Рамсарската конвенция за влажните зони; по-рано публикувано под заглавието The Ramsar Convention Manual – Ръководство за Рамсарската конвенция). Ramsar Convention Secretariat, Gland, Switzerland (Секретариат на Рамсарската конвенция, Гланд, Швейцария).

([65]) Торфените блата (торфищата) са екосистеми с торфена почва. Торфът се състои от най-малко 30 % мъртви, частично разградени останки от растения, които са се натрупали намясто, при условия на заливане с вода и често при висока киселинност. Резолюция XIII.12 *Guidance on identifying peatlands as Wetlands of International Importance (Ramsar Sites) for global climate change regulation as an additional argument to existing Ramsar criteria (Насоки за определяне на торфените блата като торфени блата с международно значение (обекти по Рамсарската конвенция) с цел контрол върху изменението на глобалния климат като допълнителен довод заедно с действащите критерии по Рамсарската конвенция*, рамсарска конвенция, приета на 21–29 октомври 2018 г.

([66]) Конвенция по влажните зони с международно значение, по-специално като местообитания за водолюбиви птици (версия от 4.6.2021 г.: https://www.ramsar.org/sites/default/files/documents/library/current_convention_text_e.pdf).

([67]) Съобщение от Комисията до Съвета и до Европейския парламент за разумното използване и консервиране на влажните зони, COM(95) 189 окончателен от 29 май 1995 г.

([68]) Регламент (ЕС) № 691/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 6 юли 2011 г. относно европейските икономически сметки за околната среда (ОВ L 192, 22.7.2011 г., стр. 1).

([69]) Рамсарска конвенция (2002 г.), Principles and guidelines for wetland restoration („Принципи и насоки за възстановяване на влажните зони“). Приета с Резолюция VIII.16 (2002 г.) по Рамсарската конвенция (версия от 4.6.2021 г.: https://www.ramsar.org/sites/default/files/documents/pdf/guide/guide-restoration.pdf).

([70]) Рамсарска конвенция (2002 г.) Резолюция VIII.14 New Guidelines for management planning for Ramsar sites and other wetlands („Нови насоки за планиране на управлението на обекти по Рамсарската конвенция и на други влажни зони (версия от 4.6.2021 г.: https://www.ramsar.org/sites/default/files/documents/pdf/res/key_res_viii_14_e.pdf).

▼B

2. *Анализ на климатичните ползи*

2.1. Дейността отговаря на следните критерии:

а) анализът на климатичните ползи показва, че нетният баланс на емисиите и поглъщанията на парникови газове, генерирани чрез дейността за период от 30 години от започването на дейността, е по-нисък от базовото равнище, съответстващо на баланса на емисиите и поглъщанията на парникови газове за период от 30 години от започването на дейността, свързан с обичайните практики, които биха били осъществявани на съответната площ без тази дейност;

б) прогнозният дългосрочен среден нетен баланс на парниковите газове от дейността е по-нисък от дългосрочния среден баланс на парниковите газове, прогнозиран за базовото равнище по точка 2.2, като терминът „дългосрочен“ се отнася до срок от 100 години.

2.2. Изчислението на климатичните ползи отговаря на всички долупосочени критерии:

а) анализът съответства на изданието на Междуправителствения комитет по изменение на климата (МКИК) от 2019 г. „Усъвършенстване на насоките на МКИК от 2006 г. за националните инвентаризации на парниковите газове“ ([71]). По-специално, ако използваното в анализа определение за влажна зона се различава от определението за влажна зона, използвано в националната инвентаризация на парниковите газове, в анализа се определят различните категории земи, обхванати в съответната площ. Анализът на климатичните ползи се извършва въз основа на прозрачна, точна, последователна, пълна и съпоставима информация, обхваща всички въглеродни депа, засегнати от дейността, в т.ч. надземна биомаса, подземна биомаса, мъртва дървесина, паднала листна маса и клони и почва, разчита на най-консервативните допускания за изчисленията и включва уместни съображения относно рисковете от нетрайност и обрати в секвестирането на въглерод, риска от насищане и риска от изтичане. Що се отнася до крайбрежните влажни зони, в анализа на ползите за климата се включват прогнози за очакваното относително покачване на морското равнище и възможността видовете от влажните зони да мигрират;

б) обичайните практики, в т.ч. дърводобивните практики, са едно от следните:

i) практиките на управление (стопанисване), документирани преди началото на дейността, ако има такива;

ii) най-скорошните обичайни практики преди започването на дейността.

в) степента на подробност на анализа е съразмерна със съответната площ и се използват стойности, специфични за съответната площ;

г) емисиите и поглъщанията в резултат на природни смущения, като нашествия на вредители и болести, пожари, ветрове и щети от бури, които засягат площта и причиняват ниски резултати, не водят до неспазване на критериите по Регламент (ЕС) 2020/852, при условие че анализът на климатичните ползи съответства на изданието на МКИК от 2019 г. „Усъвършенстване на насоките на МКИК от 2006 г. за националните инвентаризации на парниковите газове“ относно емисиите и поглъщанията поради природни смущения.

4. *Гаранция за трайност*

4.1. Съгласно националната нормативна уредба статутът на влажна зона на площта, където се извършва дейността, се гарантира чрез една от следните мерки:

([71]) „Усъвършенстване на насоките на МКИК от 2006 г. за националните инвентаризации на парниковите газове, 2019 г.“ (версия от 4.6.2021 г.: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/).

▼B

а) площта е предназначена да бъде запазена като влажна зона и чието предназначение не може да се променя за друг вид земеползване;

б) площта се класифицира като защитена територия;

в) по отношение на площта се прилага законова или договорна гаранция, по силата на която тя ще остане влажна зона.

4.2. Съгласно националната нормативна уредба изпълнителят на дейността поема задължение да запази целта за постигане на климатичните ползи, определени по реда на точка 2, при бъдещите обновявания на плана за възстановяване, отвъд финансираната дейност. Освен това изпълнителят на дейността поема задължение да компенсира всяко намаление на климатичните ползи, определени по реда на точка 2, с равностойни климатични ползи вследствие на извършването на дейност, съответстваща на една от дейностите по опазване и възстановяване на околната среда, определени в настоящия регламент.

5. *Одит*

В срок от две години от започването на дейността и на всеки 10 години след това се проверява дали при дейността се спазват критериите за съществен принос за смекчаването на изменението на климата и критериите за НЗВ, като проверката се извършва от:

а) съответните национални компетентни органи; или

б) независимо външно сертифициращо лице, по искане на националните органи или на изпълнителя на дейността.

С цел намаляване на разходите одитите може да се извършват заедно с одит за сертифициране в областта на горите (горска сертификация), одит за сертифициране в областта на климата или друг одит.

Независимото външно сертифициращо лице не може да бъде в конфликт на интереси със собственика или с финансиращото лице и не може да участва в разработването или изпълнението на дейността.

6. *Групова оценка*

Спазването на критериите за съществен принос за смекчаването на изменението на климата и критериите за НЗВ може да се проверява на равнището на група стопанства, която е достатъчно еднородна за оценяването на риска във връзка с устойчивостта на горскостопанската дейност, при условие че всички стопанства в групата имат трайни отношения помежду си и участват в дейността, а групата им остава една и съща за всички следващи одити.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Добивът на торф се свежда до минимум.

▼B

5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Употребата на пестициди се свежда до минимум и се предпочитат алтернативни подходи или техники, които може да включват нехимични алтернативи на пестицидите, съгласно Директива 2009/128/ЕО, с изключение на случаите, в които използването на пестициди е необходимо с цел контрол на нашествията на вредители и възникването на огнища на болести. При дейността се минимизира употребата на изкуствени торове и не се използва оборски тор. При дейността се спазва Регламент (ЕС) 2019/1009 или националните правила за изкуствените торове или подобрителите на почвата за селскостопански цели. Предприемат се добре документирани и проверими мерки за избягване на употребата на активни вещества, посочени в част А от приложение I към Регламент (ЕС) 2019/1021 ([72]), Ротердамската конвенция относно процедурата за предварително обосновано съгласие при международната търговия с определени опасни химични вещества и пестициди, Конвенцията Минамата относно живака, Монреалския протокол за веществата, които нарушават озоновия слой, и на активни вещества, посочени под клас Ia („изключително опасни вещества“) или клас Ib („много опасни вещества“) в препоръчаната от Световната здравна организация (СЗО) класификация на пестицидите по степен на опасност ([73]). При дейността се спазват националните нормативни актове за изпълнение, отнасящи се до активните вещества. Замърсяването на водите и почвите се предотвратява и се предприемат мерки за почистване в случай на замърсяване.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	На площи, определени за опазване от националните компетентни органи, или в защитени местообитания дейността е в съответствие с природозащитните цели за тези площи. Не се преобразуват местообитания, особено уязвими на загуба на биологично разнообразие или с висока природозащитна стойност, или площи, предназначени за възстановяване на такива местообитания в съответствие с националното законодателство. Планът по точка 1 (План за възстановяване) от настоящия раздел включва клаузи за запазване и евентуално подобряване на биологичното разнообразие в съответствие с националните и местните разпоредби, включително следното: а) осигуряване на добър природозащитен статус на местообитанието и видовете, съхраняване на обичайните видове в местообитанието; б) изключване на употребата или пускането на инвазивни видове.

3. ПРЕРАБОТВАЩА ПРОМИШЛЕНОСТ (ПРОИЗВОДСТВО)

3.1. **Производство на технологични изделия за енергия от възобновяеми източници**

Описание на дейността

Производство на технологични изделия за енергия от възобновяеми източници, като определението за „енергия от възобновяеми източници“ („възобновяема енергия“) е установено в член 2, точка 1 от Директива (ЕС) 2018/2001.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове C25, C27, C28.

([72]) С който в Съюза се прилага Стокхолмската конвенция за устойчивите органични замърсители (ОВ L 209, 31.7.2006 г., стр. 3).

([73]) Препоръчаната от Световната здравна организация (СЗО) класификация на пестицидите по степен на опасност (версия от 2019 г.) (версия от 4.6.2021 г.: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

▼B

Всяка дейност от тази категория е спомагаща дейност в съответствие с член 10, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

При тази икономическа дейност се произвеждат технологични изделия за възобновяема енергия.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	При дейността се оценява наличието на техники, поддържащи посочените по-долу елементи, и когато това е осъществимо, те се възприемат: а) повторна употреба и използване на вторични суровини и повторно употребявани компоненти в произвежданите продукти; б) проектиране с цел висока издръжливост, пригодност за рециклиране, лесно разглобяване и приспособимост на произвежданите продукти; в) управление на отпадъците, при което в производствения процес се отдава предимство на рециклирането пред обезвреждането; г) информация за пораждащите безпокойство вещества през целия жизнен цикъл на произвежданите продукти и проследимост на тези вещества.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

3.2. **Производство на оборудване за производство и използване на водород**

Описание на дейността

Производство на оборудване за производство и използване на водород.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове C25, C27, C28.

Всяка икономическа дейност от тази категория е спомагаща дейност в съответствие с член 10, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

При тази икономическа дейност се произвежда оборудване за производството на водород в съответствие с техническите критерии за проверка, установени в раздел 3.10 от настоящото приложение, и оборудване за използването на водород.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	При дейността се оценява наличието на техники, поддържащи посочените по-долу елементи, и когато това е осъществимо, те се възприемат: а) повторна употреба и използване на вторични суровини и повторно употребявани компоненти в произвежданите продукти; б) проектиране с цел висока издръжливост, пригодност за рециклиране, лесно разглобяване и приспособимост на произвежданите продукти; в) управление на отпадъците, при което в производствения процес се отдава предимство на рециклирането пред обезвреждането; г) информация за пораждащите безпокойство вещества през целия жизнен цикъл на произвежданите продукти и проследимост на тези вещества.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

3.3. **Производство на нисковъглеродни технологични изделия за транспорта**

Описание на дейността

Производство, ремонт, поддръжка, модернизиране, промяна на предназначението (преустройство) и усъвършенстване на нисковъглеродни превозни средства, подвижен състав и плавателни съдове.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове C29.1, C30.1, C30.2, C30.9, C33.15, C33.17.

Всяка икономическа дейност от тази категория е спомагаща дейност в съответствие с член 10, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

При икономическата дейност се произвежда, ремонтира, поддържа, модернизира ([74]) или усъвършенства или се сменя предназначението на:

а) влакове и пътнически вагони с нулеви преки емисии на отработил CO_2;

б) влакове и пътнически вагони с нулеви преки емисии на отработил CO_2, когато се движат по железопътни линии с необходимата инфраструктура и използват конвенционални двигатели, ако липсва такава инфраструктура (двумодален режим);

в) средства за градски, крайградски и автомобилен превоз на пътници, като преките емисии на отработил CO_2 на превозното средство са нулеви;

г) до 31 декември 2025 г. – превозните средства, спадащи към категориите M2 и M3 ([75]), които са с тип на каросерията, класифициран като „CA“ (едноетажно превозно средство), „CB“ (двуетажно превозно средство), „CC“ (съчленено едноетажно превозно средство) или „CD“ (съчленено двуетажно превозно средство) ([76]) и които отговарят на най-новия стандарт ЕВРО VI, т.е. едновременно на изискванията на Регламент (ЕО) № 595/2009 на Европейския парламент и на Съвета ([77]) и – от влизането в сила на измененията на посочения регламент – на съответните актове за изменение, дори преди започването на прилагането им, и на последния етап от стандарта ЕВРО VI, изложен в таблица 1 от допълнение 9 към приложение I към Регламент (ЕС) № 582/2011 на Комисията ([78]), когато разпоредбите за този етап са влезли в сила, но прилагането им все още не е започнало за този тип превозно средство ([79]). Когато такъв стандарт няма, преките емисии на CO_2 на превозното средство са равни на нула;

д) средства за лична мобилност, задвижвани от физическата дейност на потребителя, от мотор с нулеви емисии или от комбинация от мотор с нулеви емисии и физическа дейност;

е) превозни средства от категории M_1 и N_1, класифицирани като леки (лекотоварни) превозни средства ([80]), със:

i) до 31 декември 2025 г.: специфични емисии на CO_2 съгласно член 3, параграф 1, буква з) от Регламент (ЕС) 2019/631 на Европейския парламент и на Съвета ([81]), под 50 g CO_2/km (леки превозни средства с ниски и нулеви емисии);

ii) от 1 януари 2026 г.: специфични емисии на CO_2 съгласно член 3, параграф 1, буква з) от Регламент (ЕС) 2019/631, които са нулеви;

ж) превозни средства от категория L ([82]) с емисии на отработил CO_2 равни на 0 g CO_2e/km, изчислени в съответствие с процедурата за изпитване на емисии, определена в Регламент (ЕС) № 168/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([83]);

([74]) За букви от й) до м) критериите за модернизирането са обхванати от раздели 6.9 и 6.12 от настоящото приложение.

([75]) Съгласно член 4, параграф 1, букви а), подточка i) от Регламент (ЕС) 2018/858 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. относно одобряването и надзора на пазара на моторни превозни средства и техните ремаркета, както и на системи, компоненти и отделни технически възли, предназначени за такива превозни средства, за изменение на регламенти (ЕО) № 715/2007 и (ЕО) № 595/2009 и за отмяна на Директива 2007/46/ЕО (ОВ L 151, 14.6.2018 г., стр. 1).

([76]) Съгласно част В, точка 3 от приложение I към Регламент (ЕС) 2018/858.

([77]) Регламент (ЕО) № 595/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 г. за одобрението на типа на моторни превозни средства и двигатели по отношение на емисиите от тежки превозни средства (Евро VI) и за достъпа до информация за ремонта и техническото обслужване на превозните средства и за изменение на Регламент (ЕО) № 715/2007 и Директива 2007/46/ЕО и за отмяна на директиви 80/1269/ЕИО, 2005/55/ЕО и 2005/78/ЕО (ОВ L 188, 18.7.2009 г., стр. 1).

([78]) Регламент (ЕС) № 582/2011 на Комисията от 25 май 2011 г. за прилагане и изменение на Регламент (ЕО) № 595/2009 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на емисиите от тежки превозни средства (Евро VI), и за изменение на приложения I и III към Директива 2007/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 167, 25.6.2011 г., стр. 1).

([79]) До 31.12.2022 г. – етап Е от EURO VI съгласно Регламент (ЕО) № 595/2009.

([80]) Съгласно определението по член 4, параграф 1, букви а) и б) от Регламент (ЕС) 2018/858.

([81]) Регламент (ЕС) 2019/631 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. за определяне на стандарти за емисиите на CO_2 от нови леки пътнически автомобили и от нови леки търговски превозни средства и за отмяна на регламенти (ЕО) № 443/2009 и (ЕС) № 510/2011 (ОВ L 111, 25.4.2019 г., стр. 13).

([82]) Както е определено в член 4 от Регламент (ЕС) № 168/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2013 г. относно одобряването и надзора на пазара на дву-, три- и четириколесни превозни средства (ОВ L 60, 2.3.2013 г., стр. 52).

([83]) Регламент (ЕС) № 168/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2013 г. относно одобряването и надзора на пазара на дву-, три- и четириколесни превозни средства (ОВ L 60, 2.3.2013 г., стр. 52).

▼B

з) превозни средства от категории N2 и N3 и превозни средства от категория N1, класифицирани като тежкотоварни превозни средства, които не са предназначени за транспорт на изкопаеми горива, с технически допустима максимална маса с товар до 7,5 тона, които са „тежкотоварни превозни средства с нулеви емисии“ съгласно определението по член 3, точка 11 от Регламент (ЕС) 2019/1242 на Европейския парламент и на Съвета ([84]);

и) превозни средства от категории N2 и N3, които не са предназначени за транспорт на изкопаеми горива, с технически допустима максимална маса с товар над 7,5 тона, които са „тежкотоварни превозни средства с нулеви емисии“ съгласно определението по член 3, точка 11 от Регламент (ЕС) 2019/1242, или „тежкотоварни превозни средства с ниски емисии“ съгласно определението по член 3, точка 12 от посочения регламент;

й) плавателни съдове за превоз на пътници по вътрешни водни пътища, които:

i) имат нулеви преки емисии на (отработил) CO_2;

ii) до 31 декември 2025 г. – представляват хибридни плавателни съдове и плавателни съдове, работещи с два вида горива, използващи за обичайната си работа най-малко 50 % от енергията си от гориво с нулеви преки емисии на (отработил) CO_2 или електричество от зареждане;

к) плавателни съдове за превоз на товари по вътрешни водни пътища, които не са предназначени за транспорт на изкопаеми горива, които:

i) имат нулеви преки емисии на (отработил) CO_2;

ii) до 31 декември 2025 г. – имат преки емисии на (отработил) CO_2 на тонкилометър (g CO_2/tkm), изчислени (или приблизително оценени, когато става въпрос за нови плавателни съдове) чрез работния показател за енергийна ефективност ([85]), с 50 % по-ниски от средната референтна стойност за емисиите на CO_2, определена за тежкотоварните превозни средства (подгрупа превозни средства 5-LH) в съответствие с член 11 от Регламент (ЕС) 2019/1242;

л) плавателни съдове за морски и крайбрежен товарен транспорт, плавателни съдове за пристанищни дейности и спомагателни дейности, които не са предназначени за транспорт на изкопаеми горива, които:

i) имат нулеви преки емисии на (отработил) CO_2;

ii) до 31 декември 2025 г. – представляват хибридни плавателни съдове и плавателни съдове, работещи с два вида горива, които за обичайната си работа в морето и пристанищата получават най-малко 25 % от енергията си от гориво с нулеви преки емисии на (отработил) CO_2 или електричество от зареждане;

iii) до 31 декември 2025 г. и само когато може да бъде доказано, че плавателните съдове се използват изключително за експлоатация на крайбрежни и морски линии на къси разстояния с цел спомагане за прехвърлянето на товари към друг вид транспорт, които понастоящем се превозват до морето по суша – плавателните съдове имат преки емисии на (отработил) CO_2, изчислени чрез проектния индекс за енергийна ефективност (EEDI) на Международната морска организация (ИМО) ([86]), с 50 % по-ниски от средната референтна стойност за емисиите на CO_2, определена за тежкотоварните превозни средства (подгрупа превозни средства 5-LH) в съответствие с член 11 от Регламент (ЕС) 2019/1242;

([84]) Регламент (ЕС) 2019/1242 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за определяне на стандарти за емисиите на CO_2 от нови тежкотоварни превозни средства и за изменение на регламенти (ЕО) № 595/2009 и (ЕС) 2018/956 на Европейския парламент и на Съвета и Директива 96/53/ЕО на Съвета (ОВ L 198, 25.7.2019 г., стр. 202).

([85]) Работният показател за енергийна ефективност се определя като съотношението на масата на емисиите на CO_2 на единица транспортна работа. Той е представителна стойност на енергийната ефективност при експлоатацията на кораба в рамките на непрекъснат период, отразяващ общия модел на търговска експлоатация на плавателния съд. Насоки за изчисляването на този показател са публикувани в документ MEPC.1/Circ. 684 на Международната морска организация.

([86]) Energy Efficiency Design Index (Проектен индекс за енергийна ефективност) (версия от 4.6.2021 г.: http://www.imo.org/fr/MediaCentre/HotTopics/GHG/Pages/EEDI.aspx).

▼B

iv) до 31 декември 2025 г. – плавателните съдове са постигнали стойност на проектния индекс за енергийна ефективност (EEDI) с 10 % под изискванията за този индекс, приложими към 1 април 2022 г. ([87]), ако плавателните съдове могат да работят с горива с нулеви преки емисии на (отработил) CO_2 или с горива от възобновяеми източници ([88]);

►M2 v) от 1 януари 2026 г. — плавателните съдове, които могат да работят с горива с нулеви преки емисии на (отработил) CO_2 или с горива от възобновяеми източници ([89]), имат постигната стойност на проектния индекс за енергийна ефективност (EEDI), еквивалентна на намаляване на референтната линия на EEDI с най-малко 20 процентни пункта под изискванията за този индекс, приложими към 1 април 2022 г. ([90]), и:

а) имат способност за включване към електрическата мрежа, когато са на котвена стоянка;

б) за кораби, използващи за гориво газ — доказват използването на най-съвременни мерки и технологии за ограничаване на емисиите от изпускане на метан; ◄

м) морски и крайбрежни плавателни съдове за превоз на пътници, които не са предназначени за превоз на изкопаеми горива и които:

i) имат нулеви преки емисии на (отработил) CO_2;

ii) до 31 декември 2025 г. – хибридните плавателни съдове и плавателните съдове, работещи с два вида горива, за обичайната си работа в морето и пристанищата получават най-малко 25 % от енергията си от гориво с нулеви преки емисии на (отработил) CO_2 или електричество от зареждане;

iii) до 31 декември 2025 г. – плавателните съдове са постигнали стойност на проектния индекс за енергийна ефективност (EEDI) с 10 % под изискванията за този индекс, приложими към 1 април 2022 г., ако плавателните съдове могат да работят с горива с нулеви преки емисии на (отработил) CO_2 или с горива от възобновяеми източници ([91]);

►M2 iv) от 1 януари 2026 г. — плавателните съдове, които могат да работят с горива с нулеви преки емисии на (отработил) CO_2 или с горива от възобновяеми източници ([92]), имат постигната стойност на проектния индекс за енергийна ефективност (EEDI), еквивалентна на намаляване на референтната линия на EEDI с най-малко 20 процентни пункта под изискванията за този индекс, приложими към 1 април 2022 г. ([93]), и:

а) имат способност за включване към електрическата мрежа, когато са на котвена стоянка;

б) за кораби, използващи за гориво газ — доказват използването на най-съвременни мерки и технологии за ограничаване на емисиите от изпускане на метан. ◄

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.

([87]) Изисквания за проектния индекс за енергийна ефективност (EEDI), приложими към 1 април 2022 г., съгласно договореното от Комитета по опазване на морската среда на Международната морска организация на неговата седемдесет и четвърта сесия.

([88]) Горива, които отговарят на техническите критерии за проверка, установени в раздели 3.10 и 4.13 от настоящото приложение.

([89]) Изисквания за проектния индекс за енергийна ефективност (EEDI), посочени като коефициент на процентно намаление, който да се прилага към референтната стойност на EEDI, съгласно договореното от Комитета по опазване на морската среда на Международната морска организация на неговата седемдесет и пета сесия. Процентните пунктове, определени за EEDI в техническите критерии за проверка, се добавят към коефициента на процентно намаление на EEDI.

([90]) Изисквания за проектния индекс за енергийна ефективност (EEDI), определени като коефициент на процентно намаление, който да се прилага към референтната стойност на EEDI, съгласно договореното от Комитета по опазване на морската среда на Международната морска организация на неговата седемдесет и пета сесия. Процентните пунктове, определени за EEDI в техническите критерии за проверка, се добавят към коефициента на процентно намаление на EEDI.

([91]) Горива, които отговарят на техническите критерии за проверка, установени в раздели 3.10 и 4.13 от настоящото приложение.

([92]) Изисквания за проектния индекс за енергийна ефективност (EEDI), приложими към 1 април 2022 г., съгласно договореното от Комитета по опазване на морската среда на Международната морска организация на неговата седемдесет и четвърта сесия.

([93]) Изисквания за проектния индекс за енергийна ефективност (EEDI), определени като коефициент на процентно намаление, който да се прилага към референтната стойност на EEDI, съгласно договореното от Комитета по опазване на морската среда на Международната морска организация на неговата седемдесет и пета сесия. Процентните пунктове, определени за EEDI в техническите критерии за проверка, се добавят към коефициента на процентно намаление на EEDI.

▼B

3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	При дейността се оценява наличието на техники, поддържащи посочените по-долу елементи, и когато това е осъществимо, те се възприемат: а) повторна употреба и използване на вторични суровини и повторно употребявани компоненти в произвежданите продукти; б) проектиране с цел висока издръжливост, пригодност за рециклиране, лесно разглобяване и приспособимост на произвежданите продукти; в) управление на отпадъците, при което в производствения процес се отдава предимство на рециклирането пред обезвреждането; г) информация за пораждащите безпокойство вещества през целия жизнен цикъл на произвежданите продукти и проследимост на тези вещества.

▼M2

5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. В съответните случаи превозните средства не съдържат олово, живак, хексавалентен хром и кадмий.

▼B

6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

3.4. **Производство на акумулаторни батерии**

Описание на дейността

Производство на презаредими (акумулаторни) батерии, батерийни (акумулаторни) блокове и акумулатори за транспорта и за стационарно и извънмрежово съхранение на енергия и други промишлени приложения. Производство на съответните компоненти (активната маса на батериите, електрохимичните елементи на батериите, обвивките на батериите и кутиите на акумулаторите, електронните компоненти).

Рециклиране на излезли от употреба батерии.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към кодове C27.2 и E38.32 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Всяка икономическа дейност от тази категория е спомагаща дейност в съответствие с член 10, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата
При икономическата дейност се произвеждат презаредими (акумулаторни) батерии, батерийни (акумулаторни) блокове и акумулатори (и съответните им компоненти), в т.ч. от вторични суровини, което води до съществено намаление на емисиите на парникови газове в транспорта и при стационарното и извънмрежовото съхранение на енергия и други промишлени приложения. При икономическата дейност се рециклират излезли от употреба батерии.

▼B

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	При производството на нови батерии, компененти и материали в рамките на дейността се оценява наличието на техники, поддържащи посочените по-долу елементи, и когато това е осъществимо, те се възприемат: а) повторна употреба и използване на вторични суровини и повторно употребявани компоненти в произвежданите продукти; б) проектиране с цел висока издръжливост, пригодност за рециклиране, лесно разглобяване и приспособимост на произвежданите продукти; в) информация за пораждащите безпокойство вещества през целия жизнен цикъл на произвежданите продукти и проследимост на тези вещества. Процесите на рециклиране отговарят на условията по член 12 от Директива 2006/66/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([94]), и в част Б от приложение III към посочената директива, в т.ч. използването на най-новите относими най-добри налични техники, постигането на показателите за ефективност, определени за оловно-киселинните батерии, никелово-кадмиевите батерии и батериите с друг химичен състав. С тези процеси рециклирането на съдържащия се метал се обезпечава във възможно най-високата степен, която е технически осъществима при избягване на прекомерни разходи. В съответните случаи съоръженията, в които се извършва рециклирането, отговарят на изискванията на Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([95]).
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Батериите отговарят на приложимите правила за устойчивост във връзка с пускането на батерии на пазара в Съюза, в т.ч. ограниченията за употребата на опасни вещества в батериите, вкл. Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета ([96]) и Директива 2006/66/ЕО.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

([94]) Директива 2006/66/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 септември 2006 г. относно батерии и акумулатори и отпадъци от батерии и акумулатори, и за отмяна на Директива 91/157/ЕИО (ОВ L 266, 26.9.2006 г., стр. 1).

([95]) Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) (ОВ L 334, 17.12.2010 г., стр. 17).

([96]) Регламент № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), за създаване на Европейска агенция по химикали, за изменение на Директива 1999/45/ЕО и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 793/93 на Съвета и Регламент (ЕО) № 1488/94 на Комисията, както и на Директива 76/769/ЕИО на Съвета и директиви 91/155/ЕИО, 93/67/ЕИО, 93/105/ЕО и 2000/21/ЕО на Комисията (ОВ L 396, 30.12.2006 г., стр. 1).

▼B

3.5. **Производство на оборудване за енергийна ефективност за сгради**

Описание на дейността

Производство на оборудване за енергийна ефективност за сгради.

Икономическите дейности от тази категория може да бъдат отнесени към множество кодове по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове C16.23, C23.11, C23.20, C23.31, C23.32, C23.43, C.23.61, C25.11, C25.12, C25.21, C25.29, C25.93, C27.31, C27.32, C27.33, C27.40, C27.51, C28.11, C28.12, C28.13, C28.14.

Всяка икономическа дейност от тази категория е спомагаща дейност в съответствие с член 10, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

При икономическата дейност се произвеждат един или повече от следните продукти и основни компоненти за тях ([97]):

а) прозорци с коефициент на топлопреминаване (U), по-нисък или равен на 1,0 W/m^2K;

б) врати с коефициент на топлопреминаване (U), по-нисък или равен на 1,2 W/m^2K;

в) системи за външни стени с коефициент на топлопреминаване (U), по-нисък или равен на 0,5 W/m^2K;

г) покривни системи с коефициент на топлопреминаване (U), по-нисък или равен на 0,3 W/m^2K;

д) изолационни материали с коефициент на топлопроводност (ламбда), по-нисък или равен на 0,06 W/mK;

е) битови уреди, попадащи в най-високите два класа на енергийна ефективност, в които има продукти, в съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1369 на Европейския парламент и на Съвета ([98]) и делегираните актове, приети по силата на посочения регламент;

ж) светлинни източници, оценени в най-високите два класа на енергийна ефективност, в които има продукти, в съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1369 и делегираните актове, приети по силата на посочения регламент;

з) системи за отопление на помещения и за топла вода за битови нужди, оценени в най-високите два класа на енергийна ефективност, в които има продукти, в съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1369 на Европейския парламент и на Съвета и делегираните актове, приети по силата на посочения регламент;

и) системи за охлаждане и вентилация, оценени в най-високите два класа на енергийна ефективност, в които има продукти, в съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1369 на Европейския парламент и на Съвета и делегираните актове, приети по силата на посочения регламент;

й) регулатори за осветителни системи с датчици за присъствие и дневна светлина;

к) термопомпи, отговарящи на техническите критерии за проверка от раздел 4.16 от настоящото приложение;

л) фасадни и покривни елементи с функция за слънчево засенчване или за регулиране в зависимост от слънцегреенето, включително такива, които поддържат отглеждането на растителност;

м) енергийноефективни сградни системи за автоматизация и управление (контрол) за жилищни и нежилищни сгради;

н) зонови термостати и устройства за интелигентен контрол на основния електрически или топлинен товар за сгради, както и оборудване с датчици;

([97]) Когато това е целесъобразно, коефициентът на топлопреминаване (U) се изчислява съгласно приложимите стандарти, напр. EN ISO 10077-1:2017 (прозорци и врати), EN ISO 12631:2017 (неносещи фасадни стени) и EN ISO 6946:2017 (други строителни елементи и елементи на сгради).

([98]) Регламент (ЕС) 2017/1369 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2017 г. за определяне на нормативна рамка за енергийно етикетиране и за отмяна на Директива 2010/30/ЕС (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 1).

▼B

о) изделия за отчитане на топлинна енергия и термостатични регулатори за отделни жилища, свързани с районни отоплителни системи, и отделни апартаменти, свързани с централни отоплителни системи, обслужващи цели сгради, и за централни отоплителни системи;

п) топлообменници и подстанции за районно топлоснабдяване, съответстващи на дейността по разпределение на енергия от районна отоплителна/охладителна система съгласно раздел 4.15 от настоящото приложение;

р) изделия за умно наблюдение и регулиране на отоплителната система, както и оборудване с датчици.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	При дейността се оценява наличието на техники, поддържащи посочените по-долу елементи, и когато това е осъществимо, те се възприемат: а) повторна употреба и използване на вторични суровини и повторно употребявани компоненти в произвежданите продукти; б) проектиране с цел висока издръжливост, пригодност за рециклиране, лесно разглобяване и приспособимост на произвежданите продукти; в) управление на отпадъците, при което в производствения процес се отдава предимство на рециклирането пред обезвреждането; г) информация за пораждащите безпокойство вещества през целия жизнен цикъл на произвежданите продукти и проследимост на тези вещества.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

3.6. **Производство на други нисковъглеродни технологични изделия**

Описание на дейността

Производство на технологични изделия, предназначени за съществено намаление на емисиите на парникови газове в други сектори на икономиката, когато тези технологични изделия не са обхванати от раздели от 3.1 до 3.5 от настоящото приложение.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове C22, C25, C26, C27 и C28.

Всяка икономическа дейност от тази категория е спомагаща дейност в съответствие с член 10, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата
При икономическата дейност се произвеждат технологични изделия, които са предназначени за осигуряване на съществено намаление на емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл в сравнение с другите възможни технологии/продукти/решения на пазара с най-добри показатели, и е доказано, че те изпълняват това свое предназначение.

▼B

Намалението на емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл се изчислява въз основа на Препоръка 2013/179/ЕС на Комисията ([99]) или вместо това въз основа на стандарт ISO 14067:2018 ([100]) или ISO 14064-1:2018 ([101]).

Количествено определеното намаление на емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл се проверява от независима трета страна.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	При дейността се оценява наличието на техники, поддържащи посочените по-долу елементи, и когато това е осъществимо, те се възприемат: а) повторна употреба и използване на вторични суровини и повторно употребявани компоненти в произвежданите продукти; б) проектиране с цел висока издръжливост, пригодност за рециклиране, лесно разглобяване и приспособимост на произвежданите продукти; в) управление на отпадъците, при което в производствения процес се отдава предимство на рециклирането пред обезвреждането; г) информация за пораждащите безпокойство вещества през целия жизнен цикъл на произвежданите продукти и проследимост на тези вещества.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

3.7. **Производство на цимент**

Описание на дейността

Производство на клинкер за цимент, цимент или алтернативно свързващо вещество.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код C23.51 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Всяка икономическа дейност от тази категория е преходна дейност в съответствие с член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

([99]) Препоръка 2013/179/ЕС на Комисията от 9 април 2013 г. относно използването на общи методи за измерване и оповестяване на показатели за екологосъобразността на продукти и организации на база жизнения цикъл (ОВ L 124, 4.5.2013 г., стр. 1).

([100]) Стандарт ISO 14067:2018 „Парникови газове. Въглероден отпечатък на продукти. Изисквания и указания за количествено определяне“ (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([101]) Стандарт ISO 14064-1:2018, „Парникови газове. Част 1: Технически изисквания и ръководство на ниво организация за количествено определяне и докладване на емисиите от парникови газове и отстранените парникови газове“ (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iso.org/standard/66453.html).

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

При дейността се произвежда едно от следните:

а) клинкер за сив цимент, където специфичните емисии на парникови газове ([102]) са под 0,722 ([103]) tCO_2e на тон клинкер за сив цимент;

б) цимент от сив клинкер или алтернативно хидравлично свързващо вещество, където специфичните емисии на парникови газове ([104]) от производството на клинкер и цимент или алтернативно свързващо вещество са под 0,469 ([105]) tCO_2e на тон произведен цимент или алтернативно свързващо вещество.

Когато CO_2, който би бил емитиран при производствения процес, се улавя с цел подземно съхранение, CO_2 се транспортира и се съхранява в подземни инсталации съгласно техническите критерии за проверка, установени в раздели 5.11 и 5.12 от настоящото приложение.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за производството на цимент, вар и магнезиев оксид ([106]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда ([107]). При производството на цимент, където като алтернативни горива се използват опасни отпадъци, са въведени мерки за обезпечаване на безопасно манипулиране на отпадъците.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

([102]) Изчислено в съответствие с Делегиран регламент (ЕС) 2019/331 на Комисията от 19 декември 2018 г. за определяне на валидни за целия Съюз преходни правила за хармонизирано безплатно разпределяне на квоти за емисии в съответствие с член 10а от Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 59, 27.2.2019 г., стр. 8).

([103]) Отразяващи средната стойност за най-ефективните 10 % от инсталациите през 2016 и 2017 г. (t CO_2 екв./t) съгласно приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията от 12 март 2021 година за определяне на преразгледани стойности на показателите за безплатното разпределяне на квоти за емисии за периода 2021—2025 г. съгласно член 10а, параграф 2 от Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 87, 15.3.2021 г., стр. 29).

([104]) Изчислени в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/331.

([105]) Отразяващи средната стойност за най-ефективните 10 % от инсталациите през 2016 и 2017 г. (t CO_2 екв./t) за клинкер за сив цимент съгласно приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията, умножена по отношението клинкер/цимент в размер на 0,65.

([106]) Решение за изпълнение 2013/163/ЕС на Комисията от 26 март 2013 г. за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) при производството на цимент, вар и магнезиев оксид, съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно емисиите от промишлеността (ОВ L 100, 9.4.2013 г., стр. 1).

([107]) Вж. Справочния документ за най-добрите налични техники за икономическите аспекти и сумарните въздействия върху компонентите на околната среда (Best Available Techniques Reference Document (BREF) on Economics and Cross-Media Effects) (версия от 4.6.2021 г.: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/ecm_bref_0706.pdf).

▼B

3.8. **Производство на алуминий**

Описание на дейността

Производство на алуминий чрез обработка на първичен алуминий (боксит) или чрез рециклиране на вторичен алуминий.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към кодове C24.42 и C24.53 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Всяка икономическа дейност от тази категория е преходна дейност в съответствие с член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

При дейността се произвежда едно от следните:

а) първичен алуминий, когато икономическата дейност отговаря на два от долупосочените критерии до 2025 г. и на всички долупосочени критерии ([108]) след 2025 г.:

i) емисиите на парникови газове ([109]) не превишават 1,484 ([110]) tCO_2e на тон произведен алуминий ([111]):

ii) средната въглеродна интензивност за непреките емисии на парникови газове ([112]) не превишава 100 g CO_2e/kWh;

iii) потреблението на електроенергия за производствения процес не превишава 15,5 MWh/t Al.

б) вторичен алуминий.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага

([108]) В съчетание като единна прагова стойност, получена като сбор на преките и непреките емисии, при изчисление като средна стойност за най-ефективните 10 % от инсталациите въз основа на данните, събрани в контекста на установяването на промишлените параметри за схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ на ЕС) за периода 2021—2026 г. и изчислени в съответствие с методиката за определяне на параметрите, изложена в Директива 2003/87/ЕО, плюс критерия за съществения принос за смекчаването на изменението на климата за производството на електроенергия (100 g CO_2e/kWh), умножено по средната енергийна ефективност при производството на алуминий (15,5 MWh/t Al).

([109]) Изчислени в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/331.

([110]) Отразяващи средната стойност за най-ефективните 10 % от инсталациите през 2016 и 2017 г. (t CO_2 екв./t) съгласно приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

([111]) Произвежданият алуминий е несплавен и необработен лят алуминий, получен чрез електролиза..

([112]) Непреките емисии на парникови газове са емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл, генерирани при производството на електроенергията, използвана за производството на първичен алуминий.

▼B

5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за цветната металургия ([113]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

3.9. **Производство на чугун и стомана**

Описание на дейността

Производство на чугун и стомана.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове C24.10, C24.20, C24.31, C24.32, C24.33, C24.34, C24.51 и C24.52.

Всяка икономическа дейност от тази категория е преходна дейност в съответствие с член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

При дейността се произвежда едно от следните:

а) чугун и стомана, когато емисиите на парникови газове ([114]), намалени с количеството на емисиите, отнасяни към производството на отпадъчни газове съгласно точка 10.1.5, буква а) от приложение VII към Регламент (ЕС) 2019/331, не превишават следните стойности, прилагани за различните етапи на производствения процес:

i) течни черни метали = 1,331 ([115]) tCO_2e/t продукция;

ii) агломерат = 0,163 ([116]) tCO_2e/t продукция;

iii) кокс (с изключение на лигнитен кокс) = 0,144 ([117]) tCO_2e/t продукция;

iv) леене на чугун = 0,299 ([118]) tCO_2e/t продукция;

v) високолегирана стомана от електродъгова пещ (ЕП) = 0,266 ([119]) tCO_2e/t продукция;

vi) въглеродна стомана от електродъгова пещ (ЕП) = 0,209 ([120]) tCO_2e/t продукция.

([113]) Решение за изпълнение (ЕС) 2016/1032 на Комисията от 13 юни 2016 г. за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) в цветната металургия съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 174, 30.6.2016 г., стр. 32).

([114]) Изчислени в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/331.

([115]) Отразяващи средната стойност за най-ефективните 10 % от инсталациите през 2016 и 2017 г. (t CO_2 екв./t) съгласно приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

([116]) Отразяващи средната стойност за най-ефективните 10 % от инсталациите през 2016 и 2017 г. (t CO_2 екв./t) съгласно приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

([117]) Отразяващи средната стойност за най-ефективните 10 % от инсталациите през 2016 и 2017 г. (t CO_2 екв./t) съгласно приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

([118]) Отразяващи средната стойност за най-ефективните 10 % от инсталациите през 2016 и 2017 г. (t CO_2 екв./t) съгласно приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

([119]) Отразяващи средната стойност за най-ефективните 10 % от инсталациите през 2016 и 2017 г. (t CO_2 екв./t) съгласно приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

([120]) Отразяващи средната стойност за най-ефективните 10 % от инсталациите през 2016 и 2017 г. (t CO_2 екв./t) съгласно приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

▼B

б) стомана в електродъгови пещи (ЕП), произвеждащи въглеродна стомана от ЕП или високолегирана стомана от ЕП, съгласно определението в Делегиран регламент (ЕС) 2019/331 на Комисията и когато делът на входящите материали от стоманени отпадъци спрямо произведената продукция не е по-нисък от:

i) 70 % за производството на високолегирана стомана;

ii) 90 % за производството на въглеродна стомана;

Когато CO_2, който би бил емитиран при производствения процес, се улавя с цел подземно съхранение, CO_2 се транспортира и се съхранява в подземни инсталации съгласно техническите критерии за проверка, установени в раздели 5.11 и 5.12 от настоящото приложение.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за производството на чугун и стомана ([121]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

3.10. **Производство на водород**

Описание на дейността

Производство на водород и синтетични горива на основата на водород.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код C20.11 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

Дейността съответства на изискването за намаление на емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл със 73,4 % за водорода [което дава емисии за целия жизнен цикъл под $3tCO_2e/tH_2$] и със 70 % за синтетичните горива на основата на водорода, при съответно сравнение с изкопаемо гориво с 94 g CO_2e/MJ по аналогия с подхода, определен в член 25, параграф 2 от Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета и в приложение V към същата директива.

([121]) Решение за изпълнение 2012/135/ЕС на Комисията от 28 февруари 2012 г. за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) при производството на чугун и стомана, съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно емисиите от промишлеността (ОВ L 70, 8.3.2012 г., стр. 63).

▼B

Намалението на емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл се изчислява по методиката по член 28, параграф 5 от Директива (ЕС) 2018/2001 или вместо това въз основа на стандарт ISO 14067:2018 ([122]) или ISO 14064-1:2018 ([123]).

Количествено определеното намаление на емисиите на парникови за целия жизнен цикъл се проверява в съответствие с член 30 от Директива (ЕС) 2018/2001, когато е приложимо, или от независима трета страна.

Когато CO_2, който би бил емитиран при производствения процес, се улавя с цел подземно съхранение, CO_2 се транспортира и се съхранява в подземни инсталации съгласно техническите критерии за проверка, установени съответно в раздели 5.11 и 5.12 от настоящото приложение.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в относимите заключения за НДНТ, в т.ч.: а) заключенията за НДНТ за производството на хлоралкални продукти ([124]) и заключенията за НДНТ за системите за пречистване/управление на обичайни отпадъчни води и отпадъчни газове в химическия сектор ([125]); б) заключенията за НДНТ при рафинирането на нефт и газ ([126]); Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

3.11. **Производство на технически въглерод**

Описание на дейността

Производство на технически въглерод.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код C20.13 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

([122]) Стандарт ISO 14067:2018 „Парникови газове. Въглероден отпечатък на продукти. Изисквания и указания за количествено определяне“ (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([123]) Стандарт ISO 14064-1:2018, „Парникови газове. Част 1: Технически изисквания и ръководство на ниво организация за количествено определяне и докладване на емисиите от парникови газове и отстранените парникови газове“ (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iso.org/standard/66453.html).

([124]) Решение за изпълнение 2013/732/ЕС на Комисията от 9 декември 2013 г. за установяване на заключения за най-добрите налични техники (НДНТ) съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно емисиите от промишлеността, по отношение на производството на хлоралкални продукти (ОВ L 332, 11.12.2013 г., стр. 34).

([125]) Решение за изпълнение (ЕС) 2016/902 на Комисията от 30 май 2016 г. за установяване на заключения за най-добри налични техники (НДНТ), съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, за системи за пречистване/управление на обичайни отпадъчни води и отпадъчни газове в химическия сектор (ОВ L 152, 9.6.2016 г., стр. 23).

([126]) Решение за изпълнение 2014/738/ЕС на Комисията от 9 октомври 2014 г. за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) при рафинирането на нефт и газ, съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно емисиите от промишлеността (ОВ L 307, 28.10.2014 г., стр. 38).

▼B

Всяка икономическа дейност от тази категория е преходна дейност в съответствие с член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

Емисиите на парникови газове ([127]) от процесите за производство на технически въглерод са под 1,141 ([128]) tCO_2e на тон продукция.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч.: а) Справочния документ за най-добрите налични техники за неорганични химикали в големи количества — твърди вещества и други ([129]); б) заключенията за НДНТ за системите за пречистване/управление на обичайни отпадъчни води и отпадъчни газове в химическия сектор ([130]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

3.12. **Производство на калцинирана сода**

Описание на дейността

Производство на динатриев карбонат (калцинирана сода, натриев карбонат, динатриева сол на въглеродната киселина).

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код C20.13 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Всяка икономическа дейност от тази категория е преходна дейност в съответствие с член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

([127]) Изчислено в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/331.
([128]) Отразяващи средната стойност за най-ефективните 10 % от инсталациите през 2016 и 2017 г. (t CO_2 екв./t) съгласно приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.
([129]) Справочен документ за най-добрите налични техники за неорганични химикали в големи количества (Best Available Techniques (BAT) Reference Document for the Large Volumes Inorganic Chemicals — Solids and Others industry) (версия от 4.6.2021 г.: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic-s_bref_0907.pdf).
([130]) Решение за изпълнение (ЕС) 2016/902.

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

Емисиите на парникови газове ([131]) от процесите за производство на калцинирана сода са под 0 789 ([132]) tCO_2e на тон продукция.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч.: а) Справочния документ за най-добрите налични техники за неорганични химикали в големи количества — твърди вещества и други ([133]); б) заключенията за НДНТ за системите за пречистване/управление на обичайни отпадъчни води и отпадъчни газове в химическия сектор ([134]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

3.13. **Производство на хлор**

Описание на дейността

Производство на хлор.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код C20.13 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Всяка икономическа дейност от тази категория е преходна дейност в съответствие с член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

([131]) Изчислени в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/331.

([132]) Отразяващи средната стойност за най-ефективните 10 % от инсталациите през 2016 и 2017 г. (t CO_2 екв./t) съгласно приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

([133]) Справочен документ за най-добрите налични техники за неорганични химикали в големи количества (Best Available Techniques (BAT) Reference Document for the Large Volumes Inorganic Chemicals — Solids and Others industry) (версия от 4.6.2021 г.: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic-s_bref_0907.pdf).

([134]) Решение за изпълнение (ЕС) 2016/902.

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

Потребената електроенергия за електролиза и за обработване на хлор е равна на 2,45 MWh на тон хлор или по-ниска от тази стойност.

Средните емисии на парникови газове за целия жизнен цикъл на електроенергията, използвана за производството на хлор, са 100 g CO_2e/kWh или по-малко.

Емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл се изчислява въз основа на Препоръка 2013/179/ЕС или вместо това въз основа на стандарт ISO 14067:2018 ([135]) или ISO 14064-1:2018 ([136]).

Количествено определените емисии на парникови газове за целия жизнен цикъл се проверяват от независима трета страна.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч.: а) заключенията за НДНТ за производството на хлоралкални продукти ([137]); б) заключенията за НДНТ за системите за пречистване/управление на обичайни отпадъчни води и отпадъчни газове в химическия сектор ([138]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

3.14. **Производство на основни органични химични вещества**

Описание на дейността

Производство на:

а) ценни химични вещества (ЦХВ):

i) ацетилен;

ii) етилен;

iii) пропилен;

iv) бутадиен.

([135]) Стандарт ISO 14067:2018 „Парникови газове. Въглероден отпечатък на продукти. Изисквания и указания за количествено определяне“ (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([136]) Стандарт ISO 14064-1:2018, „Парникови газове. Част 1: Технически изисквания и ръководство на ниво организация за количествено определяне и докладване на емисиите от парникови газове и отстранените парникови газове“ (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iso.org/standard/66453.html).

([137]) Решение за изпълнение 2013/732/ЕС.

([138]) Решение за изпълнение (ЕС) 2016/902.

▼B

б) ароматни съединения:

i) алкилбензенови и алкилнафталенови смеси, различни от тези от позиция 2707 или 2902 от ХС;

ii) циклохексан;

iii) бензен;

iv) толуен;

v) о-ксилен;

vi) р-ксилен;

vii) m-ксилен и смеси от изомери на ксилена;

viii) етилбензен;

ix) кумен;

x) бифенил, трифенили, винилтолуени, други циклични въглеводороди без циклани, циклени, циклотерпени, бензен, толуен, ксилени, стирен, етилбензен, кумен, нафтален, антрацен;

xi) бензол (бензен), толуол (толуен) и ксилол (ксилени)

xii) нафтален и други смеси на ароматни въглеводороди (без бензол, толуол, ксилол)

в) винилхлорид;

г) стирен;

д) етилен оксид;

е) моноетиленгликол;

ж) адипинова киселина.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код C20.14 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Всяка икономическа дейност от тази категория е преходна дейност в съответствие с член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

Емисиите на парникови газове ([139]) от процесите за производство на основни органични химични вещества са под:

а) за ЦХВ: 0,693 ([140]) t CO_2e/t ЦХВ;

б) за ароматни съединения: 0,0072 ([141]) t CO_2e/t комплексна претеглена производителност (количество обработен материал);

в) за винилхлорид: 0,171 ([142]) tCO_2e/t винилхлорид;

г) за стирен: 0 419 ([143]) t CO_2e/t стирен;

([139]) Изчислени в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/331.

([140]) Отразяващи средната стойност за най-ефективните 10 % от инсталациите през 2016 и 2017 г. (t CO_2 екв./t) съгласно приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

([141]) Отразяващи средната стойност за най-ефективните 10 % от инсталациите през 2016 и 2017 г. (t CO_2 екв./t) съгласно приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

([142]) Отразяващи средната стойност за най-ефективните 10 % от инсталациите през 2016 и 2017 г. (t CO_2 екв./t) съгласно приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

([143]) Отразяващи средната стойност за най-ефективните 10 % от инсталациите през 2016 и 2017 г. (t CO_2 екв./t) съгласно приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

▼B

д) за етиленов оксид/етиленгликоли: 0,314 ([144]) tCO_2e/t етиленов оксид/етиленгликоли;

е) за адипинова киселина: [xxx ([145])] t CO_2e/t адипинова киселина.Когато разглежданите органични химикали са произведени изцяло или отчасти от възобновяеми изходни суровини, емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл на химикала, произведен изцяло или частично от възобновяеми изходни суровини, са под емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл на еквивалентния химикал, произведен от изходни суровини изкопаеми горива.

Емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл се изчисляват въз основа на Препоръка 2013/179/ЕС или вместо това въз основа на стандарт ISO 14067:2018 ([146]) или ISO 14064-1:2018 ([147]).

Количествено определените емисии на парникови газове за целия жизнен цикъл се проверяват от независима трета страна.

Селскостопанската биомаса, използвана за производството на основни органични химични вещества, отговаря на критериите, установени в член 29, параграфи 2–5 от Директива (ЕС) 2018/2001. Горската биомаса, използвана за производството на основни органични химични вещества, отговаря на критериите, установени в член 29, параграфи 6 и 7 от посочената директива.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в относимите заключения за НДНТ, в т.ч.: а) заключенията за най-добрите налични техники (НДНТ) при производството на органични химикали в големи обеми ([148]); б) заключенията за НДНТ за системите за пречистване/управление на обичайни отпадъчни води и отпадъчни газове в химическия сектор ([149]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

([144]) Отразяващи средната стойност за най-ефективните 10 % от инсталациите през 2016 и 2017 г. (t CO_2 екв./t) съгласно приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

([145]) Отразяващи средната стойност за най-ефективните 10 % от инсталациите през 2016 и 2017 г. (t CO_2 екв./t) съгласно приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

([146]) Стандарт ISO 14067:2018 „Парникови газове. Въглероден отпечатък на продукти. Изисквания и указания за количествено определяне“ (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([147]) Стандарт ISO 14064-1:2018, „Парникови газове. Част 1: Технически изисквания и ръководство на ниво организация за количествено определяне и докладване на емисиите от парникови газове и отстранените парникови газове“ (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iso.org/standard/66453.html).

([148]) Решение за изпълнение (ЕС) 2017/2117 на Комисията от 21 ноември 2017 г. за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) при производството на органични химикали в големи обеми съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 323, 7.12.2017 г., стр. 1).

([149]) Решение за изпълнение (ЕС) 2016/902.

▼B

3.15. **Производство на амоняк**

Описание на дейността

Производство на амоняк.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код C20.15 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

Дейността отговаря на един от следните критерии:

а) амонякът се произвежда от водород, който отговаря на технически критерии за проверка, установени в раздел 3.10 от настоящото приложение (Производство на водород);

б) амонякът се получава чрез оползотворяване на отпадъчни води.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч.: а) Справочния документ за най-добрите налични техники за неорганични химикали в големи количества — амоняк, киселини и торове ([150]); б) заключенията за НДНТ за системите за пречистване/управление на обичайни отпадъчни води и отпадъчни газове в химическия сектор ([151]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

3.16. **Производство на азотна киселина**

Описание на дейността

Производство на азотна киселина.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код C20.15 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

([150]) Справочен документ за най-добрите налични техники за производство на неорганични химикали в големи количества — амоняк, киселини и торове (Best Available Techniques (BAT) Reference Document for the manufacture of Large Volume Inorganic Chemicals - Ammonia, Acids and Fertilisers) (версия от 4.6.2021 г.: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic_aaf.pdf).

([151]) Решение за изпълнение (ЕС) 2016/902.

▼B

Всяка икономическа дейност от тази категория е преходна дейност в съответствие с член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

Емисиите на парникови газове ([152]) от производството на азотна киселина са под 0,038 ([153]) t CO_2e на тон азотна киселина.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч.: а) Справочния документ за най-добрите налични техники за неорганични химикали в големи количества — амоняк, киселини и торове ([154]); б) заключенията за НДНТ за системите за пречистване/управление на обичайни отпадъчни води и отпадъчни газове в химическия сектор ([155]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

3.17. **Производство на полимери (пластмаси) в първична форма**

Описание на дейността

Производство на смоли, пластмасови материали и термопластични еластомери, неподлежащи на вулканизация, смесване на смоли по поръчка, както и производството на синтетични смоли, които не са персонализирани.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код C20.16 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

([152]) Изчислени в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/331.
([153]) Отразяващи средната стойност за най-ефективните 10 % от инсталациите през 2016 и 2017 г. (t CO_2 екв./t) съгласно приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.
([154]) Справочен документ за най-добрите налични техники за производство на неорганични химикали в големи количества — амоняк, киселини и торове (Best Available Techniques (BAT) Reference Document for the manufacture of Large Volume Inorganic Chemicals - Ammonia, Acids and Fertilisers) (версия от 4.6.2021 г.: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic_aaf.pdf).
([155]) Решение за изпълнение (ЕС) 2016/902.

▼B

Всяка икономическа дейност от тази категория е преходна дейност в съответствие с член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

Дейността отговаря на един от следните критерии:

а) пластмасата в първична форма се произвежда напълно чрез механично рециклиране на пластмасови отпадъци;

б) когато механичното рециклиране не е технически осъществимо или икономически жизнеспособно, пластмасата в първична форма се произвежда напълно чрез химично рециклиране на пластмасови отпадъци, като емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл на произвежданата пластмаса, без евентуалните изчислени кредити от производството на горива, са по-ниски от емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл за равностойна пластмаса в първична форма, произведена от изходни суровини, които са изкопаеми горива. Емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл се изчисляват въз основа на Препоръка 2013/179/ЕС или вместо това въз основа на стандарт ISO 14067:2018 ([156]) или ISO 14064-1:2018 ([157]). Количествено определените емисии на парникови газове за целия жизнен цикъл се проверяват от независима трета страна.

в) получена изцяло или частично от възобновяеми изходни суровини ([158]), като нейните емисии на парникови газове за целия жизнен цикъл са под емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл на еквивалентни пластмаси в първична форма, произведени от изходна суровина изкопаеми горива. Емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл се изчисляват въз основа на Препоръка 2013/179/ЕС или вместо това въз основа на стандарт ISO 14067:2018 или ISO 14064-1:2018. Количествено определените емисии на парникови газове за целия жизнен цикъл се проверяват от независима трета страна.

Селскостопанската биомаса, използвана за производството на пластмаса в първична форма, отговаря на критериите, установени в член 29, параграфи 2–5 от Директива (ЕС) 2018/2001. Горската биомаса, използвана за производството на пластмаса в първична форма, отговаря на критериите, установени в член 29, параграфи 6 и 7 от посочената директива.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в относимите заключения за НДНТ, в т.ч.: а) Справочния документ за най-добрите налични техники за производството на полимери ([159]); б) заключенията за НДНТ за системите за пречистване/управление на обичайни отпадъчни води и отпадъчни газове в химическия сектор ([160]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда.

([156]) Стандарт ISO 14067:2018 „Парникови газове. Въглероден отпечатък на продукти. Изисквания и указания за количествено определяне“ (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([157]) Стандарт ISO 14064-1:2018, „Парникови газове. Част 1: Технически изисквания и ръководство на ниво организация за количествено определяне и докладване на емисиите от парникови газове и отстранените парникови газове“ (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iso.org/standard/66453.html).

([158]) Възобновяемите изходни суровини са биомаса, биологични отпадъци от промишлеността или битови биологични отпадъци (от населени места).

([159]) Справочен документ за най-добрите налични техники за производството на полимери (Best Available Techniques (BAT) Reference Document for the Production of Polymers) (версия от 4.6.2021 г.: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/pol_bref_0807.pdf).

([160]) Решение за изпълнение (ЕС) 2016/902.

▼B

6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

▼M2

3.18. **Производство на автомобилни компоненти и компоненти за мобилност**

Описание на дейността

Производство, ремонт, поддръжка, модернизиране, промяна на предназначението (преустройство) и усъвършенстване на компоненти за мобилност за средства за лична мобилност с нулеви емисии и на автомобилни системи и системи за мобилност, компоненти, отделни технически възли, части и резервни части съгласно определенията в член 3, точки 18—21 и точка 23 от Регламент (ЕС) 2018/858 на Европейския парламент и на Съвета ([161]), получили одобрение на типа, проектирани и произведени за използване само в превозни средства и автобуси от категории M1, M2, M3, N1, N2 и N3, и в член 3, точки 15—18 и точка 21 от Регламент (ЕС) № 168/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([162]), получили одобрение на типа, проектирани и произведени за използване само в превозни средства от категория L, които отговарят на критериите, установени в настоящия раздел, и са от съществено значение за реализирането и подобряването на екологичните резултати на превозното средство.

Икономическите дейности от тази категория са изключени от раздели 3.3 и 3.6 от настоящото приложение.

Когато са приложими раздели 3.2 и 3.4 от настоящото приложение, икономическите дейности от тази категория са изключени от настоящия раздел.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове C22.2, C26.1, C26.2, 26.3, 26.4, C28.14, C28.15, C29.2, C29.3 и C33.17.

Всяка икономическа дейност от тази категория е спомагаща дейност в съответствие с член 10, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

1. Икономическата дейност се изразява в производство, ремонт, поддръжка, модернизиране, промяна на предназначението (преустройство) и усъвършенстване на компоненти, които са от съществено значение за реализирането и подобряването на екологичните резултати на следните превозни средства:

а) средствата за градски, крайградски и шосеен превоз на пътници, при които преките емисии на (отработил) CO_2 на превозното средство са нулеви;

б) превозните средства, класифицирани в категории M2 и M3 ([163]), при които преките емисии на (отработил) CO_2 на превозното средство са нулеви;

в) превозните средства от категории M1 и N1, класифицирани като леки превозни средства ([164]), при които специфичните емисии на CO_2 съгласно определението в член 3, параграф 1, буква з) от Регламент (ЕС) 2019/631 на Европейския парламент и на Съвета ([165]) са нулеви;

([161]) Регламент (ЕС) 2018/858 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. относно одобряването и надзора на пазара на моторни превозни средства и техните ремаркета, както и на системи, компоненти и отделни технически възли, предназначени за такива превозни средства, за изменение на регламенти (ЕО) № 715/2007 и (ЕО) № 595/2009 и за отмяна на Директива 2007/46/ЕО (ОВ L 151, 14.6.2018 г., стр. 1).

([162]) Регламент (ЕС) № 168/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2013 г. относно одобряването и надзора на пазара на дву-, три- и четириколесни превозни средства (ОВ L 60, 2.3.2013 г., стр. 52).

([163]) Съгласно член 4, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) 2018/858.

([164]) Съгласно определението по член 4, параграф 1, букви а) и б) от Регламент (ЕС) 2018/858.

([165]) Регламент (ЕС) 2019/631 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. за определяне на стандарти за емисиите на CO_2 от нови леки пътнически автомобили и от нови леки търговски превозни средства и за отмяна на регламенти (ЕО) № 443/2009 и (ЕС) № 510/2011 (преработен текст) (ОВ L 111, 25.4.2019 г., стр. 13).

▼**M2**

г) превозните средства от категория L ([166]) с емисии на отработил CO_2, равни на 0 g CO_2e/km, изчислени в съответствие с процедурата за изпитване на емисии, определена в Регламент (ЕС) № 168/2013;

д) превозните средства от категории N2 и N3 и превозните средства от категория N1, класифицирани като тежкотоварни превозни средства, които не са предназначени за транспорт на изкопаеми горива, с технически допустима максимална маса с товар до 7,5 тона, които са „тежкотоварни превозни средства с нулеви емисии“ съгласно определението в член 3, точка 11 от Регламент (ЕС) 2019/1242 на Европейския парламент и на Съвета ([167]).

2. Икономическата дейност се изразява в производство, ремонт, поддръжка, модернизиране, промяна на предназначението (преустройство) и усъвършенстване на компоненти за мобилност за средства за лична мобилност, задвижвани от физическата дейност на потребителя, от двигател с нулеви емисии или от съчетание от двигател с нулеви емисии и физическа дейност.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	При дейността се оценява наличието на техники, поддържащи посочените по-долу елементи, и когато това е осъществимо, те се възприемат: а) повторна употреба и използване на вторични суровини и повторно употребявани компоненти в произвежданите продукти; б) проектиране с цел висока издръжливост, пригодност за рециклиране, лесно разглобяване и приспособимост на произвежданите продукти; в) управление на отпадъците, при което в производствения процес се отдава предимство на рециклирането пред обезвреждането; г) информация за пораждащите безпокойство вещества през целия жизнен цикъл на произвежданите продукти и проследимост на тези вещества.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. В съответните случаи компонентите и частите не съдържат олово, живак, хексавалентен хром и кадмий.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

3.19. **Производство на съставни елементи на железопътен подвижен състав**

Описание на дейността

Производство, монтаж, технически консултации, модернизиране, усъвършенстване, ремонт, поддръжка и промяна на предназначението (преустройство) на продукти, оборудване, системи и софтуер, свързани с железопътните съставни елементи, които са посочени в точка 2.7 от приложение II към Директива (ЕС) 2016/797.

Тези съставни елементи и услуги са от съществено значение за екологичните резултати, експлоатацията и функционирането през жизнения цикъл на железопътния подвижен състав, който отговаря на изискванията на раздел 3.3 от настоящото приложение.

([166]) Съгласно определението по член 4 от Регламент (ЕС) № 168/2013.

([167]) Регламент (ЕС) 2019/1242 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. за определяне на стандарти за емисиите на CO_2 от нови тежкотоварни превозни средства и за изменение на регламенти (ЕО) № 595/2009 и (ЕС) 2018/956 на Европейския парламент и на Съвета и Директива 96/53/ЕО на Съвета (ОВ L 198, 25.7.2019 г., стр. 202).

▼**M2**

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове C30.2, C27.1, C27.9.

Икономическите дейности от тази категория са изключени от раздели 3.3 и 3.6 от настоящото приложение.

Всяка икономическа дейност от тази категория е спомагаща дейност в съответствие с член 10, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

Икономическата дейност се изразява в производство, монтаж, модернизиране, ремонт, поддръжка, усъвършенстване или промяна на предназначението (преустройство) на продукти, оборудване, системи или софтуер, свързани със следните железопътни съставни елементи, които са посочени в точка 2.7 от приложение II към Директива (ЕС) 2016/797, или в предоставяне на съответните услуги по технически консултации:

Тези съставни елементи и услуги са от съществено значение за екологичните резултати, експлоатацията и функционирането през жизнения цикъл на една или повече от следните технологии:

а) влакове, пътнически вагони и товарни вагони, които имат нулеви преки емисии на (отработил) CO_2 и отговарят на изискванията на раздел 3.3 от приложение I към настоящия регламент;

б) влакове, пътнически вагони и товарни вагони, които имат нулеви преки емисии на отработил CO_2, когато се движат по железопътни линии с необходимата инфраструктура, и използват конвенционални двигатели, ако липсва такава инфраструктура (двумодален режим), които отговарят на изискванията на раздел 3.3 от приложение I към настоящия регламент.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	При дейността се оценява наличието на техники, поддържащи посочените по-долу елементи, и когато това е осъществимо, те се възприемат: а) повторна употреба и използване на вторични суровини и повторно употребявани компоненти в произвежданите продукти; б) проектиране с цел висока издръжливост, пригодност за рециклиране, лесно разглобяване и приспособимост на произвежданите продукти; в) управление на отпадъците, при което в производствения процес се отдава предимство на рециклирането пред обезвреждането; г) информация за пораждащите безпокойство вещества през целия жизнен цикъл на произвежданите продукти и проследимост на тези вещества.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. В съответните случаи превозните средства не съдържат олово, живак, хексавалентен хром и кадмий.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

▼M2

3.20. **Производство, монтаж и сервизно обслужване на електрическо оборудване за високо, средно и ниско напрежение за пренос и разпределение на електрическа енергия, които водят до или спомагат за съществен принос за смекчаването на изменението на климата**

Описание на дейността

Икономическата дейност се изразява в разработване, производство, монтаж, поддръжка или сервизно обслужване на електрически продукти, оборудване или системи, или на софтуер, предназначени за значително намаляване на емисиите на парникови газове в електрически преносни и разпределителни системи за високо, средно и ниско напрежение чрез електрификация, енергийна ефективност, интеграция на енергия от възобновяеми източници или ефективно преобразуване на енергия.

Икономическата дейност включва системи за интегриране на възобновяеми енергийни източници в електроенергийната мрежа, взаимосвързване на мрежите или повишаване на тяхната автоматизация, гъвкавост и стабилност, управление на реакцията от страната на потреблението, разработване на нисковъглероден транспорт или нисковъглеродно отопление или внедряване на интелигентни измервателни технологии за съществено подобрение на енергийната ефективност.

Икономическите дейности от тази категория не включват оборудване за генериране на топлинна и електрическа енергия, нито електрически уреди.

Когато дадена икономическа дейност попада в настоящия раздел и в раздел 4.9 от настоящото приложение, се прилага раздел 4.9 от настоящото приложение.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове C26.51, C27.1, C27.3, C27.9, C33.13, C33.14 и C33.2.

Всяка икономическа дейност от тази категория е спомагаща дейност в съответствие с член 10, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

1. Дейността се изразява в производство, монтаж или поддръжка на едно или повече от следните или в предоставяне на услуги по поддръжка, ремонт и технически консултации, които услуги са от съществено значение за функционирането през жизнения цикъл на едно или повече от следните:

   а) станции за зареждане на електрически превозни средства и поддържаща електрическа инфраструктура за електрификация на транспорта, която е инсталирана преди всичко с цел да се осигури възможност за зареждането на електрически превозни средства.

   Дейностите, включени в раздел 7.4, са изключени от настоящата точка;

   б) преносни и разпределителни тоководещи електроинсталационни изделия и нетоководещи електроинсталационни изделия за окабеляване на електрически вериги, както и трансформатори, които отговарят на изискванията за етап 2 (1 юли 2021 г.) за големи силови трансформатори, определени в приложение I към Регламент (ЕС) № 548/2014 на Комисията ([168]), и средни силови трансформатори с най-високо напрежение за оборудване, непревишаващо 36 kV, които отговарят на изискванията за ниво AA0 за загуби на празен ход съгласно поредицата стандарти EN 50708, при условие че тези изделия и трансформатори допринасят за увеличаване на дела, който съставлява в системата енергията от възобновяеми източници, или подобряват енергийната ефективност;

   в) електрически продукти, оборудване и системи за ниско напрежение, които повишават възможността за контрол на електроенергийната система и допринасят за увеличаване на дела, който съставлява в системата енергията от възобновяеми източници, или подобряват енергийната ефективност, които са:

      i) прекъсвачи, комутационни апарати, разпределителни табла, електрически табла или контролни центрове за ниско напрежение, които са свързваеми, автоматизирани или оборудвани с измервателни уреди за мощността или енергопотреблението и които отговарят на стандарт IEC TR 63196 *Low-Voltage Switchgear and Control gear and their assemblies – Energy efficiency* [„Комутационни апарати и комплектни комутационни устройства за тях за ниско напрежение — енергийна ефективност“];

([168]) Регламент (ЕС) № 548/2014 на Комисията от 21 май 2014 г. за прилагане на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на малките, средните и големите силови трансформатори (ОВ L 152, 22.5.2014 г., стр. 1).

▼M2

ii) електронни системи в сгради и жилища (HBES), посочени в поредицата стандарти EN IEC 63044, когато продуктите и системите са необходими за измерване, контрол и намаляване на енергопотреблението;

iii) технологии, които спомагат за повишаване на енергийната ефективност на електрическите уредби за ниско напрежение, признати съгласно стандарт HD 60364-8-1 „Електрически уредби за ниско напрежение“, част 8-1 „Енергийна ефективност“ и стандарт HD 60364-8-82 „Електрически уредби за ниско напрежение“, част 8-82 „Функционални аспекти. Електрически уредби за ниско напрежение на производител-потребител на електрическа енергия“, включително устройства за измерване на енергопотреблението и мощността, външен дисплей за клиента, компенсация на мощност, фазова компенсация и филтриране и ефективни системи, задвижвани от електродвигател;

г) комутационни апарати за високо и средно напрежение, които повишават контролируемостта на електроенергийната система, интегрирани са за увеличаване на дела на енергията от възобновяеми източници или подобряват енергийната ефективност.

Оборудването, посочено в настоящата буква г), отговаря на стандарт EN 62271-1 „Комутационни апарати за високо напрежение“, част 1 „Общи изисквания за комутационни апарати за променлив ток“ и стандарт EN 62271-200 „Комутационни апарати за високо напрежение“, част 200 „Променливотокови комутационни апарати в метална обвивка за обявени напрежения над 1 kV и до 52 kV включително“ или на стандарт EN 62271-203 „Комутационни апарати за високо напрежение“, част 203 „Комутационни апарати в метална обвивка, изолирани с газ, за обявени напрежения над 52 kV“;

д) оборудване, системи и услуги за реакция на потреблението и преразпределяне на натоварването, които повишават гъвкавостта на електроенергийната система, подпомагат стабилността на мрежата и включват:

i) решения за пренос на информация до ползвателите за дистанционно управление на доставката или потреблението, в т.ч. центрове за данни за клиенти;

ii) автоматизирани контролни центрове за управление на натоварването и основни компоненти за тях (разпределителни табла, контактори, релета, прекъсвачи, автоматични превключватели на захранване).

Основните компоненти са монтирани като част от контролните центрове;

iii) когато не са обхванати в раздел 8.2 — усъвършенствани софтуер и аналитични инструменти за постигане на максимална ефективност и автоматизация на електроенергийните мрежи или интеграция на децентрализирани енергийни ресурси на равнището на електроенергийната мрежа или на отрасъла, които включват:

а) усъвършенствани контролни зали, автоматизация на електрическите подстанции, капацитет за регулиране на напрежението;

б) оперативен софтуер, който дава възможност на операторите да симулират работата на мрежите с цел да се осигурява стабилност на мрежите, да се управляват разпределените енергийни ресурси или да се подобряват резултатите на мрежите.

Софтуерът поддържа динамичните характеристики на мрежата, които са необходими за прехода към енергия от възобновяеми източници. Той е в състояние да обработва данни от измерванията на мрежата, които се извършват почти в реално време, така че да се проследява как действително протичат преносът, разпределението и потреблението на електроенергия и тази информация да се използва за подобряване на симулационните изследвания и експлоатационните дейности, включително за избягване на изключвания, прекъсвания на електроснабдяването и разхищения;

iv) когато не е обхванат в раздел 8.2 — софтуер, който поддържа проектирането и планирането на нови мрежи или на усъвършенствания на мрежите.

Софтуерът поддържа динамичните характеристики на мрежата, които са необходими за прехода към енергия от възобновяеми източници, включително непостоянното генериране на електроенергия на нивото на разпределението („производители потребители“), промяната на посоката на електроенергийния поток и използването на мрежови акумулиращи единици;

v) метеорологични датчици за прогнозиране на производството на електроенергия от възобновяеми източници;

vi) самостоятелни или вградени свързваеми контролери и релета, които дават възможност за ефективно използване на източниците на електроенергия и на електрическите товари;

vii) оборудване за разтоварване на енергосистемата и за преразпределяне на натоварването с цел управление на натоварването и оборудване за превключване на източника, когато оборудването отговаря на стандарт EN IEC 62962:2019 „Специфични изисквания за оборудване за разтоварване на енергосистемата (LSE)“;

▼M2

е) когато не са обхванати в раздел 8.2 — комуникационни системи, софтуерно и контролно оборудване, продукти, системи и услуги за енергийна ефективност или за интеграция на енергия от възобновяеми източници:

i) оборудване за обмен на електроенергия от възобновяеми източници между потребителите;

ii) технология или услуга за замяна на акумулатори, която подпомага електрификацията на транспорта;

iii) системи за управление на микромрежи;

iv) системи за управление на енергопотреблението или мощността, системи за контрол на енергопотреблението или мощността и системи SCADA за управление на мощността;

v) контактори, пускатели за двигатели и прибори за управление на двигатели, които са свързваеми или автоматизирани и дават възможност за дистанционен или автоматизиран контрол на потреблението на електроенергия и за оптимизация на промените в натоварването;

vi) регулатори на честотата на въртене и други решения за регулатори на честотата на въртене (с изключение на устройства за плавен пуск), които дават възможност за енергийна ефективност при приложения на електродвигатели, когато оборудването отговаря на стандарт EN 61800-9-1 „Електрозадвижващи системи с регулиране на скоростта“, част 9-1 „Екодизайн на силови задвижващи системи, пускови електродвигатели, силова електроника и техните приложения за задвижване. Общи изисквания за определяне в стандартите за енергийна ефективност на силово задвижване на съоръжения, използвайки разширен продуктов подход (EPA) и полуаналитичен модел“ и стандарт EN 61800-9-2 „Електрозадвижващи системи с регулиране на скоростта“, част 9-2 „Екодизайн на силови задвижващи системи, стартери за електродвигатели, силова електроника и техните приложения за задвижване. Показатели за енергийна ефективност на силови задвижващи системи и стартери за електродвигатели“;

vii) електродвигатели за ниско напрежение с клас на енергийна ефективност (съгласно стандарт EN 60034-30-1 „Въртящи се електрически машини“, част 30-1 „Класове на ефективност на променливотокови двигатели, захранвани от мрежата (IE код)“, който надхвърля изискванията, определени в Регламент (ЕС) 2019/1781 на Комисията ([169]), по-специално:

а) еднофазни двигатели с номинална мощност 0,12 kW или по-голяма и с клас на ефективност IE3 или по-висок;

б) двигатели „Ex eb“ с повишена безопасност с номинална мощност между 0,12 kW и 1 000 kW, с 2, 4, 6 или 8 полюса и с клас на ефективност IE3 или по-висок;

в) трифазни двигатели с номинална мощност между 0,75 kW и 1 000 kW, с 2, 4, 6 или 8 полюса, които не са двигатели „Ex eb“ с повишена безопасност и имат: i) клас на ефективност IE5 за двигателите с 2, 4 или 6 полюса и номинална мощност между 75 kW и 200 kW, ii) клас на ефективност IE4 за всички останали двигатели;

г) трифазни двигатели с номинална мощност между 0,12 kW и 0,75 kW, с 2, 4, 6 или 8 полюса, които не са двигатели „Ex eb“ с повишена безопасност и имат клас на ефективност IE3 или по-висок;

д) трифазни двигатели само с регулатор на честотата на въртене, с номинална мощност между 0,75 kW и 1 000 kW, с 2, 4, 6 или 8 полюса, класирани съгласно стандарт EN IEC TS 60034-30-2 и с клас на ефективност IE5;

viii) двигатели за средно и високо напрежение, с номинална мощност над 1 000 kW и с клас на енергийна ефективност IE4 или по-висок съгласно проекта на стандарт IEC 60034-30-3.

2. На критериите не отговарят следните елементи:

а) инфраструктурните съоръжения, които са предназначени за пряко присъединяване или за разширяване на съществуваща пряка връзка за присъединяване между подстанция или мрежа и електроцентрала, и които имат интензивност на емисиите на парникови газове над 100 g CO_2e/kWh при измерване за целия жизнен цикъл. Това изключване се прилага само за оборудването, което се използва пряко за присъединяване или за укрепване на връзка за присъединяване към електроцентрала и което има интензивност на емисиите на парникови газове над 100 g CO_2e/kWh при измерване за целия жизнен цикъл;

б) продуктите, оборудването, системите и софтуерът, които са монтирани в инфраструктура, предназначена за добив, превоз, разпределение, съхранение, производство или трансформация на изкопаеми горива.

([169]) Регламент (ЕС) 2019/1781 на Комисията от 1 октомври 2019 г. за определяне на изисквания за екопроектиране на електродвигатели и регулатори на честотата на въртене съгласно Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, за изменение на Регламент (ЕО) № 641/2009 по отношение на изискванията за екопроектиране за безсалникови автономни циркулационни помпи, вградени в продукти, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 640/2009 на Комисията (ОВ L 272, 25.10.2019 г., стр. 74).

▼**M2**

3. На критериите не отговарят комутационните апарати с изолационен материал или среда за прекъсване на електричен ток, при които се използва или чието функциониране зависи от газове с потенциал за глобално затопляне, надвишаващ 10.

   При всички диапазони на мощност важи, че комутационните апарати, съдържащи серен хексафлуорид (SF_6), не отговарят на критериите.

4. Всички продукти, оборудвания и системи отговарят на задължителните изисквания по отношение на характеристиките за енергийна ефективност и ефективност на материалите, които изисквания са посочени в Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([170]). Производителите се съобразяват с най-новите изисквания, които се прилагат в Съюза по отношение на характеристиките.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	При дейността се оценява наличието на техники, поддържащи посочените по-долу елементи, и когато това е осъществимо, те се възприемат: а) повторна употреба и използване на вторични суровини и повторно употребявани компоненти в произвежданите продукти; б) проектиране с цел висока издръжливост, пригодност за рециклиране, лесно разглобяване и приспособимост на произвежданите продукти; в) управление на отпадъците, при което в производствения процес се отдава предимство на рециклирането пред обезвреждането; г) информация за пораждащите безпокойство вещества през целия жизнен цикъл на произвежданите продукти и проследимост на тези вещества.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

3.21. **Производство на въздухоплавателни средства**

Описание на дейността

Производство, ремонт, поддръжка, основен ремонт, модернизиране, проектиране, промяна на предназначението (преустройство) и усъвършенстване на въздухоплавателни средства и на части и оборудване за въздухоплавателни средства ([171]).

([170]) Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към продукти, свързани с енергопотреблението (преработен текст) (ОВ L 285, 31.10.2009 г., стр. 10).

([171]) Дейността включва производство на части и оборудване и предоставяне на съответните услуги, както и поддръжка, ремонт и основен ремонт, ако те може да бъдат свързани с допустим за таксономията тип въздухоплавателно средство, и подобрява или поддържа равнището на ефективност на въздухоплавателното средство.

▼M2

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове C30.3 и C33.16.

Когато икономическа дейност от тази категория не отговаря на критерия за съществен принос по буква а) от настоящия раздел, тя е преходна дейност съгласно член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852, ако отговаря на останалите технически критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

Дейността се изразява в производство, ремонт, поддръжка, основен ремонт, модернизиране, проектиране, промяна на предназначението (преустройство) или усъвършенстване на едно от следните:

а) въздухоплавателни средства с нулеви преки емисии на (отработил) CO_2;

б) до 31 декември 2027 г. — въздухоплавателни средства, които са различни от произвежданите за частна или за търговска бизнес авиация, отговарят на маржовете, посочени по-долу, и са ограничени от коефициента на заместване, за да се гарантира, че доставката не увеличава летателния парк в световен мащаб:

i) с максимална излетна маса, по-голяма от 5,7 t и по-малка или равна на 60 t, и със сертифицирана метрична стойност на емисиите на CO_2, която е с поне 11 % по-малка от граничната стойност за нови типове съгласно стандарта на Международната организация за гражданско въздухоплаване (ИКАО) ([172]);

ii) с максимална излетна маса, по-голяма от 60 t и по-малка или равна на 150 t, и със сертифицирана метрична стойност на емисиите на CO_2, която е с поне 2 % по-малка от граничната стойност за нови типове съгласно стандарта на ИКАО;

iii) с максимална излетна маса, по-голяма от 150 t, и със сертифицирана метрична стойност на емисиите на CO_2, която е с поне 1,5 % по-малка от граничната стойност за нови типове съгласно стандарта на ИКАО.

Делът, който съответстващите на таксономията въздухоплавателни средства съставляват от допустимите за таксономията въздухоплавателни средства, е ограничен от коефициента на заместване. Коефициентът на заместване се изчислява въз основа на съотношението на въздухоплавателните средства, трайно изведени от употреба, и въздухоплавателните средства, доставени на световно равнище, усреднено за предходните 10 години, като се използват проверени данни, предоставяни от независими доставчици на данни.

При отсъствие на сертификат за метричните стойности на емисиите на CO_2, потвърждаващ изисквания марж спрямо граничната стойност за нови типове съгласно стандарта на ИКАО, производителят на въздухоплавателното средство представя декларация, че то отговаря на изискваното равнище на резултати и на маржовете на подобрение, с условието, че въздухоплавателното средство е сертифицирано преди 11 декември 2026 г.

в) от 1 януари 2028 г. до 31 декември 2032 г. — въздухоплавателни средства, които отговарят на техническите критерии за проверка, посочени в буква б) от настоящия подраздел, и са сертифицирани за експлоатация с използване на 100 % смес от устойчиви авиационни горива.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	При дейността се оценява наличието на техники, поддържащи посочените по-долу елементи, и когато това е осъществимо, те се възприемат: а) повторна употреба и използване на вторични суровини и повторно употребявани компоненти в произвежданите продукти; б) проектиране с цел висока издръжливост, пригодност за рециклиране, лесно разглобяване и приспособимост на произвежданите продукти; в) управление на отпадъците, при което в производствения процес се отдава предимство на рециклирането пред обезвреждането;

([172]) Том 3 (емисии на CO_2) от стандарта за опазване на околната среда на Международната организация за гражданско въздухоплаване (ИКАО), съдържащ се в приложение 16 към Чикагската конвенция, първо издание.

▼M2

	г) информация за пораждащите безпокойство вещества през целия жизнен цикъл на произвежданите продукти и проследимост на тези вещества. Въведени са мерки за управление и рециклиране на отпадъците в края на жизнения цикъл, включително чрез договорни споразумения за извеждане от експлоатация с доставчици на услуги по рециклиране, отразяване във финансови прогнози или официална документация на проекти. Тези мерки гарантират, че компонентите и материалите се разделят и третират с цел увеличаване до максимум на рециклирането и повторната употреба в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, с принципите на ЕС за регулиране на отпадъците и с приложимите регламенти, по-специално чрез повторна употреба и рециклиране на акумулаторите и електронните компоненти и на съдържащите се в тях суровини от критично значение. Тези мерки включват също контрол и управление на опасните материали.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Въздухоплавателните средства отговарят на изискванията на член 9, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/1139. Въздухоплавателните средства, посочени в букви б) и в) от настоящия раздел, отговарят на следните стандарти: а) изменение 13 на том I (шум), глава 14 от приложение 16 към Чикагската конвенция, като сборът от разликите във всичките три точки на измерване между максималните нива на шум и максимално допустимите нива на шум, посочени в 14.4.1.1, 14.4.1.2 и 14.4.1.3, не може да е по-малък от 22 EPNdB; б) изменение 10 на том II (емисии от двигателите), глави 2 и 4 от приложение 16 към Чикагската конвенция.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

▼B

4. ЕНЕРГЕТИКА

4.1. **Производство на електроенергия чрез технология за слънчева фотоволтаична енергия**

Описание на дейността

Изграждане или експлоатация на съоръжения за производството на електроенергия чрез технология за слънчева фотоволтаична (ФВ) енергия.

Когато икономическа дейност е неразделна част от дейността „Монтаж, поддръжка и ремонт на технологични изделия за енергия от възобновяеми източници“ съгласно раздел 7.6 от настоящото приложение, се прилагат техническите критерии за проверка, установени в раздел 7.6.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове D35.11 и F42.22.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата
При дейността се произвежда електроенергия чрез технология за слънчева фотоволтаична енергия.
Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.

▼B

3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	При дейността се прави оценка на наличието на оборудване и компоненти с висока издръжливост и висока пригодност за рециклиране, отличаващи се с лекота на разглобяване и обновяване, и ако е осъществимо, те се използват.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.2. **Производство на електроенергия чрез технология за концентриране на слънчева енергия (КСЕ)**

Описание на дейността

Изграждане или експлоатация на съоръжения за производството на електроенергия чрез технология за концентриране на слънчева енергия (КСЕ).

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове D35.11 и F42.22.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

При дейността се произвежда електроенергия чрез технология за КСЕ.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	При дейността се прави оценка на наличието на оборудване и компоненти с висока издръжливост и висока пригодност за рециклиране, отличаващи се с лекота на разглобяване и обновяване, и ако е осъществимо, те се използват.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.3. **Производство на електроенергия от вятърна енергия**

Описание на дейността

Изграждане или експлоатация на съоръжения за производството на електроенергия от вятърна енергия.

▼B

Когато икономическа дейност е неразделна част от дейността „Монтаж, поддръжка и ремонт на технологични изделия за енергия от възобновяеми източници“ съгласно раздел 7.6 от настоящото приложение, се прилагат техническите критерии за проверка, установени в раздел 7.6.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове D35.11 и F42.22.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата	
При дейността се произвежда електроенергия от вятърна енергия.	
Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Що се отнася до строителството на ветроенергийни паркове в морето, дейността не възпрепятства постигането на добро състояние на околната среда съгласно Директива 2008/56/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([173]), което изисква вземане на целесъобразни мерки за предотвратяване или смекчаване на въздействията във връзка с дескриптор 11 (шум/енергия) по приложение I към посочената директива, и съгласно Решение (ЕС) 2017/848 на Комисията ([174]) във връзка със съответните критерии и методологични стандарти за този дескриптор.
4) Преход към кръгова икономика	При дейността се прави оценка на наличието на оборудване и компоненти с висока издръжливост и висока пригодност за рециклиране, отличаващи се с лекота на разглобяване и обновяване, и ако е осъществимо, те се използват.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение ([175]). Що се отнася до ветроенергийните паркове в морето, дейността не възпрепятства постигането на добро състояние на околната среда съгласно Директива 2008/56/ЕО, което изисква вземане на целесъобразни мерки за предотвратяване или смекчаване на въздействията във връзка с дескриптори 1 (биологично разнообразие) и 6 (цялост на морското дъно) по приложение I към посочената директива, и съгласно Решение (ЕС) 2017/848 на Комисията във връзка със съответните критерии и методологични стандарти за тези дескриптори.

([173]) Директива 2008/56/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. за създаване на рамка за действие на Общността в областта на политиката за морска среда (Рамкова директива за морска стратегия) (ОВ L 164, 25.6.2008 г., стр. 19).

([174]) Решение (ЕС) 2017/848 на Комисията от 17 май 2017 г. за определяне на критерии и методологични стандарти за добро екологично състояние на морските води, както и на спецификации и стандартизирани методи за мониторинг и оценка, и за отмяна на Решение 2010/477/ЕС (ОВ L 125, 18.5.2017 г., стр. 43).

([175]) Практически насоки за прилагането на този критерий се съдържат в Известието на Европейската комисия „Ръководство относно развитието на вятърната енергия и законодателството на ЕС за природата“ – C(2020) 7730 final, (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/wind_farms_bg.pdf).

▼B

4.4. **Производство на електроенергия чрез технологии за океанска енергия**

Описание на дейността

Изграждане или управление на съоръжения за производството на електроенергия от океанска енергия.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове D35.11 и F42.22.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

При дейността се произвежда електроенергия от океанска енергия.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността не възпрепятства постигането на добро състояние на околната среда съгласно Директива 2008/56/ЕО, което изисква вземане на целесъобразни мерки за предотвратяване или смекчаване на въздействията във връзка с дескриптор 11 (шум/енергия) по приложение I към посочената директива, и съгласно Решение (ЕС) 2017/848 на Комисията във връзка със съответните критерии и методологични стандарти за този дескриптор.
4) Преход към кръгова икономика	При дейността се прави оценка на наличието на оборудване и компоненти с висока издръжливост и висока пригодност за рециклиране, отличаващи се с лекота на разглобяване и обновяване, и ако е осъществимо, те се използват.
▼M2 5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Въведени са мерки за свеждане до минимум на токсичността на противообрастващата боя и биоцидите съгласно Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета ([176]).
▼B 6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение. Дейността не възпрепятства постигането на добро състояние на околната среда съгласно Директива 2008/56/ЕО, което изисква вземане на целесъобразни мерки за предотвратяване или смекчаване на въздействията във връзка с дескриптор 1 (биологично разнообразие) по приложение I към посочената директива, и съгласно Решение (ЕС) 2017/848 на Комисията във връзка със съответните критерии и методологични стандарти за този дескриптор.

([176]) Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 г. относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди (ОВ L 167, 27.6.2012 г., стр. 1).

▼B

4.5. **Производство на електроенергия от водна енергия**

Описание на дейността

Изграждане или експлоатация на съоръжения за производството на електроенергия от водна енергия.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове D35.11 и F42.22.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

Дейността съответства на един от следните критерии:

а) съоръжението за производство на електроенергия е руслова електроцентрала (на течащи води) и няма изкуствен резервоар;

б) плътността на мощността на съоръжението за производство на електроенергия е над 5 W/m^2;

в) емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл при производството на електроенергия от водна енергия са под 100 g CO_2e/kWh. Емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл се изчисляват въз основа на Препоръка 2013/179/ЕС или като вместо нея се използва стандарт ISO 14067:2018 ([177]), ISO 14064-1:2018 ([178]) или инструментът G-res ([179]). Количествено определените емисии на парникови газове за целия жизнен цикъл се проверяват от независима трета страна.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	1. Дейността отговаря на разпоредбите на Директива 2000/60/ЕО, в частност на всички изисквания по член 4 от нея. 2. При експлоатацията на съществуващи водноелектрически централи, включващи дейности по обновяване с цел увеличаване на потенциала за производство на енергия от възобновяеми източници или съхранение на енергия, дейността отговаря на следните критерии: 2.1. В съответствие с Директива 2000/60/ЕО, и в частност с членове 4 и 11 от нея, са въведени всички технически осъществими и екологично значими мерки за смекчаване с цел намаляване на неблагоприятните въздействия върху водите и защитените местообитания и видове, пряко зависещи от водите. 2.2. В съответните случаи и в зависимост от екосистемите, които естествено присъстват в засегнатите водни обекти, мерките включват следното:

([177]) Стандарт ISO 14067:2018 „Парникови газове. Въглероден отпечатък на продукти. Изисквания и указания за количествено определяне“ (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([178]) Стандарт ISO 14064-1:2018, „Парникови газове. Част 1: Технически изисквания и ръководство на ниво организация за количествено определяне и докладване на емисиите от парникови газове и отстранените парникови газове“ (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iso.org/standard/66453.html).

([179]) Обществено достъпен инструмент в интернет (в режим в линия), разработен от Международното сдружение за водноелектрическа енергия в сътрудничество с проектния екип на UNESCO, занимаващ се със световните промени в околната среда (версия от 4.6.2021 г.: https://www.hydropower.org/gres).

▼B

а) мерки за осигуряване на миграцията на рибата по течението и срещу него (например турбини, които не застрашават рибата, структури за насочване на рибата, най-съвременни и напълно работещи рибни проходи, мерки за спиране или минимизиране на експлоатацията и изхвърлянето по време на миграцията или размножаването);

б) мерки за осигуряване на минимален екологичен отток (в т.ч. смекчаване на бързите, краткосрочни промени в оттока или операции за покриване на върхови товари) и утаечен отток;

в) мерки за опазване или подобряване на местообитанията.

2.3. Ефективността на тези мерки се наблюдава във връзка с издаването на разрешителното, в което се посочват условията, необходими за постигане на добро състояние или потенциал на засегнатия воден обект.

3. Що се отнася до строителството на нови водноелектрически централи, дейността отговаря на следните критерии:

3.1. В съответствие с член 4 от Директива 2000/60/ЕО, и в частност параграф 7 от него, преди строителството се извършва оценка на въздействието, за да се оценят всички потенциални въздействия върху състоянието на водните обекти в същия воден басейн и върху защитените местообитания и видове, които са пряко зависими от водите, коридорите на миграция, особено по отношение на коридорите за миграция, свободнотечащите реки или екосистемите с условия, близки до условията без нарушение.

Оценката се извършва въз основа на актуални, пълни и точни данни, включително данни от наблюдение на биологичните елементи на качеството, особено чувствителни към хидроморфоложки изменения, и на очакваното състояние на водния обект в резултат от новите дейности спрямо текущото му състояние.

В рамките на оценката особено внимание се обръща на натрупаните въздействия на новия проект в съчетание със другите съществуващи или планирани инфраструктурни съоръжения в речния басейн.

3.2. Въз основа на оценката на въздействието е установено, че централата се създава – от гледна точка на проекта и местоположението ѝ и от гледна точка на мерките за смекчаване – по такъв начин, че да отговаря на едно от следните изисквания:

а) централата не води до влошаване на доброто състояние или потенциал на конкретния воден обект, с който е свързана, и не възпрепятства постигането им;

б) когато централата поражда риск от влошаване на доброто състояние/потенциал на конкретния воден обект, с който е свързана, или възпрепятства постигането им, това влошаване не е значително и е обосновано чрез подробна оценка на разходите и ползите, с която се доказват следните два елемента:

i) причини от висш обществен интерес или факта, че ползите, които се очакват от планираната водноелектрическа централа, превишават разходите, произтичащи от влошаването на състоянието на водата за околната среда и обществото;

▼B

	ii) факта, че поради техническа неосъществимост или поради несъразмерно високи разходи не е възможно висшият обществен интерес или очакваните от централата ползи да бъдат постигнати с други средства, които биха довели до по-добри резултати за околната среда (например обновяване на съществуващи водноелектрически централи или използване на технологии, които не нарушават непрекъснатостта на реката). 3.3. Въвеждат се всички технически осъществими и екологично значими мерки за смекчаване с цел намаляване на неблагоприятните въздействия върху водите и защитените местообитания и видове, пряко зависещи от водите. В съответните случаи и в зависимост от екосистемите, които естествено присъстват в засегнатите водни обекти, мерките за смекчаване включват следното: а) мерки за осигуряване на миграцията на рибата по течението и срещу него (например турбини, които не застрашават рибата, структури за насочване на рибата, най-съвременни и напълно работещи рибни проходи, мерки за спиране или минимизиране на експлоатацията и изхвърлянето по време на миграцията или размножаването); б) мерки за осигуряване на минимален екологичен отток (в т.ч. смекчаване на бързите, краткосрочни промени в оттока или операции за покриване на върхови товари) и утаечен отток; в) мерки за опазване или подобряване на местообитанията. Ефективността на тези мерки се наблюдава във връзка с издаването на разрешителното, в което се посочват условията, необходими за постигане на добро състояние или потенциал на засегнатия воден обект. 3.4. Централата не води до трайно възпрепятстване на постигането на добро състояние/потенциал в който и да било от водните обекти в същия район на речния басейн. 3.5. Наред с горепосочените мерки за смекчаване, в съответните случаи се въвеждат компенсаторни мерки, за да се гарантира, че проектът не води до увеличаване на разпокъсването на водните обекти в същия район на речния басейн. Това се постига чрез възстановяване на непрекъснатостта в същия район на речния басейн до степен, при която се компенсира евентуалното нарушаване на непрекъснатостта от страна на планираната водноелектрическа централа. Компенсирането започва преди изпълнението на проекта.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение ([180]).

4.6. **Производство на електроенергия от геотермална енергия**

Описание на дейността

Изграждане или експлоатация на съоръжения за производството на електроенергия от геотермална енергия.

([180]) Практически насоки се съдържат в Известие C/2018/2619 на Комисията: „Документ с насоки относно изискванията за производство на водноелектрическа енергия във връзка със законодателството на ЕС за опазване на природата“ (ОВ C 213, 18.6.2018 г., стр. 1).

▼B

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове D35.11 и F42.22.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

Емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл при производството на електроенергия от геотермална енергия са под 100 g CO_2e/kWh. Икономиите на емисии на парникови газове за целия жизнен цикъл се изчисляват въз основа на Препоръка на Комисията 2013/179/ЕС или като вместо нея се използват стандарт ISO 14067:2018 или ISO 14064-1:2018. Количествено определените емисии на парникови газове за целия жизнен цикъл се проверяват от независима трета страна.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	За експлоатацията на геотермални енергийни системи с висока енталпия се въвеждат подходящи системи за намаляване на емисиите, за да не се възпрепятства спазването на пределно допустимите стойности за качеството на въздуха, установени в Директива 2004/107/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([181]) и Директива 2008/50/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([182]).
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.7. **Производство на електроенергия от възобновяеми неизкопаеми газообразни и течни горива**

Описание на дейността

Изграждане или експлоатация на съоръжения за производството на електроенергия от газообразни и течни горива от възобновяеми източници. Тази дейност не включва производството на електроенергия изключително от биогаз и течни биогорива (вж. раздел 4.8 от настоящото приложение).

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове D35.11 и F42.22.

([181]) Директива 2004/107/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 2004 г. относно съдържанието на арсен, кадмий, никел и полициклични ароматни въглеводороди в атмосферния въздух (ОВ L 23, 26.1.2005 г., стр. 3).

([182]) Директива 2008/50/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2008 г. относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа (ОВ L 152, 11.6.2008 г., стр. 1)

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

1. Емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл при производството на електроенергия, при което се използват газообразни и течни горива от възобновяеми източници, са под 100 g CO_2e/kWh.

Емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл се изчисляват по данни за конкретния проект, когато има такива, въз основа на Препоръка 2013/179/ЕС или вместо това въз основа на стандарт ISO 14067:2018 ([183]) или ISO 14064-1:2018 ([184]).

Количествено определените емисии на парникови газове за целия жизнен цикъл се проверяват от независима трета страна.

2. Когато съоръженията включват каквато и да било форма на намаляване на емисиите (включително улавяне на въглерод или използване на обезвъглеродени горива), тази дейност по намаляване на емисиите отговаря на критериите, установени в съответния раздел от настоящото приложение, когато това е приложимо.

Когато CO_2, който би бил емитиран при процеса на производство на електроенергия, се улавя с цел подземно съхранение, CO_2 се транспортира и се съхранява в подземни инсталации съгласно техническите критерии за проверка, установени в раздели 5.11 и 5.12 от настоящото приложение.

3. Дейността отговаря един от следните критерии:

а) при строителството се монтират измервателни уреди за наблюдение на физическите емисии (като изтичане на метан) или се въвежда програма за откриване и отстраняване на течовете;

б) по време на експлоатация се отчитат физическите показатели на емисиите на метан и течовете се отстраняват.

4. Когато при дейността газообразни или течни горива от възобновяеми източници се смесват с биогаз или течни горива от биомаса, селскостопанската биомаса, използвана за производството на биогаз или течни биогорива, отговаря на критериите, установени в член 29, параграфи 2–5 от Директива (ЕС) 2018/2001, а горскостопанската маса отговаря на критериите, установени в член 29, параграфи 6–7 от посочената директива.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации ([185]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда. Що се отнася до горивните инсталации с входяща топлинна мощност над 1 MW, но под праговете за прилагане на заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации, емисиите са под нормите за допустими емисии, определени в част 2 от приложение II към Директива (ЕС) 2015/2193 на Европейския парламент и на Съвета ([186]).

([183]) Стандарт ISO 14067:2018 „Парникови газове. Въглероден отпечатък на продукти. Изисквания и указания за количествено определяне“ (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([184]) Стандарт ISO 14064-1:2018, „Парникови газове. Част 1: Технически изисквания и ръководство на ниво организация за количествено определяне и докладване на емисиите от парникови газове и отстранените парникови газове“ (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iso.org/standard/66453.html).

([185]) Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1442 на Комисията от 31 юли 2017 г. за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) за големи горивни инсталации съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 212, 17.8.2017 г., стр. 1).

([186]) Директива (ЕС) 2015/2193 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за ограничаване на емисиите във въздуха на определени замърсители, изпускани от средни горивни инсталации (ОВ L 313, 28.11.2015 г., стр. 1).

▼B

6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.8. **Производство на електроенергия от биоенергия**

Описание на дейността

Изграждане и експлоатация на инсталации за производството на електроенергия изключително от биомаса, биогаз или течни горива от биомаса, без производството на електроенергия от смесване на горива от възобновяеми източници с биогаз или течни горива от биомаса (вж. раздел 4.7 от настоящото приложение).

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код D35.11 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

1. Използваната при дейността селскостопанска биомаса отговаря на критериите, определени в член 29, параграфи 2—5 от Директива (ЕС) 2018/2001. Използваната при дейността горска биомаса отговаря на критериите, определени в член 29, параграфи 6 и 7 от Директива (ЕС) 2018/2001.

2. Намаляването на емисиите на парникови газове от използването на биомаса е поне 80 % въз основа на методиката за изчисление на намалението на парникови газове и съответната сравнителна стойност за изкопаемо гориво, както е определено в приложение VI към Директива (ЕС) 2018/2001.

3. Когато инсталациите разчитат на анаеробно разграждане на органичен материал, производството на ферментационния продукт отговаря на критериите по раздел 5.6 и критерии 1 и 2 от раздел 5.7 от настоящото приложение, както е приложимо.

4. Точки 1 и 2 не се прилагат за инсталациите за производство на електроенергия с обща номинална входяща топлинна мощност под 2 MW, работещи с газообразни горива от биомаса.

5. Що се отнася до инсталациите за производство на електроенергия с обща номинална топлинна мощност от 50 MW до 100 MW, при дейността се прилага технология за високоефективно комбинирано производство на енергия или –за инсталациите за производство само на електрическа енергия – се спазва равнището на енергийна ефективност, свързано с интервалите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации ([187]).

6. Що се отнася до инсталациите за производство на електроенергия с обща номинална входяща топлинна мощност над 100 MW, дейността отговаря на един от следните критерии:

а) достигат електрически к.п.д. от поне 36 %;

б) прилага се технология за високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия (КПТЕЕ) съгласно Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([188]);

в) използва се технология за улавяне и съхранение на въглерод. Когато CO_2, който би бил емитиран при процеса на производство на електроенергия, се улавя с цел подземно съхранение, CO_2 се транспортира и се съхранява в подземни инсталации съгласно техническите критерии за проверка, установени съответно в раздели 5.11 и 5.12 от настоящото приложение.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.

([187]) Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1442.

([188]) Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО (ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 1).

▼B

4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Що се отнася до инсталациите, попадащи в обхвата на Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([189]), емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации ([190]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда. Що се отнася до горивните инсталации с входяща топлинна мощност над 1 MW, но под праговете за прилагане на заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации, емисиите са под нормите за допустими емисии, определени в част 2 от приложение II към Директива (ЕС) 2015/2193. По отношение на инсталациите в зони или части от зони, където не се спазват пределно допустимите стойности за качеството на въздуха, определени в Директива 2008/50/ЕО, се въвеждат мерки за намаляване на равнищата на емисиите, като се отчитат резултатите от обмена на информация ([191]), публикувани от Комисията в съответствие с член 6, параграфи 9 и 10 от Директива (ЕС) 2015/2193. Що се отнася до анаеробното разграждане на органичен материал, когато произвежданият ферментационен продукт се използва като тор или подобрител на почвата пряко или след компостиране или друг вид обработка, той отговаря на изискванията за материалите за натоваряне, определени в категории съставни материали (КСМ) 4 и 5 от приложение II към Регламент (ЕС) 2019/1009 или в националните разпоредби относно торовете или подобрителите на почвата за селскостопански цели. Що се отнася до инсталациите за анаеробно разграждане, преработващи над 100 тона на ден, емисиите във въздуха и водата са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени за анаеробното преработване (третиране) на отпадъците в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за преработването на отпадъците ([192]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.9. **Пренос и разпределение на електроенергия**

Описание на дейността

Изграждане и експлоатация на електропреносни системи за пренос на електроенергия по свързана мрежа със свръхвисоко и високо напрежение.

Изграждане и експлоатация на разпределителна система за пренос на електроенергия по разпределителна система с високо, средно и ниско напрежение.

([189]) Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) (ОВ L 334, 17.12.2010 г., стр. 17).

([190]) Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1442.

([191]) Окончателният технически доклад, изготвен въз основа на обмена на информация с държавите членки, съответните промишлени предприятия и неправителствени организации, съдържа техническа информация относно най-добрите налични технологии, използвани в средните горивни инсталации с цел намаляване на тяхното въздействие върху околната среда, и относно нивата на емисии, които биха били постижими при използването на най-добрите налични и нововъзникващи технологии и свързаните с тях разходи (версия от 4.6.2021 г.: https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/9a99a632-9ba8-4cc0-9679-08d929afda59/details).

([192]) Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1147 на Комисията от 10 август 2018 г. за установяване на заключенията за най-добрите налични техники (НДНТ) за третирането на отпадъци съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 208, 17.8.2018 г., стр. 38).

▼B

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове D35.12 и D35.13.

Всяка икономическа дейност от тази категория е спомагаща дейност в съответствие с член 10, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

Дейността отговаря на един от следните критерии:

1. Инфраструктурата или оборудването за пренос и разпределение е в електроенергийна система, която отговаря най-малко на един от следните критерии:

а) системата е свързаната европейска система, т.е. взаимосвързаните контролни зони на държавите членки, Норвегия, Швейцария и Обединеното кралство, и подчинените ѝ системи;

б) над 67 % от новосъздадените производствени мощности в системата са под праговата стойност за производството от 100 g CO_2e/kWh, при измерване за целия жизнен цикъл в съответствие с критериите за производството на електроенергия, за плаващ период от пет години;

в) средният системен емисионен фактор на мрежата, изчислен като частното от общите годишни емисии от производството на електроенергия, присъединено към системата, и общото годишно нетно количество произведена електроенергия в тази система, е под праговата стойност от 100 g CO_2e/kWh, при измерване за целия жизнен цикъл в съответствие с критериите за производството на електроенергия, за плаващ период от пет години;

Не се смятат за отговарящи на критериите инфраструктурните съоръжения, които са предназначени за пряко присъединяване или за разширяване на съществуваща пряка връзка за присъединяване между подстанция или мрежа и електроцентрала, и които имат интензивност на емисиите на парникови газове над 100 g CO_2e/kWh при измерване за целия жизнен цикъл.

Не се смята за отговарящ на критериите монтажът на измервателни инфраструктурни съоръжения, които не съответстват на изискванията за интелигентните измервателни системи по член 20 от Директива (ЕС) 2019/944.

2. Дейността представлява едно от следните:

а) изграждане и експлоатация на пряка връзка или разширяване на съществуваща пряка връзка към подстанция или мрежа с цел производство на електроенергия с ниски равнища на въглеродни емисии под прага от 100 g CO_2e/kWh, измерени за целия жизнен цикъл;

б) изграждане и експлоатация на станции за зареждане на електрически превозни средства и поддържаща електрическа инсталация за електрификация на транспорта, при условие че са спазени техническите критерии за проверка съгласно раздела за транспорта от настоящото приложение;

►M2 в) монтаж на преносни и разпределителни трансформатори, отговарящи на изискванията за етап 2 (1 юли 2021 г.) от приложение I към Регламент (ЕС) № 548/2014 на Комисията, а за средни силови трансформатори с най-високо напрежение за оборудване, непревишаващо 36 kV — на изискванията за ниво AA0 за загуби на празен ход съгласно стандарт EN 50588-1 ([193]); ◄

г) изграждане/монтаж и експлоатация на оборудване и инфраструктура, чиято основна цел е увеличаване на производството или на използването на електроенергия от възобновяеми енергийни източници;

д) монтаж на оборудване за по-добра възможност за контрол и наблюдение на електроенергийната система и за разработването и интегрирането на възобновяеми енергийни източници, включително:

i) датчици и измервателни уреди (в това число метеорологични сонди за прогнозиране на производство на енергия от ВЕИ);

ii) комуникация и контрол (в това число усъвършенствани програмни продукти и контролни зали, автоматизация на подстанциите или захранващите съоръжения, както и капацитет за регулиране на напрежението с цел приспособяване към по-децентрализирано подаване на възобновяеми суровини).

([193]) Стандарт CEI EN 50588-1 — Средни силови трансформатори, 50 Hz, за оборудване с най-високо напрежение, непревишаващо 36 kV..

▼B

е) монтаж на оборудване, например (но не само) бъдещи интелигентни измервателни системи или системи за замяна на интелигентни измервателни системи съгласно член 19, параграф 6 от Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета ([194]), които отговарят на изискванията по член 20 от посочената директива и които могат да пренасят информация до ползвателите за управление на потреблението от разстояние, в т.ч. центровете за данни за клиенти;

ж) изграждане/монтаж на специално оборудване за обмен на електроенергия от възобновяеми енергийни източници между потребителите;

з) изграждане и експлоатация на междусистемни връзки между електропреносните системи, ако една от системите отговаря на критериите.

За целите на настоящия раздел се прилагат следните уточнения:

а) плаващият период от пет години, използван за установяване на съответствието с праговите стойности, е минал период от пет последователни години и включва годината, за която са налични най-новите данни;

б) „система“ е контролната зона на електропреносната или електроразпределителната мрежа, където са монтирани инфраструктурните съоръжения или оборудването;

в) електропреносните мрежи може да включват производствени мощности, присъединени към подчинени електроразпределителни системи;

г) електроразпределителните системи, подчинени на електропреносна система, за която се смята, че се развива в посока пълно обезвъглеродяване, също може да се смятат за развиващи се в посока пълно обезвъглеродяване;

д) за да се установи съответствието с критериите, може да се разглежда система, включваща няколко взаимосвързани контролни зони, които обменят значителни количества енергия помежду си, като в този случай се използва среднопретегленият емисионен фактор за всички включени контролни зони и не се изисква да се докаже съответствие за отделните подчинени преносни и разпределителни системи в рамките на тази система;

е) възможно е една система да стане несъответстваща на критериите, след като е била съответстваща в миналото. От момента, в който една система стане несъответстваща, всички нови дейности по пренос и разпределение се смятат за несъответстващи, докато системата бъде приведена отново в съответствие с праговата стойност (с изключение на дейностите, които винаги са съответстващи, вж. по-горе). Дейностите в подчинените системи може да останат съответстващи, ако тези подчинени системи отговарят на критериите по настоящия раздел;

ж) всяка пряка връзка за присъединяване или разширение на съществуваща пряка връзка за присъединяване на производствени инсталации включва инфраструктурата, която е необходима за пренос на електроенергията от съоръжението за производство на електроенергия до подстанция или до мрежата.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Въведен е план за управление на отпадъците, с който се осигурява максимално повторно използване или рециклиране при излизане на продуктите от употреба в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, включително чрез договорни споразумения с партньорски организации за управление на отпадъците, чрез данни във финансови прогнози или в официална документация на проекти.

([194]) Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за изменение на Директива 2012/27/ЕС (ОВ L 158, 14.6.2019 г., стр. 125).

▼B

5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Въздушни електропроводи за високо напрежение: а) дейностите на строителни площадки съответстват на принципите от Общите насоки на МФК за околната среда, здравето и безопасността ([195]). б) дейностите отговарят на приложимите норми и разпоредби за ограничаване на въздействието на електромагнитното излъчване върху здравето на човека, като за дейностите, извършвани в Съюза, важи включително Препоръката на Съвета относно ограничаването на експозицията на населението на електромагнитни полета (от 0 Hz до 300 Ghz) ([196]), а за дейностите, извършвани в трети държави – Насоките на Международната комисия за защита срещу нейонизиращите лъчения (МКЗНЛ) от 1998 г. ([197]). При дейностите не се използват полихлорирани бифенили (PCB).
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение ([198]).

4.10. **Съхранение на електроенергия**

Описание на дейността

Изграждане и експлоатация на съоръжения за съхранение на електроенергия, които по-късно я връщат в мрежата във вид на електроенергия. Дейността включва съхранение на водноелектрическа енергия чрез помпено-акумулиращи съоръжения.

Когато икономическа дейност е неразделна част от дейността „Монтаж, поддръжка и ремонт на технологични изделия за енергия от възобновяеми източници“ съгласно раздел 7.6 от настоящото приложение, се прилагат техническите критерии за проверка, установени в раздел 7.6.

За икономическите дейности от тази категория няма определен код по NACE – статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Всяка икономическа дейност от тази категория е спомагаща дейност в съответствие с член 10, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата
Дейността представлява изграждане и експлоатация на съоръжения за съхранение на електроенергия, в т.ч. съхранение на водноелектрическа енергия чрез помпено-акумулиращи съоръжения. Когато дейността включва съхранение на химична енергия, средството за съхранение (например водород или амоняк) отговаря на критериите за производството на съответния продукт, установени в раздели 3.7 – 3.17 от настоящото приложение. При използване на водород за съхранение на електроенергия, когато водородът отговаря на техническите критерии за проверка, установени в раздел 3.10 от настоящото приложение, повторното превръщане на водорода в електроенергия също се смята за част от дейността.

([195]) Общи насоки за околната среда, здравето и безопасността (Environmental, Health, and Safety (EHS) Guidelines) от 30 април 2007 г. (версия от 4.6.2021 г.: https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/29f5137d-6e17-4660-b1f9-02bf561935e5/Final%2B-%2BGeneral%2BEHS%2BGuidelines.pdf?MOD=AJPERES&CVID=jOWim3p).

([196]) Препоръка 1999/519/ЕО на Съвета от 12 юли 1999 г. относно ограничаването на експозицията на населението на електромагнитни полета (от 0 Hz до 300 Ghz) (ОВ L 199, 30.7.1999 г., стр. 59).

([197]) Насоки на МКЗНЛ от 1998 г. за ограничаване на излагането на променливи във времето електрически, магнитни и електромагнитни полета (до 300 ghz) (ICNIRP 1998 Guidelines for limiting exposure to time-varying electric, magnetic and electromagnetic fields (up to 300 ghz) (версия от 4.6.2021 г.: https://www.icnirp.org/cms/upload/publications/ICNIRPemfgdl.pdf).

([198]) Практически насоки за изпълнението на този критерий се съдържат в Известие C(2018)2620 на Комисията „Инфраструктура за пренос на енергия и законодателство на ЕС за природата“ (ОВ C 213, 18.6.2018 г., стр. 62).

▼B

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Що се отнася до съхранението на водноелектрическа енергия чрез помпено-акумулиращи съоръжения, които не са свързани с речно тяло, дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение. Що се отнася до съхранението на водноелектрическа енергия чрез помпено-акумулиращи съоръжения, които са свързани с речно тяло, дейността отговаря на критериите за НЗВ за устойчивото използване и опазване на водните и морските ресурси, установени в раздел 4.5 (Производство на електроенергия от водна енергия).
4) Преход към кръгова икономика	Въведен е план за управление на отпадъците, с който се осигурява максимално повторно използване или рециклиране при излизане на продуктите от употреба в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, включително чрез договорни споразумения с партньорски организации за управление на отпадъците, чрез данни във финансови прогнози или в официална документация на проекти.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.11. **Съхранение на топлинна енергия**

Описание на дейността

Изграждане и експлоатация на съоръжения за съхранение на топлинна енергия, които по-късно я връщат в мрежата във вид на топлинна енергия или други енергоносители.

Когато икономическа дейност е неразделна част от дейността „Монтаж, поддръжка и ремонт на технологични изделия за енергия от възобновяеми източници“ съгласно раздел 7.6 от настоящото приложение, се прилагат техническите критерии за проверка, установени в раздел 7.6.

За икономическите дейности от тази категория няма определен код по NACE – статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Всяка икономическа дейност от тази категория е спомагаща дейност в съответствие с член 10, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата
При дейността се съхранява топлинна енергия, в т.ч. чрез подземно съхранение на топлинна енергия (UTES) или съхранение (акумулиране) на топлинна енергия във водоносния хоризонт (ATES).

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Що се отнася до съхранението на топлинна енергия във водоносния хоризонт, дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.

▼B

4) Преход към кръгова икономика	Въведен е план за управление на отпадъците, с който се осигурява максимално повторно използване, вторично производство или рециклиране при излизане на продуктите от употреба, включително чрез договорни споразумения с партньорски организации за управление на отпадъците, чрез данни във финансови прогнози или в официална документация на проекти.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.12. **Съхранение на водород**

Описание на дейността

Изграждане и експлоатация на съоръжения за съхранение на водород, които по-късно го връщат във вид на водород.

За икономическите дейности от тази категория няма определен код по NACE – статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Всяка икономическа дейност от тази категория е спомагаща дейност в съответствие с член 10, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

Дейността представлява едно от следните:

а) изграждане на съоръжения за съхранение на водород;

б) преустройство на съществуващи подземни съоръжения за съхранение на газ в съоръжения за съхранение на водород;

в) експлоатация на съоръжения за съхранение на водород, когато съхраняваният в съоръжението водород отговаря на критериите за производството на водород, установени в раздел 3.10. от настоящото приложение.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Въведен е план за управление на отпадъците, с който се осигурява максимално повторно използване, вторично производство или рециклиране при излизане на продуктите от употреба, включително чрез договорни споразумения с партньорски организации за управление на отпадъците, чрез данни във финансови прогнози или в официална документация на проекти.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	В случай на съхранение на обеми над пет тона при дейността се спазва Директива 2012/18/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([199]).
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

([199]) Директива 2012/18/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно контрола на опасностите от големи аварии, които включват опасни вещества, за изменение и последваща отмяна на Директива 96/82/ЕО на Съвета (ОВ L 197, 24.7.2012 г., стр. 1).

▼B

4.13. **Производство на биогаз и биогорива за използване в транспорта, както и на течни горива от биомаса**

Описание на дейността

Производство на биогаз или биогорива за използване в транспорта, както и на течни горива от биомаса.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код D35.21 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

1. Селскостопанската биомаса, използвана за производството на биогаз и биогорива за използване в транспорта, както и на течни горива от биомаса, отговаря на критериите, установени в член 29, параграфи 2–5 от Директива (ЕС) 2018/2001. Горската биомаса, използвана за производството на биогаз и биогорива за използване в транспорта, както и на течни горива от биомаса, отговаря на критериите, установени в член 29, параграфи 6 и 7 от посочената директива.

При производството на биогорива за използване в транспорта и течни горива от биомаса не се употребяват хранителни и фуражни култури.

2. Намалението на емисиите от парникови газове от производството на биогорива и биогаз за използване в транспорта и производството на течни горива от биомаса е поне 65 % въз основа на методиката за изчисление на намалението на парникови газове и съответната сравнителна стойност за изкопаемо гориво съгласно приложение V към Директива (ЕС) 2018/2001.

3. Когато при производството на биогаз се разчита на анаеробно разграждане на органичен материал, производството на ферментационния продукт отговаря на критериите от раздел 5.6 и критерии 1 и 2 от раздел 5.7 от настоящото приложение, както е приложимо.

4. Когато CO_2, който би бил емитиран при процеса на производство, се улавя с цел подземно съхранение, CO_2 се транспортира и се съхранява в подземни инсталации съгласно техническите критерии за проверка, установени в раздели 5.11 и 5.12 от настоящото приложение.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Що се отнася до производството на биогаз, при съхранението на ферментационния продукт се използва газонепроницаем капак. Що се отнася до инсталациите за анаеробно разграждане, преработващи над 100 тона на ден, емисиите във въздуха и водата са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени за анаеробното преработване на отпадъците в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за преработването на отпадъците ([200]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда. Що се отнася до анаеробното разграждане на органичен материал, когато произвежданият ферментационен продукт се използва като тор или подобрител на почвата пряко или след компостиране или друг вид обработка, той отговаря на изискванията за материалите за натоваряне, определени съответно в категории съставни материали (КСМ) 4 и 5 за ферментационния продукт или КСМ 3 за компоста в приложение II към Регламент (ЕС) 2019/1009 или в националните разпоредби относно торовете или подобрителите на почвата за селскостопански цели.

([200]) Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1147.

▼B

6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.14. **Преносни и разпределителни мрежи за газове от възобновяеми и нисковъглеродни източници**

Описание на дейността

Преобразуване, промяна на предназначението (преустройство) или модернизиране на газопроводни мрежи за газове от възобновяеми и нисковъглеродни източници.

Изграждане или експлоатация на преносни и разпределителни газопроводи за транспортиране на водород или други газове от нисковъглеродни източници.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове D35.22, F42.21 и H49.50.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

1. Дейността се състои в едно от следните:

а) изграждане или експлоатация на нови преносни и разпределителни мрежи за водород или други газове от нисковъглеродни източници;

б) преобразуване/промяна на предназначението (преустройство) на съществуващи мрежи за природен газ към мрежи, предназначени на 100 % за водород;

в) модернизиране на газопреносни и газоразпределителни мрежи, което спомага за включването на водород и други газове от нисковъглеродни източници в мрежата, в т.ч. всяка дейност по газопреносна или газоразпределителна мрежа, спомагаща за увеличаването на сместа на водорода или другите газове от нисковъглеродни източници в газопроводната система;

2. Дейността включва откриване и отстраняване на течове по съществуващи газопроводи и други елементи от мрежата с цел намаляване на изтичането на метан.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Вентилаторите, компресорите, помпите и другото използвано оборудване, обхванато от Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([201]), отговарят в съответните случаи на изискванията за най-високия клас за енергийно етикетиране и на регламентите за изпълнение съгласно посочената директива и представляват най-добрата налична технология.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

([201]) Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за определяне на изискванията за [екопроектиране] към продукти, свързани с енергопотреблението (ОВ L 285, 31.10.2009 г., стр. 10).

▼B

4.15. **Разпределение на енергия от районна отоплителна/охладителна система**

Описание на дейността

Изграждане, обновяване и експлоатация на тръбопроводи и свързаната с тях инфраструктура за разпределение на енергия за отопление и охлаждане, завършващи в подстанцията или топлообменника.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код D35.30 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

Дейността отговаря на един от следните критерии:

а) във връзка с изграждането и експлоатацията на тръбопроводи и свързаната с тях инфраструктура за разпределение на енергия за отопление и охлаждане системата отговаря на определението за ефективни районни отоплителни и охладителни системи от член 2, точка 41 от Директива 2012/27/ЕС;

б) във връзка с обновяването на тръбопроводи и свързаната с тях инфраструктура за разпределение на енергия за отопление и охлаждане, инвестицията, благодарение на която системата отговаря на определението за ефективни районни отоплителни и охладителни системи от член 2, точка 41 от Директива 2012/27/ЕС, започва с тригодишен период, заложен в договорно задължение или равностойно задължение, що се касае до оператори, отговарящи както за производството, така и за мрежата;

в) дейността представлява следното:

i) модифициране до по-ниски температурни режими;

ii) усъвършенствани пилотни системи (системи за контрол и енергийно управление, интернет на нещата).

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Всички вентилатори, компресори, помпи и друго използвано оборудване, регламентирано с Директива 2009/125/ЕО, в съответните случаи отговарят на изискванията за най-високия клас за енергийно етикетиране и така или иначе отговарят на разпоредбите на регламентите за изпълнение съгласно посочената директива, и представляват най-добрата налична технология.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.16. **Монтаж и експлоатация на електрически термопомпи**

Описание на дейността

Монтаж и експлоатация на електрически термопомпи.

Когато икономическа дейност е неразделна част от дейността „Монтаж, поддръжка и ремонт на технологични изделия за енергия от възобновяеми източници“ съгласно раздел 7.6 от настоящото приложение, се прилагат техническите критерии за проверка, установени в раздел 7.6.

▼B

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове D35.30 и F43.22.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

Монтажът и експлоатацията на електрически термопомпи отговаря на двата критерия по-долу:

а) праг на хладилния агент: потенциалът за глобално затопляне не превишава 675;

б) изпълняват се изискванията за енергийна ефективност, установени в регламентите за изпълнение ([202]) съгласно Директива 2009/125/ЕО.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	При дейността се прави оценка на наличието на оборудване и компоненти с висока издръжливост и висока пригодност за рециклиране, отличаващи се с лекота на разглобяване и обновяване, и ако е осъществимо, те се използват. Въведен е план за управление на отпадъците, с който се осигурява максимално повторно използване, вторично производство или рециклиране при излизане на продуктите от употреба, включително чрез договорни споразумения с партньорски организации за управление на отпадъците, чрез данни във финансови прогнози или в официална документация на проекти.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	За термопомпите въздух – въздух с номинален капацитет 12 kW или по-малко нивата на звуковата мощност на закрито и на открито са под прага, определен в Регламент (ЕС) № 206/2012 на Комисията ([203])
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

4.17. **Комбинирано производство на енергия за отопление/охлаждане и електроенергия от слънчева енергия**

Описание на дейността

Изграждане и експлоатация на съоръжения за комбинирано производство на електроенергия и енергия за отопление/охлаждане от слънчева енергия.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове D35.11 и D35.30.

([202]) Регламент (ЕС) № 206/2012 на Комисията от 6 март 2012 г. за прилагане на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за екопроектиране на климатизатори и вентилатори за разхлаждане (ОВ L 72, 10.3.2012 г., стр. 7), Регламент (ЕС) № 813/2013 на Комисията от 2 август 2013 г. за прилагане на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за екопроектиране на отоплителни топлоизточници и комбинирани топлоизточници (ОВ L 239, 6.9.2013 г., стр. 136) и Регламент (ЕС) 2016/2281 на Комисията от 30 ноември 2016 г. за изпълнение на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за определяне на изискванията за екопроектиране към продукти, свързани с енергопотреблението, по отношение на изискванията за екопроектиране на въздухоотоплителни продукти, охладителни продукти, високотемпературни технологични охладители на течности и вентилаторни конвектори (ОВ L 346, 20.12.2016 г., стр. 1).

([203]) Регламент (ЕС) № 206/2012 на Комисията от 6 март 2012 г. за прилагане на Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за екопроектиране на климатизатори и вентилатори за разхлаждане (ОВ L 72, 10.3.2012 г., стр. 7).

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата	
Дейността се състои в комбинирано производство ([204]) на електроенергия и енергия за отопление/охлаждане от слънчева енергия.	
Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	При дейността се прави оценка на наличието на оборудване и компоненти с висока издръжливост и висока пригодност за рециклиране, отличаващи се с лекота на разглобяване и обновяване, и ако е осъществимо, те се използват.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.18. **Комбинирано производство на енергия за отопление/охлаждане и електроенергия от геотермална енергия**

Описание на дейността

Изграждане и експлоатация на съоръжения за комбинирано производство на енергия за отопление/охлаждане и електроенергия от геотермална енергия.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове D35.11 и D35.30.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата	
Емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл от комбинираното производство на енергия за отопление/охлаждане и електроенергия ([205]) от геотермална енергия са под 100 g CO_2e на 1 kWh произведена при комбинираното производство енергия. Емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл се изчисляват по данни за конкретния проект, когато има такива, въз основа на Препоръка 2013/179/ЕС или вместо това въз основа на стандарт ISO 14067:2018 или ISO 14064-1:2018. Количествено определените емисии на парникови газове за целия жизнен цикъл се проверяват от независима трета страна.	
Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага

([204]) Определение за „комбинирано производство на енергия“ се съдържа в член 2, точка 30 от Директива 2012/27/ЕС.
([205]) Определение за „комбинирано производство на енергия“ се съдържа в член 2, точка 30 от Директива 2012/27/ЕС.

▼B

5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	За експлоатацията на геотермални енергийни системи с висока енталпия се въвеждат подходящи системи за намаляване на емисиите, за да не се възпрепятства спазването на пределно допустимите стойности за качеството на въздуха, установени в Директива 2004/107/ЕО и Директива 2008/50/ЕО.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.19. **Комбинирано производство на енергия за отопление/охлаждане и електроенергия от възобновяеми неизкопаеми газообразни и течни горива**

Описание на дейността

Изграждане и експлоатация на съоръжения за комбинирано производство на енергия за отопление/охлаждане и електроенергия, при което се използват газообразни и течни горива от възобновяеми източници. Тази дейност не включва комбинираното производство на енергия за отопление/охлаждане и електроенергия изключително от биогаз и течни биогорива (вж. раздел 4.20 от настоящото приложение).

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове D35.11 и D35.30.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

1. Емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл от комбинираното производство на енергия за отопление/охлаждане и електроенергия ([206]) от възобновяеми газообразни и течни горива са под 100 g CO_2e на 1 kWh произведена при комбинираното производство енергия.

Емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл се изчисляват по данни за конкретния проект, когато има такива, въз основа на Препоръка 2013/179/ЕС или вместо това въз основа на стандарт ISO 14067:2018 ([207]) или ISO 14064-1:2018 ([208]).

Количествено определените емисии на парникови газове за целия жизнен цикъл се проверяват от независима трета страна.

2. Когато съоръженията включват каквато и да било форма на намаляване на емисиите (включително улавяне на въглерод или използване на обезвъглеродени горива), тази дейност по намаляване на емисиите отговаря на относимите раздели от настоящото приложение, когато това е приложимо.

Когато CO_2, който би бил емитиран при процеса на комбинирано производство на енергия, се улавя с цел подземно съхранение, CO_2 се транспортира и се съхранява в подземни инсталации съгласно техническите критерии за проверка, установени в раздели 5.11 и 5.12 от настоящото приложение.

3. Дейността отговаря един от следните критерии:

а) при изграждането се монтират измервателни уреди за наблюдение на физическите емисии (като изтичане на метан) или се въвежда програма за откриване и отстраняване на течовете;

б) по време на експлоатацията се отчитат физическите показатели на емисиите на метан и течовете се отстраняват.

4. Когато при дейността газообразни или течни горива от възобновяеми източници се смесват с биогаз или течни горива от биомаса, селскостопанската биомаса, използвана за производството на биогаз или течни горива от биомаса, отговаря на критериите, установени в член 29, параграфи 2–5 от Директива (ЕС) 2018/2001, а горскостопанската маса отговаря на критериите, установени в член 29, параграфи 6–7 от посочената директива.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.

([206]) Определение за „комбинирано производство на енергия“ се съдържа в член 2, точка 30 от Директива 2012/27/ЕС.

([207]) Стандарт ISO 14067:2018 „Парникови газове. Въглероден отпечатък на продукти. Изисквания и указания за количествено определяне“ (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([208]) Стандарт ISO 14064-1:2018, „Парникови газове. Част 1: Технически изисквания и ръководство на ниво организация за количествено определяне и докладване на емисиите от парникови газове и отстранените парникови газове“ (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iso.org/standard/66453.html).

▼B

4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации ([209]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда. Що се отнася до горивните инсталации с входяща топлинна мощност над 1 MW, но под праговете за прилагане на заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации, емисиите са под нормите за допустими емисии, определени в част 2 от приложение II към Директива (ЕС) 2015/2193.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.20. **Комбинирано производство на енергия за отопление/охлаждане и електроенергия от биоенергия**

Описание на дейността

Изграждане и експлоатация на инсталации за комбинирано производството на енергия за отопление/охлаждане и електроенергия изключително от биомаса, биогаз или течни горива от биомаса, без комбинираното производство от смесване на горива от възобновяеми източници с биогаз или течни горива от биомаса (вж. раздел 4.19 от настоящото приложение).

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове D35.11 и D35.30.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

1. Използваната при дейността селскостопанска биомаса отговаря на критериите, определени в член 29, параграфи 2—5 от Директива (ЕС) 2018/2001. Използваната при дейността горска биомаса отговаря на критериите, определени в член 29, параграфи 6 и 7 от посочената директива.

2. Намаляването на емисиите от парникови газове от използването на биомаса в инсталации за комбинирано производство на енергия е поне 80 % въз основа на методиката за изчисление на намалението на емисиите на парникови газове и сравнителната стойност за изкопаемо гориво, както е определено в приложение VI към Директива (ЕС) 2018/2001.

3. Когато инсталациите за комбинирано производство на енергия разчитат на анаеробно разграждане на органичен материал, производството на ферментационния продукт отговаря на критериите в раздел 5.6 и критерии 1 и 2 от раздел 5.7 от настоящото приложение, както е приложимо.

4. Точки 1 и 2 не се прилагат за инсталациите за комбинирано производство на енергия с обща номинална входяща топлинна мощност под 2 MW, работещи с газообразни горива от биомаса.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага

([209]) Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1442.

▼B

5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	За инсталациите, попадащи в обхвата на Директива 2010/75/ЕС, емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации ([210]), като същевременно се гарантира, че не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда. Що се отнася до горивните инсталации с входяща топлинна мощност над 1 MW, но под праговете за прилагане на заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации, емисиите са под нормите за допустими емисии, определени в част 2 от приложение II към Директива (ЕС) 2015/2193. За инсталациите в зони или части от зони, където не се спазват допустимите норми за качество на въздуха, определени в Директива 2008/50/ЕО, се отчитат резултатите от обмена на информация ([211]), публикувани от Комисията в съответствие с член 6, параграфи 9 и 10 от Директива (ЕС) 2015/2193. Що се отнася до анаеробното разграждане на органичен материал, когато произвежданият ферментационен продукт се използва като тор или подобрител на почвата пряко или след компостиране или друг вид обработка, той отговаря на изискванията за материалите за натоваряне, определени в категории съставни материали (КСМ) 4 и 5 в приложение II към Регламент (ЕС) 2019/1009 или в националните разпоредби относно торовете или подобрителите на почвата за селскостопански цели. Що се отнася до инсталациите за анаеробно разграждане, преработващи над 100 тона на ден, емисиите във въздуха и водата са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени за анаеробното преработване на отпадъците в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за преработването на отпадъците ([212]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.21. **Производство на енергия за отопление/охлаждане чрез технология за слънчево термално отопление.**

Описание на дейността

Изграждане и експлоатация на инсталации за производство на енергия за отопление/охлаждане чрез технология за слънчево термално отопление.

Когато икономическа дейност е неразделна част от дейността „Монтаж, поддръжка и ремонт на технологични изделия за енергия от възобновяеми източници“ съгласно раздел 7.6 от настоящото приложение, се прилагат техническите критерии за проверка, установени в раздел 7.6.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код D35.30 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

([210]) Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1442.

([211]) Окончателният технически доклад, изготвен въз основа на обмена на информация с държавите членки, съответните промишлени предприятия и неправителствени организации, съдържа техническа информация относно най-добрите налични технологии, използвани в средните горивни инсталации с цел намаляване на тяхното въздействие върху околната среда, и относно нивата на емисии, които биха били постижими при използването на най-добрите налични и нововъзникващи технологии и свързаните с тях разходи (версия от 4.6.2021 г.: https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/9a99a632-9ba8-4cc0-9679-08d929afda59/details).

([212]) Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1147.

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

При дейността се произвежда енергия за отопление/охлаждане чрез технология за слънчево термално отопление.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	При дейността се прави оценка на наличието на оборудване и компоненти с висока издръжливост и висока пригодност за рециклиране, отличаващи се с лекота на разглобяване и обновяване, и ако е осъществимо, те се използват.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.22. **Производство на енергия за отопление/охлаждане от геотермална енергия.**

Описание на дейността

Изграждане или експлоатация на инсталации за производството на енергия за отопление/охлаждане от геотермална енергия.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код D35.30 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

Емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл при производството на енергия за отопление/охлаждане от геотермална енергия са под 100 g CO_2e/kWh.

Емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл се изчисляват по данни за конкретния проект, когато има такива, въз основа на Препоръка 2013/179/ЕС или вместо това въз основа на стандарт ISO 14067:2018 или ISO 14064-1:2018.

Количествено определените емисии на парникови газове за целия жизнен цикъл се проверяват от независима трета страна.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага

▼B

5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	За експлоатацията на геотермални енергийни системи с висока енталпия се въвеждат подходящи системи за намаляване на емисиите, за да не се възпрепятства спазването на пределно допустимите стойности за качеството на въздуха, установени в Директива 2004/107/ЕО и Директива 2008/50/ЕО.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.23. **Производство на енергия за отопление/охлаждане от възобновяеми неизкопаеми газообразни и течни горива**

Описание на дейността

Изграждане и експлоатация на съоръжения за производството на топлинна енергия, които произвеждат енергия за отопление/охлаждане от газообразни и течни горива от възобновяеми източници. Тази дейност не включва производството на енергия за отопление/охлаждане изключително от биогаз и течни биогорива (вж. раздел 4.24 от настоящото приложение).

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код D35.30 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

1. Емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл от производството на енергия за отопление/охлаждане от възобновяеми газообразни и течни горива са под 100 g CO_2e/kWh.

Емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл се изчисляват по данни за конкретния проект, когато има такива, въз основа на Препоръка 2013/179/ЕС или вместо това въз основа на стандарт ISO 14067:2018 ([213]) или ISO 14064-1:2018 ([214]).

Количествено определените емисии на парникови газове за целия жизнен цикъл се проверяват от независима трета страна.

2. Когато съоръженията включват каквато и да било форма на намаляване на емисиите (включително улавяне на въглерод или използване на обезвъглеродени горива), тази дейност по намаляване на емисиите отговаря на относимите раздели от настоящото приложение, когато това е приложимо.

Когато CO_2, който би бил емитиран при процеса на производство на електроенергия, се улавя с цел подземно съхранение, CO_2 се транспортира и се съхранява в подземни инсталации съгласно техническите критерии за проверка, установени в раздели 5.11 и 5.12 от настоящото приложение.

3. Дейността отговаря един от следните критерии:

а) при строителството са монтирани измервателни уреди за наблюдение на физическите емисии, като например изтичане на метан, или е въведена програма за откриване и отстраняване на течове;

б) по време на експлоатацията се отчитат физическите показатели на емисиите на метан и течовете се отстраняват.

4. Когато при дейността газообразни или течни горива от възобновяеми източници се смесват с биогаз или течни горива от биомаса, селскостопанската биомаса, използвана за производството на биогаз или течни горива от биомаса, отговаря на критериите, установени в член 29, параграфи 2–5 от Директива (ЕС) 2018/2001, а горскостопанската маса отговаря на критериите, установени в член 29, параграфи 6–7 от посочената директива.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.

([213]) Стандарт ISO 14067:2018 „Парникови газове. Въглероден отпечатък на продукти. Изисквания и указания за количествено определяне“ (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([214]) Стандарт ISO 14064-1:2018, „Парникови газове. Част 1: Технически изисквания и ръководство на ниво организация за количествено определяне и докладване на емисиите от парникови газове и отстранените парникови газове“ (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iso.org/standard/66453.html).

▼B

4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации ([215]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда. Що се отнася до горивните инсталации с входяща топлинна мощност над 1 MW, но под праговете за прилагане на заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации, емисиите са под нормите за допустими емисии, определени в част 2 от приложение II към Директива (ЕС) 2015/2193.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.24. **Производство на енергия за отопление/охлаждане от биоенергия**

Описание на дейността

Изграждане и експлоатация на съоръжения за производството на енергия за отопление/охлаждане изключително от биомаса, биогаз или течни горива от биомаса, без производството на енергия за отопление/охлаждане от смесване на горива от възобновяеми източници с биогаз или течни горива от биомаса (вж. раздел 4.23 от настоящото приложение).

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код D35.30 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

1. Селскостопанската биомаса, използвана при дейността за производство на енергия за отопление и охлаждане, отговаря на критериите, определени в член 29, параграфи 2—5 от Директива (ЕС) 2018/2001. Използваната при дейността горска биомаса отговаря на критериите, определени в член 29, параграфи 6 и 7 от Директива (ЕС) 2018/2001.

2. Намаляването на емисиите от парникови газове от използването на биомаса е поне 80 % въз основа на методиката за изчисление на намалението на емисиите на парникови газове и съответната сравнителна стойност за изкопаемо гориво, както е определено в приложение VI към Директива (ЕС) 2018/2001.

3. Когато инсталациите разчитат на анаеробно разграждане на органичен материал, производството на ферментационния продукт отговаря на критериите в раздел 5.6 и критерии 1 и 2 от раздел 5.7 от настоящото приложение, както е приложимо.

4. Точки 1 и 2 не се прилагат за инсталациите за производство на топлинна енергия с обща номинална входяща топлинна мощност под 2 MW, работещи с газообразни горива от биомаса.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага

([215]) Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1442.

▼B

5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	За инсталациите, попадащи в обхвата на Директива 2010/75/ЕС, емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации ([216]), като същевременно се гарантира, че не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда. Що се отнася до горивните инсталации с входяща топлинна мощност над 1 MW, но под праговете за прилагане на заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации, емисиите са под нормите за допустими емисии, определени в част 2 от приложение II към Директива (ЕС) 2015/2193. За инсталациите в зони или части от зони, където не се спазват допустимите норми за качество на въздуха, определени в Директива 2008/50/ЕО, се отчитат резултатите от обмена на информация ([217]), публикувани от Комисията в съответствие с член 6, параграфи 9 и 10 от Директива (ЕС) 2015/2193. Що се отнася до анаеробното разграждане на органичен материал, когато произвежданият ферментационен продукт се използва като тор или подобрител на почвата пряко или след компостиране или друг вид обработка, той отговаря на изискванията за материалите за натоваряне, определени в категории съставни материали (КСМ) 4 и 5 от приложение II към Регламент (ЕС) 2019/1009 или в националните разпоредби относно торовете или подобрителите на почвата за селскостопански цели. Що се отнася до инсталациите за анаеробно разграждане, преработващи над 100 тона на ден, емисиите във въздуха и водата са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени за анаеробното преработване на отпадъци в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за преработването на отпадъците ([218]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.25. **Производство на енергия за отопление/охлаждане чрез отпадна топлина**

Описание на дейността

Изграждане и експлоатация на съоръжения за производството на енергия за отопление/охлаждане с използване на отпадна топлина.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код D35.30 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата
При дейността се произвежда енергия за отопление/охлаждане от отпадна топлина.
Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

([216]) Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1442.

([217]) Окончателният технически доклад, изготвен въз основа на обмена на информация с държавите членки, съответните промишлени предприятия и неправителствени организации, съдържа техническа информация относно най-добрите налични технологии, използвани в средните горивни инсталации с цел намаляване на тяхното въздействие върху околната среда, и относно нивата на емисии, които биха били постижими при използването на най-добрите налични и нововъзникващи технологии и свързаните с тях разходи (версия от 4.6.2021 г.: https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/9a99a632-9ba8-4cc0-9679-08d929afda59/details).

([218]) Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1147.

▼B

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	При дейността се прави оценка на наличието на оборудване и компоненти с висока издръжливост и висока пригодност за рециклиране, отличаващи се с лекота на разглобяване и обновяване, и ако е осъществимо, те се използват.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Използваните помпи и различни видове оборудване, обхванати от разпоредбите за екопроектирането и енергийното етикетиране, в съответните случаи, отговарят на изискванията за най-високия клас за енергийно етикетиране, определени в Регламент (ЕС) 2017/1369, и на регламентите за изпълнение съгласно Директива 2009/125/ЕО и представляват най-добрата налична технология.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

▼M1

4.26. **Етапи преди пускането на пазара на авангардни технологии за производство на енергия от ядрени процеси с минимални отпадъци от горивния цикъл**

Описание на дейността

Научноизследователска и развойна дейност, демонстрация и внедряване на иновативни съоръжения за производство на електроенергия, лицензирани от компетентните органи на държавите членки в съответствие с приложимото национално законодателство, които произвеждат енергия с помощта на ядрени процеси с минимални отпадъци от горивния цикъл.

Дейността може да се класифицира под няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове M72 и M72.1.

Всяка икономическа дейност от тази категория е дейност в съответствие с член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Общи критерии, отнасящи се до съществения принос за смекчаване на последиците от изменението на климата и ненанасяне на значителни вреди („ненанасяне на значителни вреди“)

1. Свързаният със стопанската дейност проект („проектът“), се намира в държава членка, която отговаря на всички изброени по-долу условия:

а) Държавата членка изцяло е транспонирала Директива 2009/71/Евроатом на Съвета ([219]) както и Директива 2011/70/Евратом ([220]);

([219]) Директива 2009/71/Евратом на Съвета от 25 юни 2009 година за установяване на общностна рамкаядрената безопасност на ядрените инсталации (ОВ L 172, 2.7.2009 г., стр. 18).

([220]) Директива 2011/70/Евратом на Съвета от 19 юли 2011 година за създаване на рамка на Общността заотговорно и безопасно управление на отработено гориво и радиоактивни отпадъци (ОВ L 199, 2.8.2011 стр. 48).

▼M1

б) държавата членка е в съответствие с Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия („Договора за Евратом“) и със законодателството, прието въз основа на този договор, по-специално Директива 2009/71/Евратом, Директива 2011/70/Евратом и Директива 2013/59/Евратом ([221]), както и с приложимото законодателство на ЕС в областта на околната среда, прието на основание на член 192 от ДФЕС, по-специално Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([222]) и Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([223]);

в) държавата членка разполага, считано от датата на одобрение на проекта, с фонд за управление на радиоактивни отпадъци и фонд за извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения, които могат да бъдат комбинирани;

г) държавата членка е доказала, че ще разполага с ресурси в края на прогнозния експлоатационен срок на ядрената електроцентрала, съответстващи на очакваните разходи за управление и извеждане от експлоатация на радиоактивни отпадъци в съответствие с Препоръка 2006/851/Евратом на Комисията ([224]);

д) държавата членка разполага с действащи съоръжения за окончателно погребване на всички много ниско-, ниско- и средно-радиоактивни отпадъци, нотифицирани на Комисията съгласно член 41 от Договора за Евратом или член 1, параграф 4 от Регламент (Евратом) № 2587/1999 на Съвета и включени в националната програма, актуализирана съгласно Директива 2011/70/Евратом;

е) държавата членка разполага с документиран план с подробни стъпки за въвеждане в експлоатация до 2050 г. на съоръжение за погребване на високорадиоактивни отпадъци, описващ всички изброени по-долу елементи:

i) концепции или планове и технически решения за управление на отработеното гориво и радиоактивните отпадъци от производството на електроенергия до погребването;

ii) концепции или планове за периода след приключване на експлоатационния срок на съоръжението за погребване, включително периода, през който се поддържа подходящ контрол, и средствата, които се използват за съхраняване на информация за съоръжението в дългосрочен план;

iii) отговорностите за изпълнението на плана и ключовите показатели за ефективност за наблюдение на напредъка на изпълняването му;

iv) оценки на разходите и схеми за финансиране.

За целите на буква е) държавите членки могат да използват планове, изготвени като част от националната програма, изисквана съгласно членове 11 и 12 от Директива 2011/70/Евратом.

([221]) Директива 2013/59/Евратом на Съвета от 5 декември 2013 г. за определяне на основни норми на безопасност за защита срещу опасностите, произтичащи от излагане на йонизиращо лъчение и за отмяна на директиви 89/618/Евратом, 90/641/Евратом, 96/29/Евратом, 97/43/Евратом и 2003/122/Евратом (ОВ L 13,17.1.2014 г., стр. 1)

([222]) Директива 2011/92/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда (ОВ L 26, 28.1.2012 г.,стр. 1)

([223]) Директива 2000/60/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 година за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1).

([224]) Препоръка 2006/851/Евратом на Комисията от 24 октомври 2006 г. относно управлението на финансовите ресурси за извеждане от експлоатация на ядрени инсталации, отработено гориво и радиоактивни отпадъци (ОВ L 330,28.11.2006 г., стр. 31).

▼M1

2. Проектът е част от научноизследователска програма, финансирана от Съюза, или Комисията е уведомена за него в съответствие с член 41 от Договора за Евратом или с член 1, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 2587/1999 на Съвета, когато е приложима някоя от тези разпоредби, Комисията е дала становището си по него в съответствие с член 43 от Договора за Евратом и всички въпроси, повдигнати в становището, които са от значение за прилагането на член 10, параграф 2 и член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, както и на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел, са били разгледани в задоволителна степен.

3. Съответната държава членка се е ангажирала да докладва на Комисията на всеки пет години за всеки проект за всеки от следните елементи:

а) адекватността на натрупаните ресурси, посочени в точка 1, буква в);

б) действителен напредък в изпълнението на плана, посочен в точка 1, буква е).

Въз основа на докладите Комисията прави преглед на адекватността на натрупаните ресурси във фонда за управление на радиоактивни отпадъци и фонда за извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения, посочени в точка 1, буква в), и напредъка в изпълнението на документирания план, посочен в точка 1, буква е), и може да изпрати становище до съответната държава членка.

4. Дейността е в съответствие с националното законодателство, с което се транспонира законодателството, посочено в точка 1, букви а) и б), включително по отношение на оценката, по-специално чрез стрес тестове, на устойчивостта на ядрените електроцентрали, разположени на територията на Съюза, срещу природни бедствия, включително земетресения. Съответно дейността се осъществява на територията на държава членка, в която операторът на ядрена инсталация:

а) е представил доказателство за ядрена безопасност, чийто обхват и ниво на детайлност са съизмерими с потенциалния мащаб и естество на опасността, свързана с ядрената инсталация и нейната площадка (член 6, буква б) от Директива 2009/71/Евратом);

б) е предприел мерки за дълбоко ешелонирана защита, за да гарантира, наред с другото, че въздействието на външните природни бедствия и нежеланите причинени от човека опасности е сведено до минимум (член 8б, параграф 1, буква а) от Директива 2009/71/Евратом).

в) е извършил подходяща оценка за площадката и инсталацията, когато съответният оператор кандидатства за лицензия за изграждане или експлоатация на ядрена електроцентрала (член 8в, буква а) от Директива 2009/71/Евратом).

5. Дейността отговаря на изискванията на Директива 2009/71/Евратом, подкрепена от най-новите международни насоки от Международната агенция за атомна енергия („МААЕ“) и Асоциацията на западноевропейските ядрени регулатори (WENRA), и допринася за повишаване на устойчивостта и способността на новите и съществуващите ядрени електроцентрали да устоят на природни бедствия, включително наводнения и крайно неблагоприятни метеорологични явления.

6. Радиоактивните отпадъци, посочени в точка 1, букви д) и е), се погребват в държавата членка, в която са генерирани, освен ако няма споразумение между съответната държава членка и държавата членка на местоназначение, както е определено в Директива 2011/70/Евратом. В този случай държавата членка на местоназначение има програми за управление и погребване на радиоактивни отпадъци и подходящо съоръжение за погребване, което се експлоатира в съответствие с изискванията на Директива 2011/70/Евратом.

▼M1

Допълнителни критерии, отнасящи се до съществения принос за смекчаване на последиците от изменението на климата	
С дейността се цели производство на електроенергия чрез използване на ядрена енергия или с нея се произвежда електроенергия чрез използване на ядрена енергия. Емисиите на парникови газове от целия жизнен цикъл при производството на електроенергия чрез използване на ядрена енергия са под прага от 100 g CO2e/kWh. Икономиите на емисии на парникови газове за целия жизнен цикъл се изчисляват въз основа на Препоръка на Комисията 2013/179/ЕС или като вместо нея се използват стандарт ISO 14067:2018 или ISO 14064-1:2018. Количествено определените емисии на парникови газове за целия жизнен цикъл се проверяват от независима трета страна.	
Допълнителни критерии, отнасящи се до принципа за ненанасяне на значителни вреди (DNSH)	
(2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение. Дейността отговаря на изискванията, определени в член 6, буква б), член 8б, параграф 1, буква а) и член 8в, буква а) от Директива 2009/71/Евратом. Дейността отговаря на изискванията на Директива 2009/71/Евратом, прилагана в съответствие с международните насоки на МААЕ и WENRA във връзка с природни бедствия, включително наводнения и крайно неблагоприятни метеорологични условия.

▼M2

(3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение. Рисковете от влошаване на състоянието на околната среда, свързани с опазването на качеството на водата и избягването на недостига на вода, се констатират и разглеждат в съответствие с план за управление на използването и опазването на водите, разработен в консултация със съответните заинтересовани страни. С цел да се ограничат топлинните аномалии, свързани с изхвърлянето на отпадна топлина, операторите на ядрени електроцентрали във вътрешността на територията, използващи еднократно мокро охлаждане с вода от река или езеро, контролират: а) максималната температура на приемния сладководен водоем след смесване, и б) максималната температурна разлика между изпуснатата охлаждаща вода и приемния сладководен водоем. Контролът на температурата се прилага в съответствие с индивидуалните лицензионни условия за конкретните операции, когато е приложимо, или праговите стойности в съответствие със законодателството на Съюза. Дейността отговаря на стандартите на Международната финансова корпорация (МФК). Ядрените дейности се извършват в съответствие с изискванията на Директива 2000/60/ЕО и Директива 2013/51/Евратом за определяне на изисквания за защита на здравето на населението по отношение на радиоактивни вещества във водата, предназначена за консумация от човека.

▼M1

(4) Преход към кръгова икономика	Въведен е план за управление както на нерадиоактивните, така и на радиоактивните отпадъци, с който се осигурява максимално повторно използване или рециклиране при излизане на отпадъците от употреба в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, включително чрез договорни споразумения с партньорски организации за управление на отпадъците, чрез отразяване във финансови прогнози или официална документация на проекти. По време на експлоатацията и извеждането от експлоатация количеството радиоактивни отпадъци е сведено до минимум, а количеството на материалите за свободно изхвърляне се увеличава до максимум в съответствие с Директива 2011/70/Евратом и в съответствие с изискванията за радиационна защита, определени в Директива 2013/59/Евратом.

▼M1

	Въведена е схема за финансиране, за да се гарантира подходящо финансиране за всички дейности по извеждане от експлоатация и за управлението на отработено гориво и радиоактивни отпадъци в съответствие с Директива 2011/70/Евратом и Препоръка 2006/851/Евратом. Оценка на въздействието върху околната среда е завършена преди изграждането на ядрена електроцентрала в съответствие с Директива 2011/92/ЕС. Изпълнени са необходимите мерки за смекчаване на последиците и компенсаторни мерки. Съответните елементи в настоящия раздел са обхванати от докладите на държавите членки до Комисията в съответствие с член 14, параграф 1 от Директива 2011/70/Евратом.
(5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Нерадиоактивните емисии са в рамките или под равнищата на емисии, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации. Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда. Що се отнася до ядрените електроцентрали с входяща топлинна мощност над 1 MW, но под праговете за прилагане на заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации, емисиите са под нормите за допустими емисии, определени в част 2 от приложение II към Директива (ЕС) 2015/2193. Радиоактивните изпускания във въздуха, водоемите и земята (почвата) са в съответствие с индивидуалните лицензионни условия за конкретните дейности, когато е приложимо, или с националните прагови стойности в съответствие с Директива 2013/51/Евратом ([225]) и Директива 2013/59/Евратом. Отработеното гориво и радиоактивните отпадъци се управляват безопасно и отговорно в съответствие с Директива 2011/70/Евратом и Директива 2013/59/Евратом. Налице е достатъчна способност за временно съхранение за проекта, като същевременно са налице национални планове за погребване, за да се сведе до минимум продължителността на временното съхранение, в съответствие с разпоредбите на Директива 2011/70/Евратом, в която съхранението на радиоактивни отпадъци, включително дългосрочното, се разглежда като временно решение, но не и като алтернатива на погребването.
(6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение. Оценка на въздействието върху околната среда е завършена преди изграждането на ядрена електроцентрала в съответствие с Директива 2011/92/ЕС. Изпълнени са необходимите мерки за смекчаване на последиците и компенсаторни мерки. За обекти/дейности, разположени в чувствителни от гледна точка на биологичното разнообразие зони, които е вероятно да окажат значително въздействие върху биологичното разнообразие, или в близост до такива зони (включително от мрежата от защитени територии „Натура 2000“, обекти от Списъка на световното културно и природно наследство на ЮНЕСКО и ключови области на биологичното разнообразие, както и други защитени територии), в съответните случаи, е извършена целесъобразна оценка и въз основа на заключенията от нея се предприемат необходимите мерки за смекчаване. Площадките/дейностите не трябва да вредят на природозащитния статус на никое от местообитанията или видовете, срещащи се в защитените територии.

([225]) Директива 2013/51/Евратом на Съвета от 22 октомври 2013 г. за определяне на изисквания за защита на здравето на населението по отношение на радиоактивни вещества във водата, предназначена за консумация от човека(OJ L 296, 7.11.2013 г., стр. 12).

▼M1

4.27. **Изграждане и безопасна експлоатация на нови ядрени електроцентрали за производство на електроенергия или топлинна енергия, включително за производство на водород, като се използват най-добрите налични технологии**

За целите на настоящия раздел „най-добри налични технологии“ означава технологии, които напълно отговарят на изискванията на Директива 2009/71/Евратом и напълно съответстват на най-новите технически параметри на стандартите на МААЕ и на целите и базовите нива на WENRA по отношение на безопасността.

Описание на дейността

Изграждане и безопасна експлоатация на нови ядрени инсталации, за които е издадено разрешение за строеж до 2045 г. от компетентните органи на държавите членки в съответствие с приложимото национално законодателство, за производство на електроенергия или технологична топлина, включително за целите на топлофикация или технологични процеси, например производство на водород (нови ядрени инсталации — „НЯИ“), както и за повишаване на тяхната безопасност.

Дейността може да се класифицира под кодове по NACE D35.11 и F42.22 в съответствие със статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Всяка икономическа дейност от тази категория е дейност в съответствие с член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Общи критерии, отнасящи се до съществения принос за смекчаване на последиците от изменението на климата и ненанасяне на значителни вреди („ненанасяне на значителни вреди“)

1. Свързаният със стопанската дейност проект („проектът“), се намира в държава членка, която отговаря на всички изброени по-долу условия:

а) Държавата членка изцяло е транспонирала Директива 2009/71/Евроатом на Съвета и Директива 2011/70/Евратом;

б) Дейността е в съответствие с разпоредбите на Договора за Евратом и законодателството, прието въз основа на този договор, по-специално Директива 2009/71/Евратом, Директива 2011/70/Евратом и Директива 2013/59/Евратом, както и действащото право на Съюза в областта на околната среда, прието съгласно член 192 от ДФЕС, по-специално Директива 2011/92/ЕС и Директива 2000/60/ЕО.

в) държавата членка разполага, считано от датата на одобрение на проекта, с фонд за управление на радиоактивни отпадъци и фонд за извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения, които могат да бъдат комбинирани;

г) държавата членка е доказала, че ще разполага с ресурси в края на прогнозния експлоатационен срок на ядрената електроцентрала, съответстващи на очакваните разходи за управление и извеждане от експлоатация на радиоактивни отпадъци в съответствие с Препоръка 2006/851/Евратом;

д) държавата членка разполага с действащи съоръжения за окончателно погребване на всички много ниско-, ниско- и средно-радиоактивни отпадъци, нотифицирани на Комисията съгласно член 41 от Договора за Евратом или член 1, параграф 4 от Регламент (Евратом) № 2587/1999 на Съвета, включени в националната програма, актуализирана съгласно Директива 2011/70/Евратом;

▼M1

е) държавата членка разполага с документиран план с подробни стъпки за въвеждане в експлоатация до 2050 г. на съоръжение за погребване на високорадиоактивни отпадъци, описващ всички изброени по-долу елементи:

i) концепции или планове и технически решения за управление на отработеното гориво и радиоактивните отпадъци от производството на електроенергия до погребването;

ii) концепции или планове за периода след приключване на експлоатационния срок на съоръжението за погребване, включително периода, през който се поддържа подходящ контрол, и средствата, които се използват за съхраняване на информация за съоръжението в дългосрочен план;

iii) отговорностите за изпълнението на плана и основните показатели за изпълнение с цел наблюдение на напредъка;

iv) оценки на разходите и схеми за финансиране.

За целите на буква е) държавите членки могат да използват планове, изготвени като част от националната програма, изисквана съгласно членове 11 и 12 от Директива 2011/70/Евратом.

2. Проектът напълно прилага най-добрата налична технология и от 2025 г. в него се използва устойчиво на аварии гориво. Технологията е сертифицирана и одобрена от националния регулатор по безопасността.

3. Комисията е уведомена за проекта в съответствие с член 41 от Договора за Евратом или с член 1, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 2587/1999 на Съвета, и когато е приложима някоя от тези разпоредби, Комисията е дала становището си по него в съответствие с член 43 от Договора за Евратом, като всички въпроси, повдигнати в становището, които са от значение за прилагането на член 10, параграф 2 и член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, както и на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел, са били разгледани в задоволителна степен.

4. Съответната държава членка се е ангажирала да докладва на Комисията на всеки пет години за всеки проект за всеки от следните елементи:

а) адекватността на натрупаните ресурси, посочени в точка 1, буква в);

б) действителен напредък в изпълнението на плана, посочен в точка 1, буква е).

Въз основа на докладите Комисията прави преглед на адекватността на натрупаните ресурси във фонда за управление на радиоактивни отпадъци и фонда за извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения, посочени в точка 1, буква в), и напредъка в изпълнението на документирания план, посочен в точка 1, буква е), и може да изпрати становище до съответната държава членка.

5. Комисията преразглежда, считано от 2025 г. и най-малко на всеки 10 години, техническите параметри, съответстващи на най-добрата налична технология, въз основа на оценката на Групата на европейските регулатори в областта на ядрената безопасност (ENSREG).

6. Дейността е в съответствие с националното законодателство, с което се транспонира законодателството, посочено в точка 1, букви а) и б), включително по отношение на оценката, по-специално чрез стрес тестове, на устойчивостта на ядрените електроцентрали, разположени на територията на Съюза, срещу природни бедствия, включително земетресения. Съответно дейността се осъществява на територията на държава членка, в която операторът на ядрена инсталация:

▼M1

а) е представил доказателство за ядрена безопасност, чийто обхват и ниво на детайлност са съизмерими с потенциалния мащаб и естество на опасността, свързана с ядрената инсталация и нейната площадка (член 6, буква б) от Директива 2009/71/Евратом);

б) че въздействието на външни природни бедствия и нежеланите причинени от човека опасности е сведено до минимум (член 8б, параграф 1, буква а) от Директива 2009/71/Евратом); е предприел мерки за дълбоко ешелонирана защита, за да гарантира, наред с другото,

в) е извършил подходяща оценка за площадката и инсталацията, когато съответният оператор кандидатства за лицензия за изграждане или експлоатация на ядрена електроцентрала (член 8в, буква а) от Директива 2009/71/Евратом).

7. Дейността отговаря на изискванията на Директива 2009/71/Евратом, подкрепена от най-новите международни насоки от МААЕ и WENRA, и допринася за повишаване на устойчивостта и способността на новите и съществуващите АЕЦ да се справят с природни бедствия, включително наводнения и крайно неблагоприятни метеорологични условия.

8. Радиоактивните отпадъци, посочени в точка 1, букви д) и е), се погребват в държавата членка, в която са генерирани, освен ако няма споразумение между съответната държава членка и държавата членка на местоназначение, както е определено в Директива 2011/70/Евратом. В този случай държавата членка на местоназначение има програми за управление и погребване на радиоактивни отпадъци и подходящо съоръжение за погребване, което се експлоатира в съответствие с изискванията на Директива 2011/70/Евратом.

Допълнителни критерии, отнасящи се до съществения принос за смекчаване на последиците от изменението на климата

При дейността се произвежда електроенергия с използване на ядрена енергия. Емисиите на парникови газове от целия жизнен цикъл при производството на електроенергия чрез използване на ядрена енергия са под прага от 100 g CO2e/kWh.

Икономиите на емисии на парникови газове за целия жизнен цикъл се изчисляват въз основа на Препоръка 2013/179/ЕС или вместо нея се използват стандарт ISO 14067:2018 или ISO 14064-1:2018.

Количествено определените емисии на парникови газове за целия жизнен цикъл се проверяват от независима трета страна.

Допълнителни критерии, отнасящи се до принципа за ненанасяне на значителни вреди (DNSH)

(2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение. Дейността отговаря на изискванията, определени в член 6, буква б), член 8б, параграф 1, буква а) и член 8в, буква а) от Директива 2009/71/Евратом. Дейността отговаря на изискванията на Директива 2009/71/Евратом, прилагана в съответствие с международните насоки на МААЕ и WENRA във връзка с природни бедствия, включително наводнения и крайно неблагоприятни метеорологични условия.

▼M2

(3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение. Рисковете от влошаване на състоянието на околната среда, свързани с опазването на качеството на водата и избягването на недостига на вода, се констатират и разглеждат в съответствие с план за управление на използването и опазването на водите, разработен в консултация със съответните заинтересовани страни.

▼M2

	С цел да се ограничат топлинните аномалии, свързани с изхвърлянето на отпадна топлина, операторите на ядрени електроцентрали във вътрешността на територията, използващи еднократно мокро охлаждане с вода от река или езеро, контролират: а) максималната температура на приемния сладководен водоем след смесване, и б) максималната температурна разлика между изпуснатата охлаждаща вода и приемния сладководен водоем. Контролът на температурата се прилага в съответствие с индивидуалните лицензионни условия за конкретните операции, когато е приложимо, или праговите стойности в съответствие със законодателството на Съюза. Дейността отговаря на стандартите на Международната финансова корпорация (МФК). Ядрените дейности се извършват в съответствие с Директива 2000/60/ЕО по отношение на водните обекти, използвани за черпене на питейна вода, и Директива 2013/51/Евратом за определяне на изисквания за защита на здравето на населението по отношение на радиоактивни вещества във водата, предназначена за консумация от човека.

▼M1

(4) Преход към кръгова икономика	Въведен е план за управление както на нерадиоактивните, така и на радиоактивните отпадъци, с който се осигурява максимално повторно използване или рециклиране при излизане на отпадъците от употреба в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, включително чрез договорни споразумения с партньорски организации за управление на отпадъците, чрез отразяване във финансови прогнози или официална документация на проекти. По време на експлоатацията и извеждането от експлоатация количеството радиоактивни отпадъци е сведено до минимум, а количеството на материалите за свободно изхвърляне се увеличава до максимум в съответствие с Директива 2011/70/Евратом и в съответствие с изискванията за радиационна защита, определени в Директива 2013/59/Евратом. Въведена е схема за финансиране, за да се гарантира подходящо финансиране за всички дейности по извеждане от експлоатация и за управлението на отработено гориво и радиоактивни отпадъци в съответствие с Директива 2011/70/Евратом и Препоръка 2006/851/Евратом. Оценка на въздействието върху околната среда е завършена преди изграждането на ядрена електроцентрала в съответствие с Директива 2011/92/ЕС. Изпълнени са необходимите мерки за смекчаване на последиците и компенсаторни мерки. Съответните елементи в настоящия раздел са обхванати от докладите на държавите членки до Комисията в съответствие с член 14, параграф 1 от Директива 2011/70/Евратом.
(5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Нерадиоактивните емисии са в рамките или под равнищата на емисии, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации. Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда. Що се отнася до ядрените електроцентрали с входяща топлинна мощност над 1 MW, но под праговете за прилагане на заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации, емисиите са под нормите за допустими емисии, определени в част 2 от приложение II към Директива (ЕС) 2015/2193. Радиоактивните изпускания във въздуха, водните обекти и земята (почвата) отговарят на индивидуалните лицензионни условия за конкретните дейности, когато е приложимо, или на националните прагови стойности в съответствие с Директива 2013/51/Евратом и Директива 2013/59/Евратом.

▼M1

	Отработеното гориво и радиоактивните отпадъци се управляват безопасно и отговорно в съответствие с Директива 2011/70/Евратом и Директива 2013/59/Евратом. Налице е достатъчна способност за временно съхранение за проекта, като същевременно са налице национални планове за погребване, за да се сведе до минимум продължителността на временното съхранение, в съответствие с Директива 2011/70/Евратом, в която съхранението на радиоактивни отпадъци, включително дългосрочното, се разглежда като временно решение, но не и като алтернатива на погребването.
(6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение. Оценка на въздействието върху околната среда е завършена преди изграждането на ядрена електроцентрала в съответствие с Директива 2011/92/ЕС. Изпълнени са необходимите мерки за смекчаване на последиците и компенсаторни мерки. За обекти/дейности, разположени в чувствителни от гледна точка на биологичното разнообразие зони, които е вероятно да окажат значително въздействие върху биологичното разнообразие, или в близост до такива зони (включително от мрежата от защитени територии „Натура 2000“, обекти от Списъка на световното културно и природно наследство на ЮНЕСКО и ключови области на биологичното разнообразие, както и други защитени територии), в съответните случаи, е извършена целесъобразна оценка и въз основа на заключенията от нея се предприемат необходимите мерки за смекчаване. Площадките/дейностите не трябва да вредят на природозащитния статус на никое от местообитанията или видовете, срещащи се в защитените територии.

4.28. **Производство на електроенергия от ядрена енергия в съществуващи инсталации**

Описание на дейността

Изменение на съществуващи ядрени инсталации с цел удължаване, разрешено от компетентните органи на държавите членки до 2040 г. в съответствие с приложимото национално законодателство, на работното време за безопасна експлоатация на ядрени инсталации, които произвеждат електроенергия или топлинна енергия от ядрена енергия („ядрени електроцентрали“).

Дейността може да се класифицира под кодове по NACE D35.11 и F42.22 в съответствие със статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Всяка икономическа дейност от тази категория е дейност в съответствие с член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Общи критерии, отнасящи се до съществения принос за смекчаване на последиците от изменението на климата и ненанасяне на значителни вреди („ненанасяне на значителни вреди“)

1. Свързаният със стопанската дейност проект („проектът“), се намира в държава членка, която отговаря на всички изброени по-долу условия:

а) Държавата членка изцяло е транспонирала Директива 2009/71/Евратом на Съвета и Директива 2011/70/Евратом;

б) Дейността е в съответствие с разпоредбите на Договора за Евратом и законодателството, прието въз основа на този договор, по-специално Директива 2009/71/Евратом, Директива 2011/70/Евратом и Директива 2013/59/Евратом и действащото законодателство на Съюза в областта на околната среда, прието съгласно член 192 от ДФЕС, по-специално Директива 2011/92/ЕС и Директива 2000/60/ЕО.

▼M1

в) фонд за управление на радиоактивни отпадъци и фонд за извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения, които могат да бъдат комбинирани; държавата членка е въвела, считано от датата на одобрение на проекта,

г) държавата членка е доказала, че ще разполага с ресурси в края на прогнозния експлоатационен срок на ядрената електроцентрала, съответстващи на очакваните разходи за управление и извеждане от експлоатация на радиоактивни отпадъци в съответствие с Препоръка 2006/851/Евратом;

д) държавата членка разполага с действащи съоръжения за окончателно погребване на всички много ниско-, ниско- и средно-радиоактивни отпадъци, нотифицирани на Комисията съгласно член 41 от Договора за Евратом или член 1, параграф 4 от Регламент (Евратом) № 2587/1999 на Съвета, включени в националната програма, актуализирана съгласно Директива 2011/70/Евратом;

е) за проектите, разрешени след 2025 г., държавата членка разполага с документиран план с подробни стъпки за въвеждане в експлоатация до 2050 г. на съоръжение за погребване на високорадиоактивни отпадъци, описващ всички изброени по-долу елементи:

i) концепции или планове и технически решения за управление на отработеното гориво и радиоактивните отпадъци от производството на електроенергия до погребването;

ii) концепции или планове за периода след приключване на експлоатационния срок на съоръжението за погребване, включително периода, през който се поддържа подходящ контрол, и средствата, които се използват за съхраняване на информация за съоръжението в дългосрочен план;

iii) отговорностите за изпълнението на плана и ключовите показатели за ефективност за наблюдение на напредъка на изпълняването му;

iv) оценки на разходите и схеми за финансиране.

За целите на буква е) държавите членки могат да използват планове, изготвени като част от националната програма, изисквана съгласно членове 11 и 12 от Директива 2011/70/Евратом.

2. С модернизирания проект се осъществява всяко разумно осъществимо подобрение на безопасността, а от 2025 г. се използва гориво, устойчиво на аварии. Технологията е сертифицирана и одобрена от националния регулатор по безопасността.

3. Комисията е уведомена за проекта в съответствие с член 41 от Договора за Евратом или с член 1, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 2587/1999 на Съвета, и когато е приложима някоя от тези разпоредби, Комисията е дала становището си по него в съответствие с член 43 от Договора за Евратом, като всички въпроси, повдигнати в становището, които са от значение за прилагането на член 10, параграф 2 и член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, както и на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел, са били разгледани в задоволителна степен.

4. Съответната държава членка се е ангажирала да докладва на Комисията на всеки пет години за всеки проект за всеки от следните елементи:

а) адекватността на натрупаните ресурси, посочени в точка 1, буква в);

б) действителен напредък в изпълнението на плана, посочен в точка 1, буква е).

Въз основа на докладите Комисията прави преглед на адекватността на натрупаните ресурси във фонда за управление на радиоактивни отпадъци и фонда за извеждане от експлоатация на ядрени съоръжения, посочени в точка 1, буква в), и напредъка в изпълнението на документирания план, посочен в точка 1, буква е), и може да изпрати становище до съответната държава членка.

▼**M1**

5. Дейността е в съответствие с националното законодателство, с което се транспонира законодателството, посочено в точка 1, букви а) и б), включително по отношение на оценката, по-специално чрез стрес тестове, на устойчивостта на ядрените електроцентрали на Съюза на природни бедствия, включително земетресения. Съответно дейността се осъществява на територията на държава членка, в която операторът на ядрена инсталация:

а) е представил доказателство за ядрена безопасност, чийто обхват и ниво на детайлност са съизмерими с потенциалния мащаб и естество на опасността, свързана с ядрената инсталация и нейната площадка (член 6, буква б) от Директива 2009/71/Евратом);

б) е предприел мерки за дълбоко ешелонирана защита, за да гарантира, наред с другото, че въздействието на външните природни бедствия и нежеланите причинени от човека опасности е сведено до минимум (член 8б, параграф 1, буква а) от Директива 2009/71/Евратом).

в) е извършил подходяща оценка за площадката и инсталацията, когато съответният оператор кандидатства за лицензия за изграждане или експлоатация на ядрена електроцентрала (член 8в, буква а) от Директива 2009/71/Евратом).

6. Дейността отговаря на изискванията на Директива 2009/71/Евратом, подкрепена от най-новите международни насоки от МААЕ и WENRA, и допринася за повишаване на устойчивостта и способността на новите и съществуващите АЕЦ да се справят с природни бедствия, включително наводнения и крайно неблагоприятни метеорологични условия.

7. Радиоактивните отпадъци, посочени в точка 1, букви д) и е), се погребват в държавата членка, в която са генерирани, освен ако няма споразумение между съответната държава членка и държавата членка на местоназначение, както е определено в Директива 2011/70/Евратом. В този случай държавата членка на местоназначение има програми за управление и погребване на радиоактивни отпадъци и подходящо съоръжение за погребване, което се експлоатира в съответствие с изискванията на Директива 2011/70/Евратом.

Допълнителни критерии, отнасящи се до съществения принос за смекчаване на последиците от изменението на климата

При дейността се произвежда електроенергия с използване на ядрена енергия. Емисиите на парникови газове от целия жизнен цикъл при производството на електроенергия чрез използване на ядрена енергия са под прага от 100 g CO2e/kWh.

Икономиите на емисии на парникови газове за целия жизнен цикъл се изчисляват въз основа на Препоръка 2013/179/ЕС или вместо нея се използват стандарт ISO 14067:2018 или ISO 14064-1:2018.

Количествено определените емисии на парникови газове за целия жизнен цикъл се проверяват от независима трета страна.

Допълнителни критерии, отнасящи се до принципа за ненанасяне на значителни вреди (DNSH)

---

(2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение. Дейността отговаря на изискванията, определени в член 6, буква б), член 8б, параграф 1, буква а) и член 8в, буква а) от Директива 2009/71/Евратом. Дейността отговаря на изискванията на Директива 2009/71/Евратом, прилагана в съответствие с международните насоки на МААЕ и WENRA във връзка с природни бедствия, включително наводнения и крайно неблагоприятни метеорологични условия.

▼M2

(3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение. Рисковете от влошаване на състоянието на околната среда, свързани с опазването на качеството на водата и избягването на недостига на вода, се констатират и разглеждат в съответствие с план за управление на използването и опазването на водите, разработен в консултация със съответните заинтересовани страни. С цел да се ограничат топлинните аномалии, свързани с изхвърлянето на отпадна топлина, операторите на ядрени електроцентрали във вътрешността на територията, използващи еднократно мокро охлаждане с вода от река или езеро, контролират: а) максималната температура на приемния сладководен водоем след смесване, и б) максималната температурна разлика между изпуснатата охлаждаща вода и приемния сладководен водоем. Контролът на температурата се прилага в съответствие с индивидуалните лицензионни условия за конкретните операции, когато е приложимо, или праговите стойности в съответствие със законодателството на Съюза. Дейността отговаря на стандартите на Международната финансова корпорация (МФК). Ядрените дейности се извършват в съответствие с изискванията на Директива 2000/60/ЕО по отношение на водните обекти, използвани за черпене на питейна вода, и Директива 2013/51/Евратом за определяне на изисквания за защита на здравето на населението по отношение на радиоактивни вещества във водата, предназначена за консумация от човека.

▼M1

(4) Преход към кръгова икономика	Въведен е план за управление както на нерадиоактивните, така и на радиоактивните отпадъци, с който се осигурява максимално повторно използване или рециклиране при излизане на отпадъците от употреба в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, включително чрез договорни споразумения с партньорски организации за управление на отпадъците, чрез отразяване във финансови прогнози или официална документация на проекти. По време на експлоатацията и извеждането от експлоатация количеството радиоактивни отпадъци е сведено до минимум, а количеството на материалите за свободно изхвърляне се увеличава до максимум в съответствие с Директива 2011/70/Евратом и в съответствие с изискванията за радиационна защита, определени в Директива 2013/59/Евратом. Въведена е схема за финансиране, за да се гарантира подходящо финансиране за всички дейности по извеждане от експлоатация и за управлението на отработено гориво и радиоактивни отпадъци в съответствие с Директива 2011/70/Евратом и Препоръка 2006/851/Евратом. Оценка на въздействието върху околната среда е завършена преди изграждането на ядрена електроцентрала в съответствие с Директива 2011/92/ЕС. Изпълнени са необходимите мерки за смекчаване на последиците и компенсаторни мерки. Съответните елементи в настоящия раздел са обхванати от докладите на държавите членки до Комисията в съответствие с член 14, параграф 1 от Директива 2011/70/Евратом.
(5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Нерадиоактивните емисии са в рамките или под равнищата на емисии, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации. Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда.

▼M1

	Що се отнася до ядрените електроцентрали с входяща топлинна мощност над 1 MW, но под праговете за прилагане на заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации, емисиите са под нормите за допустими емисии, определени в част 2 от приложение II към Директива (ЕС) 2015/2193. Радиоактивните изпускания във въздуха, водоемите и земята (почвата) отговарят на индивидуалните лицензионни условия за конкретните дейности, когато е приложимо, или на националните прагови стойности в съответствие с Директива 2013/51/Евратом и Директива 2013/59/Евратом. Отработеното гориво и радиоактивните отпадъци се управляват безопасно и отговорно в съответствие с Директива 2011/70/Евратом и Директива 2013/59/Евратом. Налице е достатъчна способност за временно съхранение за проекта, като същевременно са налице национални планове за погребване, за да се сведе до минимум продължителността на временното съхранение, в съответствие с Директива 2011/70/Евратом, в която съхранението на радиоактивни отпадъци, включително дългосрочното, се разглежда като временно решение, но не и като алтернатива на погребването.
(6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение. Оценка на въздействието върху околната среда е завършена преди изграждането на ядрена електроцентрала в съответствие с Директива 2011/92/ЕС. Изпълнени са необходимите мерки за смекчаване на последиците и компенсаторни мерки. За обекти/дейности, разположени в чувствителни от гледна точка на биологичното разнообразие зони, които е вероятно да окажат значително въздействие върху биологичното разнообразие, или в близост до такива зони (включително от мрежата от защитени територии „Натура 2000“, обекти от Списъка на световното културно и природно наследство на ЮНЕСКО и ключови области на биологичното разнообразие, както и други защитени територии), в съответните случаи, е извършена целесъобразна оценка и въз основа на заключенията от нея се предприемат необходимите мерки за смекчаване. Площадките/дейностите не трябва да вредят на природозащитния статус на никое от местообитанията или видовете, срещащи се в защитените територии.

4.29. **Производство на електроенергия от изкопаеми газообразни горива**

Описание на дейността

Изграждане или експлоатация на съоръжения за производството на електроенергия с използване на изкопаеми газообразни горива. Тази дейност не включва производството на електроенергия от изключителното използване на възобновяемите неизкопаеми газообразни и течни горива, посочени в раздел 4.7 от настоящото приложение, и биогаза и течните биогорива, посочени в раздел 4.8 от настоящото приложение.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE, а именно кодове D35.11 и F42.22 в съответствие със статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Всяка икономическа дейност от тази категория е преходна дейност в съответствие с член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

▼M1

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

1. Дейността отговаря на един от следните критерии:

а) емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл при производството на електроенергия, при което се използват изкопаеми газообразни горива, са по-ниски от 100 g CO2e/kWh.

Емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл се изчисляват по данни за конкретния проект, когато има такива, въз основа на Препоръка 2013/179/ЕС или вместо това въз основа на стандарт ISO 14067:2018 или ISO 14064-1:2018.

Количествено определените емисии на парникови газове за целия жизнен цикъл се проверяват от независима трета страна.

Когато съоръженията включват каквато и да било форма на намаляване на емисиите (включително улавяне на въглерод или използване на газове от възобновяеми източници или газове с малък въглероден отпечатък), тази дейност по намаляване на емисиите отговаря на критериите, установени в съответния раздел от настоящото приложение, когато това е приложимо.

Когато CO_2, който би бил отделен при процеса на производство на електроенергия, се улавя с цел подземно съхранение, CO_2 се транспортира и се съхранява в подземни инсталации съгласно техническите критерии за проверка, установени в раздели 5.11 и 5.12 от настоящото приложение.

б) съоръженията, за които е издадено разрешение за строеж до 31 декември 2030 г., отговарят на всички изброени по-долу изисквания:

i) преките емисии на парникови газове от дейността са по-ниски от 270 g CO2e/kWh от произведената енергия или годишните преки емисии на парникови газове от дейността не надвишават средна стойност от 550 kgCO2e/kW от капацитета на съоръжението за период от 20 години;

ii) въз основа на сравнителна оценка мощността, която трябва да бъде заменена, не може да бъде генерирана от възобновяеми енергийни източници с най-ефективната от гледна точка на разходите и технически осъществима алтернатива за същата мощност; резултатът от тази сравнителна оценка се публикува и е предмет на консултация със заинтересованите страни;

iii) дейността заменя съществуваща дейност за производство на електроенергия с високи емисии, при която се използват твърди или течни изкопаеми горива;

iv) новоинсталираната производствена мощност не надвишава мощността на замененото съоръжение с повече от 15 %;

v) съоръжението е проектирано и изградено за използване на възобновяеми и/или такива с малък въглероден отпечатък газообразни горива, като преминаването към използване единствено на възобновяеми и/или такива с малък въглероден отпечатък газообразни горива се извършва до 31 декември 2035 г., въз основа на ангажимент и проверим план, одобрен от управителния орган на предприятието;

vi) замяната води до намаляване на емисиите на парникови газове с най-малко 55 % през експлоатационния срок на новоинсталирания производствена мощност;

vii) когато дейността се осъществява на територията на държава членка, в която за производство на енергия се използват въглища, тази държава членка е поела ангажимент за постепенно прекратяване на използването на производството на енергия от въглища и е докладвала това в своя интегриран национален план в областта на енергетиката и климата, посочен в член 3 от Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета ([226]), или в друг инструмент.

Съответствието с критериите, посочени в точка 1, буква б), се проверява от независима трета страна. Независимата проверяваща трета страна разполага с необходимите ресурси и експертен опит, за да извърши такава проверка. Независимата проверяваща трета страна не може да бъде в конфликт на интереси със собственика или с финансиращото лице и не може да участва в разработването или изпълнението на дейността. Независимата трета страна проверява надлежно съответствието с техническите критерии за проверка. По-специално, всяка година независимата трета страна публикува и предава на Комисията доклад, като:

а) сертифицира равнището на преките емисии на парникови газове, посочени в точка 1, буква б), подточка i);

([226]) Регламент (ЕС) № 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно Управлението на Енергийния съюз и действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета, (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 1).

▼M1

б) когато е приложимо, оценява дали годишните преки емисии на парникови газове от дейността следват надеждна траектория, за да се спази средният праг за период от 20 години, посочен в точка 1, буква б), подточка i);

в) оценява дали дейността е с надеждна траектория, за да бъде в съответствие с точка 1, буква б), подточка v).

Когато извършва оценката, посочена в точка 1, буква б), независимата проверяваща трета страна взема предвид по-специално планираните годишни преки емисии на парникови газове за всяка година от траекторията, реализираните годишни преки емисии на парникови газове, планираните и реализираните експлоатационни часове и планираното и реализираното използване на възобновяеми или нисковъглеродни газове.

Въз основа на предадените ѝ доклади Комисията може да изпрати становище до съответните оператори. Комисията взема предвид тези доклади при извършването на прегледа, посочен в член 19, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2020/852.

2. Дейността отговаря на всеки един от следните критерии:

а) при изграждането се монтират измервателни уреди за следене на физическите емисии като тези от изпускане на метан или се въвеждат програми за откриване и отстраняване на течовете (пропуските);

б) по време на експлоатацията се отчитат физическите показатели на емисиите и течовете (пропуските) се отстраняват.

3. Когато при осъществяване на дейността се смесват изкопаеми газообразни горива с газообразни или течни биогорива, селскостопанската биомаса, използвана за производството на биогорива, отговаря на критериите, посочени в член 29, параграфи 2–5 от Директива (ЕС) 2018/2001, а горскостопанската маса отговаря на критериите, установени в член 29, параграфи 6–7 от посочената директива.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

(2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
(3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
(4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
(5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации. Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда. Що се отнася до горивните инсталации с входяща топлинна мощност над 1 MW, но под праговете за прилагане на заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации, емисиите са под нормите за допустими емисии, определени в част 2 от приложение II към Директива (ЕС) 2015/2193.
(6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

▼M1

4.30. **Високоефективно комбинирано производство на топлоенергия/студ и електроенергия от газообразни изкопаеми горива**

Описание на дейността

Изграждане, обновяване и експлоатация на съоръжения за комбинирано производство на топлоенергия/студ и електроенергия, използващи изкопаеми газообразни горива. Тази дейност не включва високоефективното комбинирано производството на топлоенергия/студ и електроенергия от изключителното използване на възобновяемите неизкопаеми газообразни и течни горива, посочени в раздел 4.19 от настоящото приложение, и биогаза и течните биогорива, посочени в настоящото приложение, раздел 4.20.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към кодове по NACE D35.11 и D35.30 в съответствие със статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Всяка икономическа дейност от тази категория е преходна дейност в съответствие с член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

1. Дейността отговаря на всеки един от следните критерии:

а) емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл от комбинираното производство на топлоенергия/студ и електроенергия от газообразни горива са под 100 g CO2e на 1 kWh произведена при комбинираното производство енергия.

Емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл се изчисляват по данни за конкретния проект, когато има такива, въз основа на Препоръка 2013/179/ЕС или вместо това въз основа на стандарт ISO 14067:2018 или ISO 14064-1:2018.

Количествено определените емисии на парникови газове за целия жизнен цикъл се проверяват от независима трета страна.

Когато съоръженията включват каквато и да било форма на намаляване на емисиите (включително улавяне на въглерод или използване на възобновяеми газови горива или газове с малък въглероден отпечатък), тази дейност по намаляване на емисиите отговаря на съответните раздели от настоящото приложение, когато това е приложимо. Когато емисиите на CO_2 от производството на електроенергия се улавят, CO_2 трябва да отговаря на пределната стойност на емисиите, определена в точка 1 от настоящия раздел, като CO_2 се транспортира и съхранява под земята по начин, който отговаря на техническите критерии за проверка за транспортиране на CO_2 и съхранение на CO_2, установени съответно в раздели 5.11 и 5.12 от настоящото приложение.

б) съоръженията, за които е издадено разрешително за строеж до 31 декември 2030 г., отговарят на всички изброени по-долу изисквания:

i) с дейността се постигат икономии на енергия от първични енергоизточници от най-малко 10 % в сравнение с данните за разделно производство на топлинна енергия и електроенергия; икономиите на енергия от първични енергоизточници се изчисляват въз основа на формулата, предвидена в Директива 2012/27/ЕС;

ii) Преките емисии на парникови газове от дейността са по-ниски от 270 g CO2e/kWh от произведената енергия.

iii) въз основа на сравнителна оценка електроенергията и/или топлоенергията/студът, която трябва да бъде заменена, не може да бъде генерирана от възобновяеми енергийни източници с най-ефективната от гледна точка на разходите и технически осъществима алтернатива за същата мощност; резултатът от тази сравнителна оценка се публикува и е предмет на консултация със заинтересованите страни;

iv) дейността заменя съществуваща дейност за комбинирано производство на топлоенергия/студ и електроенергия с високи емисии, отделна дейност за производство на топлоенергия/студ или отделна дейност за производство на електроенергия, при която се използват твърди или течни изкопаеми горива;

v) новоинсталираната производствена мощност не надвишава мощността на заменното съоръжение;

vi) съоръжението е проектирано и изградено за използване на възобновяеми и/или такива с малък въглероден отпечатък газообразни горива, като преминаването към използване единствено на възобновяеми и/или такива с малък въглероден отпечатък газообразни горива се извършва до 31 декември 2035 г., въз основа на ангажимент и проверим план, одобрен от управителния орган на предприятието;

▼M1

vii) замяната води до намаляване на емисиите на парникови газове с най-малко 55 % на kWh от произведената енергия.

viii) обновяването на съоръжението не увеличава производствената мощност на съоръжението;

ix) когато дейността се осъществява на територията на държава членка, в която за производство на енергия се използват въглища, тази държава членка е поела ангажимент за постепенно прекратяване на използването на производството на енергия от въглища и е докладвала това в своя интегриран национален план в областта на енергетиката и климата, посочен в член 3 от Регламент (ЕС) 2018/1999, или в друг инструмент.

Съответствието с критериите, посочени в точка 1, буква б), се проверява от независима трета страна. Независимата проверяваща трета страна разполага с необходимите ресурси и експертен опит, за да извърши такава проверка. Независимата проверяваща трета страна не може да бъде в конфликт на интереси със собственика или с финансиращото лице и не може да участва в разработването или изпълнението на дейността. Независимата трета страна проверява надлежно съответствието с техническите критерии за проверка. По-специално, всяка година независимата трета страна публикува и предава на Комисията доклад, като:

а) сертифицира равнището на преките емисии на парникови газове, посочени в точка 1, буква б), подточка ii);

б) оценява дали дейността е с надеждна траектория, за да бъде в съответствие с точка 1, буква б), подточка vi).

Въз основа на предадените ѝ доклади Комисията може да изпрати становище до засегнатите оператори. Комисията взема предвид тези доклади при извършването на прегледа, посочен в член 19, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2020/852.

2. Дейността отговаря на всеки един от следните критерии:

а) при изграждането се монтират измервателни уреди за следене на физическите емисии като тези за откриване на изпускане на метан или се въвеждат програми за откриване и отстраняване на течовете (пропуските);

б) по време на експлоатацията се отчитат физическите показатели на емисиите и всеки теч (пропуск) се отстранява.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

(2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
(3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
(4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
(5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации. Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда. Що се отнася до горивните инсталации с входяща топлинна мощност над 1 MW, но под праговете за прилагане на заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации, емисиите са под нормите за допустими емисии, определени в част 2 от приложение II към Директива (ЕС) 2015/2193.
(6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

▼M1

4.31. **Производство на топлоенергия/студ от изкопаеми газообразни горива в ефективна районна отоплителна и охладителна система**

Описание на дейността

Изграждане, обновяване и експлоатация на свързани с ефективни районни отоплителни и охладителни системи по смисъла на член 2, точка (41) от Директива 2012/27/ЕС съоръжения за производство на топлинна енергия, които произвеждат топлоенергия/студ с използване на изкопаеми газообразни горива. Дейността не включва производството на топлоенергия/студ от ефективни районни отоплителни системи, при които се използват изключително възобновяемите неизкопаеми газообразни и течни горива, посочени в раздел 4.23 от настоящото приложение, и биогазът и течните биогорива, посочени в раздел 4.24 от настоящото приложение.

Дейността може да се класифицира под код по NACE D35.30 в съответствие със статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Всяка икономическа дейност от тази категория е преходна дейност в съответствие с член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

1. Дейността отговаря на всеки един от следните критерии:

а) Емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл при производството на топлоенергия/студ от изкопаеми газообразни горива са по-ниски от 100 g CO2e/kWh. Икономиите на емисии на парникови газове за целия жизнен цикъл се изчисляват въз основа на Препоръка 2013/179/ЕС или вместо нея се използват стандарт ISO 14067:2018 или ISO 14064-1:2018.

Количествено определените емисии на парникови газове за целия жизнен цикъл се проверяват от независима трета страна.

Когато съоръженията включват каквато и да било форма на намаляване на емисиите (включително улавяне на въглерод или използване на възобновяеми газови горива или газове с малък въглероден отпечатък), тази дейност по намаляване на емисиите отговаря на съответните раздели от настоящото приложение, когато това е приложимо. Когато емисиите на CO_2 от производството на електроенергия се улавят, CO_2 трябва да отговаря на пределната стойност на емисиите, определена в точка 1 от настоящия раздел и се транспортира и съхранява под земята по начин, който отговаря на техническите критерии за проверка за транспортиране на CO_2 и съхранение на CO_2, установени съответно в раздели 5.11 и 5.12 от настоящото приложение.

б) съоръженията, за които е издадено разрешително за строеж до 31 декември 2030 г., отговарят на всички изброени по-долу изисквания:

i) топлинната енергия, генерирана от дейността, се използва в ефективна районна отоплителна и охладителна система, както е определено в Директива 2012/27/ЕС;

ii) преките емисии на парникови газове от дейността са по-ниски от 270 g CO2e/kWh от произведената енергия.

iii) въз основа на сравнителна оценка топлоенергията/студът, която трябва да бъде заменена, не може да бъде генерирана от възобновяеми енергийни източници с най-ефективната с най-ефективната от гледна точка на разходите и технически осъществима алтернатива за същата мощност; резултатът от тази сравнителна оценка се публикува и е предмет на консултация със заинтересованите страни;

iv) дейността заменя съществуваща дейност за производство на топлоенергия/студ с високи емисии, при която се използват твърди или течни изкопаеми горива;

v) новоинсталираната производствена мощност не надвишава мощността на заменения съоръжение;

vi) съоръжението е проектирано и изградено за използване на възобновяеми и/или такива с малък въглероден отпечатък газообразни горива, като преминаването към използване единствено на възобновяеми и/или такива с малък въглероден отпечатък газообразни горива се извършва до 31 декември 2035 г., въз основа на ангажимент и проверим план, одобрен от управителния орган на предприятието;

vii) замяната води до намаляване на емисиите на парникови газове с най-малко 55 % на kWh от произведената енергия.

▼**M1**

viii) обновяването на съоръжението не увеличава производствената мощност на съоръжението;

ix) когато дейността се осъществява на територията на държава членка, в която за производство на енергия се използват въглища, тази държава членка е поела ангажимент за постепенно прекратяване на използването на производството на енергия от въглища и е докладвала това в своя интегриран национален план в областта на енергетиката и климата, посочен в член 3 от Регламент (ЕС) 2018/1999, или в друг инструмент.

Съответствието с критериите, посочени в точка 1, буква б), се проверява от независима трета страна. Независимата проверяваща трета страна разполага с необходимите ресурси и експертен опит, за да извърши такава проверка. Независимата проверяваща трета страна не може да бъде в конфликт на интереси със собственика или с финансиращото лице и не може да участва в разработването или изпълнението на дейността. Независимата трета страна проверява надлежно съответствието с техническите критерии за проверка. По-специално, всяка година независимата трета страна публикува и предава на Комисията доклад, като:

а) сертифицира равнището на преките емисии на парникови газове, посочени в точка 1, буква б), подточка ii);

б) оценява дали дейността е с надеждна траектория, за да бъде в съответствие с точка 1, буква б), подточка vi).

Въз основа на предадените ѝ доклади Комисията може да изпрати становище до засегнатите оператори. Комисията взема предвид тези доклади при извършването на прегледа, посочен в член 19, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2020/852.

2. Дейността отговаря на всеки един от следните критерии:

а) при изграждането се монтират измервателни уреди за следене на физическите емисии като тези за откриване на изпускане на метан или се въвежда програма за откриване и отстраняване на течовете (пропуските);

б) по време на експлоатацията се отчитат физическите показатели на емисиите и всеки теч (пропуск) се отстранява.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

(2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
(3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
(4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
(5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации. Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда. Що се отнася до горивните инсталации с входяща топлинна мощност над 1 MW, но под праговете за прилагане на заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации, емисиите са под нормите за допустими емисии, определени в част 2 от приложение II към Директива (ЕС) 2015/2193.
(6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

▼B

5. ДОСТАВЯНЕ НА ВОДИ (ВОДОСНАБДЯВАНЕ), КАНАЛИЗАЦИОННИ УСЛУГИ, УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

5.1. **Изграждане, разширяване и експлоатация на системи за събиране, пречистване и доставяне на води**

Описание на дейността

Изграждане, разширяване и експлоатация на системи за събиране, пречистване и доставяне на води.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове E36.00 и F42.99.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

Водоснабдителната система отговаря на един от следните критерии:

а) нетното средно енергопотребление за водочерпенето и водопречистването е равно на 0,5 kWh на кубичен метър доставена вода или е по-малко от това потребление. В нетното енергопотребление може да се отчитат мерки за понижаване на енергопотреблението, например контрол на източниците (навлизащи количества замърсители), и по целесъобразност производството на енергия (например водна, слънчева и вятърна енергия);

б) обемът на течовете се изчислява посредством метода за оценяване с индекса на течовете в инфраструктурата (ИТИ) ([227]) и праговата стойност е равна на 1,5 или е по-ниска от тази величина, или се изчислява посредством друг целесъобразен метод, а праговата стойност се установява съгласно член 4 от Директива (ЕС) 2020/2184 на Европейския парламент и на Съвета ([228]). Изчислението трябва да се прилага за цялата водоснабдителна (водоразпределителна) мрежа, в която се извършват работите, т.е. на равнище водоснабдителна зона, район/райони за отделно (порайонно) отчитане на потреблението или район/райони за отделно (порайонно) контролиране на налягането.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

5.2. **Подновяване на системи за събиране, пречистване и доставяне на води**

Описание на дейността

Подновяване на системи за събиране, пречистване и доставяне на води, включително подновяване на инфраструктура за водосъбиране, водопречистване и водоразпределение (водоснабдяване) за битови и промишлени нужди. Тази дейност не предполага съществени промени в дебита на събираните, пречистваните и доставяните води.

([227]) Индексът на течовете в инфраструктурата (ИТИ) се изчислява като текущи годишни действителни загуби (ТГДЗ)/неизбежни годишни действителни загуби (НГДЗ): Текущите годишни действителни загуби (ТГДЗ) представляват количеството вода, което в действителност се губи от разпределителната мрежа (т.е. не се доставя до крайните потребители). При неизбежните годишни действителни загуби (НГДЗ) се взема под внимание, че винаги ще има някакво изтичане от водоразпределителната мрежа. НГДЗ се изчислява въз основа на фактори като дължина на мрежата, брой на обслужващите връзки и работно налягане на мрежата.

([228]) Директива (ЕС) 2020/2184 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2020 година относно качеството на водата, предназначена за консумация от човека (преработена) (ОВ L 435, 23.12.2020 г., стр. 1).

▼B

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове E36.00 и F42.99.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

Подновяването на водоснабдителната система води до подобряване на енергийната ефективност по един от следните начини:

а) чрез понижаване на средното енергопотребление на системата с най-малко 20 % спрямо средните базови резултати на системата за тригодишен период, включително за водочерпене, водопречистване и водоразпределение, измерено в kWh на кубичен метър доставена вода;

б) чрез свиване с най-малко 20 % на разликата между: текущия среден обем на течовете за три години, изчислен по метода за оценяване с индекса на течовете в инфраструктурата (ИТИ), и ИТИ в размер на 1,5 ([229]); или между текущия среден обем на течовете за три години, изчислен по целесъобразен метод, и праговата стойност, установена съгласно член 4 от Директива (ЕС) 2020/2184. Текущият среден обем на течовете за три години се изчислява за цялата водоснабдителна (водоразпределителна) мрежа, в която се извършват работите, т.е. за подновената водоснабдителна (водоразпределителна) мрежа на равнище район/райони за отделно (порайонно) отчитане на потреблението или район/райони за отделно (порайонно) контролиране на налягането.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

5.3. **Изграждане, разширяване и експлоатация на системи за събиране и пречистване на отпадъчни води**

Описание на дейността

Изграждане, разширяване и експлоатация на централизирани системи за отпадъчни води, включващи събиране (канализационна мрежа) и пречистване.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове E37.00 и F42.99.

([229]) Индексът на течовете в инфраструктурата (ИТИ) се изчислява като текущи годишни действителни загуби (ТГДЗ)/неизбежни годишни действителни загуби (НГДЗ): Текущите годишни действителни загуби (ТГДЗ) представляват количеството вода, което в действителност се губи от водоразпределителната мрежа (т.е. не се доставя до крайните потребители). При неизбежните годишни действителни загуби (НГДЗ) се взема под внимание, че винаги ще има някакво изтичане от водоразпределителната мрежа. НГДЗ се изчислява въз основа на фактори като дължина на мрежата, брой на обслужващите връзки и работно налягане на мрежата.

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

1. Нетното енергопотребление на пречиствателната станция за отпадъчни води е равно на или по-ниск от:

а) 35 kWh на еквивалент жители (е.ж.) годишно за пречиствателните станции с капацитет под 10 000 е.ж.;

б) 25 kWh на еквивалент жители (е.ж.) годишно за пречиствателните станции с капацитет между 10 000 и 100 000 е.ж.;

в) 20 kWh на еквивалент жители (е.ж.) годишно за пречиствателните станции с капацитет над 100 000 е.ж.;

В нетното енергопотребление при експлоатацията на пречиствателната станция за отпадъчни води може да се отчитат мерките за понижаване на енергопотреблението, свързани с контрола на източниците (намаляване на навлизането на вода от поройни дъждове или на товар на замърсители)и по целесъобразност производството на енергия в самата система (например водна, слънчева, топлинна и вятърна енергия).

2. За изграждането и разширяването на пречиствателна станция за отпадъчни води или пречиствателна станция за отпадъчни води със система за събиране на водите, които заместват няколко пречиствателни системи с по-висока интензивност на емисиите на парникови газове (например септични ями, анаеробни езера), се извършва оценка на преките емисии на парникови газове ([230]). Резултатите се оповестяват пред инвеститорите и клиентите при поискване.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение. Когато отпадъчните води се пречистват до равнище, позволяващо повторното им използване за селскостопанско напояване, се определят и изпълняват необходимите действия за управление на риска с цел предотвратяване на неблагоприятни въздействия върху околната среда ([231]).
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Заустването във водоприемници отговаря на изискванията, установени в Директива 91/271/ЕИО на Съвета ([232]) или в националните разпоредби, в които се посочват максимално допустимите равнища на замърсителите от заустване във водоприемници. Въведени са целесъобразни мерки за предотвратяване и намаляване на преливането на прекомерни количества вода от поройни дъждове от системата за събиране на отпадъчните води, които може да включват естествени решения, отделни системи за събиране на водата от поройни дъждове, цистерни за задържане и пречистване на първия отток. Утайката от пречистване на отпадъчни води се използва в съответствие с Директива 86/278/ЕИО на Съвета ([233]) и с националното законодателство, отнасящо се до разпръскването на такава утайка върху почвата или за другите приложения на утайката върху и в почвата.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

([230]) Например спазване на насоките на МКИК за националните инвентаризации на парниковите газове при пречистването на отпадъчни води (версия от 4.6.2021 г.: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/pdf/5_Volume5/19R_V5_6_Ch06_Wastewater.pdf).

([231]) Съгласно приложение II към Регламент (ЕС) 2020/741 на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 2020 г. относно минималните изисквания за повторното използване на водата (ОВ L 177, 5.6.2020 г., стр. 32).

([232]) Директива 91/271/ЕИО на Съвета от 21 май 1991 г. за пречистването на градските отпадъчни води (ОВ L 135, 30.5.1991 г., стр. 40).

([233]) Директива 86/278/ЕИО на Съвета от 12 юни 1986 г. за опазване на околната среда, и по-специално на почвата, при използване на утайки от отпадъчни води в земеделието (ОВ L 181, 4.7.1986 г., стр. 6).

▼B

5.4. **Подновяване на системи за събиране и пречистване на отпадъчни води**

Описание на дейността

Подновяване на централизирани системи за отпадъчни води, включително дейности по събиране (канализационна мрежа) и пречистване. Тази дейност не предполага съществени промени във връзка с товара (притока) или дебита на събираните или пречистваните отпадъчни води в системата.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код E37.00 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

1. Подновяването на система за събиране води до подобряване на енергийната ефективност чрез понижаване на средното енергопотребление с 20 % годишно спрямо средните базови резултати на системата за тригодишен период. Това намаление на енергопотреблението може да се отчете на равнището на проекта (т.е. подновяването на системата за събиране) или в цялата агломерация надолу по течението на отпадъчните води (т.е. с включване на системата за събиране, пречиствателната станция или заустването на отпадъчните води надолу по течението).

2. Подновяването на система за пречистване на отпадъчни води води до подобряване на енергийната ефективност чрез понижаване на средното енергопотребление на системата с най-малко 20 % годишно спрямо средните ѝ базови резултати за тригодишен период.

3. За целите на точки 1 и 2 нетното енергопотребление на системата се изчислява в kWh на еквивалент жители годишно от събраните или пречистените отпадъчни води, като се отчитат мерките за понижаване на енергопотреблението, свързани с контрола на източниците (намаляване на навлизането на вода от поройни дъждове или на товар на замърсители) и по целесъобразност производството на енергия в самата система (например водна, слънчева, топлинна и вятърна енергия).

4. За целите на точки 1 и 2 операторът доказва, че няма съществени промени, свързани с външни условия, включително изменение на разрешителните за заустване или промени в натоварването на агломерацията, които биха довели до намаляване на енергопотреблението независимо от предприетите мерки за ефективност.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение. Когато отпадъчните води се пречистват до равнище, позволяващо повторното им използване за селскостопанско напояване, се определят и изпълняват необходимите действия за управление на риска с цел предотвратяване на неблагоприятни въздействия върху околната среда ([234]).
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Заустването във водоприемници отговаря на изискванията, установени в Директива 91/271/ЕИО на Съвета или в националните разпоредби, в които се посочват максимално допустимите равнища на замърсителите от заустване във водоприемници. Въведени са целесъобразни мерки за предотвратяване и намаляване на преливането на прекомерни количества вода от поройни дъждове от системата за събиране на отпадъчните води, които може да включват естествени решения, отделни системи за събиране на водата от поройни дъждове, цистерни за задържане и пречистване на първия отток.

([234]) Съгласно приложение II към Регламент (ЕС) 2020/741 на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 2020 г. относно минималните изисквания за повторното използване на водата (ОВ L 177, 5.6.2020 г., стр. 32).

▼B

	Утайката от пречистване на отпадъчни води се използва в съответствие с Директива 86/278/ЕИО на Съвета и с националното законодателство, отнасящо се до разпръскването на такава утайка върху почвата или за другите приложения на утайката върху и в почвата.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

5.5. **Събиране и превоз на неопасни отпадъци на фракции, разделени при източника**

Описание на дейността

Разделно събиране и превоз на неопасни отпадъци в отделни или смесени фракции ([235]) с цел подготовка за повторна употреба или рециклиране.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код Е38.11 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

Всички разделно събирани и превозвани неопасни отпадъци, които са разделени при източника, са предназначени за подготовка за повторна употреба или рециклиране.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	В съоръженията за съхранение и прехвърляне на отпадъци разделно събираните фракции отпадъци не се смесват с други отпадъци или материали с различни свойства.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

([235]) В Съюза дейността е съобразена с член 10, параграф 3 от Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви (ОВ L 312, 22.11.2008 г., стр. 3) и с националното законодателство и националните планове за управление на отпадъците.

▼B

5.6. **Анаеробно разграждане на утайка от пречистване на отпадъчни води**

Описание на дейността

Изграждане и експлоатация на съоръжения за преработване на утайка от пречистване на отпадъчни води чрез анаеробно разграждане и последващо производство и използване на биогаз или химикали.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове E37.00 и F42.99.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

1. Въведен е план за наблюдение и действие при извънредни ситуации за цел минимизиране на течовете на метан в съоръжението.

2. Произведеният биогаз се използва пряко за производство на електроенергия или топлинна енергия или се подобрява до биометан за инжектиране в мрежата за природен газ, или се използва като гориво за превозни средства или като изходна суровина в химическата промишленост.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени за анаеробното преработване на отпадъците в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за преработването на отпадъците ([236]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда. Когато полученият ферментационен продукт е предназначен за използване като тор или подобрител на почвата, съдържанието на азот (с допустимо отклонение от ± 25 %) се съобщава на купувача или на предприятието, отговарящо за премахването на ферментационния продукт.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

5.7. **Анаеробно разграждане на биологични отпадъци**

Описание на дейността

Изграждане и експлоатация на специални съоръжения за преработване на разделно събрани биологични отпадъци ([237]) чрез анаеробно разграждане и последващо производство и използване на биогаз и ферментационен продукт и/или химикали.

([236]) Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1147.
([237]) Съгласно определението по член 3, параграф 4 от Директива 2008/98/ЕО.

▼B

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове E38.21 и F42.99.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

1. Въведен е план за наблюдение и действие при извънредни ситуации за цел минимизиране на течовете на метан в съоръжението.

2. Произведеният биогаз се използва пряко за производство на електроенергия или топлинна енергия или се подобрява до биометан за инжектиране в мрежата за природен газ, или се използва като гориво за превозни средства или като изходна суровина в химическата промишленост.

3. Биологичните отпадъци, които се използват за анаеробно разграждане, са разделени при източника и са събрани разделно.

4. Произведеният ферментационен продукт се използва като тор/подобрител на почвата – пряко или след компостиране или друга преработка.

5. В специалните инсталации за преработване на биологични отпадъци делът на хранителните и фуражните култури ([238]), използвани като изходна суровина, е най-много 10 % от изходната суровина, при измерване като тегло и като средна годишна стойност.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Що се отнася до инсталациите за анаеробно разграждане, преработващи над 100 тона на ден, емисиите във въздуха и водата са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени за анаеробното преработване на отпадъците в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за преработването на отпадъците ([239]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда. Произвежданият ферментационен продукт отговаря на изискванията за материалите за натоваряне, определени съответно в категории съставни материали (КСМ) 4 и 5 за ферментационния продукт или КСМ 3 за компоста в приложение II към Регламент (ЕС) 2019/1009 или в националните разпоредби относно торовете или подобрителите на почвата за селскостопански цели. Съдържанието на азот (с допустимо отклонение от ± 25 %) във ферментационния продукт, използван като тор или подобрител на почвата, се съобщава на купувача или на предприятието, отговарящо за премахване на ферментационния продукт.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

([238]) Съгласно определението по член 2, точка 40 от Директива (ЕС) 2018/2001.

([239]) Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1147.

▼B

5.8. **Компостиране на биологични отпадъци**

Описание на дейността

Изграждане и експлоатация на специални съоръжения за преработване на разделно събрани биологични отпадъци ([240]) чрез компостиране (аеробно разграждане) и последващо производство и използване на компоста.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове E38.21 и F42.99.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата	
1. Биологичните отпадъци, които се компостират, са разделени при източника и са събрани разделно. 2. Произведеният компост се използва като тор или подобрител на почвата и отговаря на изискванията за материалите за натоваряне, определени в категория съставни материали 3 от приложение II към Регламент (ЕС) 2019/1009 или в националните разпоредби относно торовете или подобрителите на почвата за използване в земеделието.	
Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Що се отнася до инсталациите за компостиране, преработващи над 75 тона на ден, емисиите във въздуха и водата са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени за аеробното преработване на отпадъците в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за преработването на отпадъците ([241]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда. В обекта е въведена система за предотвратяване на проникването на инфилтрат в подпочвените води. Произведеният компост отговаря на изискванията за материалите за натоваряне, определени в категория съставни материали 3 от приложение II към Регламент (ЕС) 2019/1009 или в националните разпоредби относно торовете или подобрителите на почвата за използване в земеделието.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

5.9. **Оползотворяване на материали от неопасни отпадъци**

Описание на дейността

Изграждане и експлоатация на съоръжения за сортиране и обработка на разделно събрани неопасни отпадъци до вторични суровини, включващи процес за механична преработка, освен с цел насипване.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове E38.32 и F42.99.

([240]) Съгласно определението по член 3, точка 4 от Директива 2008/98/ЕО.
([241]) Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1147.

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

При дейността поне 50 % от преработените събрани разделно неопасни отпадъци от гледна точка на теглото се преобразуват във вторични суровини, подходящи за замяна на първични материали в различни производствени процеси.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

5.10. **Улавяне и оползотворяване на сметищен газ**

Описание на дейността

Монтаж и експлоатация на инфраструктура за улавяне и оползотворяване на сметищен ([242]) газ в трайно затворени депа за отпадъци (сметища) чрез нови или допълнителни специални технически съоръжения и оборудване, монтирани по време на експлоатацията на депото или след затварянето му.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код E38.21 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

([242]) Определението за „депо“ (депо за отпадъци, сметище) се съдържа в член 2, буква ж) от Директива 1999/31/ЕО на Съвета от 26 април 1999 г. относно депонирането на отпадъци (ОВ L 182, 16.7.1999 г., стр. 1).

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

1. Депото за отпадъци не е отворено след 8 юли 2020 г.

2. Депото за отпадъци или клетката от депото, където системата за улавяне на газове е монтирана за първи път, разширена или модернизирана, е затворено(-а) трайно и вече не приема биоразразградими отпадъци ([243]).

3. Произведеният сметищен газ се използва за производство на електроенергия или топлинна енергия от биогаз ([244]) или се подобрява до биометан за инжектиране в мрежата за природен газ, или се използва като гориво за превозни средства или като изходна суровина в химическата промишленост.

4. По отношение на емисиите на метан от депото за отпадъци и течовете от съоръженията за събиране и използване на сметищния газ се прилагат процедурите за контрол и мониторинг, установени в приложение III към Директива 1999/31/ЕО на Съвета ([245]).

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Трайното затваряне и възстановяването, както и последващото обслужване на стари депа за отпадъци, където е монтирана система за улавяне на сметищния газ, се извършват в съответствие със следните правила: а) общите изисквания, установени в приложение I към Директива 1999/31/ЕО; б) процедурите за контрол и мониторинг, определени в приложение III към посочената директива.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

5.11. **Транспортиране на CO_2**

Описание на дейността

Транспортиране на уловен CO_2 с всякакви видове транспорт.

Изграждане и експлоатация на тръбопроводи за CO_2 и модернизиране на газопроводни мрежи, чието основно предназначение е включването на уловен CO_2.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове F42.21 и H49.50.

Всяка икономическа дейност от тази категория е спомагаща дейност в съответствие с член 10, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

([243]) Съгласно член 5, параграф 3 от Директива 1999/31/ЕО.
([244]) Определение за „биогаз“ се съдържа в член 2, точка 28 от Директива (ЕС) 2018/2001.
([245]) Директива 1999/31/ЕО на Съвета от 26 април 1999 г. относно депонирането на отпадъци (ОВ L 182, 16.7.1999 г., стр. 1)

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата
1. При транспортирането на CO_2 от инсталацията, в която е уловен, до пункта за инжектиране няма изтичане на CO_2, надхвърлящо 0,5 % от масата на транспортирания CO_2. 2. CO_2 се доставя до мястото за трайно съхранение на CO_2, което отговаря на критериите за съхранение на CO_2 в подземни геоложки формации, установени в раздел 5.12 от настоящото приложение; или до други видове транспорт за пренос до място за трайно съхранение на CO_2, което отговаря на тези критерии. 3. Прилагат се подходящи системи за откриване на течове и е въведен план за мониторинг, а докладът се проверява от независима трета страна. 4. Дейността може да включва монтаж на компоненти, които повишават гъвкавостта и подобряват управлението на съществуваща мрежа.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

5.12. **Трайно съхранение на CO_2 в подземни геоложки формации**

Описание на дейността

Трайно съхранение на уловен CO_2 в годни подземни геоложки формации.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код Е39.00 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата
1. Извършва се характеризиране и оценяване на потенциалния комплекс за съхранение и на заобикалящия район или проучване по смисъла на член 3, точка 8 от Директива 2009/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([246]), за да се установи дали геоложките формации са годни за използване като място за съхранение на CO_2. 2. Във връзка с експлоатацията на места за съхранение на CO_2 в подземни геоложки формации, включително във връзка със задълженията, свързани със затварянето и обслужването след затварянето: а) са въведени подходящи системи за откриване на течове с цел предотвратяване на изтичането по време на експлоатация; б) установен е план за мониторинг на инсталациите за инжектиране, на комплекса за съхранение и, където необходимо — на заобикалящия район, като периодичните доклади се проверяват от националния компетентен орган.

([246]) Директива 2009/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации и за изменение на Директива 85/337/ЕИО на Съвета, директиви 2000/60/ЕО, 2001/80/ЕО, 2004/35/ЕО, 2006/12/ЕО и 2008/1/ЕО, и Регламент (ЕО) № 1013/2006 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 114).

▼B

3. Във връзка с проучването и експлоатацията на места за съхранение в Съюза дейността отговаря на Директива 2009/31/ЕО. Във връзка с проучването и експлоатацията на места за съхранение в трети държави дейността отговаря на стандарт ISO 27914:2017 ([247]) за съхранението на CO_2 в геоложки формации.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността е в съответствие с Директива 2009/31/ЕО.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

6. ТРАНСПОРТ

6.1. **Междуселищен пътнически железопътен транспорт**

Описание на дейността

Покупка, финансиране, вземане под наем или на лизинг и експлоатация на средства за превоз на пътници чрез железопътен подвижен състав по основните мрежи, разпределен на обширна географска територия, превоз на пътници чрез междуселищни железопътни линии и експлоатация на спални вагони или вагон-ресторанти като единна дейност на железопътните дружества.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове H49.10 и N77.39.

Когато икономическа дейност от тази категория не отговаря на критерия за съществен принос по буква а) от настоящия раздел, тя е преходна дейност съгласно член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852, ако отговаря на останалите технически критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

Дейността отговаря на един от следните критерии:

а) влаковете и пътническите вагони са с нулеви преки емисии на отработил CO_2;

б) влаковете и пътническите вагони са с нулеви преки емисии на (отработил) CO_2, когато се движат по релси с необходимата инфраструктура и използват конвенционални двигатели, ако липсва такава инфраструктура (двумодален режим).

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.

([247]) Стандарт ISO 27914:2017 „Улавяне и транспортиране на въглероден диоксид и съхранението му в геоложки формации. Съхранение в геоложки формации“ (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iso.org/standard/64148.html).

▼B

3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Въведени са мерки за управление на отпадъците в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, по-специално по време на поддръжката.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Двигателите за задвижване на локомотивите и двигателите за задвижване на мотрисите отговарят на граничните стойности на емисиите, определени в приложение II към Регламент (ЕС) 2016/1628 на Европейския парламент и на Съвета ([248]).
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

6.2. **Товарен железопътен транспорт**

Описание на дейността

Покупка, финансиране, вземане на лизинг или под наем и експлоатация на средства за товарен транспорт по основните железопътни мрежи, както и по железопътните линии за товарен транспорт на кратки разстояния.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове H49.20 и N77.39.

Когато икономическа дейност от тази категория не отговаря на критерия за съществен принос по буква а) от настоящия раздел, тя е преходна дейност съгласно член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852, ако отговаря на останалите технически критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

1. Дейността отговаря на един или и на двата критерия по-долу:

а) влаковете и вагоните са с нулеви преки емисии на отработил CO_2;

б) влаковете и вагоните са с нулеви преки емисии на отработил CO_2, когато се движат по релси с необходимата инфраструктура и използват конвенционални двигатели, ако липсва такава инфраструктура (двумодален режим).

2. Влаковете и вагоните не са предназначени за превоз на изкопаеми горива.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага

([248]) Регламент (ЕС) 2016/1628 на Европейския парламент и на Съвета от 14 септември 2016 г. относно изискванията за граничните стойности на емисиите на газообразни и прахови замърсители и за одобряването на типа на двигателите с вътрешно горене за извънпътна подвижна техника, за изменение на регламенти (ЕС) № 1024/2012 и (ЕС) № 167/2013 и за изменение и отмяна на Директива 97/68/ЕО (ОВ L 252, 16.9.2016 г., стр. 53).

▼B

4) Преход към кръгова икономика	Въведени са мерки за управление на отпадъците в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, по-специално по време на поддръжката.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Двигателите за задвижване на локомотивите и двигателите за задвижване на мотрисите отговарят на граничните стойности на емисиите, определени в приложение II към Регламент (ЕС) 2016/1628.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

6.3. **Градски и крайградски транспорт, пътнически автомобилен транспорт**

Описание на дейността

Покупка, финансиране, вземане на лизинг или под наем и експлоатация на пътни превозни средства за градски и крайградски пътнически транспорт и автомобилен пътнически транспорт.

За моторните превозни средства – експлоатация на превозни средства, спадащи към категориите M2 или M3 в съответствие с член 4, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/858, с цел извършване на превоз на пътници.

Икономическите дейности от тази категория може да включват различни видове сухопътен транспорт, например с автобуси, трамваи, тролейбуси, подземни и надземни железници. Дейността включва и транспорта по маршрут от град до летище или от град до гара, както и експлоатацията на наземни въжени железници (фуникуляри) и въздушни въжени линии, когато са част от градски или крайградски системи за транзитен превоз.

Икономическите дейности от тази категория включват и редовни услуги за автобусен превоз на дълги разстояния, чартърни превози, екскурзионни превози и други услуги за случаен автобусен превоз, автобусни линии за обслужване на летища (в т.ч. в рамките на самите летища), експлоатация на училищни автобуси и автобуси за транспорта.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове H49.31, H49.3.9, N77.39 и N77.11.

Когато икономическа дейност от тази категория не отговаря на критерия за съществен принос по буква а) от настоящия раздел, тя е преходна дейност съгласно член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852, ако отговаря на останалите технически критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

Дейността отговаря на един от следните критерии:

а) при дейността се извършват градски или крайградски пътнически превози, като преките емисии на (отработил) CO_2 са нулеви ([249]);

([249]) Тук се включват автобусите, които са с тип на каросерията, класифициран като „CE“ (едноетажно превозно средство с нисък под), „CF“ (двуетажно превозно средство с нисък под), „CG“ (съчленено нископлатформено едноетажно превозно средство), „CH“ (съчленено двуетажно превозно средство с нисък под), „CI“ (едноетажно превозно средство с отворена горна част) или „CJ“ (двуетажно превозно средство с отворена горна част) съгласно част B, точка 3 от приложение I към Регламент (ЕС) 2018/858.

▼B

б) до 31 декември 2025 г. – при дейността се извършват междуселищни пътнически автомобилни превози с превозни средства, спадащи към категориите M2 и M3 ([250]), които са с тип на каросерията, класифициран като „CA“ (едноетажно превозно средство), „CB“ (двуетажно превозно средство), „CC“ (съчленено едноетажно превозно средство) или „CD“ (съчленено двуетажно превозно средство) ([251]) и които отговарят на най-новия стандарт ЕВРО VI, т.е. едновременно на изискванията на Регламент (ЕО) № 595/2009 и – от влизането в сила на измененията на посочения регламент – на съответните актове за изменение, дори преди започването на прилагането им, и на последния етап от стандарта ЕВРО VI, изложен в таблица 1 от допълнение 9 към приложение I към Регламент (ЕС) № 582/2011, когато разпоредбите за този етап са влезли в сила, но прилагането им все още не е започнало за този тип превозно средство ([252]). Когато такъв стандарт няма, преките емисии на CO_2 на превозното средство са нулеви.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Въведени са мерки за управление на отпадъците в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, както на етапа на използване (поддръжка), така и при излизане на превозните средства от употреба, включително чрез повторна употреба и рециклиране на акумулаторите и електронните компоненти (в частност суровините от критично значение в тях).
▼M2 5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Що се отнася до пътните превозни средства от категория M, гумите отговарят на изискванията за външен шум при търкаляне в най-високия клас, в който има превозни средства, и на коефициента на съпротивление при търкаляне (който оказва влияние върху енергийната ефективност на превозното средство) в двата най-високи класа, в които има превозни средства, съгласно Регламент (ЕС) 2020/740, като това може да се удостовери чрез европейската продуктова база данни за енергийно етикетиране (EPREL). В съответните случаи превозните средства отговарят на изискванията на най-скорошния приложим етап на одобрението на типа Евро VI по отношение на емисиите от тежки превозни средства, определени в съответствие с Регламент (ЕО) № 595/2009.
▼B 6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

6.4. **Използване на средства за лична мобилност, велосипедна логистика**

Описание на дейността

Продажба, покупка, финансиране, отдаване/вземане на лизинг или под наем и експлоатация на средства за лична мобилност или превозни устройства, задвижвани от физическата дейност на потребителя, от двигател с нулеви емисии или от съчетание от двигател с нулеви емисии и физическа дейност. Тук се включва предоставянето на товарни транспортни услуги посредством (товарни) велосипеди.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове N77.11 и N77.21.

([250]) Съгласно член 4, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) 2018/858.
([251]) Съгласно част В, точка 3 от приложение I към Регламент (ЕС) 2018/858.
([252]) До 31.12.2021 г. – етап E от EURO VI съгласно Регламент (ЕО) № 595/2009.

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

1. Задвижването на средствата за лична мобилност идва от физическата дейност на потребителя, от мотор с нулеви емисии или от комбинация от мотор с нулеви емисии и физическа дейност.

2. Експлоатацията на средства за лична мобилност се допуска на същата обществена инфраструктура, която се използва и от велосипедисти и пешеходци.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Въведени са мерки за управление на отпадъците в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, както на етапа на използване (поддръжка), така и при излизане на превозните средства от употреба, включително чрез повторна употреба и рециклиране на акумулаторите и електронните компоненти (в частност суровините от критично значение в тях).
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

6.5. **Транспорт с мотоциклети, леки пътнически автомобили и леки търговски превозни средства**

Описание на дейността

Покупка, финансиране, вземане на лизинг или под наем и експлоатация на превозни средства, класифицирани в категории M1 ([253]) и N1 ([254]), които са от обхвата на Регламент (ЕО) № 715/2007 на Европейския парламент и на Съвета ([255]), или категория L (дву-, три- и четириколесни превозни средства) ([256]).

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове H49.32, H49.39 и N77.11.

Когато икономическа дейност от тази категория не отговаря на критерия за съществен принос по буква а), подточка ii) и буква б) от настоящия раздел, тя е преходна дейност съгласно член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852, ако отговаря на останалите технически критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

([253]) Съгласно член 4, параграф 1, буква а), подточка i) от Регламент (ЕС) 2018/858.
([254]) Съгласно член 4, параграф 1, буква б), подточка i) от Регламент (ЕС) 2018/858.
([255]) Регламент (ЕО) № 715/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2007 г. за типово одобрение на моторни превозни средства по отношение на емисиите от леки превозни средства за превоз на пътници и товари (Евро 5 и Евро 6) и за достъпа до информация за ремонт и техническо обслужване на превозни средства (ОВ L 171, 29.6.2007 г., стр. 1).
([256]) Съгласно член 4, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/858.

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата	
Дейността отговаря на следните критерии: а) за превозните средства от категории M1 и N1, попадащи в обхвата на Регламент (ЕО) № 715/2007: i) до 31 декември 2025 г. специфичните емисии на CO_2 съгласно определението по член 3, параграф 1, буква з) от Регламент (ЕС) 2019/631 са под 50 g CO_2/km (леки превозни средства с ниски и нулеви емисии); ii) от 1 януари 2026 г. специфичните емисии на CO_2 съгласно определението по член 3, параграф 1, буква з) от Регламент (ЕС) 2019/631 са нулеви; б) за превозните средства от категория L емисиите на отработил CO_2 са равни на 0 g CO_2e/km при изчисление по процедурата за изпитване на емисии, определена в Регламент (ЕС) № 168/2013.	
Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение A към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Превозните средства от категории M1 и N1 отговарят на следните две условия: а) те са пригодни за повторна употреба или за рециклиране до минимум 85 % тегловно; б) те са пригодни за повторна употреба или за оползотворяване до минимум 95 % тегловно ([257]). Въведени са мерки за управление на отпадъците в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, както на етапа на използване (поддръжка), така и при излизане на превозните средства от употреба, включително чрез повторна употреба и рециклиране на акумулаторите и електронните компоненти (и по-специално суровините от изключителна важност в тях).
▼M2 5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Превозните средства отговарят на изискванията на най-скорошния приложим етап на одобрението на типа Евро 6 по отношение на емисиите от леки превозни средства ([258]), определени в съответствие с Регламент (ЕО) № 715/2007. Превозните средства отговарят на праговете за емисиите за чистите (екосъобразните) леки превозни средства, посочени в таблица 2 от приложението към Директива 2009/33/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([259]). Що се отнася до пътните превозни средства от категории M и N, гумите отговарят на изискванията за външен шум при търкаляне в най-високия клас, в който има превозни средства, и на коефициента на съпротивление при търкаляне (който оказва влияние върху енергийната ефективност на превозното средство) в двата най-високи класа, в които има превозни средства, съгласно Регламент (ЕС) 2020/740, като това може да се удостовери чрез европейската продуктова база данни за енергийно етикетиране (EPREL). Превозните средства отговарят на разпоредбите на Регламент (ЕС) № 540/2014 на Европейския парламент и на Съвета ([260]).

([257]) Съгласно приложение I към Директива 2005/64/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2005 г. относно типовото одобрение на моторни превозни средства по отношение на възможната им повторна употреба, рециклиране и оползотворяване и относно изменение на Директива 70/156/ЕИО на Съвета (ОВ L 310, 25.11.2005 г., стр. 10).

([258]) Регламент (ЕС) 2018/1832 на Комисията от 5 ноември 2018 г. за изменение на Директива 2007/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, Регламент (ЕО) № 692/2008 на Комисията и Регламент (ЕС) 2017/1151 на Комисията с цел подобряване на изпитванията и процедурите за одобряване на типа по отношение на емисиите от леки превозни средства за превоз на пътници и товари, включително на тези за съответствие в експлоатация и за емисии в реални условия на движение, както и с цел въвеждане на устройства за следене на разхода на гориво и електроенергия (ОВ L 301, 27.11.2018, стр. 1).

([259]) Директива 2009/33/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за насърчаването на чисти и енергийноефективни пътни превозни средства (ОВ L 120, 15.5.2009 г., стр. 5).

([260]) Регламент (ЕС) № 540/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно нивото на шума от моторни превозни средства и заменяемите шумозаглушителни уредби, за изменение на Директива 2007/46/ЕО и за отмяна на Директива 70/157/ЕИО (ОВ L 158, 27.5.2014 г., стр. 131).

▼B

б) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

6.6. **Услуги за товарен автомобилен транспорт**

Описание на дейността

Покупка, финансиране, вземане на лизинг или под наем и експлоатация на средства, класифицирани в категории N1, N2 ([261]) или N3 ([262]), попадащи в обхвата на етап Е от нормата ЕВРО VI ([263]) или заменилата я норма, що се отнася до услугите за товарен автомобилен (пътен) транспорт.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове H49.4.1, H53.10, H53.20 и N77.12.

Когато икономическа дейност от тази категория не отговаря на критерия за съществен принос по точка 1), буква а), точка 1), буква б) и точка 1), буква в), подточка i) от настоящия раздел, тя е преходна дейност съгласно член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852, ако отговаря на останалите технически критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

1. Дейността отговаря на един от следните критерии:

а) превозните средства от категория N1 имат нулеви преки емисии на (отработил) CO_2;

б) превозните средства от категории N2 и N3 с технически допустима максимална маса с товар до 7,5 тона вкл., които са „тежкотоварни превозни средства с нулеви емисии“ съгласно определението по член 3, точка 11 от Регламент (ЕС) 2019/1242.

в) превозните средства от категории N2 и N3 с технически допустима максимална маса с товар до 7,5 тона вкл. са едно от следните:

i) „тежкотоварни превозни средства с нулеви емисии“ съгласно определението по член 3, точка 11 от Регламент (ЕС) 2019/1242;

ii) когато спазването на критерия по подточка i) е технологично и икономически неосъществимо – „тежкотоварно превозно средство с ниски емисии“ съгласно определението по член 3, точка 12 от посочения регламент.

2. Превозните средства не са предназначени за превоз на изкопаеми горива.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага

([261]) Съгласно член 4, параграф 1, буква б), подточка ii) от Регламент (ЕС) 2018/858.
([262]) Съгласно член 4, параграф 1, буква б), подточка iii) от Регламент (ЕС) 2018/858.
([263]) Съгласно Регламент (ЕО) № 595/2009.

▼B

4) Преход към кръгова икономика	Превозните средства от категории N1, N2 и N3 отговарят на следните две условия: а) те са пригодни за повторна употреба или за рециклиране до минимум 85 % тегловно; б) те са пригодни за повторна употреба или за оползотворяване до минимум 95 % тегловно ([264]). Въведени са мерки за управление на отпадъците в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, както на етапа на използване (поддръжка), така и при излизане на превозните средства от употреба, включително чрез повторна употреба и рециклиране на акумулаторите и електронните компоненти (и по-специално суровините от изключителна важност в тях).

▼M2

5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Що се отнася до пътните превозни средства от категории M и N, гумите отговарят на изискванията за външен шум при търкаляне в най-високия клас, в който има превозни средства, и на коефициента на съпротивление при търкаляне (който оказва влияние върху енергийната ефективност на превозното средство) в двата най-високи класа, в които има превозни средства, съгласно Регламент (ЕС) 2020/740, като това може да се удостовери чрез европейската продуктова база данни за енергийно етикетиране (EPREL). Превозните средства отговарят на изискванията на най-скорошния приложим етап на одобрението на типа Евро VI по отношение на емисиите от тежки превозни средства ([265]), определени в съответствие с Регламент (ЕО) № 595/2009. Превозните средства отговарят на разпоредбите на Регламент (ЕС) № 540/2014.

▼B

6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

6.7. **Пътнически транспорт по вътрешни водни пътища**

Описание на дейността

Покупка, финансиране, вземане на лизинг или под наем и експлоатация на пътнически плавателни съдове по вътрешни водни пътища, с използване на плавателни съдове, които не са годни за морски транспорт.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код H50.30 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Когато икономическа дейност от тази категория не отговаря на критерия за съществен принос по буква а) от настоящия раздел, тя е преходна дейност съгласно член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852, ако отговаря на останалите технически критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

Дейността отговаря на един от следните критерии:

а) плавателните съдове имат нулеви преки емисии на (отработил) CO_2;

б) до 31 декември 2025 г. – хибридните плавателни съдове и плавателните съдове, работещи с два вида горива, получават при обичайната си работа най-малко 50 % от енергията си от гориво с нулеви преки емисии на (отработил) CO_2 или електричество от зареждане;

([264]) Съгласно приложение I към Директива 2005/64/ЕО.

([265]) Регламент (ЕС) № 582/2011 на Комисията от 25 май 2011 г. за прилагане и изменение на Регламент (ЕО) № 595/2009 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на емисиите от тежки превозни средства (Евро VI), и за изменение на приложения I и III към Директива 2007/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 167, 25.6.2011 г., стр. 1).

▼B

►M2 в) когато спазването на критерия по буква а) е технологично и икономически неосъществимо, от 1 януари 2026 г. нататък средният годишен интензитет на емисиите на парникови газове на енергията, използвана на борда на кораба през даден отчетен период ([266]), не превишава следните пределни стойности:

а) 76,4 g CO_2e/MJ от 1 януари 2026 г. до 31 декември 2029 г.;

б) 61,1 g CO_2e/MJ от 1 януари 2030 г. до 31 декември 2034 г.;

в) 45,8 g CO_2e/MJ от 1 януари 2035 г. до 31 декември 2039 г.;

г) 30,6 g CO_2e/MJ от 1 януари 2040 г. до 31 декември 2044 г.;

д) 15,3 g CO_2e/MJ от 1 януари 2045 г. до 31 декември 2049 г.;

е) 0 g CO_2e/MJ от 1 януари 2050 г. ◄

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.

▼M2

4) Преход към кръгова икономика	Въведени са мерки за управление и рециклиране на отпадъците в края на жизнения цикъл, включително чрез договорни споразумения за извеждане от експлоатация с доставчици на услуги по рециклиране, отразяване във финансови прогнози или официална документация на проекти. Тези мерки гарантират, че компонентите и материалите се разделят и третират с цел увеличаване до максимум на рециклирането и повторната употреба в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, с принципите на ЕС за регулиране на отпадъците и с приложимите регламенти, по-специално чрез повторна употреба и рециклиране на акумулаторите и електронните компоненти и на съдържащите се в тях суровини от критично значение. Тези мерки включват също контрол и управление на опасните материали. Въведени са мерки за предотвратяване на образуването на отпадъци на етапа на използване (поддръжка, функциониране на транспортни услуги по отношение на кухненските отпадъци) и за управление на всички оставащи отпадъци в съответствие с йерархията за управление на отпадъците.

▼B

5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Двигателите на плавателните съдове съответстват на граничните стойности на емисиите, определени в приложение II към Регламент (ЕС) 2016/1628 (включително на плавателните съдове, които спазват тези гранични стойности, но не разполагат с решения, получили типово одобрение например заради обработка на отработилите газове).
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

6.8. **Товарен транспорт по вътрешни водни пътища**

Описание на дейността

Покупка, финансиране, вземане на лизинг или под наем и експлоатация на товарни плавателни съдове по вътрешни водни пътища, с използване на плавателни съдове, които не са годни за морски транспорт.

([266]) Интензитетът на емисиите на парникови газове на енергията, използвана на борда на кораба, се проверява от независима трета страна и се изчислява като количеството на емисиите на парникови газове за единица енергия в съответствие с методиката и приетите стойности, посочени в Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно използването на възобновяеми и нисковъглеродни горива в морския транспорт и за изменение на Директива 2009/16/ЕО.

▼B

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код H50.4 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Когато икономическа дейност от тази категория не отговаря на критерия за съществен принос по буква а) от настоящия раздел, тя е преходна дейност съгласно член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852, ако отговаря на останалите технически критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

1. Дейността отговаря на един или и на двата критерия по-долу:

а) плавателните съдове са с нулеви преки емисии на (отработил) CO_2;

б) когато спазването на критерия по буква а) е технологично и икономически неосъществимо, до 31 декември 2025 г. плавателните съдове имат преки емисии на (отработил) CO_2 на тонкилометър (g CO_2/tkm), изчислени (или приблизително оценени, когато става въпрос за нови плавателни съдове) чрез работния показател за енергийна ефективност ([267]), които са с 50 % по-ниски от средната референтна стойност за емисиите на CO_2, определена за тежкотоварните превозни средства (подгрупа превозни средства 5-LH) в съответствие с член 11 от Регламент (ЕС) 2019/1242;

►M2 в) когато спазването на критерия по буква а) е технологично и икономически неосъществимо, от 1 януари 2026 г. нататък средният годишен интензитет на емисиите на парникови газове на енергията, използвана на борда от кораб или от флота на дружество през даден отчетен период ([268]), не превишава следните пределни стойности:

а) 76,4 g CO_2e/MJ от 1 януари 2026 г. до 31 декември 2029 г.;

б) 61,1 g CO_2e/MJ от 1 януари 2030 г. до 31 декември 2034 г.;

в) 45,8 g CO_2e/MJ от 1 януари 2035 г. до 31 декември 2039 г.;

г) 30,6 g CO_2e/MJ от 1 януари 2040 г. до 31 декември 2044 г.;

д) 15,3 g CO_2e/MJ от 1 януари 2045 г. до 31 декември 2049 г.;

е) 0 g CO_2e/MJ от 1 януари 2050 г. ◄

2. Плавателните съдове не са предназначени за превоз на изкопаеми горива.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.

([267]) Работният показател за енергийна ефективност се определя като съотношението на масата на емисиите на CO_2 на единица транспортна работа. Той е представителна стойност на енергийната ефективност при експлоатацията на кораба в рамките на непрекъснат период, отразяващ общия модел на търговска експлоатация на плавателния съд. Насоки за изчисляването на този показател са публикувани в документ MEPC.1/Circ. 684 на Международната морска организация.

([268]) Интензитетът на емисиите на парникови газове на енергията, използвана на борда на кораба, се проверява от независима трета страна и се изчислява като количеството на емисиите на парникови газове за единица енергия в съответствие с методиката и приетите стойности, посочени в Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно използването на възобновяеми и нисковъглеродни горива в морския транспорт и за изменение на Директива 2009/16/ЕО.

▼B

3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.

▼M2

4) Преход към кръгова икономика	Въведени са мерки за управление и рециклиране на отпадъците в края на жизнения цикъл, включително чрез договорни споразумения за извеждане от експлоатация с доставчици на услуги по рециклиране, отразяване във финансови прогнози или официална документация на проекти. Тези мерки гарантират, че компонентите и материалите се разделят и третират с цел увеличаване до максимум на рециклирането и повторната употреба в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, с принципите на ЕС за регулиране на отпадъците и с приложимите регламенти, по-специално чрез повторна употреба и рециклиране на акумулаторите и електронните компоненти и на съдържащите се в тях суровини от критично значение. Тези мерки включват също контрол и управление на опасните материали.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Двигателите на плавателните съдове съответстват на граничните стойности на емисиите, определени в приложение II към Регламент (ЕС) 2016/1628 (включително на плавателните съдове, които спазват тези гранични стойности, но не разполагат с решения, получили типово одобрение, благодарение например на обработката на отработилите газове).

▼B

6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

6.9. **Модернизиране на плавателни съдове за пътнически и товарен транспорт по вътрешни водни пътища**

Описание на дейността

Модернизиране и усъвършенстване на плавателни съдове за транспорт на товари или пътници по вътрешни водни пътища, с използване на плавателни съдове, които не са годни за морски транспорт.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове H50.4, H50.30 и C33.15.

Всяка икономическа дейност от тази категория е преходна дейност в съответствие с член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

►M2 1. Дейността по модернизиране води до едно или повече от следните:

а) намаляване на разхода на гориво на плавателния съд за пътнически транспорт по вътрешни водни пътища с най-малко 15 %, изразени като единица енергия на цяло пътуване (пълен пътнически круиз), което е доказано чрез сравнителни изчисления за представителните зони за плаване (включително представителни профили на товара и докуване), в които плавателният съд трябва да работи, или чрез резултатите от изпитвания на модели или симулации;

б) намаляване на разхода на гориво на плавателния съд за товарен транспорт по вътрешни водни пътища с най-малко 15 %, изразени като единица енергия на тон/километър, което е доказано чрез сравнителни изчисления за представителните зони за плаване (включително представителни профили на товара), в които плавателният съд трябва да работи, или чрез резултатите от изпитвания на модели или симулации. ◄

2. Модернизираните или усъвършенстваните плавателни съдове не са предназначени за превоз на изкопаеми горива.

▼B

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
▼M2 4) Преход към кръгова икономика	Въведени са мерки за управление и рециклиране на отпадъците в края на жизнения цикъл, включително чрез договорни споразумения за извеждане от експлоатация с доставчици на услуги по рециклиране, отразяване във финансови прогнози или официална документация на проекти. Тези мерки гарантират, че компонентите и материалите се разделят и третират с цел увеличаване до максимум на рециклирането и повторната употреба в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, с принципите на ЕС за регулиране на отпадъците и с приложимите регламенти, по-специално чрез повторна употреба и рециклиране на акумулаторите и електронните компоненти и на съдържащите се в тях суровини от критично значение. Тези мерки включват също контрол и управление на опасните материали.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Двигателите на плавателните съдове съответстват на граничните стойности на емисиите, определени в приложение II към Регламент (ЕС) 2016/1628 (включително на плавателните съдове, които спазват тези гранични стойности, но не разполагат с решения, получили типово одобрение, благодарение например на обработка на отработилите газове).
▼B 6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

6.10. **Морски и крайбрежен товарен воден транспорт, плавателни съдове за пристанищни дейности и спомагателни дейности**

Описание на дейността

Покупка, финансиране, чартиране (със или без екипаж) и експлоатация на плавателни съдове, предназначени и оборудвани за товарни превози или за комбинирани превози на товари и пътници по море или в крайбрежни води, независимо дали редовни (по разписание), или не. Покупка, финансиране, вземане под наем и експлоатация на плавателни съдове, необходими за пристанищни дейности и спомагателни дейности, например влекачи, плавателни съдове за обслужващи дейности по привързване (швартоване), пилотски (лоцмански) кораби, спасителни съдове и ледоразбивачи.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове H50.2, H52.22 и N77.34.

Когато икономическа дейност от тази категория не отговаря на критерия за съществен принос по точка 1, буква а) от настоящия раздел, тя е преходна дейност съгласно член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852, ако отговаря на останалите технически критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

1. Дейността отговаря на един или няколко от следните критерии:

а) плавателните съдове имат нулеви преки емисии на (отработил) CO_2;

б) до 31 декември 2025 г. – хибридните плавателни съдове и плавателните съдове, работещи с два вида горива, за обичайната си работа в морето и пристанищата получават най-малко 25 % от енергията си от гориво с нулеви преки емисии на (отработил) CO_2 или електричество от зареждане;

в) когато спазването на критерия по буква а) е технологично и икономически неосъществимо, до 31 декември 2025 г. и само когато може да бъде доказано, че плавателните съдове се използват изключително за предоставяне на услуги по крайбрежието и в морето на къси разстояния с цел спомагане за прехвърлянето към друг вид транспорт на товари, които понастоящем се превозват до морето по суша – плавателните съдове имат преки емисии на (отработил) CO_2, изчислени чрез проектния индекс за енергийна ефективност (EEDI) на Международната морска организация (ИМО) ([269]),, които са с 50 % по-ниски от средната референтна стойност за емисии на CO_2, определена за тежкотоварните превозни средства (подгрупа превозни средства 5-LH) в съответствие с член 11 от Регламент 2019/1242;

г) когато спазването на критерия по буква а) е технологично и икономически неосъществимо, до 31 декември 2025 г. – плавателните съдове постигат стойност на проектния индекс за енергийна ефективност (EEDI) с 10 % под изискванията за този индекс, приложими към 1 април 2022 г. ([270]), ако плавателните съдове могат да работят с горива с нулеви преки емисии на (отработил) CO_2 или с горива от възобновяеми източници ([271]);

►M2 д) когато спазването на критерия по буква а) е технологично и икономически неосъществимо, от 1 януари 2026 г. плавателните съдове, които могат да работят с горива с нулеви преки емисии на (отработил) CO_2 или с горива от възобновяеми източници ([271]), имат постигната стойност на проектния индекс за енергийна ефективност (EEDI), еквивалентна на намаляване на референтната линия на EEDI с най-малко 20 процентни пункта под изискванията за този индекс, приложими към 1 април 2022 г. ([272]), и:

а) имат способност за включване към електрическата мрежа, когато са на котвена стоянка;

б) за кораби, използващи за гориво газ — доказват използването на най-съвременни мерки и технологии за ограничаване на емисиите от изпускане на метан;

е) когато спазването на критерия по буква а) е технологично и икономически неосъществимо, от 1 януари 2026 г., в допълнение към постигнатата стойност на индекса за енергийна ефективност на съществуващите кораби (EEXI), еквивалентна на намаляване на референтната линия на EEDI с най-малко 10 процентни пункта под изискванията за EEXI, приложими към 1 януари 2023 г. ([273]), средният годишен интензитет на емисиите на парникови газове на енергията, използвана на борда на кораба през даден отчетен период ([274]), не превишава следните пределни стойности:

а) 76,4 g CO_2e/MJ от 1 януари 2026 г. до 31 декември 2029 г.;

б) 61,1 g CO_2e/MJ от 1 януари 2030 г. до 31 декември 2034 г.;

в) 45,8 g CO_2e/MJ от 1 януари 2035 г. до 31 декември 2039 г.;

г) 30,6 g CO_2e/MJ от 1 януари 2040 г. до 31 декември 2044 г.;

д) 15,3 g CO_2e/MJ от 1 януари 2045 г. ◄

2. Плавателните съдове не са предназначени за превоз на изкопаеми горива.

([269]) Energy Efficiency Design Index (Проектен индекс за енергийна ефективност) (версия от 4.6.2021 г.: http://www.imo.org/fr/MediaCentre/HotTopics/GHG/Pages/EEDI.aspx).

([270]) Изисквания за проектния индекс за енергийна ефективност (EEDI) съгласно договореното от Комитета по опазване на морската среда на Международната морска организация на неговата седемдесет и пета сесия. Плавателните съдове, които отговарят на видовете плавателни съдове, определени в правило 2 от приложение VI към Международната конвенция за предотвратяване на замърсяването от кораби (Конвенцията MARPOL), но не се смятат за нови кораби по силата на посоченото правило, може да представят стойност на проектния индекс за енергийна ефективност, изчислена доброволно в съответствие с глава 4 от приложение VI към Конвенцията и осигуряват проверка на тези изчисления в съответствие с глава 2 от приложение VI към Конвенцията.

([271]) Горива, които отговарят на техническите критерии за проверка, установени в раздели 3.10 и 4.13 от настоящото приложение.

([271]) Горива, които отговарят на техническите критерии за проверка, установени в раздели 3.10 и 4.13 от настоящото приложение.

([272]) Изисквания за проектния индекс за енергийна ефективност (EEDI), определени като коефициент на процентно намаление, който да се прилага към референтната стойност на EEDI, съгласно договореното от Комитета по опазване на морската среда на Международната морска организация на неговата седемдесет и пета сесия. Процентните пунктове, определени за EEDI в техническите критерии за проверка, се добавят към коефициента на процентно намаление на EEDI.

([273]) Изисквания за индекса за енергийна ефективност на съществуващите кораби (EEXI), определени като коефициент на процентно намаление, който да се прилага към референтната стойност на EEDI, съгласно договореното от Комитета по опазване на морската среда на Международната морска организация на неговата седемдесет и шеста сесия. Процентните пунктове, определени за EEXI в техническите критерии за проверка по таксономията, трябва да се добавят към коефициента на процентно намаление на EEXI. (Постигнат индекс за енергийна ефективност на съществуващите кораби (EEXI), задължителен от 1 януари 2023 г. за всички кораби в морския товарен/пътнически транспорт, за да се измерва енергийната им ефективност и да започне събирането на данни за отчитане на техния годишен оперативен показател за въглероден интензитет (CII) и рейтинга им за CII. (версия от 27.6.2023 г.: https://www.imo.org/en/MediaCentre/HotTopics/Pages/EEXI-CII-FAQ.aspx).

([274]) Интензитетът на емисиите на парникови газове на енергията, използвана на борда на кораба, се проверява от независима трета страна и се изчислява като количеството на емисиите на парникови газове за единица енергия в съответствие с методиката и приетите стойности, посочени в Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно използването на възобновяеми и нисковъглеродни горива в морския транспорт и за изменение на Директива 2009/16/ЕО.

▼B

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.

▼M2

4) Преход към кръгова икономика	Въведени са мерки за управление и рециклиране на отпадъците в края на жизнения цикъл, включително чрез договорни споразумения за извеждане от експлоатация с доставчици на услуги по рециклиране, отразяване във финансови прогнози или официална документация на проекти. Тези мерки гарантират, че компонентите и материалите се разделят и третират с цел увеличаване до максимум на рециклирането и повторната употреба в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, с принципите на ЕС за регулиране на отпадъците и с приложимите регламенти, по-специално чрез повторна употреба и рециклиране на акумулаторите и електронните компоненти и на съдържащите се в тях суровини от критично значение. Тези мерки включват също контрол и управление на опасните материали. За съществуващите кораби с над 500 бруто тона и за новопостроените кораби, които ги заместват, дейността отговаря на изискванията на Регламент (ЕС) № 1257/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([275]). Излезлите от употреба кораби се рециклират в съоръжения, включени в европейския списък на съоръженията за рециклиране на кораби, посочен в Решение за изпълнение 2016/2323 на Комисията ([276]). Дейността е в съответствие с Директива (ЕС) 2019/883 на Европейския парламент и на Съвета ([277]) по отношение на опазването на морската среда от отрицателните последици, дължащи се на изхвърлянето на отпадъци от кораби. Корабът се експлоатира в съответствие с приложение V към Международната конвенция за предотвратяване на замърсяването от кораби от 2 ноември 1973 г. (Конвенцията MARPOL на ИМО), в частност с цел произвеждане на по-малки количества отпадъци и намаляване на законните изхвърляния, чрез управление на отпадъците на кораба по устойчив и екосъобразен начин.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Що се отнася до намаляването на емисиите на серни оксиди и прахови частици, плавателните съдове отговарят на изискванията на Директива (ЕС) 2016/802 на Европейския парламент и на Съвета ([278]), както и на правило 14 ([279]) от приложение VI към Конвенцията MARPOL на ИМО. Съдържанието на сяра в горивото не надвишава 0,5 % като маса (световната максимално допустима норма за съдържанието на сяра) и 0,1 % като маса в зоната за контрол на емисиите (ЗКЕ) за серни диоксиди, определена от ИМО в Северно море и Балтийско море, както и в Средиземно море (считано от 2025 г.) ([280]).

([275]) Регламент (ЕС) № 1257/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 20 ноември 2013 г. относно рециклирането на кораби и за изменение на Регламент (ЕО) № 1013/2006 и Директива 2009/16/ЕО (ОВ L 330, 10.12.2013 г., стр. 1).

([276]) Решение за изпълнение (ЕС) 2016/2323 на Комисията за установяване на европейски списък на съоръженията за рециклиране на кораби в съответствие с Регламент (ЕС) № 1257/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно рециклирането на кораби (ОВ L 345, 20.12.2016 г., стр. 119).

([277]) Директива (ЕС) 2019/883 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. относно пристанищните приемни съоръжения за предаване на отпадъци от кораби, за изменение на Директива 2010/65/ЕС и за отмяна на Директива 2000/59/ЕО (ОВ L 151, 7.6.2019 г., стр. 116).

([278]) Директива (ЕС) 2016/802 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно намаляването на съдържанието на сяра в определени течни горива (ОВ L 132, 21.5.2016 г., стр. 58).

([279]) Що се отнася до разширяването на изискванията по отношение на зоната за контрол на емисиите чрез включване на други морета в Съюза, държавите с излаз на Средиземно море обсъждат обособяването на съответната ЗКЕ съгласно правната уредба на Конвенцията от Барселона.

([280]) (Версия от 27.6.2023 г.: http://www.imo.org/en/OurWork/Environment/PollutionPrevention/AirPollution/Pages/Sulphur-oxides-(SOx)-%E2 %80 %93-Regulation-14.aspx).

▼M2

	Що се отнася до емисиите на азотни оксиди (NO_x), плавателните съдове отговарят на правило 13 ([281]) от приложение VI към Конвенцията MARPOL на ИМО. Изискването за азотните оксиди за етап II важи за корабите, построени след 2011 г. Корабите, построени след 1 януари 2016 г., отговарят на по-строгите изисквания за двигателите (етап III) за намаляване на емисиите на NO_x само докато се експлоатират в зони за контрол на емисиите на NO_x, установени по силата на правилата на ИМО ([282]). Изхвърлянето на отпадъчни води от санитарните съоръжения и отпадъчни води от миене и пране („черни“ и „сиви“ води) от корабите се извършва в съответствие с приложение IV към Конвенцията MARPOL на ИМО. Въведени са мерки за свеждане до минимум на токсичността на противообрастващата боя и биоцидите съгласно Регламент (ЕС) № 528/2012.

▼B

6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Изпускането на баластни води, съдържащи чужди видове, се предотвратява съгласно Международната конвенция за контрол и управление на баластните води и утайките от кораби (УБВ). Въведени са мерки за предотвратяване на въвеждането на чужди видове чрез биологично обрастване на корпусите и нишите на корабите, като са взети предвид Насоките на ИМО във връзка с биологичното обрастване ([283]). Шумът и вибрациите се ограничават чрез използване на намаляващи шума гребни винтове, конструкция на корпуса или бордови машини в съответствие с Насоките на ИМО за намаляването на подводния шум ([284]). В Съюза дейността не възпрепятства постигането на добро състояние на околната среда съгласно Директива 2008/56/ЕО, което изисква вземане на целесъобразни мерки за предотвратяване или смекчаване на въздействията във връзка с дескриптори 1 (биологично разнообразие), 2 (чужди видове), 6 (цялост на морското дъно), 8 (замърсители), 10 (отпадъци в морските води), 11 (шум/енергия) по посочената директива и съгласно Решение (ЕС) 2017/848 на Комисията във връзка със съответните критерии и методологични стандарти за тези дескриптори, както е приложимо.

6.11. **Морски и крайбрежен пътнически воден транспорт**

Описание на дейността

Покупка, финансиране, чартиране (със или без екипаж) и експлоатация на плавателни съдове, предназначени и оборудвани за извършване на пътнически превози по море или в крайбрежни води, независимо дали редовни (по разписание), или не. Икономическите дейности от тази категория включват експлоатацията на фериботи, водни таксита и екскурзионни плавателни съдове, круизни кораби или кораби за разглеждане на забележителности.

Дейността може да се отнесе към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове H50.10, N77.21 и N77.34.

([281]) (Версия от 27.6.2023 г.: http://www.imo.org/en/OurWork/Environment/PollutionPrevention/AirPollution/Pages/Nitrogenoxides-(NOx)-—-Regulation-13.aspx).

([282]) За моретата в Съюза изискването е приложимо от 2021 г. за Балтийско море и Северно море.

([283]) Насоки на ИМО за контрола и справянето с биологичното обрастване на корабите с цел минимизиране на пренасянето на инвазивни водни видове, резолюция MEPC.207(62).

([284]) Насоки на ИМО за намаляване на подводния шум от търговско корабоплаване с цел предотвратяване на неблагоприятните въздействия върху морските живи организми (MEPC.1/Circ.833).

▼B

Когато икономическа дейност от тази категория не отговаря на критерия за съществен принос по буква а) от настоящия раздел, тя е преходна дейност съгласно член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852, ако отговаря на останалите технически критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

Дейността отговаря на един или няколко от следните критерии:

а) плавателните съдове имат нулеви преки емисии на (отработил) CO_2;

б) когато спазването на критерия по буква а) е технически и икономически неосъществимо, до 31 декември 2025 г. – хибридните плавателни съдове и плавателните съдове, работещи с два вида горива, за обичайната си работа в морето и пристанищата получават най-малко 25 % от енергията си от гориво с нулеви преки емисии на (отработил) CO_2 или електричество от зареждане;

в) когато спазването на критерия по буква а) е технологично и икономически неосъществимо, до 31 декември 2025 г. – плавателните съдове постигат стойност на проектния индекс за енергийна ефективност (EEDI) ([285]) с 10 % под изискванията за този индекс, приложими към 1 април 2022 г. ([286]), ако плавателните съдове могат да работят с горива с нулеви преки емисии на (отработили) газове или с горива от възобновяеми източници ([287]);

►M2 г) когато спазването на критерия по буква а) е технологично и икономически неосъществимо, от 1 януари 2026 г. плавателните съдове, които могат да работят с горива с нулеви преки емисии на (отработили) газове или с горива от възобновяеми източници ([288]), имат постигната стойност на проектния индекс за енергийна ефективност (EEDI), еквивалентна на намаляване на референтната линия на EEDI с най-малко 20 процентни пункта под изискванията за този индекс, приложими към 1 април 2022 г. ([289]), и:

а) имат способност за включване към електрическата мрежа, когато са на котвена стоянка;

б) за кораби, използващи за гориво газ — доказват използването на най-съвременни мерки и технологии за ограничаване на емисиите от изпускане на метан.

д) когато спазването на критерия по буква а) е технологично и икономически неосъществимо, от 1 януари 2026 г., в допълнение към постигнатата стойност на индекса за енергийна ефективност на съществуващите кораби (EEXI), еквивалентна на намаляване на референтната линия на EEDI с най-малко 10 процентни пункта под изискванията за EEXI, приложими към 1 януари 2023 г. ([290]), средният годишен интензитет на емисиите на парникови газове на енергията, използвана на борда на кораба през даден отчетен период ([291]), не превишава следните пределни стойности:

а) 76,4 g CO_2e/MJ от 1 януари 2026 г. до 31 декември 2029 г.;

б) 61,1 g CO_2e/MJ от 1 януари 2030 г. до 31 декември 2034 г.;

в) 45,8 g CO_2e/MJ от 1 януари 2035 г. до 31 декември 2039 г.;

г) 30,6 g CO_2e/MJ от 1 януари 2040 г. до 31 декември 2044 г.;

д) 15,3 g CO_2e/MJ от 1 януари 2045 г. ◄

([285]) Energy Efficiency Design Index (Проектен индекс за енергийна ефективност) (версия от 4.6.2021 г.: http://www.imo.org/fr/MediaCentre/HotTopics/GHG/Pages/EEDI.aspx).

([286]) Изисквания за проектния индекс за енергийна ефективност (EEDI) съгласно договореното от Комитета по опазване на морската среда на Международната морска организация на неговата седемдесет и пета сесия. Плавателните съдове, които отговарят на видовете плавателни съдове, определени в правило 2 от приложение VI към Международната конвенция за предотвратяване на замърсяването от кораби (Конвенцията MARPOL), но не се смятат за нови кораби по силата на посоченото правило, може да представят стойност на проектния индекс за енергийна ефективност, изчислена доброволно в съответствие с глава 4 от приложение VI към Конвенцията и осигуряват проверка на тези изчисления в съответствие с глава 2 от приложение VI към Конвенцията.

([287]) Горива, които отговарят на техническите критерии за проверка, установени в раздели 3.10 и 4.13 от настоящото приложение.

([288]) Горива, които отговарят на техническите критерии за проверка, установени в раздели 3.10 и 4.13 от настоящото приложение.

([289]) Изисквания за проектния индекс за енергийна ефективност (EEDI), определени като коефициент на процентно намаление, който да се прилага към референтната стойност на EEDI, съгласно договореното от Комитета по опазване на морската среда на Международната морска организация на неговата седемдесет и пета сесия. Процентните пунктове, определени за EEDI в техническите критерии за проверка, се добавят към коефициента на процентно намаление на EEDI.

([290]) Изисквания за индекса за енергийна ефективност на съществуващите кораби (EEXI), определени като коефициент на процентно намаление, който да се прилага към референтната стойност на EEDI, съгласно договореното от Комитета по опазване на морската среда на Международната морска организация на неговата седемдесет и шеста сесия. Процентните пунктове, определени за EEXI в техническите критерии за проверка по таксономията, трябва да се добавят към коефициента на процентно намаление на EEXI. (Постигнат индекс за енергийна ефективност на съществуващите кораби (EEXI), задължителен от 1 януари 2023 г. за всички кораби в морския товарен/пътнически транспорт, за да се измерва енергийната им ефективност и да започне събирането на данни за отчитане на техния годишен оперативен показател за въглероден интензитет (CII) и рейтинга им за CII. (версия от 27.6.2023 г.: https://www.imo.org/en/MediaCentre/HotTopics/Pages/EEXI-CII-FAQ.aspx).

([291]) Интензитетът на емисиите на парникови газове на енергията, използвана на борда на кораба, се проверява от независима трета страна и се изчислява като количеството на емисиите на парникови газове за единица енергия в съответствие с методиката и приетите стойности, посочени в Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно използването на възобновяеми и нисковъглеродни горива в морския транспорт и за изменение на Директива 2009/16/ЕО.

▼B

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.

▼M2

4) Преход към кръгова икономика	Въведени са мерки за управление и рециклиране на отпадъците в края на жизнения цикъл, включително чрез договорни споразумения за извеждане от експлоатация с доставчици на услуги по рециклиране, отразяване във финансови прогнози или официална документация на проекти. Тези мерки гарантират, че компонентите и материалите се разделят и третират с цел увеличаване до максимум на рециклирането и повторната употреба в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, с принципите на ЕС за регулиране на отпадъците и с приложимите регламенти, по-специално чрез повторна употреба и рециклиране на акумулаторите и електронните компоненти и на съдържащите се в тях суровини от критично значение. Тези мерки включват също контрол и управление на опасните материали. Въведени са мерки за предотвратяване на образуването на отпадъци на етапа на използване (поддръжка, функциониране на транспортни услуги по отношение на кухненските отпадъци) и за управление на всички оставащи отпадъци в съответствие с йерархията за управление на отпадъците. За съществуващите кораби с над 500 бруто тона и за новопостроените кораби, които ги заместват, дейността отговаря на изискванията на Регламент (ЕС) № 1257/2013. Излезлите от употреба кораби се рециклират в съоръжения, включени в европейския списък на съоръженията за рециклиране на кораби, посочен в Решение за изпълнение 2016/2323 на Комисията. Дейността е в съответствие с Директива (ЕС) 2019/883 по отношение на опазването на морската среда от отрицателните последици, дължащи се на изхвърлянето на отпадъци от кораби. Корабът се експлоатира в съответствие с приложение V към Международната конвенция за предотвратяване на замърсяването от кораби от 2 ноември 1973 г. (Конвенцията MARPOL на ИМО), в частност с цел произвеждане на по-малки количества отпадъци и намаляване на законните изхвърляния, чрез управление на отпадъците на кораба по устойчив и екосъобразен начин.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Що се отнася до намаляването на емисиите на серни оксиди и прахови частици, плавателните съдове отговарят на изискванията на Директива (ЕС) 2016/802, както и на правило 14 от приложение VI към Конвенцията MARPOL на ИМО. Съдържанието на сяра в горивото не надвишава 0,50 % като маса (световната максимално допустима норма за съдържанието на сяра) и 0,10 % като маса в зоната за контрол на емисиите (ЗКЕ) за серни диоксиди, определена от ИМО в Северно море и Балтийско море, както и в Средиземно море (считано от 2025 г.) ([292]). Що се отнася до емисиите на азотни оксиди (NO_x), плавателните съдове отговарят на правило 13 от приложение VI към Конвенцията MARPOL на ИМО. Изискването за азотните оксиди за етап II важи за корабите, построени след 2011 г. Корабите, построени след 1 януари 2016 г., отговарят на по-строгите изисквания за двигателите (етап III) за намаляване на емисиите на NO_x само докато се експлоатират в зони за контрол на емисиите на NO_x, установени по силата на правилата на ИМО ([293]). Изхвърлянето на отпадъчни води от санитарните съоръжения и отпадъчни води от миене и пране („черни“ и „сиви“ води) от корабите се извършва в съответствие с приложение IV към Конвенцията MARPOL на ИМО. Въведени са мерки за свеждане до минимум на токсичността на противообрастващата боя и биоцидите съгласно Регламент (ЕС) № 528/2012.

([292]) Що се отнася до разширяването на изискванията по отношение на зоната за контрол на емисиите чрез включване на други морета в Съюза, държавите с излаз на Средиземно море обсъждат обособяването на съответната ЗКЕ съгласно правната уредба на Конвенцията от Барселона.

([293]) За моретата в Съюза изискването е приложимо от 2021 г. за Балтийско море и Северно море.

▼B

б) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Изпускането на баластни води, съдържащи чужди видове, се предотвратява съгласно Международната конвенция за контрол и управление на баластните води и утайките от кораби (УБВ). Въведени са мерки за предотвратяване на въвеждането на чужди видове чрез биологично обрастване на корпусите и нишите на корабите, като са взети предвид Насоките на ИМО във връзка с биологичното обрастване ([294]). Шумът и вибрациите се ограничават чрез използване на намаляващи шума гребни винтове, конструкция на корпуса или бордови машини в съответствие с Насоките на ИМО за намаляването на подводния шум ([295]). В Съюза дейността не възпрепятства постигането на добро състояние на околната среда съгласно Директива 2008/56/ЕО, което изисква вземане на целесъобразни мерки за предотвратяване или смекчаване на въздействията във връзка с дескриптори 1 (биологично разнообразие), 2 (чужди видове), 6 (цялост на морското дъно), 8 (замърсители), 10 (отпадъци в морските води), 11 (шум/енергия) по посочената директива и съгласно Решение (ЕС) 2017/848 във връзка със съответните критерии и методологични стандарти за тези дескриптори, както е приложимо.

6.12. **Модернизиране на плавателни съдове за морски и крайбрежен товарен и пътнически воден транспорт**

Описание на дейността

Модернизиране и усъвършенстване на плавателни съдове, предназначени и оборудвани за товарни и пътнически превози по море или в крайбрежни води, и на плавателни съдове, необходими за пристанищни дейности и спомагателни дейности, например влекачи, плавателни съдове за обслужващи дейности по привързване (швартоване), пилотски (лоцмански) кораби, спасителни съдове и ледоразбивачи.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове H50.10, H50.2, H52.22, C33.15, N77.21 и N.77.34.

Всяка икономическа дейност от тази категория е преходна дейност в съответствие с член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата
►M2 1. Дейността отговаря на един или няколко от следните критерии: а) дейността по модернизиране води до намаляване на разхода на гориво на плавателния съд с най-малко 15 %, изразено като грамове гориво на тонове дедуейт на морска миля за товарните плавателни съдове или грамове гориво на бруто тонаж на морска миля за пътническите плавателни съдове, доказано чрез изчислителна динамика на флуидите (CFD), изпитвания в изпитвателни канали или подобни инженерни изчисления; б) спомага плавателните съдове да постигнат стойност на индекса за енергийна ефективност на съществуващите кораби (EEXI), която е с най-малко 10 % под изискванията за EEXI, приложими към 1 януари 2023 г., и ако плавателните съдове могат да работят с горива с нулеви преки емисии на (отработили) газове или с горива от възобновяеми източници ([296]) и имат способност за включване към електрическата мрежа, когато са на котвена стоянка, и са оборудвани с технология за зареждане от електрическата мрежа. ◄ 2. Плавателните съдове не са предназначени за превоз на изкопаеми горива.

([294]) Насоки на ИМО за контрола и справянето с биологичното обрастване на корабите с цел минимизиране на пренасянето на инвазивни водни видове, резолюция MEPC.207(62).

([295]) Насоки на ИМО за намаляване на подводния шум от търговско корабоплаване с цел предотвратяване на неблагоприятните въздействия върху морските живи организми (MEPC.1/Circ.833).

([296]) Горива, които отговарят на техническите критерии за проверка, установени в раздели 3.10. и 4.13. от настоящото приложение.

▼B

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.

▼M2

4) Преход към кръгова икономика	Въведени са мерки за управление и рециклиране на отпадъците в края на жизнения цикъл, включително чрез договорни споразумения за извеждане от експлоатация с доставчици на услуги по рециклиране, отразяване във финансови прогнози или официална документация на проекти. Тези мерки гарантират, че компонентите и материалите се разделят и третират с цел увеличаване до максимум на рециклирането и повторната употреба в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, с принципите на ЕС за регулиране на отпадъците и с приложимите регламенти, по-специално чрез повторна употреба и рециклиране на акумулаторите и електронните компоненти и на съдържащите се в тях суровини от критично значение. Тези мерки включват също контрол и управление на опасните материали. За съществуващите кораби с над 500 бруто тона и за новопостроените кораби, които ги заместват, дейността отговаря на изискванията на Регламент (ЕС) № 1257/2013. Излезлите от употреба кораби се рециклират в съоръжения, включени в европейския списък на съоръженията за рециклиране на кораби, посочен в Решение за изпълнение 2016/2323 на Комисията. Дейността е в съответствие с Директива (ЕС) 2019/883 по отношение на опазването на морската среда от отрицателните последици, дължащи се на изхвърлянето на отпадъци от кораби. Корабът се експлоатира в съответствие с приложение V към Международната конвенция за предотвратяване на замърсяването от кораби от 2 ноември 1973 г. (Конвенцията MARPOL на ИМО), в частност с цел произвеждане на по-малки количества отпадъци и намаляване на законните изхвърляния, чрез управление на отпадъците на кораба по устойчив и екосъобразен начин.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Що се отнася до намаляването на емисиите на серни оксиди и прахови частици, плавателните съдове отговарят на изискванията на Директива (ЕС) 2016/802, както и на правило 14 от приложение VI към Конвенцията MARPOL на ИМО. Съдържанието на сяра в горивото не надвишава 0,50 % като маса (световната максимално допустима норма за съдържанието на сяра) и 0,10 % като маса в зоната за контрол на емисиите (ЗКЕ) за серни диоксиди, определена от ИМО в Северно море и Балтийско море, както и в Средиземно море (считано от 2025 г.) ([297]). Що се отнася до емисиите на азотни оксиди (NO_x), плавателните съдове отговарят на правило 13 от приложение VI към Конвенцията MARPOL на ИМО. Изискването за азотните оксиди за етап II важи за корабите, построени след 2011 г. Корабите, построени след 1 януари 2016 г., отговарят на по-строгите изисквания за двигателите (етап III) за намаляване на емисиите на NO_x само докато се експлоатират в зони за контрол на емисиите на NO_x, установени по силата на правилата на ИМО ([298]). Изхвърлянето на отпадъчни води от санитарните съоръжения и отпадъчни води от миене и пране („черни“ и „сиви“ води) от корабите се извършва в съответствие с приложение IV към Конвенцията MARPOL на ИМО. Въведени са мерки за свеждане до минимум на токсичността на противообрастващата боя и биоцидите съгласно Регламент (ЕС) № 528/2012.

([297]) Що се отнася до разширяването на изискванията по отношение на зоната за контрол на емисиите чрез включване на други морета в Съюза, държавите с излаз на Средиземно море обсъждат обособяването на съответната ЗКЕ съгласно правната уредба на Конвенцията от Барселона.

([298]) За моретата в Съюза изискването е приложимо от 2021 г. за Балтийско море и Северно море.

▼B

6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Изпускането на баластни води, съдържащи чужди видове, се предотвратява съгласно Международната конвенция за контрол и управление на баластните води и утайките от кораби (УБВ). Въведени са мерки за предотвратяване на въвеждането на чужди видове чрез биологично обрастване на корпусите и нишите на корабите, като са взети предвид Насоките на ИМО във връзка с биологичното обрастване ([299]). Шумът и вибрациите се ограничават чрез използване на намаляващи шума гребни винтове, конструкция на корпуса или бордови машини в съответствие с Насоките на ИМО за намаляването на подводния шум ([300]). В Съюза дейността не възпрепятства постигането на добро състояние на околната среда съгласно Директива 2008/56/ЕО, което изисква вземане на целесъобразни мерки за предотвратяване или смекчаване на въздействията във връзка с дескриптори 1 (биологично разнообразие), 2 (чужди видове), 6 (цялост на морското дъно), 8 (замърсители), 10 (отпадъци в морските води), 11 (шум/енергия) по посочената директива и съгласно Решение (ЕС) 2017/848 във връзка със съответните критерии и методологични стандарти за тези дескриптори, както е приложимо.

6.13. **Инфраструктура за лична мобилност, велосипедна логистика**

Описание на дейността

Изграждане, осъвременяване, поддръжка и експлоатация на инфраструктура за лична мобилност, включително строителство на пътища, мостове и тунели на автомагистрали и други видове инфраструктура, предназначена за използване от пешеходци и велосипедисти, със или без помощен електродвигател.

▼M2

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове F42.11, F42.12, F42.13, F43.21, M71.12 и M71.20.

▼B

Всяка икономическа дейност от тази категория е спомагаща дейност в съответствие с член 10, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

Изградената и експлоатираната инфраструктура е предназначена за лична мобилност или велосипедна логистика: тротоари, велосипедни алеи и пешеходни зони, станции за зареждане с електроенергия и водород за средства за лична мобилност.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.

([299]) Насоки на ИМО за контрола и справянето с биологичното обрастване на корабите с цел минимизиране на пренасянето на инвазивни водни видове, резолюция MEPC.207(62).

([300]) Насоки на ИМО за намаляване на подводния шум от търговско корабоплаване с цел предотвратяване на неблагоприятните въздействия върху морските живи организми (MEPC.1/Circ.833).

▼B

4) Преход към кръгова икономика	Най-малко 70 % (тегловно) от неопасните отпадъци от строителство и разрушаване (с изключение на естествено намиращите се материали, посочени в категория 17 05 04 от Европейския списък на отпадъците, установен с Решение 2000/532/ЕО на Комисията ([301])), образувани на строителната площадка, се подготвят за повторна употреба, рециклиране и друг вид оползотворяване на материалите, включително дейности по насипване, при които се използват отпадъци като заместител на други материали, в съответствие с йерархията за управление на отпадъците и Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване ([302]). Операторите ограничават образуването на отпадъци при процеси, свързани със строителството и разрушаването в съответствие с Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване, като вземат предвид най-добрите налични техники и използват селективно разрушаване, за да се създаде възможност за отделянето и безопасното третиране на опасните вещества и да се улеснят повторната употреба и висококачественото рециклиране чрез избирателното отстраняване на материали с помощта на наличните системи за сортиране на отпадъците от строителство и разрушаване.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Предприемат се мерки за намаляване на емисиите на шум, прах и замърсители по време на строителството или дейностите по поддръжка.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

6.14. **Инфраструктура за железопътен транспорт**

Описание на дейността

Изграждане, осъвременяване, експлоатация и поддръжка на подземни и надземни релсови пътища, както и мостове и тунели, гари, терминали, обслужващи железопътни съоръжения ([303]), системи за безопасност и управление на движението, в това число предоставяне на архитектурни, инженерни и проектантски услуги, услуги по инспекция и контрол на сгради и услуги по измервания, заснемания и картографиране и подобни, както и извършване на физични, химични и други аналитични изпитвания на всички видове материали и продукти.

▼M2

Производство, монтаж, технически консултации, модернизиране, усъвършенстване, ремонт, поддръжка, промяна на предназначението (преустройство) на продукти, оборудване, системи и софтуер, свързани с един от следните елементи:

а) сглобени неподвижни съоръжения за железопътни линии;

б) железопътните съставни елементи, посочени в точки 2.2—2.6 от приложение II към Директива (ЕС) 2016/797.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове C25.99, C27.9, C30.20, F42.12, F42.13, M71.12, M71.20, F43.21 и H52.21.

▼B

Всяка икономическа дейност от тази категория е спомагаща дейност в съответствие с член 10, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

([301]) Решение 2000/532/ЕО на Комисията от 3 май 2000 г. за замяна на Решение 94/3/ЕО за установяване на списък на отпадъците в съответствие с член 1, буква а) от Директива 75/442/ЕИО на Съвета относно отпадъците и Решение 94/904/ЕО на Съвета за установяване на списък на опасните отпадъци в съответствие с член 1, параграф 4 от Директива 91/689/ЕИО на Съвета относно опасните отпадъци (ОВ L 226, 6.9.2000 г., стр. 3).

([302]) Протокол на ЕС за отпадъците от строителство и разрушаване (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_bg).

([303]) Съгласно член 3, точка 11 от Директива 2012/34/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 г. за създаване на единно европейско железопътно пространство (ОВ L 343, 14.12.2012 г., стр. 32).

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

1. Дейността отговаря на един от следните критерии:

а) инфраструктурата (съгласно определението по точка 2 от приложение II към Директива (ЕС) 2016/797 на Европейския парламент и на Съвета ([304])) е едно от следните:

i) електрифицирана инфраструктура по железопътната линия и съответните подсистеми: подсистемите инфраструктура, енергия, бордови контрол, управление и сигнализация и контрол, управление и сигнализация по железопътната линия съгласно точка 2 от приложение II към Директива (ЕС) 2016/797;

ii) нова и съществуваща инфраструктура и съответните подсистеми по железопътната линия, когато има план за електрификация по отношение на железопътната линия и – доколкото е необходимо за експлоатацията на електрическите влакове – по отношение на страничните коловози или когато инфраструктурата ще бъде годна за използване от влакове с нулеви емисии на отработил CO_2 до 10 години от началото на дейността: подсистемите инфраструктура, енергия, бордови контрол, управление и сигнализация и контрол, управление и сигнализация по железопътната линия съгласно точка 2 от приложение II към Директива (ЕС) 2016/797;

iii) до 2030 г. съществуващата инфраструктура и съответните подсистеми по железопътната линия, които не са част от трансевропейската транспортна мрежа ([305]) и примерните ѝ разширения към трети държави, нито определена на национално, наднационално или международно равнище мрежа от главни железопътни линии: подсистемите инфраструктура, енергия, бордови контрол, управление и сигнализация и контрол, управление и сигнализация по железопътната линия съгласно точка 2 от приложение II към Директива (ЕС) 2016/797;

б) инфраструктурата и инсталациите са предназначени за претоварване на товари между различни видове транспорт: терминална инфраструктура и надстройки за товарене, разтоварване и претоварване на стоки;

в) инфраструктурата и инсталациите са предназначени за прехвърляне на пътници от железопътен транспорт към железопътен транспорт или от други видове транспорт към железопътен транспорт;

►M2 г) цифрови инструменти дават възможност за повишаване на ефективността, капацитета или икономиите на енергия. ◄

2. Инфраструктурата не е предназначена за превоз или съхранение на изкопаеми горива.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.

▼M2

4) Преход към кръгова икономика	Операторите ограничават образуването на отпадъци при процеси, свързани със строителството и разрушаването, и се съобразяват с най-добрите налични техники. Най-малко 70 % (тегловно) от неопасните отпадъци от строителство и разрушаване (с изключение на естествено намиращите се материали, посочени в категория 17 05 04 от Европейския списък на отпадъците, установен с Решение 2000/532/ЕО), образувани на строителната площадка, се подготвят за повторна употреба, рециклиране и друг вид оползотворяване на материалите, включително дейности по насипване, при които се използват отпадъци като заместител на други материали, в съответствие с йерархията за управление на отпадъците и Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване ([306]). Операторите използват селективно разрушаване, за да се създаде възможност за отделянето и безопасното третиране на опасните вещества и да се улеснят повторната употреба и висококачественото рециклиране.

([304]) Директива (ЕС) 2016/797 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно оперативната съвместимост на железопътната система в рамките на Европейския съюз (ОВ L 138, 26.5.2016 г., стр. 44).

([305]) В съответствие с Регламент (ЕС) № 1315/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно насоките на Съюза за развитието на трансевропейската транспортна мрежа и за отмяна на Решение № 661/2010/ЕС (ОВ L 348, 20.12.2013 г., стр. 1).

([306]) Протокол на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване, септември 2016 г.: https://ec.europa.eu/docsroom/documents/20509/?locale=bg

▼M2

	При производството на съставни елементи в рамките на дейността се оценява наличието на техники, поддържащи посоченото по-долу, и когато това е осъществимо, те се възприемат: а) повторна употреба и използване на вторични суровини и повторно употребявани компоненти в произвежданите продукти; б) проектиране с цел висока издръжливост, пригодност за рециклиране, лесно разглобяване и приспособимост на произвежданите продукти; в) управление на отпадъците, при което в производствения процес се отдава предимство на рециклирането пред обезвреждането; г) информация за пораждащите безпокойство вещества през целия жизнен цикъл на произвежданите продукти и проследимост на тези вещества.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	В съответните случаи, предвид чувствителността на засегнатия район, по-конкретно предвид броя на засегнатото население, се предприемат мерки за намаляване на шума и вибрациите от експлоатацията на инфраструктурата, като се използват открити траншеи, бариерни стени или други мерки, а съответните показатели отговарят на разпоредбите на Директива 2002/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([307]). Предприемат се мерки за намаляване на емисиите на шум, прах и замърсители по време на строителството или дейностите по поддръжка. При производството на съставни елементи дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение. Освен това трябва да се гарантира следното: а) в Съюза — във връзка със защитените зони от мрежата „Натура 2000“: съгласно подходяща оценка, извършена в съответствие с член 6, параграф 3 от Директива 92/43/ЕИО на Съвета ([308]), дейността не оказва значително въздействие върху защитените зони от мрежата „Натура 2000“ от гледна точка на целите на съхраняването им; б) в Съюза — във всички зони: дейността не въздейства отрицателно върху възстановяването или поддържането на популациите на видовете, защитени по силата на Директива 92/43/ЕИО и Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([309]), в благоприятен природозащитен статус. Дейността също така не въздейства отрицателно върху възстановяването или поддържането на типовете местообитания, обхванати и защитени по силата на Директива 92/43/ЕИО, в благоприятен природозащитен статус; в) извън Съюза дейностите се извършват в съответствие с приложимото право, свързано с опазването на местообитанията и видовете.

([307]) Директива 2002/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 юни 2002 г. относно оценката и управлението на шума в околната среда — Декларация на Комисията в Помирителния комитет за Директивата относно оценката и управлението на шума в околната среда (ОВ L 189, 18.7.2002 г., стр. 12).

([308]) Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7).

([309]) Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно опазването на дивите птици (ОВ L 20, 26.1.2010 г., стр. 7).

▼B

6.15. **Инфраструктура, спомагаща за развитието на нисковъглеродния автомобилен транспорт и обществен транспорт**

Описание на дейността

Изграждане, осъвременяване, поддръжка и експлоатация на инфраструктура, която е необходима за експлоатация с нулеви емисии на отработил CO_2 на автомобилен транспорт с нулеви емисии, както и инфраструктура, предназначена за прехвърляне (претоварване), и инфраструктура, необходима за експлоатация на средства за градски транспорт.

▼M2

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове F42.11, F42.13, M71.12 и M71.20.

▼B

Всяка икономическа дейност от тази категория е спомагаща дейност в съответствие с член 10, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

1. Дейността отговаря на един или няколко от следните критерии:

а) инфраструктурата е предназначена за експлоатацията на превозни средства с нулеви емисии на (отработил) CO_2: станции за зареждане с електроенергия, подобряване на връзки към електроенергийната мрежа, станции за зареждане с водород или системи за електрически пътни превозни средства (СЕППС);

б) инфраструктурата и инсталациите са предназначени за прехвърляне на товари между различни видове транспорт: терминална инфраструктура и надстройки за товарене, разтоварване и прехвърляне на стоки;

в) инфраструктурата и инсталациите са предназначени за градски и крайградски обществен пътнически транспорт, в т.ч. съответните системи за сигнализация за системите на метрото, трамваите и железниците.

2. Инфраструктурата не е предназначена за превоз или съхранение на изкопаеми горива.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.

▼B

4) Преход към кръгова икономика	Най-малко 70 % (тегловно) от неопасните отпадъци от строителство и разрушаване (с изключение на естествено намиращите се материали, определени в категория 17 05 04 от Европейския списък на отпадъците, установен с Решение 2000/532/ЕО), образувани на строителната площадка, се подготвят за повторна употреба, рециклиране и друг вид оползотворяване на материалите, включително дейности по насипване, при които се използват отпадъци като заместител на други материали, в съответствие с йерархията на отпадъците и Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване ([310]). Операторите ограничават образуването на отпадъци при процеси, свързани със строителството и разрушаването, в съответствие с Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване, и като се съобразяват с най-добрите налични техники и използват селективно разрушаване, за да се създаде възможност за отделянето и безопасното третиране на опасните вещества и да се улеснят повторната употреба и висококачественото рециклиране чрез избирателното отстраняване на материали с помощта на наличните системи за сортиране на отпадъците от строителство и разрушаване.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	В съответните случаи се предприемат мерки за намаляване на шума и вибрациите от експлоатацията на инфраструктурата, като се използват открити траншеи, бариерни стени или други мерки, и се спазва Директива 2002/49/ЕО. Предприемат се мерки за намаляване на емисиите на шум, прах и замърсители по време на строителството или дейностите по поддръжка.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение. В съответните случаи се извършва поддръжка на растителността по протежение на инфраструктурата за автомобилен транспорт, за да се предотврати разпространението на инвазивни видове. Въведени са мерки за избягване на сблъсъци с диви животни.

6.16. **Инфраструктура, спомагаща за развитието на нисковъглеродния воден транспорт**

▼M2

Описание на дейността

Изграждане, осъвременяване, експлоатация и поддръжка на инфраструктура, която е необходима за експлоатация с нулеви емисии на отработил CO_2 на плавателни съдове или за собствените дейности на пристанището, на инфраструктура, предназначена за прехвърляне (претоварване) и за преминаване към други видове транспорт, и на обслужващи съоръжения, както и на инфраструктура, предназначена за системи за безопасност и управление на движението.

Икономическите дейности от тази категория не включват драгажните работи по водни пътища.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове F42.91, M71.12 и M71.20. Всяка икономическа дейност от тази категория е спомагаща дейност в съответствие с член 10, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата
1. Дейността отговаря на един или няколко от следните критерии:
а) инфраструктурата е предназначена за експлоатацията на плавателни съдове с нулеви преки емисии на (отработил) CO_2: зареждане с електроенергия, зареждане с водород;
б) инфраструктурата е предназначена за наземно електроснабдяване на плавателни съдове на котвена стоянка;
в) инфраструктурата е предназначена за изпълнение на вътрешните пристанищни дейности с нулеви преки емисии на (отработил) CO_2;

([310]) Протокол на ЕС за отпадъците от строителство и разрушаване (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_bg).

▼B

г) инфраструктурата и инсталациите са предназначени за прехвърляне на товари между различни видове транспорт: терминална инфраструктура и надстройки за товарене, разтоварване и прехвърляне на стоки;

►M2 д) осъвременяването на съществуващата инфраструктура, която е необходима за спомагане за преминаването към други видове транспорт и е годна за използване от плавателни съдове с нулеви преки емисии на (отработил) CO_2, е било подложено на проверена оценка на климатичната устойчивост в съответствие с известието на Комисията „Технически насоки за осигуряване на климатичната устойчивост на инфраструктурата през периода 2021—2027 г.“ (2021/C 373/01). ◄

2. Инфраструктурата не е предназначена за превоз или съхранение на изкопаеми горива.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.

▼M2

3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на изискванията, определени в член 4 от Директива 2000/60/ЕО. В съответствие с член 4 от Директива 2000/60/ЕО, и в частност параграф 7 от него, трябва да се извърши оценка на въздействието на проекта, за да се оценят всичките му потенциални въздействия върху състоянието на водните обекти в същия речен басейн и върху защитените местообитания и видове, които са пряко зависими от водите, особено по отношение на коридорите за миграция, свободнотечащите реки или екосистемите с условия, близки до условията без нарушение. Оценката се извършва въз основа на актуални, пълни и точни данни, включително данни от наблюдение на биологичните елементи на качеството, особено чувствителни към хидроморфоложки изменения, и на очакваното състояние на водния обект в резултат от новите дейности спрямо текущото му състояние. В рамките на оценката особено внимание се обръща на натрупаните въздействия на новия проект в съчетание с другите съществуващи или планирани инфраструктурни съоръжения в речния басейн. Въз основа на оценката на въздействието е установено, че проектът се планира — от гледна точка на проектирането и местоположението и от гледна точка на мерките за смекчаване — по такъв начин, че да отговаря на едно от следните изисквания: а) проектът не води до влошаване на доброто състояние или потенциал на конкретния воден обект, с който е свързан, и не възпрепятства постигането им; б) когато проектът поражда риск от влошаване на доброто състояние/потенциал на конкретния воден обект, с който е свързан, или възпрепятства постигането им, това влошаване не е значително и е обосновано чрез подробна оценка на разходите и ползите, с която се доказват следните два елемента: i) причини от висш обществен интерес или факта, че ползите, които се очакват от планирания проект за корабоплавателна инфраструктура от гледна точка на смекчаването на изменението на климата или адаптирането към това изменение, превишават разходите, произтичащи за околната среда и обществото от влошаването на състоянието на водата;

▼M2

	ii) факта, че поради техническа неосъществимост или поради несъразмерно високи разходи не е възможно висшият обществен интерес или очакваните от дейността ползи да бъдат постигнати с други средства, които биха довели до по-добри резултати за околната среда (например природосъобразни решения, друго местоположение, рехабилитация/обновяване на съществуващи инфраструктурни съоръжения или използване на технологии, които не нарушават непрекъснатостта на реката). Въвеждат се всички технически осъществими и екологично значими мерки за смекчаване с цел намаляване на неблагоприятните въздействия върху водите и защитените местообитания и видове, пряко зависещи от водите. В съответните случаи и в зависимост от екосистемите, които естествено присъстват в засегнатите водни обекти, мерките за смекчаване включват следното: а) мерки за осигуряване на условия, възможно най-близки до условията на ненарушена непрекъснатост (включително мерки за осигуряване на надлъжна и напречна непрекъснатост, минимален екологичен поток и седиментен отток); б) мерки за опазване или подобряване на морфоложките условия и местообитанията на водните видове; в) мерки за намаляване на неблагоприятното въздействие на еутрофикацията. Ефективността на тези мерки се наблюдава във връзка с издаването на разрешителното, в което се посочват условията, необходими за постигане на добро състояние или потенциал на засегнатия воден обект. Проектът не води до трайно възпрепятстване на постигането на добро състояние/потенциал в който и да било от водните обекти в същия район на речния басейн. Наред с мерките за смекчаване, в съответните случаи се въвеждат компенсаторни мерки, за да се гарантира, че проектът не води до общо влошаване на състоянието на водните обекти в същия район на речния басейн. Това се постига чрез възстановяване на непрекъснатостта (надлъжна или напречна) в същия район на речния басейн до степен, при която се компенсира евентуалното нарушаване на непрекъснатостта от страна на планирания проект за корабоплавателна инфраструктура. Компенсирането започва преди изпълнението на проекта.
4) Преход към кръгова икономика	Операторите ограничават образуването на отпадъци при процеси, свързани със строителството и разрушаването, и се съобразяват с най-добрите налични техники. Най-малко 70 % (тегловно) от неопасните отпадъци от строителство и разрушаване (с изключение на естествено намиращите се материали, посочени в категория 17 05 04 от Европейския списък на отпадъците, установен с Решение 2000/532/ЕО), образувани на строителната площадка, се подготвят за повторна употреба, рециклиране и друг вид оползотворяване на материалите, включително дейности по насипване, при които се използват отпадъци като заместител на други материали, в съответствие с йерархията за управление на отпадъците и Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване. Операторите използват селективно разрушаване, за да се създаде възможност за отделянето и безопасното третиране на опасните вещества и да се улеснят повторната употреба и висококачественото рециклиране. При дейността се оценява наличието на техники, поддържащи посочените по-долу елементи, и когато това е осъществимо, те се възприемат: а) повторна употреба и използване на вторични суровини и повторно употребявани компоненти в произвежданите продукти;

▼**M2**

	б) проектиране с цел висока издръжливост, пригодност за рециклиране, лесно разглобяване и приспособимост на произвежданите продукти; в) управление на отпадъците, при което в производствения процес се отдава предимство на рециклирането пред обезвреждането; г) информация за пораждащите безпокойство вещества през целия жизнен цикъл на произвежданите продукти и проследимост на тези вещества.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Предприемат се мерки за намаляване на емисиите на шум, вибрации, прах и замърсители по време на строителството и дейностите по поддръжка.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Извършена е оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) или изследване (проверка) ([311]) съгласно Директива 2011/92/ЕС ([312]). Когато е извършена ОВОС, са изпълнени необходимите смекчаващи и компенсаторни мерки за опазване на околната среда. Дейността няма значителни последици за защитените територии (обекти от Списъка на световното културно и природно наследство на ЮНЕСКО, ключови области на биологичното разнообразие, както и други защитени територии, различни от защитените зони от мрежата „Натура 2000“) и за защитените видове, според оценка на въздействието ѝ, която е съобразена с най-добрите налични знания ([313]). Освен това трябва да се гарантира следното: а) в Съюза — във връзка със защитените зони от мрежата „Натура 2000“: съгласно подходяща оценка, извършена в съответствие с член 6, параграф 3 от Директива 92/43/ЕИО, дейността не оказва значително въздействие върху защитените зони от мрежата „Натура 2000“ от гледна точка на целите на съхраняването им; б) в Съюза — във всички зони: дейността не въздейства отрицателно върху възстановяването или поддържането на популациите на видовете, защитени по силата на Директива 92/43/ЕИО и Директива 2009/147/ЕО, в благоприятен природозащитен статус. Дейността също така не въздейства отрицателно върху възстановяването или поддържането на типовете местообитания, обхванати и защитени по силата на Директива 92/43/ЕИО, в благоприятен природозащитен статус; в) в Съюза въвеждането на инвазивни чужди видове се предотвратява или тяхното разпространение се управлява в съответствие с Регламент (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета ([314]); г) извън Съюза дейностите се извършват в съответствие с приложимото право, свързано с опазването на местообитанията и видовете и с управлението на инвазивни чужди видове.

([311]) Процедурата, чрез която компетентният орган определя дали проектите, посочени в приложение II към Директива 2011/92/ЕС, трябва да бъдат подложени на оценка на въздействието върху околната среда (съгласно член 4, параграф 2 от посочената директива).

([312]) За дейностите в трети държави — съгласно равностойни приложими национални нормативни актове или международни стандарти, изискващи извършване на ОВОС или изследване (проверка), например Стандарт за резултатите от дейността № 1 на МФК: „Оценка и управление на екологичните и социалните рискове“.

([313]) За дейностите в трети държави — съгласно равностойни приложими национални нормативни актове или международни стандарти, които са предназначени за опазване на естествените местообитания, дивата фауна и дивата флора и с които се изисква: 1) процедура за изследване (проверка) с цел определяне дали за дадена дейност е необходима целесъобразна оценка на възможното въздействие върху защитените местообитания и видове; 2) такава целесъобразна оценка, когато от изследването (проверката) стане видно, че е необходима, например Стандарт за резултатите от дейността № 6 на МФК: „Опазване на биологичното разнообразие и устойчиво стопанисване на живите природни ресурси“.

([314]) Регламент (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2014 г. относно предотвратяването и управлението на въвеждането и разпространението на инвазивни чужди видове (ОВ L 317, 4.11.2014 г., стр. 35).

▼B

6.17. **Нисковъглеродна летищна инфраструктура**

Описание на дейността

▼M2

Изграждане, осъвременяване, поддръжка и експлоатация на инфраструктура, необходима за експлоатацията на въздухоплавателни средства с нулеви емисии на отработил CO_2 или за собствените дейности на летището, и за подаване на стационарно наземно електрозахранване и предварително подготвен въздух на спрели въздухоплавателни средства, както и на инфраструктура, предназначена за прехвърляне (претоварване) към железопътен и воден транспорт.;

▼B

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове F41.20 и F42.99.

Икономическата дейност е спомагаща дейност в съответствие с член 10, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, посочени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

1. Дейността отговаря на един или няколко от следните критерии:

а) инфраструктурата е предназначена за експлоатация на въздухоплавателни средства с нулеви емисии на (отработил) CO_2: зареждане с електроенергия и зареждане с водород;

б) инфраструктурата е предназначена за подаване на стационарно наземно електрозахранване и предварително подготвен въздух на спрели въздухоплавателни средства.

в) инфраструктурата е предназначена за изпълнение на вътрешните летищни дейности с нулеви преки резултати за емисиите: станции за зареждане с електроенергия, подобряване на връзки към електроенергийната мрежа, станции за зареждане с водород;

►M2 г) инфраструктурата и инсталациите са предназначени за прехвърляне на товари към железопътен и воден транспорт: терминална инфраструктура и надстройки за товарене, разтоварване и претоварване на стоки. ◄

2. Инфраструктурата не е предназначена за превоз или съхранение на изкопаеми горива.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.

▼B

4) Преход към кръгова икономика	Най-малко 70 % (тегловно) от неопасните отпадъци от строителство и разрушаване (с изключение на естествено намиращите се материали, определени в категория 17 05 04 от Европейския списък на отпадъците, установен с Решение 2000/532/ЕО), образувани на строителната площадка, се подготвят за повторна употреба, рециклиране и друг вид оползотворяване на материалите, включително дейности по насипване, при които се използват отпадъци като заместител на други материали, в съответствие с йерархията на отпадъците и Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване ([315]). Операторите ограничават образуването на отпадъци при процеси, свързани със строителството и разрушаването, в съответствие с Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване, и като се съобразяват с най-добрите налични техники и използват селективно разрушаване, за да се създаде възможност за отделянето и безопасното третиране на опасните вещества и да се улеснят повторната употреба и висококачественото рециклиране чрез избирателното отстраняване на материали с помощта на наличните системи за сортиране на отпадъците от строителство и разрушаване.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Предприемат се мерки за намаляване на емисиите на шум, вибрации, прах и замърсители по време на строителството и дейностите по поддръжка.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

▼M2

6.18. **Оперативен лизинг на въздухоплавателни средства**

Описание на дейността

Даване под наем и оперативен лизинг на въздухоплавателни средства и на части и оборудване за въздухоплавателни средства ([316]).

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към един код по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно код N77.35.

Когато икономическа дейност от тази категория не отговаря на критерия за съществен принос по буква а) от настоящия раздел, тя е преходна дейност съгласно член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852, ако отговаря на останалите технически критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

([315]) Протокол на ЕС за отпадъците от строителство и разрушаване https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_bg).

([316]) Дейността включва оперативен лизинг на части и оборудване, ако те може да бъдат свързани с допустим за таксономията тип въздухоплавателно средство, и подобрява или поддържа равнището на ефективност на въздухоплавателното средство.

▼**M2**

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

Дейността се състои в даване под наем или в оперативен лизинг на едно от следните:

а) въздухоплавателни средства с нулеви преки емисии на (отработил) CO_2;

б) въздухоплавателни средства, които са доставени преди 11 декември 2023 г. и отговарят на техническите критерии за проверка, посочени в раздел 3.21, подраздел „Съществен принос за смекчаването на изменението на климата“, буква б) или буква в);

в) въздухоплавателни средства, които са доставени след 11 декември 2023 г. и отговарят на техническите критерии за проверка, посочени в раздел 3.21, подраздел „Съществен принос за смекчаването на изменението на климата“, буква б) или буква в), и на ангажимента, че друго въздухоплавателно средство от летателния парк, което не отговаря на посочените критерии, е или:

i) трайно изведено от употреба в срок от 6 месеца от доставката на съответстващото на таксономията въздухоплавателно средство, като в такъв случай коефициентът на заместване не се прилага; или

ii) трайно изведено от летателния парк в срок от шест месеца от доставката на съответстващото на таксономията въздухоплавателно средство, като в такъв случай делът, който съответстващите на таксономията въздухоплавателни средства съставляват от допустимите за таксономията въздухоплавателни средства, е ограничен от коефициента на заместване, посочен в раздел 3.21;

при което въздухоплавателното средство, трайно изведено от употреба или от летателния парк:

i) не отговаря на маржовете, посочени в раздел 3.21, подраздел „Съществен принос за смекчаването на изменението на климата“, буква б);

ii) има най-малко 80 % от максималната излетна маса на съответстващото на таксономията въздухоплавателно средство;

iii) е останало в летателния парк най-малко 12 месеца преди извеждането си;

iv) има доказателство за летателна годност, датиращо по-малко от 6 месеца преди доставката на съответстващото на таксономията въздухоплавателно средство.

Лизингодателят гарантира, че въздухоплавателните средства, посочени в буква б) или буква в), се експлоатират с устойчиви авиационни горива в съответствие с критериите, посочени буква г) и параграф 2 от раздел 6.19 на настоящото приложение.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Въведени са мерки за предотвратяване на образуването на отпадъци на етапа на използване (поддръжка) и за управление на всички оставащи отпадъци в съответствие с йерархията за управление на отпадъците. При дейността се оценява наличието на техники, поддържащи посочените по-долу елементи, и когато това е осъществимо, те се възприемат: а) повторна употреба и използване на вторични суровини и повторно употребявани компоненти в произвежданите продукти; б) проектиране с цел висока издръжливост, пригодност за рециклиране, лесно разглобяване и приспособимост на произвежданите продукти;

▼M2

	в) управление на отпадъците, при което в производствения процес се отдава предимство на рециклирането пред обезвреждането; г) информация за пораждащите безпокойство вещества през целия жизнен цикъл на произвежданите продукти и проследимост на тези вещества. Въведени са мерки за управление и рециклиране на отпадъците в края на жизнения цикъл, включително чрез договорни споразумения за извеждане от експлоатация с доставчици на услуги по рециклиране, отразяване във финансови прогнози или официална документация на проекти. Тези мерки гарантират, че компонентите и материалите се разделят и третират с цел увеличаване до максимум на рециклирането и повторната употреба в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, с принципите на ЕС за регулиране на отпадъците и с приложимите регламенти, по-специално чрез повторна употреба и рециклиране на акумулаторите и електронните компоненти и на съдържащите се в тях суровини от критично значение. Тези мерки включват също контрол и управление на опасните материали.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Въздухоплавателното средство отговаря на относимите изисквания, посочени в член 9, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/1139. Въздухоплавателното средство, посочено в подраздел „Съществен принос за смекчаването на изменението на климата“, букви б)—в), отговаря на следните стандарти: а) за въздухоплавателно средство, различно от товарно въздухоплавателно средство: изменение 13 на том I (шум), глава 14 от приложение 16 към Чикагската конвенция, като сборът от разликите във всичките три точки на измерване между максималните нива на шум и максимално допустимите нива на шум, посочени в 14.4.1.1, 14.4.1.2 и 14.4.1.3, не може да е по-малък от 22 EPNdB; за товарно въздухоплавателно средство: изменение 13 на том I (шум), глава 14 от приложение 16 към Чикагската конвенция; б) изменение 10 на том II (емисии от двигателите), глави 2 и 4 от приложение 16 към Чикагската конвенция.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

6.19. **Пътнически и товарен въздушен транспорт**

Описание на дейността

Покупка, финансиране и експлоатация на въздухоплавателни средства, включително транспорт на пътници и стоки.

Тази икономическа дейност не включва оперативния лизинг на въздухоплавателни средства, посочен в раздел 6.18.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове H51.1 и H51.21.

▼**M2**

Когато икономическа дейност от тази категория не отговаря на критерия за съществен принос по буква а) от настоящия раздел, тя е преходна дейност съгласно член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852, ако отговаря на останалите технически критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

Дейността се извършва, като се използва едно от следните:

а) въздухоплавателни средства с нулеви преки емисии на (отработил) CO_2;

б) до 31 декември 2029 г. — въздухоплавателни средства, които са придобити преди 11 декември 2023 г. и отговарят на техническите критерии за проверка, посочени в раздел 3.21, подраздел „Съществен принос за смекчаването на изменението на климата“, буква б) или буква в);

в) до 31 декември 2029 г. — въздухоплавателни средства, които са придобити след 11 декември 2023 г. и отговарят на техническите критерии за проверка, посочени в раздел 3.21, подраздел „Съществен принос за смекчаването на изменението на климата“, буква б) или буква в), и на ангажимента, че друго въздухоплавателно средство от летателния парк, което не отговаря на посочените критерии, е или:

i) трайно изведено от употреба в срок от 6 месеца от доставката на съответстващото на таксономията въздухоплавателно средство, като в такъв случай коефициентът на заместване не се прилага; или

ii) трайно изведено от летателния парк в срок от 6 месеца от доставката на съответстващото на таксономията въздухоплавателно средство, като в такъв случай делът, който съответстващите на таксономията въздухоплавателни средства съставляват от допустимите за таксономията въздухоплавателни средства, е ограничен от коефициента на заместване, посочен в раздел 3.21;

при което въздухоплавателното средство, трайно изведено от употреба или от летателния парк:

i) не отговаря на маржовете, посочени в раздел 3.21, подраздел „Съществен принос за смекчаването на изменението на климата“, буква б);

ii) има най-малко 80 % от максималната излетна маса на съответстващото на таксономията въздухоплавателно средство;

iii) е останало в летателния парк най-малко 12 месеца преди извеждането си;

iv) има доказателство за летателна годност, датиращо по-малко от 6 месеца преди доставката на съответстващото на таксономията въздухоплавателно средство;

г) от 1 януари 2030 г. — въздухоплавателни средства, които отговарят на техническите критерии за проверка, посочени в буква б) или буква в) по-горе, и се експлоатират с минимален дял на устойчивите авиационни горива, който през 2030 г. съответства на 15 % и след това се увеличава с 2 процентни пункта годишно;

д) въздухоплавателни средства, които се експлоатират с минимален дял на устойчивите авиационни горива, който през 2022 г. съответства на 5 % и след това се увеличава с 2 процентни пункта годишно.

Изискването за използване на устойчиви авиационни горива, посочено в букви г) и д), се изчислява въз основа на общото количество авиационно гориво, използвано от съответстващите на таксономията въздухоплавателни средства, и устойчивите авиационни горива, използвани на равнището на летателния парк. Операторите изчисляват съответствието като съотношение на количеството (изразено в тонове) устойчиви авиационни горива, закупени на равнището на летателния парк, делено на общото количество авиационно гориво, използвано от съответстващите на таксономията въздухоплавателни средства, умножено по 100. Устойчивите авиационни горива са определени в регламент за осигуряване на еднакви условия на конкуренция за устойчив въздушен транспорт.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага

▼M2

4) Преход към кръгова икономика	Въведени са мерки за предотвратяване на образуването на отпадъци на етапа на използване (поддръжка, функциониране на транспортни услуги по отношение на кухненските отпадъци) и за управление на всички оставащи отпадъци в съответствие с йерархията за управление на отпадъците. Въведени са мерки за управление и рециклиране на отпадъците в края на жизнения цикъл, включително чрез договорни споразумения за извеждане от експлоатация с доставчици на услуги по рециклиране, отразяване във финансови прогнози или официална документация на проекти. Тези мерки гарантират, че компонентите и материалите се разделят и третират с цел увеличаване до максимум на рециклирането и повторната употреба в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, с принципите на ЕС за регулиране на отпадъците и с приложимите регламенти, по-специално чрез повторна употреба и рециклиране на акумулаторите и електронните компоненти и на съдържащите се в тях суровини от критично значение. Тези мерки включват също контрол и управление на опасните материали.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Въздухоплавателното средство отговаря на относимите изисквания, посочени в член 9, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2018/1139. Въздухоплавателното средство, което отговаря на техническите критерии за проверка, посочени в букви б)—д), отговаря на следните стандарти: а) за въздухоплавателно средство, различно от товарно въздухоплавателно средство: изменение 13 на том I (шум), глава 14 от приложение 16 към Чикагската конвенция, като сборът от разликите във всичките три точки на измерване между максималните нива на шум и максимално допустимите нива на шум, посочени в 14.4.1.1, 14.4.1.2 и 14.4.1.3, не може да е по-малък от 22 EPNdB; за товарно въздухоплавателно средство: изменение 13 на том I (шум), глава 14 от приложение 16 към Чикагската конвенция; б) изменение 10 на том II (емисии от двигателите), глави 2 и 4 от приложение 16 към Чикагската конвенция.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

6.20. **Операции по наземно обслужване на въздушния транспорт**

Описание на дейността

Производство, ремонт, поддръжка, основен ремонт, модернизиране, проектиране, промяна на предназначението (преустройство) и усъвършенстване, покупка, финансиране, даване под наем, оперативен лизинг и експлоатация на оборудване и спомагателни дейности във въздушния транспорт (наземно обслужване), включително наземни спомагателни дейности на летища и обработка на товари, в това число товарене и разтоварване на стоки от въздухоплавателни средства.

Икономическата дейност включва:

а) превозни средства за насочване на въздухоплавателните средства от сигналист и други услуги на перона;

б) оборудване за качване на пътници, включително перонни автобуси, подвижни стълби;

▼M2

в) оборудване за обработка на багаж и товари, включително лентови товарачи, багажни трактори, летищни палетни колички, платформи за товарене на багажното отделение, платформи за товарене на основния борд;

г) оборудване за кетъринг, включително хладилни колички, с изключение на оборудване с хладилни устройства, работещи с двигател с вътрешно горене;

д) оборудване за поддръжка, включително стендове и платформи за поддръжка;

е) влекачи;

ж) противообледенително оборудване за отстраняване на лед от въздухоплавателните средства и двигателите;

з) снегорини и друго оборудване за снегопочистване и за отстраняване на лед от повърхности;

и) неавтономно рулиране.

Икономическата дейност не включва превозните средства за превоз на пътници и екипажи и за зареждане на въздухоплавателни средства с гориво, които се използват на летищата и са обхванати от раздели 3.3, 6.3 и 6.6 от настоящото приложение.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове H52.23, H52.24, H52.29.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

Преките емисии на (отработил) CO_2 на превозните средства за наземно обслужване са нулеви.

Всички устройства и цялото оборудване за наземно обслужване се задвижват от двигател с нулеви емисии.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение. Що се отнася до дейностите по отстраняване на лед, на равнището на летището са въведени мерки за осигуряване на необходимия контрол на изхвърлянето, за да се намали екологичното въздействие върху водните течения, включително чрез използването на по-устойчиви от екологична гледна точка химикали, възстановяване на гликол и пречистване на повърхностни води.
4) Преход към кръгова икономика	Въведени са мерки за предотвратяване на образуването на отпадъци на етапа на използване (поддръжка, функциониране на транспортни услуги по отношение на кухненските отпадъци) и за управление на всички оставащи отпадъци в съответствие с йерархията за управление на отпадъците. Въведени са мерки за управление и рециклиране на отпадъците в края на жизнения цикъл, включително чрез договорни споразумения за извеждане от експлоатация с доставчици на услуги по рециклиране, отразяване във финансови прогнози или официална документация на проекти. Тези мерки гарантират, че компонентите и материалите се разделят и третират с цел увеличаване до максимум на рециклирането и повторната употреба в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, с принципите на ЕС за регулиране на отпадъците и с приложимите регламенти, по-специално чрез повторна употреба и рециклиране на акумулаторите и електронните компоненти и на съдържащите се в тях суровини от критично значение. Тези мерки включват също контрол и управление на опасните материали.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение.

▼M2

6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

▼B

7. СТРОИТЕЛСТВО И ОПЕРАЦИИ С НЕДВИЖИМИ ИМОТИ

7.1. **Строителство на нови сгради**

Описание на дейността

Дейности по реализиране на инвестиционни проекти за жилищни и нежилищни сгради чрез обединяване на финансови, технически и физически средства за реализиране на инвестиционни проекти с цел продажба на по-късен етап, както и строителство на завършени жилищни и нежилищни сгради, за собствена сметка с цел продажба или срещу възнаграждение или по договор.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове F41.1 и F41.2, както и дейности по код F43.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

Строителство на нови сгради, за които:

1. Потреблението на първична енергия (ППЕ) ([317]), определящо енергийните характеристики на сградата, изградена в резултат на строителните дейности, е най-малко 10 % под прага, определен за изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия (СБННПЕ) съгласно националните мерки за изпълнение на Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([318]). Енергийните характеристики на построената сграда се удостоверяват чрез сертификат за енергийните характеристики (СЕХ).
2. Що се отнася до сградите с площ над 5 000 m^2 ([319]), при завършване на сградата, изградена в резултат на строителните дейности, се извършва изпитване на уплътняването срещу проникване на външен въздух и на топлоизолацията на сградата ([320]), като всички отклонения от нормите за характеристиките, определени на етапа на проектиране, или дефекти във външните ограждащи елементи на сградата се съобщават на инвеститорите и клиентите. Или вместо това; когато са въведени надеждни и проследими процедури за контрол на качеството по време на строителния процес, това е допустимо като алтернатива на изпитването на топлоизолацията.
3. Що се отнася до сградите с площ над 5 000 m^2 ([321]), потенциалът за глобално затопляне (ПГЗ) за целия жизнен цикъл ([322]) на сградата, изградена в резултат на строителните дейности, е изчислен за всеки етап от жизнения цикъл и при поискване се съобщава на инвеститорите и клиентите.

([317]) Изчисленото количество енергия, необходимо за удовлетворяване на потребностите от енергия, свързани с обичайното използване на сградата, изразено като цифров показател за общото потребление на първична енергия в kWh/m2 на година, въз основа на приложимата национална методика за изчисляване и съгласно данните в сертификата за енергийните характеристики (СЕХ).

([318]) Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно енергийните характеристики на сградите (ОВ L 153, 18.6.2010 г., стр. 13).

([319]) За жилищните сгради изпитването се извършва по отношение на представителна група видове жилища/апартаменти.

([320]) Изпитването се извършва в съответствие със стандарти EN 13187 (Топлоизолация на сгради. Качествено откриване на топлинните разлики в строителните облицовки. Метод с инфрачервени лъчи) и EN 13829 (Топлинни характеристики на сгради. Определяне на въздухопроницаемост на сгради. Метод с нагнетяване с вентилатор) или равностойни стандарти, признати от съответния орган за строителен контрол, на чиято територия се намира сградата.

([321]) За жилищните сгради изчисленията се правят и данните се съобщават по отношение на представителна група видове жилища/апартаменти.

([322]) ПГЗ се съобщава като числов показател за всеки етап от жизнения цикъл, изразен като kg CO_2 e/m2 (от вътрешната използваема застроена площ) средно за една година от референтен проучвателен период от 50 години. Подборът на данните, определянето на сценариите и изчисленията се извършват в съответствие с EN 15978 (BS EN 15978:2011. Устойчиво строителство. Оценяване на екологичните показатели на сгради. Метод за изчисление). Обхватът на строителните елементи и техническото оборудване съответства на определеното в показател 1.2 от общата рамка на ЕС Level(s). Когато съществува национален инструмент за изчисляване или такъв се изисква при оповестяването на данни или при получаването на разрешение за строеж, съответният инструмент може да се използва за съобщаване на необходимите данни. Може да се използват други изчислителни средства, ако отговарят на минималните критерии, определени в общата рамка на ЕС Level(s) (версия от 4.6.2021 г.: https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/product-groups/412/documents, вж. ръководството за потребителя за показател 1.2.

▼B

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	След монтаж, освен при инсталациите в жилищни сградни единици, указаното водопотребление се удостоверява чрез лист с техническите данни на продукта, чрез сертификат за сградата или чрез съществуващ продуктов етикет в Съюза, в съответствие с техническите изисквания, определени в допълнение Д към настоящото приложение, по отношение на следните видове санитарна арматура и керамика: а) крановете за вода за умивалници и крановете за вода за кухни са с максимален дебит от 6 литра/мин.; б) душовете са с максимален дебит 8 литра/мин.; в) тоалетните, включително моноблоковете, вградените блокове, тоалетните чинии и тоалетните казанчета, са с максимален пълен обем на изплакване от 6 литра и максимален среден обем на изплакване от 3,5 литра; г) писоарите използват максимум 2 литра/писоар/час. Писоарите с пускане на вода за изплакване са с максимален пълен обем на изплакване от 1 литър. За да се предотвратява въздействието от строителната площадка, дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Най-малко 70 % (тегловно) от неопасните отпадъци от строителство и разрушаване (с изключение на естествено намиращите се материали, посочени в категория 17 05 04 от Европейския списък на отпадъците, установен с Решение 2000/532/ЕО), образувани на строителната площадка, се подготвят за повторна употреба, рециклиране и друг вид оползотворяване на материалите, включително дейности по насипване, при които се използват отпадъци като заместител на други материали, в съответствие с йерархията на отпадъците и Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване ([323]). Операторите ограничават образуването на отпадъци при процеси, свързани със строителството и разрушаването, в съответствие с Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване, и като се съобразяват с най-добрите налични техники и използват селективно разрушаване, за да се създаде възможност за отделянето и безопасното третиране на опасните вещества и да се улеснят повторната употреба и висококачественото рециклиране чрез избирателното отстраняване на материали с помощта на наличните системи за сортиране на отпадъците от строителство и разрушаване. В проектите на сградите се предвижда кръговост, която се поддържа чрез строителните техники, като по-специално във връзка със стандарт ISO 20887 ([324]) или с други стандарти за оценка на пригодността за разглобяване или приспособимостта на сградите се доказва, че те са проектирани така, че да бъдат с по-висока ресурсна ефективност, приспособимост, гъвкавост и възможност за разглобяване с цел повторна употреба и рециклиране.

([323]) Протокол на ЕС за отпадъците от строителство и разрушаване (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_bg).

([324]) ISO 20887:2020, Sustainability in buildings and civil engineering works - Design for disassembly and adaptability - Principles, requirements and guidance (Устойчивост при строителни и монтажни работи на сгради и строителни съоръжения. Проектиране за осигуряване на възможност за разглобяване и приспособяване. Принципи, изисквания и насоки) (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iso.org/standard/69370.html).

▼M2

5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Използваните при строителството строителни компоненти и материали отговарят на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Използваните при строителството строителни компоненти и материали, които може да попаднат в контакт с обитателите ([325]), излъчват по-малко от 0,06 mg формалдехид на m^3 въздух в изпитвателни камери — при изпитване при условията, определени в приложение XVII към Регламент (ЕО) № 1907/2006, и по-малко от 0,001 mg други канцерогенни летливи органични съединения от категории 1A и 1B на m^3 въздух в изпитвателни камери — при изпитване в съответствие със стандарт CEN/EN 16516 ([326]) или стандарт ISO 16000-3:2011 ([327]), или други равностойни стандартизирани условия на изпитване и методи за определяне ([328]). Когато новата сграда се намира във вероятно замърсен обект (изоставен индустриален терен), обектът е изследван за потенциални замърсители, например по стандарт ISO 18400 ([329]). Предприемат се мерки за намаляване на емисиите на шум, прах и замърсители по време на строителството или дейностите по поддръжка.

▼B

6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение. Новата сграда не се строи на едно от следните: а) обработваема земя и нива за култури със средно до високо равнище на почвено плодородие и подземно биологично разнообразие, както е определено в изследването LUCAS на ЕС ([330]); б) зелен терен (земя) с признато голямо значение за биоразнообразието и земя, която служи като местообитание на застрашени видове (растителни и животински), изброени в Червения списък за Европа ([331]) или в Червения списък на Международния съюз по опазване на природата (IUCN) ([332]); в) земя, отговаряща на определението за гора в съответствие с националната нормативна уредба, използвано в националната инвентаризация на парниковите газове, или ако няма такова – в съответствие с определението за гора на ФАО ([333]).

7.2. **Ремонт (обновяване) на съществуващи сгради**

Описание на дейността

Строителни и монтажни работи на сгради и строителни съоръжения или подготовка за такива.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове F41 и F43.

([325]) Прилага се по отношение на бои и лакове, таванни плоскости, подови настилки, включително съответните лепила и уплътняващи материали, вътрешна изолация и материали за повърхностна обработка, като например за отстраняване на влага и мухъл.

([326]) CEN/TS 16516: 2013 г., Строителни продукти — Оценяване на отделянето на опасни вещества — Определяне на емисии във въздуха в затворени помещения.

([327]) ISO 16000-3:2011, Indoor air — Part 3: Determination of formaldehyde and other carbonyl compounds in indoor air and test chamber air — Active sampling method (Установяване на формалдехид и други карбонилни съединения във въздуха в помещенията и в изпитвателни камери. Метод за активно вземане на проби) (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iso.org/standard/ 51812.html).

([328]) Праговите стойности за емисиите за канцерогенни летливи органични съединения се отнасят за изпитвателен период от 28 дни.

([329]) Поредица стандарти за качество на почвите ISO 18400 — вземане на проби.

([330]) JRC ESDCA, LUCAS: Land Use and Coverage Area frame Survey (Рамково изследване на земеползването и земната покривка) (версия от 4.6.2021 г.: https://esdac.jrc.ec.europa.eu/projects/lucas

([331]) Международен съюз по опазване на природата (IUCN), *Червен списък за Европа на Международния съюз по опазване на природата* (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iucn.org/regions/europe/our-work/biodiversity-conservation/european-red-list-threatened-species).

([332]) Международен съюз по опазване на природата (IUCN), *Червен списък на застрашените видове на Международния съюз по опазване на природата* (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iucnredlist.org).

([333]) Земя, която се простира върху повече от 0,5 хектара, с дървета с височина над пет метра и с над 10 % покритие от дървесни корони, или дървета, които могат да достигнат тези прагови стойности намясто. Тук не се включва земята, която е с преобладаващо земеделско или градско земеползване, ФАО, Global Resources Assessment 2020. *Terms and definitions* („Оценка на световните ресурси 2020 г. Термини и определения“ (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

Всяка икономическа дейност от тази категория е преходна дейност в съответствие с член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата	
Ремонтът на сградата се извършва в съответствие с приложимите изисквания за основните ремонти ([334]). Или вместо това води до намаляване на потреблението на първична енергия (ППЕ) с поне 30 % ([335]).	
Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	След монтаж в рамките на ремонтните работи, освен при ремонтните работи в жилищни сградни единици, указаното водопотребление се удостоверява чрез лист с техническите данни на продукта, чрез сертификат за сградата или чрез съществуващ продуктов етикет в Съюза, в съответствие с техническите изисквания, определени в допълнение Д към настоящото приложение, по отношение на следните видове санитарна арматура и керамика: а) крановете за вода за умивалници и крановете за вода за кухни са с максимален дебит от 6 литра/мин.; б) душовете са с максимален дебит 8 литра/мин.; в) тоалетните, включително моноблоковете, вградените блокове, тоалетните чинии и тоалетните казанчета, са с максимален пълен обем на изплакване от 6 литра и максимален среден обем на изплакване от 3,5 литра; г) писоарите използват максимум 2 литра/писоар/час. Писоарите с пускане на вода за изплакване са с максимален пълен обем на изплакване от 1 литър.
4) Преход към кръгова икономика	Най-малко 70 % (тегловно) от неопасните отпадъци от строителство и разрушаване (с изключение на естествено намиращите се материали, посочени в категория 17 05 04 от Европейския списък на отпадъците, установен с Решение 2000/532/ЕО), образувани на строителната площадка, се подготвят за повторна употреба, рециклиране и друг вид оползотворяване на материалите, включително дейности по насипване, при които се използват отпадъци като заместител на други материали, в съответствие с йерархията на отпадъците и Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване ([336]). Операторите ограничават образуването на отпадъци при процеси, свързани със строителството и разрушаването, в съответствие с Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване, и като се съобразяват с най-добрите налични техники и използват селективно разрушаване, за да се създаде възможност за отделянето и безопасното третиране на опасните вещества и да се улеснят повторната употреба и висококачественото рециклиране чрез избирателното отстраняване на материали с помощта на наличните системи за сортиране на отпадъците от строителство и разрушаване. В проектите на сградите се предвижда кръговост, която се поддържа чрез строителните техники, като по-специално във връзка със стандарт ISO 20887 ([337]) или с други стандарти за оценка на пригодността за разглобяване или приспособимостта на сградите се доказва, че те са проектирани така, че да бъдат с по-висока ресурсна ефективност, приспособимост, гъвкавост и възможност за разглобяване с цел повторна употреба и рециклиране.

([334]) Съгласно предвиденото за основните ремонти в приложимите национални и регионални разпоредби в областта на строителните дейности за изпълнение на Директива 2010/31/ЕС. Енергийните характеристики на сградата или на ремонтираната част, която се усъвършенства, отговарят на минималните изисквания за оптимални по отношение на разходите енергийни характеристики в съответствие с посочената директива.

([335]) Първоначалното потребление на първична енергия и прогнозното подобрение се основават на подробно проучване на сградата, на енергиен одит, извършен от акредитиран независим експерт, или на друг прозрачен и съобразен с целта метод, и се удостоверява чрез сертификат за енергийните характеристики. Подобрението от 30 % е резултат от действително намаляване на потреблението на първична енергия (без да се отчита намалението на нетното потребление на първична енергия чрез възобновяеми енергийни източници) и може да бъде постигнато чрез поредица от мерки в срок от най-много три години.

([336]) Протокол на ЕС за отпадъците от строителство и разрушаване (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_bg).

([337]) ISO 20887:2020, Sustainability in buildings and civil engineering works - Design for disassembly and adaptability - Principles, requirements and guidance (Устойчивост при строителни и монтажни работи на сгради и строителни съоръжения. Проектиране за осигуряване на възможност за разглобяване и приспособяване. Принципи, изисквания и насоки) (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iso.org/standard/69370.html).

▼M2

5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Използваните при строителството строителни компоненти и материали отговарят на критериите, установени в допълнение B към настоящото приложение. Използваните при ремонта на сградата строителни компоненти и материали, които може да попаднат в контакт с обитателите ([338]), излъчват по-малко от 0,06 mg формалдехид на m^3 въздух в изпитвателни камери — при изпитване при условията, определени в приложение XVII към Регламент (ЕО) № 1907/2006, и по-малко от 0,001 mg други канцерогенни летливи органични съединения от категории 1A и 1B на m^3 въздух в изпитвателни камери — при изпитване в съответствие със стандарт CEN/EN 16516 или стандарт ISO 16000-3:2011 ([339]), или други равностойни стандартизирани условия на изпитване и методи за определяне ([340]). Предприемат се мерки за намаляване на емисиите на шум, прах и замърсители по време на строителството или дейностите по поддръжка.

▼B

6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага.

7.3. **Монтаж, поддръжка и ремонт на оборудване за енергийна ефективност**

Описание на дейността

Отделни мерки за ремонт, състоящи се в монтаж, поддръжка и ремонт (поправка) на оборудване за енергийна ефективност.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27, C28, S95.21, S95.22, C33.12.

Всяка икономическа дейност от тази категория е спомагаща дейност в съответствие с член 10, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

Дейността се състои в една от долупосочените отделни мерки, при условие че те отговарят на минималните изисквания за отделните компоненти и системи в приложимите национални мерки за изпълнение на Директива 2010/31/ЕС и в съответните случаи са оценени в най-високите два класа на енергийна ефективност, в които има продукти, в съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1369 и делегираните актове, приети по силата на посочения регламент:

([338]) Прилага се по отношение на бои и лакове, таванни плоскости, подови настилки, включително съответните лепила и уплътняващи материали, вътрешна изолация и материали за повърхностна обработка (като например за отстраняване на влага и мухъл).

([339]) ISO 16000-3:2011, Indoor air — Part 3: Determination of formaldehyde and other carbonyl compounds in indoor air and test chamber air — Active sampling method (Установяване на формалдехид и други карбонилни съединения във въздуха в помещенията и в изпитвателни камери. Метод за активно вземане на проби) (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iso.org/standard/51812.html).

([340]) Праговите стойности за емисиите за канцерогенни летливи органични съединения се отнасят за изпитвателен период от 28 дни.

▼B

а) добавяне на изолация към съществуващи компоненти от външните ограждащи елементи на сградата като външни стени (включително зелени фасади), покриви (включително зелени покриви), тавански помещения, мазета и приземни етажи (в това число мерки за осигуряване на уплътняването срещу проникване на външен въздух, мерки за намаляване на последиците от топлинни мостове и скелета) и продукти за закрепване на изолация към външните ограждащи елементи на сградата (включващи елементи за механично фиксиране и лепила);

б) подмяна на съществуващи прозорци с нови енергоспестяващи;

в) подмяна на съществуващи външни врати с нови енергоспестяващи;

г) монтаж и подмяна на енергийноефективни светлинни източници;

д) монтаж, подмяна, поддръжка и ремонт на системи за отопление, вентилация и климатизация (ОВК) и системи за нагряване на вода, включително оборудване, свързано с районни (централни) топлоснабдителни услуги, с високоефективни технологии;

е) монтаж на кухненски и санитарни водни арматури с ниско потребление на вода и енергия, които отговарят на техническите изисквания, определени в допълнение Г към настоящото приложение, а душовете, смесителите за душове, накрайниците за душове и крановете са с максимален дебит от 6 литра/мин. или по-малко, което се удостоверява чрез съществуващ етикет на пазара на Съюза.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Използваните строителни компоненти и материали отговарят на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. В случай на добавяне на топлоизолация към съществуващи външни ограждащи елементи на сградата е извършено проучване на сградата в съответствие с националното законодателство от компетентен специалист с обучение по проучване за наличие на азбест. Всички дейности по премахване на топлоизолатори, съдържащи или вероятно съдържащи азбест, разчупване или механично продупчване, или завинтване, или сваляне на изолационни плочи, плочки и други материали, съдържащи азбест, се извършват от подходящо обучен персонал с проведени медицински прегледи преди, по време на и след дейностите, в съответствие с националното законодателство.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

7.4. **Монтаж, поддръжка и ремонт на станции за зареждане за електрифицирани превозни средства в сгради (и на места за паркиране, свързани със сгради)**

Описание на дейността

Монтаж, поддръжка и ремонт на станции за зареждане за електрически превозни средства в сгради и на места за паркиране, свързани със сгради.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27 или C28.

▼B

Всяка икономическа дейност от тази категория е спомагаща дейност в съответствие с член 10, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата
Монтаж, поддръжка и ремонт на станции за зареждане за електрифицирани превозни средства.
Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

7.5. **Монтаж, поддръжка и ремонт на инструменти и уреди за измерване, регулиране и контрол на енергийните характеристики на сгради**

Описание на дейността

Монтаж, поддръжка и ремонт на инструменти и уреди за измерване, регулиране и контрол на енергийните характеристики на сгради

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове F42, F43, M71 и C16, C17, C22, C23, C25, C27, C28.

Всяка икономическа дейност от тази категория е спомагаща дейност в съответствие с член 10, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

Дейността се състои в една от следните отделни мерки:

а) монтаж, поддръжка и ремонт на зонови термостати, интелигентни термостатни системи и сензорно оборудване, включително регулатори с датчици за движение и дневна светлина;

б) монтаж, поддръжка и ремонт на сградни системи за автоматизация и управление (контрол), сградни системи за енергийно управление (ССЕУ), системи за регулиране на осветлението и системи за енергийно управление (СЕУ);

▼B

в) монтаж, поддръжка и ремонт на интелигентни уреди за отчитане на потреблението на газ, топлинна енергия, охладителна енергия и електроенергия;

г) монтаж, поддръжка и ремонт на фасадни и покривни елементи с функция за слънчево засенчване или за регулиране в зависимост от слънцегреенето, включително такива, които поддържат отглеждането на растителност.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

7.6. **Монтаж, поддръжка и ремонт на технологични изделия за възобновяема енергия**

Описание на дейността

Монтаж, поддръжка и ремонт на технологични изделия за възобновяема енергия намясто.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27 или C28.

Всяка икономическа дейност от тази категория е спомагаща дейност в съответствие с член 10, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

Дейността се състои в една от следните отделни мерки, ако се монтира намясто във вид на технически сградни инсталации:

а) монтаж, поддръжка и ремонт на слънчеви фотоволтаични системи и спомагателното техническо оборудване;

б) монтаж, поддръжка и ремонт на слънчеви панели за топла вода и спомагателното техническо оборудване;

в) монтаж, поддръжка, ремонт и подобряване на термопомпи, допринасящи за постигането на целите за възобновяема енергия за отопление и охлаждане в съответствие с Директива (ЕС) 2018/2001, и спомагателното техническо оборудване;

г) монтаж, поддръжка и ремонт на вятърни турбини и спомагателното техническо оборудване;

▼B

д) монтаж, поддръжка и ремонт на въздушни слънчеви колектори и спомагателното техническо оборудване;

е) монтаж, поддръжка и ремонт на акумулиращи уреди за топлинна или електрическа енергия (колектори) и спомагателното техническо оборудване;

ж) монтаж, поддръжка и ремонт на високоефективни микрокогенерации (инсталации за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия);

з) монтаж, поддръжка и ремонт на системи от топлообменници/системи за възстановяване на топлината

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

7.7. **Придобиване и притежаване на сгради**

Описание на дейността

Покупка на недвижими имоти и упражняване на правата на собственост върху тях.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код L68 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

1. Сградите, построени преди 31 декември 2020 г., имат най-малко сертификат за енергийни характеристики (СЕХ) клас А. Вместо това е допустимо сградата да е сред първите 15 % от националния или регионалния сграден фонд от гледна точка на оперативното потребление на първична енергия (ППЕ) и това се удостоверява с годни доказателства, при сравнение най-малко между характеристиките на съответния имот и характеристиките на сградите от националния или регионалния сграден фонд, построени преди 31 декември 2020 г., и най-малко при положение, че се прави разлика между жилищни и нежилищни сгради.

2. Сградите, построени след 31 декември 2020 г., отговарят на критериите по раздел 7.1. от настоящото приложение, които са относими към момента на придобиване.

3. Големите нежилищни сгради (с полезна номинална мощност на отоплителните системи, системите за комбинирано отопление и вентилация на помещенията, климатичните системи или системите за комбинирана климатизация и вентилация над 290 kW) се експлоатират ефективно чрез наблюдение и оценка на енергийните характеристики ([341]).

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.

([341]) Това може да бъде доказано например чрез наличието на договор за енергоспестяване с гарантиран резултат или чрез система за автоматизация и управление (контрол) на сградата в съответствие с член 14, параграф 4 и член 15, параграф 4 от Директива 2010/31/ЕС.

▼B

3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

8. СЪЗДАВАНЕ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ТВОРЧЕСКИ ПРОДУКТИ; ДАЛЕКОСЪОБЩЕНИЯ

8.1. **Обработка на данни, хостинг и подобни дейности**

Описание на дейността

Съхранение, боравене, управление, прехвърляне, контрол, показване, смяна, обмен, пренос или обработка на данни чрез центрове за данни ([342]), включително периферни изчисления.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код J63.11 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Всяка икономическа дейност от тази категория е преходна дейност в съответствие с член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

([342]) Центровете за данни включват следните елементи: оборудване и услуги за ИКТ; инсталации за охлаждане; електрическо оборудване за центровете за данни; електроразпределително оборудване за центровете за данни; сгради на центровете за данни; системи за наблюдение.

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата	
1. При дейността са изпълнени всички приложими практики, изброени като очаквани практики в най-новата версия на Европейския кодекс относно енергийната ефективност в центровете за данни ([343]) или в документа CEN-CENELEC CLC TR50600-99-1 Data centre facilities and infrastructures, Part 99-1: Recommended practices for energy management (Съоръжения и инфраструктура в центровете за данни. Препоръчителни практики за енергийно управление) ([344]). Изпълнението на тези практики се удостоверява от независимо трето лице и се одитира най-малко на всеки три години. 2. Когато дадена очаквана практика не се смята за необходима поради ограничения, свързани с планирането, физически, логистични и други ограничения, се предоставя обяснение защо очакваната практика не е приложима или изпълнима. Като преки заместители може да бъдат определени алтернативни най-добри практики от Кодекса на ЕС относно енергийната ефективност на центровете за електронно обработване на данни или други равностойни източници, ако те водят до подобни икономии на енергия. 3. Потенциалът за глобално затопляне (ПГЗ) на хладилните агенти, използвани в охладителната система на центъра за данни, не надвишава 675.	
Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Използваното оборудване отговаря на изискванията, определени в Директива 2009/125/ЕО за сървърите и устройствата за съхранение на данни. Използваното оборудване не съдържа ограничените вещества от списъка от приложение II към Директива 2011/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([345]), с изключение на случаите, когато стойностите на тегловните концентрации в еднородните материали не превишават максималните допустими стойности, посочени в споменатото приложение. Въведен е план за управление на отпадъците, с който се осигурява максимално рециклиране в края на жизнения цикъл на електрическото и електронното оборудване, включително чрез договорни споразумения с партньорски организации за рециклиране, отразяване във финансови прогнози или официална документация на проекти. При изваждане от употреба оборудването се подготвя за повторна употреба, оползотворяване или рециклиране или подходяща обработка, включваща отделяне на всички течности и селективно третиране в съответствие с приложение VII към Директива 2012/19/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([346]).
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

([343]) Най-новата версия на Европейския кодекс относно енергийната ефективност в центровете за данни е версията, публикувана на уебсайта на Европейската платформа за енергийна ефективност (E3P) към Съвместния изследователски център (https://e3p.jrc.ec.europa.eu/communities/data-centres-code-conduct), с преходен период от шест месеца, започващ от деня на публикуването ѝ (версията от 2021 г. е на разположение на следния адрес: https://e3p.jrc.ec.europa.eu/publications/2021-best-practice-guidelines-eu-code-conduct-data-centre-energy-efficiency).

([344]) Издаден на 1 юли 2019 г. от Европейския комитет по стандартизация (CEN) и Европейския комитет за стандартизация в електротехниката (CENELEC), (версия от 4.6.2021 г.: https://www.cenelec.eu/dyn/www/f?p=104:110:508227404055501::::FSP_ORG_ID,FSP_PROJECT,FSP_LANG_ID:1258297,65095,25).

([345]) Директива 2011/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2011 г. относно ограничението за употребата на определени опасни вещества в електрическото и електронното оборудване (ОВ L 174, 1.7.2011 г., стр. 88).

([346]) Директива 2012/19/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване (ОЕЕО) (ОВ L 197, 24.7.2012 г., стр. 38).

▼B

8.2. **Основани на данни решения за намаляване на емисиите на парникови газове**

Описание на дейността

Разработването или използването на решения за ИКТ, предназначени за събиране, предаване, съхранение, моделиране и използване на данни, когато тези дейности имат за цел главно предоставяне на данни и анализи, спомагащи за намаляване на емисиите на парникови газове. Такива решения за ИКТ може наред с другото да включват използването на децентрализирани технологии (т.е. технологии на разпределения регистър), интернет на предметите (ИП), мобилни съобщителни системи от пето поколение (5G) и изкуствен интелект. Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове J61, J62 и J63.11.

Всяка икономическа дейност от тази категория е спомагаща дейност в съответствие с член 10, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата
1. Решенията за ИКТ се използват предимно за предоставяне на данни и анализи, спомагащи за намаляване на емисиите на парникови газове. 2. Когато на пазара вече има друго възможно решение или технология, решението за ИКТ доказано се отличава със съществено намаление на емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл в сравнение с другото възможно решение или технология с най-добри показатели, Емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл и нетните емисии се изчисляват въз основа на Препоръка 2013/179/ЕС или вместо това въз основа на ETSI ES 203 199 ([347]), стандарт ISO 14067:2018 ([348]) или ISO 14064-2:2019 ([349]). Количествено определеното намаление на емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл се проверява от независима трета страна, която по прозрачен начин преценява дали при получаването на стойността са били спазвани критериите на стандарта, в т.ч. тези за критичен преглед.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Използваното оборудване отговаря на изискванията от Директива 2009/125/ЕО за сървъри и продукти за съхранение на данни. Използваното оборудване не съдържа ограничените вещества от списъка в приложение II към Директива 2011/65/ЕС, с изключение на случаите, когато стойностите на тегловните концентрации в еднородните материали не превишават стойностите, посочени в споменатото приложение.

([347]) ETSI ES 203 199, Environmental Engineering (EE); Methodology for environmental Life Cycle Assessment (LCA) of Information and Communication Technology (ICT) goods, networks and services (Екологично инженерство (ЕИ). Методика за екологично оценяване на стоките, мрежите и услугите в областта на информационните и комуникационните технологии (ИКТ) за целия жизнен цикъл) (версия от 4.6.2021 г.: https://www.etsi.org/deliver/etsi_es/203100_203199/203199/01.03.00_50/es_203199v010300m.pdf). Стандартът на Европейския институт за стандарти в далекосъобщенията ETSI ES 203 199 съответства на стандарта на Международния съюз по далекосъобщения ITU-T L.1410.

([348]) Стандарт ISO 14067:2018 „Парникови газове. Въглероден отпечатък на продукти. Изисквания и указания за количествено определяне“ (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([349]) Стандарт ISO 14064-2:2019, „Парникови газове. Част 2: Технически изисквания и ръководство на ниво организация за количествено определяне и докладване на емисиите от парникови газове и отстранените парникови газове“ (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iso.org/standard/66454.html).

▼B

	Въведен е план за управление на отпадъците, с който се осигурява максимално рециклиране в края на жизнения цикъл на електрическото и електронното оборудване, включително чрез договорни споразумения с партньорски организации за рециклиране, отразяване във финансови прогнози или официална документация на проекти. При изваждане от употреба оборудването се подготвя за повторна употреба, оползотворяване или рециклиране или подходяща обработка, включваща отделяне на всички течности и селективно третиране в съответствие с приложение VII към Директива 2012/19/ЕС.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

9. ПРОФЕСИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ И НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

9.1. **Научни изследвания, развойна дейност и нововъведения в тясна връзка с пазара**

Описание на дейността

Научни изследвания, приложни научни изследвания и експериментална развойна дейност по отношение на решения, процеси, технологии, модели на стопанска дейност и други продукти, които са предназначени за намаляване, предотвратяване или поглъщане на емисиите на парникови газове (НИРДН – научноизследователска и развойна дейност и нововъведения) и чиято способност да изпълнят това си предназначение в целевите икономически дейности е била доказана поне в подходяща среда, в съответствие най-малко с равнище на технологична готовност (РТГ) 6 ([350]).

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове M71.1.2 и M72.1, а за научните изследвания, които са неразделна част от онези икономически дейности, за които техническите критерии за проверка са установени в настоящото приложение – кодовете по NACE, посочени в другите раздели от настоящото приложение.

Всяка икономическа дейност от тази категория е спомагаща дейност в съответствие с член 10, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

1. При дейността се извършват научни изследвания и разработване или се създават нововъведения за технологии, продукти или други решения, предназначени за една или няколко икономически дейности, за които техническите критерии за проверка са установени в настоящото приложение.

2. Резултатите от научноизследователската и развойната дейност и нововъведенията помагат на една или няколко от споменатите икономически дейности да отговарят на съответните критерии за съществен принос за смекчаването на изменението на климата и същевременно да отговарят на относимите критерии за ненанасяне на значителни вреди във връзка с постигането на други екологични цели.

([350]) Съобразно с приложение Г от общите приложения към Работната програма по „Хоризонт 2020“ за периода 2016 – 2017 г., стр. 29 (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/other/wp/2016-2017/annexes/h2020-wp1617-annex-ga_en.pdf).

▼B

3. Предназначението на икономическата дейност е на пазара да се предложи решение, което все още не се предлага и за което се очаква има по-добра резултатност от гледна точка на емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл в сравнение с най-добрите налични технологии на пазара въз основа на общественодостъпна или пазарна информация. Внедряването на технологии, продукти или други решения, които са предмет на научните изследвания, води до общо нетно намаление на емисиите на парникови газове за целия им жизнен цикъл.

4. Когато изследваните, разработваните или нововъведените технологии, продукти или други решения вече спомагат за това една или няколко дейности по настоящото приложение да отговарят на техническите критерии за проверка, установени в приложимия раздел от настоящото приложение, или когато технологията, продуктът или решението вече спомагат за това една или няколко икономически дейности, смятани за спомагащи или преходни, да отговарят на изискванията съответно по точка 5 или 6, научноизследователската, развойната или новаторската дейност се съсредоточава върху разработването на технологии, продукти или други решения със същото или по-ниско равнище на емисиите и с нови значителни предимства, например по-ниски разходи.

5. Когато научноизследователска дейност е посветена на една или няколко икономически дейности, смятани за спомагащи дейности съгласно член 10, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕС) 2020/852, за които техническите критерии за проверка са установени в настоящото приложение, чрез резултатите от научноизследователската дейност се осигуряват новаторски технологии, процеси или продукти, които дават възможност на тези спомагащи дейности и на дейностите, които те подпомагат, съществено да намалят емисиите си на парникови газове или съществено да подобрят технологичната и икономическата им осъществимост, за да улеснят разрастването им.

6. Когато научноизследователска дейност е посветена на една или няколко икономически дейности, смятани за преходни дейности съгласно член 10, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/852, за които техническите критерии за проверка са установени в настоящото приложение, технологиите, продуктите или другите решения – предмет на изследването, спомагат за това целевите дейности да се извършват със съществено по-ниски предвиждани емисии в сравнение с техническите критерии за проверка за съществен принос за смекчаването на изменението на климата, установени в настоящото приложение.

Когато научноизследователска дейност е посветена на една или няколко икономически дейности, определени в раздели 3.7, 3.8, 3.9, 3.11, 3.12, 3.13, 3.14 и 3.16 от настоящото приложение, технологиите, продуктите или другите решения спомагат за това целевите дейности да се извършват със съществено по-ниски емисии на парникови газове, чиято цел е намаление с 30 % в сравнение с относимите промишлени показатели (параметри) за схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ) ([351]) или които са посветени на широко приети относими нисковъглеродни технологии или процеси в тези сектори, в частност електрификация, особено на отоплението и охлаждането, водород като гориво или суровина, улавяне и съхранение на въглерод (УСВ), улавяне и оползотворяване на въглерод (УПВ), биомаса като гориво или суровина, когато биомасата отговаря на относимите изисквания по раздели 4.8, 4.20, 4.24 от настоящото приложение.

7. Когато технологията, продуктът или друго решение – предмет на научно изследване, разработка или нововъведение, е с РТГ 6 или 7, емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл се оценяват в опростен вид от организацията, извършваща научното изследване. Тази организация показва едно от следните (когато е приложимо):

а) патент на не повече от 10 години, свързан с технологията, продукта или другото решение, когато е предоставена информация за съответния потенциал за намаление на емисиите на парникови газове;

б) разрешение от компетентен орган за използване на демонстрационна площадка, свързана с новаторската технология, продукт или друго решение, за срока на демонстрационния проект, когато е предоставена информация за съответния потенциал за намаление на емисиите на парникови газове.

Когато технологията, продуктът или друго решение – предмет на научно изследване, разработка или нововъведение, е с РТГ 8 или повече, емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл се изчисляват въз основа на Препоръка 2013/179/ЕС или вместо това въз основа на стандарт ISO 14067:2018 ([352]) или ISO 14064-1:2018 ([353]), а изчислението се проверява от независима трета страна.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Технологията, продуктът или друго решение – предмет на научно изследване, отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.

([351]) Отразяващи средната стойност за най-ефективните 10 % от инсталациите през 2016 и 2017 г. (t CO_2 екв./t) съгласно приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

([352]) Стандарт ISO 14067:2018 „Парникови газове. Въглероден отпечатък на продукти. Изисквания и указания за количествено определяне“ (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([353]) Стандарт ISO 14064-1:2018, „Парникови газове. Част 1: Технически изисквания и ръководство на ниво организация за количествено определяне и докладване на емисиите от парникови газове и отстранените парникови газове“ (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iso.org/standard/66453.html.)

▼B

3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Извършва се оценка и се предприемат мерки по отношение на всички възможни рискове за доброто състояние или добрия екологичен потенциал на водните обекти, включително на повърхностните и подземните води, или за доброто екологично състояние на морските води вследствие на технологията, продукта или друго решение – предмет на научно изследване.
4) Преход към кръгова икономика	Извършва се оценка и се предприемат мерки по отношение на всички възможни рискове за постигането на целите на кръговата икономика вследствие на технологията, продукта или друго решение – предмет на научно изследване, като при това се разглеждат различните видове възможни значителни вреди съгласно член 17, параграф 1, буква г) от Регламент (ЕС) 2020/852.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Извършва се оценка и се предприемат мерки по отношение на всички възможни рискове от пораждане на значително увеличение на емисиите на замърсители във въздуха, водата или земята вследствие на технологията, продукта или друго решение – предмет на научно изследване.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Извършва се оценка и се предприемат мерки по отношение на всички възможни рискове за доброто състояние или издръжливостта на екосистемите или природозащитния статус на местообитанието и видовете, в т.ч. тези от интерес за Съюза, вследствие на технологията, продукта или друго решение – предмет на научно изследване.

9.2. **Научни изследвания, развойна дейност и нововъведения във връзка с прякото улавяне на CO_2 във въздуха**

Описание на дейността

Научни изследвания, приложни научни изследвания и експериментална развойна дейност по отношение на решения, процеси, технологии, модели на стопанска дейност и други продукти, които са предназначени за прякото улавяне на CO_2 в атмосферата.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове M71.1.2 и M72.1.

Всяка икономическа дейност от тази категория е спомагаща дейност в съответствие с член 10, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата

1. При дейността се извършват научни изследвания и разработване или се създават нововъведения за технологии, продукти или други решения, предназначени за прякото улавяне на CO_2 в атмосферата.

2. Внедряването на технологии, продукти или други решения – предмет на научно изследване във връзка с прякото улавяне на CO_2 във въздуха, може да доведе до общо нетно намаление на емисиите на парникови газове, когато съответните технологии, продукти или решения бъдат пуснати на пазара.

3. Когато технологията, продуктът или друго решение – предмет на научно изследване, разработка или нововъведение, е с РТГ между 1 и 7, емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл се оценяват в опростен вид от организацията, извършваща научното изследване. Тази организация показва едно от следните (когато е приложимо):

▼B

а) патент на не повече от 10 години, свързан с технологията, продукта или другото решение, когато е предоставена информация за съответния потенциал за намаление на емисиите на парникови газове;

б) разрешение от компетентен орган за използване на демонстрационна площадка, свързана с новаторската технология, продукт или друго решение, за срока на демонстрационния проект, когато е предоставена информация за съответния потенциал за намаление на емисиите на парникови газове.

Когато технологията, продуктът или друго решение – предмет на научно изследване, разработка или нововъведение, е с РТГ 8 или повече, емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл се изчисляват въз основа на Препоръка 2013/179/ЕС или вместо това въз основа на стандарт ISO 14067:2018 ([354]) или ISO 14064-1:2018 ([355]), а изчислението се проверява от независима трета страна.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Технологията, продуктът или друго решение – предмет на научно изследване, отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Извършва се оценка и се предприемат мерки по отношение на всички възможни рискове за доброто състояние или добрия екологичен потенциал на водните обекти, включително на повърхностните и подземните води, или за доброто екологично състояние на морските води вследствие на технологията, продукта или друго решение – предмет на научно изследване.
4) Преход към кръгова икономика	Извършва се оценка и се предприемат мерки по отношение на всички възможни рискове за постигането на целите на кръговата икономика вследствие на технологията, продукта или друго решение – предмет на научно изследване, като при това се разглеждат различните видове възможни значителни вреди съгласно член 17, параграф 1, буква г) от Регламент (ЕС) 2020/852.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Извършва се оценка и се предприемат мерки по отношение на всички възможни рискове от пораждане на значително увеличение на емисиите на замърсители във въздуха, водата или земята вследствие на технологията, продукта или друго решение – предмет на научно изследване.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Извършва се оценка и се предприемат мерки по отношение на всички възможни рискове за доброто състояние или издръжливостта на екосистемите или природозащитния статус на местообитанието и видовете, в т.ч. тези от интерес за Съюза, вследствие на технологията, продукта или друго решение – предмет на научно изследване.

9.3. **Професионални услуги, свързани с енергийните характеристики на сгради**

Описание на дейността

Професионални услуги, свързани с енергийните характеристики на сгради.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код M71 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

([354]) Стандарт ISO 14067:2018 „Парникови газове. Въглероден отпечатък на продукти. Изисквания и указания за количествено определяне“ (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([355]) Стандарт ISO 14064-1:2018, „Парникови газове. Част 1: Технически изисквания и ръководство на ниво организация за количествено определяне и докладване на емисиите от парникови газове и отстранените парникови газове“ (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iso.org/standard/66453.html).

▼B

Всяка икономическа дейност от тази категория е спомагаща дейност в съответствие с член 10, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за смекчаването на изменението на климата
Дейността се състои в едно от следните: а) технически консултации (консултации в областта на електроенергията, симулации на енергийни модели, управление на проекти, изготвяне на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат, специализирани обучения), свързани с подобряването на енергийните характеристики на сгради; б) акредитирани енергийни одити и оценки на характеристиките на сгради; в) услуги за енергийно управление; г) договори за енергоспестяване с гарантиран резултат; д) енергийни услуги на дружества за предоставяне на енергийни услуги (ДПЕУ).
Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

2) Адаптиране към изменението на климата	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение А към настоящото приложение.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

▼B

Допълнение А

ОБЩИ КРИТЕРИИ ЗА НЗВ ПО ОТНОШЕНИЕ НА АДАПТИРАНЕТО КЪМ ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА

I. **Критерии**

Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в таблицата в раздел II от настоящото допълнение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в раздел II от настоящото допълнение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато се смята, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в раздел II от настоящото допълнение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([1]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменение на климата ([2]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([3]) или платени модели.

За съществуващите дейности и за новите дейности, при които се използват съществуващи физически активи, икономическият оператор внедрява физически и нефизически решения („решения за адаптиране“) за срок до пет години, с които се намаляват най-важните установени физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност. Съобразно с това се съставя план за адаптиране с цел внедряване на тези решения.

За новите дейности и за съществуващите дейности, при които се използват новопостроени физически активи, икономическият оператор включва решенията за адаптиране, намаляващи най-важните установени физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност към момента на проектирането и построяването, и ги внедрява преди началото на дейностите.

Внедрените решения за адаптиране не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове. са съгласувани със стратегиите и плановете за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище; също така се разработват с отчитане на природосъобразните решения ([4]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми — „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми — „зелена“ ([5])), доколкото е възможно.

([1]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменение на климата.

([2]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменение на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([3]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([4]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги. (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/research/environment/index.cfm?pg=nbs).

([5]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) — увеличаване на природния капитал на Европа“, COM(2013) 0249 final.

▼B

II. **Класификация на свързаните с климата опасности** ([6])

	Свързани с температурите	Свързани с вятъра	Свързани с водите	Свързани с компактна маса
Хронични	Температурни промени (въздух, прясна вода, морска вода)	Промени в режима на ветровете	Промени в режима и вида на валежите (дъжд, градушка, сняг/лед)	Ерозия на бреговата линия
	Топлинен стрес		Изменчивост на валежите или хидрологична изменчивост	Увреждане на почвите
	Температурни колебания		Увеличаване на киселинността на океанските води	Ерозия на почвите
	Топене на вечните ледове		Нахлуване на солени води	Солифлукция
			Покачване на морското равнище	
			Недостиг на вода	
Остри	Гореща вълна	Циклон, ураган, тайфун	Суша	Лавина
	Студена вълна/ измръзване	Буря (включително снежни виелици, прашни и пясъчни бури)	Обилни валежи (дъжд, градушка, сняг/лед)	Свлачище
	Горски пожар	Торнадо	Наводнение (крайбрежно, речно, дъждовно, от подпочвени води)	Движение на земни маси
			Отприщване на ледникови езера	

([6]) Списъкът на свързаните с климата опасности в тази таблица не е изчерпателен и представлява само примерен списък на най-разпространените опасности, които трябва да бъдат отчитани като минимум в оценката на климатичните рискове и уязвимост.

▼B

Допълнение Б

ОБЩИ КРИТЕРИИ ЗА НЗВ ПО ОТНОШЕНИЕ НА УСТОЙЧИВОТО ИЗПОЛЗВАНЕ И ОПАЗВАНЕТО НА ВОДНИТЕ И МОРСКИТЕ РЕСУРСИ

Установяват се и се предприемат мерки по отношение на рисковете от влошаване на състоянието на околната среда, свързани с опазването на качеството на водите и предотвратяването на недостиг на вода, с цел постигане на добро състояние на водите и добър екологичен потенциал съгласно определенията по член 2, точки 22 и 23 от Регламент (ЕС) 2020/852, в съответствие с Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([1]) и план за управление на водополването и опазването на водите, съставен по силата на посочената директива за потенциално засегнатите водни обекти, при допитване до съответните заинтересовани лица.

Когато се извършва оценка на въздействието върху околната среда в съответствие с Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([2]), включваща оценка на въздействието върху водите в съответствие с Директива 2000/60/ЕО, не е необходима допълнителна оценка на въздействието върху водите, при условие че са предвидени мерки за справяне с установените рискове.

►M2 Дейността не възпрепятства постигането на добро екологично състояние на морските води, нито влошава състоянието на морските води, които вече са в добро екологично състояние, както е определено в член 3, точка 5 от Директива 2008/56/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([3]), ([4]), като се вземе предвид Решение (ЕС) 2017/848 на Комисията ([5]) във връзка със съответните критерии и методологични стандарти за тези дескриптори. ◄

([1]) Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1).
За дейностите в трети държави, в съответствие с приложимата национална нормативна уредба или приложимите международни стандарти, чието предназначение е постигането на равностойни цели за добро състояние на водите и добър екологичен потенциал, чрез равностойни процесуални и материални разпоредби, т.е. план за управление на водополването и опазването на водите, който е съставен при допитване до съответните заинтересовани лица и с който се гарантира следното: 1) оценява се въздействието на дейностите върху установеното състояние или екологичен потенциал на евентуално засегнатите водни обекти; както и 2) предотвратява се влошаването на състоянието или непостигането на добро състояние или добър екологичен потенциал, а при невъзможност: 3) това се обосновава с липсата на по-добри други екологични варианти, които да не са несъразмерно скъпи или технически неосъществими, и се предприемат всички практически осъществими действия за смекчаване на неблагоприятното въздействие върху състоянието на водния обект.

([2]) Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда (ОВ L 26, 28.1.2012 г., стр. 1).

([3]) Директива 2008/56/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. за създаване на рамка за действие на Общността в областта на политиката за морска среда (Рамкова директива за морска стратегия) (ОВ L 164, 25.6.2008 г., стр. 19).

([4]) В определението в член 3, точка 5 от Директива 2008/56/ЕО се предвижда по-специално, че доброто екологично състояние се определя въз основа на качествените дескриптори, посочени в приложение I към същата директива.

([5]) Решение (ЕС) 2017/848 на Комисията от 17 май 2017 г. за определяне на критерии и методологични стандарти за добро екологично състояние на морските води, както и на спецификации и стандартизирани методи за мониторинг и оценка, и за отмяна на Решение 2010/477/ЕС (ОВ L 125, 18.5.2017 г., стр. 43).

▼B

Допълнение B

ОБЩИ КРИТЕРИИ ЗА НЗВ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕТО И КОНТРОЛА НА ЗАМЪРСЯВАНЕТО ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗПОЛЗВАНЕТО И НАЛИЧИЕТО НА ХИМИКАЛИ

Дейността не води до производство, пускане на пазара или използване на:

а) вещества, независимо дали в самостоятелен вид, в смеси, или в изделия, посочени в приложение I или II към Регламент (ЕС) 2019/1021 на Европейския парламент и на Съвета ([1]), освен когато става дума за вещества, налични като следи от непреднамерен замърсител;

б) живак и живачни съединения, техните смеси и продуктите с добавен живак съгласно определенията по член 2 от Регламент (ЕС) 2017/852 на Европейския парламент и на Съвета ([2]);

в) вещества, независимо дали в самостоятелен вид, в смес, или в изделия, посочени в приложение I или II към Регламент (ЕС) 1005/2009 на Европейския парламент и на Съвета ([3]);

г) вещества, независимо дали в самостоятелен вид, в смеси, или в изделия, посочени в приложение II към Директива 2011/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([4]), освен когато има пълно спазване на член 4, параграф 1 от посочената директива;

д) вещества, независимо дали в самостоятелен вид, в смеси, или в изделие, посочени в приложение XVII към Регламент (ЕО) 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета ([5]), освен когато има пълно спазване на условията, определени в посоченото приложение;

►M2 ——————— ◄

►M2 Освен това дейността не води до производство, до присъствие в крайния продукт или резултат или до пускане на пазара на други вещества, независимо дали самостоятелно, в смеси, или в изделие, които са в концентрация над 0,1 тегловни процента и отговарят на критериите, определени в Регламент (ЕО) № 1272/2008 за клас на опасност или категория на опасност, посочени в член 57 от Регламент (ЕО) № 1907/2006, освен ако операторите са оценили и документирали, че на пазара не се предлагат други подходящи алтернативни вещества или технологии и че се използват при контролирани условия ([6]) ◄

([1]) Регламент (ЕС) 2019/1021 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно устойчивите органични замърсители (ОВ L 169, 25.6.2019 г., стр. 45).

([2]) Регламент (ЕС) 2017/852 на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2017 г. относно живака и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1102/2008 (ОВ L 137, 24.5.2017 г., стр. 1).

([3]) Регламент (ЕО) № 1005/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно вещества, които нарушават озоновия слой (ОВ L 286, 31.10.2009 г., стр. 1).

([4]) Директива 2011/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2011 г. относно ограничението за употребата на определени опасни вещества в електрическото и електронното оборудване. (ОВ L 174, 1.7.2011 г., стр. 88.)

([5]) Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), за създаване на Европейска агенция по химикали, за изменение на Директива 1999/45/ЕО и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 793/93 на Съвета и Регламент (ЕО) № 1488/94 на Комисията, както и на Директива 76/769/ЕИО на Съвета и директиви 91/155/ЕИО, 93/67/ЕИО, 93/105/ЕО и 2000/21/ЕО на Комисията (ОВ L 396, 30.12.2006 г., стр. 1.)

([6]) Комисията ще направи преглед на изключенията от забраната за производство, за присъствие в крайния продукт или резултат или за пускане на пазара на веществата, посочени в настоящата алинея, след като публикува хоризонтални принципи по отношение на химикалите, чието използване е от съществено значение.

▼B

Допълнение Г

ОБЩИ КРИТЕРИИ ЗА НЗВ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ОПАЗВАНЕТО И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕТО НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ И ЕКОСИСТЕМИТЕ

Извършена е оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) или изследване (проверка) ([1]) съгласно Директива 2011/92/ЕС ([2]).

Когато е извършена ОВОЗ, са изпълнени необходимите смекчаващи и компенсаторни мерки за опазване на околната среда.

За обекти/дейности в чувствителни от гледна точка на биологичното разнообразие зони или в близост до такива зони (включително от мрежата от защитени територии „Натура 2000“, обекти от Списъка на световното културно и природно наследство на ЮНЕСКО и ключови области на биологичното разнообразие, както и други защитени територии), в съответните случаи, е извършена целесъобразна оценка ([3]) и въз основа на заключенията от нея се предприемат необходимите мерки за смекчаване ([4]).

([1]) Процедурата, чрез която компетентният орган определя дали проектите, посочени в приложение II към Директива 2011/92/ЕС, трябва да бъдат подложени на оценка на въздействието върху околната среда (съгласно член 4, параграф 2 от посочената директива).

([2]) За дейностите в трети държави – съгласно равностойни приложими национални нормативни актове или международни стандарти, изискващи извършване на ОВОС или изследване (проверка), например Стандарт за резултатите от дейността № 1 на МФК: Оценка и управление на екологичните и социалните рискове.

([3]) Съгласно директиви 2009/147/ЕО и 92/43/ЕИО. За дейностите в трети държави – съгласно равностойни приложими национални нормативни актове или международни стандарти, които са предназначени за опазване на естествените местообитания, дивата фауна и дивата флора и с които се изисква: 1) процедура за изследване (проверка) с цел определяне дали за дадена дейност е необходима целесъобразна оценка на възможното въздействие върху защитените местообитания и видове; 2) такава целесъобразна оценка, когато от изследването (проверката) стане видно, че е необходима, например Стандарт за резултатите от дейността № 6 на МФК: „Опазване на биологичното разнообразие и устойчиво стопанисване на живите природни ресурси“.

([4]) Тези мерки са определени, за да се гарантира, че проектът, планът или дейността няма да окажат значителни последици върху природозащитните цели, свързани със защитената територия.

▼B

Допълнение Д

ТЕХНИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ ([1]) ЗА САНИТАРНАТА АРМАТУРА И КЕРАМИКА

1. Дебитът е отчетен при стандартно контролно налягане от 3 – 0/+ 0,2 bar или 0,1 – 0/+ 0,02 за продукти, ограничени до ниско налягане.
2. Дебитът при по-ниско налягане от 1,5 – 0/+ 0,2 bar е ≥ 60 % от максималния наличен дебит.
3. За смесители за душове референтната температура е 38 ± 1 °C.
4. Когато дебитът трябва да бъде под 6 L/min, той отговаря на правилото по подточка 2.
5. За крановете се прилага процедурата, описана в точка 10.2.3 от EN 200, със следните изключения:
   а) за крановете, които не са ограничени до използване само при ниско налягане: като алтернатива се прилага налягане от 3 – 0/+ 0,2 bar както за топлия, така и за студения отвор;
   б) за крановете, които са ограничени до използване само при ниско налягане: прилага се налягане от 0,4 – 0/+ 0,02 bar както за топлия, така и за студения отвор, като клапата за регулиране на дебита се отваря докрай.

([1]) Препратка към стандартите на ЕС може да бъде намерена на равнището на ЕС за оценка на техническите изисквания към продуктите: EN 200 Sanitary tapware. Single taps and combination taps for water supply systems of type 1 and type 2. General technical specification („Санитарна арматура. Вентили и смесители за водоснабдителни системи тип 1 и тип 2. Основни технически изисквания“); EN 816 Sanitary tapware – Automatic shut-off valves PN 10 („Санитарна арматура. Арматури с автоматично затваряне PN 10“); EN 817 Mechanical mixing valves (PN 10) – General technical specifications („Санитарна арматура. Механично настройващи се смесители (PN 10). Основни технически изисквания“); EN 1111 Sanitary tapware – Thermostatic mixing valves (PN 10) – General technical specification („Санитарна арматура. Термостатни смесители (PN 10). Основни технически изисквания“); EN 1112 Sanitary tapware. Shower outlets for sanitary tapware for water supply systems of type 1 and type 2 – General technical specification („Санитарна арматура. Накрайници за душове за санитарна арматура за водоснабдителни системи тип 1 и тип 2. Обща техническа спецификация“); EN 1113 Sanitary tapware – Shower hoses for sanitary tapware for water supply systems of type 1 and type 2 – General technical specification („Санитарна арматура. Шлаухи за душове за санитарна арматура за водоснабдителни системи вид 1 и вид 2. Общи технически изисквания“), включително метод за изпитване на устойчивостта на огъване на тези шлаухи; EN 1287 Sanitary tapware. Low pressure thermostatic mixing valves. General technical specifications („Санитарна арматура. Термостатни смесители за ниско налягане. Основни технически изисквания“); EN 15091 Sanitary tapware – Electronic opening and closing sanitary tapware („Санитарна арматура. Електронно отваряща се и затваряща се санитарна арматура“).

▼B

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Технически критерии за проверка с цел определяне на условията, при които дадена икономическа дейност се квалифицира като допринасяща съществено за адаптирането към изменението на климата, и с цел определяне дали тази икономическа дейност не нанася значителни вреди във връзка с постигането на някоя от другите екологични цели

1. Горско стопанство

1.1. Залесяване

1.2. Рехабилитация и възстановяване на горите, в т.ч. повторно залесяване и естествено възобновяване на горите след извънредно явление

1.3. Стопанисване на горите

1.4. Природозащитно горско стопанство

2. Дейности по опазване на околната среда и възстановяване

2.1. Възстановяване на влажни зони

3. Преработваща промишленост (производство)

3.1. Производство на технологични изделия за енергия от възобновяеми източници

3.2. Производство на оборудване за производство и използване на водород

3.3. Производство на нисковъглеродни технологични изделия за транспорта

3.4. Производство на акумулаторни батерии

3.5. Производство на оборудване за енергийна ефективност за сгради

3.6. Производство на други нисковъглеродни технологични изделия

3.7. Производство на цимент

3.8. Производство на алуминий

3.9. Производство на чугун и стомана

3.10. Производство на водород

3.11. Производство на технически въглерод

3.12. Производство на калцинирана сода

3.13. Производство на хлор

3.14. Производство на основни органични химични вещества

3.15. Производство на амоняк

3.16. Производство на азотна киселина

3.17. Производство на полимери (пластмаси) в първична форма

4. Енергетика

4.1. Производство на електроенергия чрез технология за слънчева фотоволтаична енергия

4.2. Производство на електроенергия чрез технология за концентриране на слънчева енергия (КСЕ)

▼B

4.3. Производство на електроенергия от вятърна енергия

4.4. Производство на електроенергия чрез технологии за океанска енергия

4.5. Производство на електроенергия от водна енергия

4.6. Производство на електроенергия от геотермална енергия

4.7. Производство на електроенергия от възобновяеми неизкопаеми газообразни и течни горива

4.8. Производство на електроенергия от биоенергия

4.9. Пренос и разпределение на електроенергия

4.10. Съхранение на електроенергия

4.11. Съхранение на топлинна енергия

4.12. Съхранение на водород

4.13. Производство на биогаз и биогорива за използване в транспорта, както и на течни горива от биомаса

4.14. Преносни и разпределителни мрежи за газове от възобновяеми и нисковъглеродни източници

4.15. Разпределение на енергия от районна отоплителна/охладителна система

4.16. Монтаж и експлоатация на електрически термопомпи

4.17. Комбинирано производство на енергия за отопление/охлаждане и електроенергия от слънчева енергия

4.18. Комбинирано производство на енергия за отопление/охлаждане и електроенергия от геотермална енергия

4.19. Комбинирано производство на енергия за отопление/охлаждане и електроенергия от възобновяеми неизкопаеми газообразни и течни горива

4.20. Комбинирано производство на енергия за отопление/охлаждане и електроенергия от биоенергия

4.21. Производство на енергия за отопление/охлаждане чрез технология за слънчево термално отопление

4.22. Производство на енергия за отопление/охлаждане от геотермална енергия

4.23. Производство на енергия за отопление/охлаждане от възобновяеми неизкопаеми газообразни и течни горива

4.24. Производство на енергия за отопление/охлаждане от биоенергия

4.25. Производство на енергия за отопление/охлаждане от отпадна топлина

4.26. Етапи преди пускането на пазара на авангардни технологии за производство на енергия от ядрени процеси с минимални отпадъци от горивния цикъл

4.27. Изграждане и безопасна експлоатация на нови ядрени електроцентрали за производство на електроенергия и/или топлинна енергия, включително за производство на водород, като се използват най-добрите налични технологии

4.28. Производство на електроенергия от ядрена енергия в съществуващи инсталации

4.29. Производство на електроенергия от изкопаеми газообразни горива

4.30. Високоефективно комбинирано производство на топлоенергия/студ и електроенергия от изкопаеми газообразни горива

▼B

4.31. Производство на топлоенергия/студ от изкопаеми газообразни горива в ефективна централна отоплителна и охладителна система

5. Дейности по доставяне на води (водоснабдяване), канализационни услуги, управление на отпадъците и възстановяване

5.1. Изграждане, разширяване и експлоатация на системи за събиране, пречистване и доставяне на води

5.2. Подновяване на системи за събиране, пречистване и доставяне на води

5.3. Изграждане, разширяване и експлоатация на системи за събиране и пречистване на отпадъчни води

5.4. Подновяване на системи за събиране и пречистване на отпадъчни води

5.5. Събиране и превоз на неопасни отпадъци на фракции, разделени при източника

5.6. Анаеробно разграждане на утайка от пречистване на отпадъчни води

5.7. Анаеробно разграждане на биологични отпадъци

5.8. Компостиране на биологични отпадъци

5.9. Оползотворяване на материали от неопасни отпадъци

5.10. Улавяне и оползотворяване на сметищен газ

5.11. Транспортиране на CO_2

5.12. Трайно съхранение на CO_2 в подземни геоложки формации

6. Транспорт

6.1. Междуселищен пътнически железопътен транспорт

6.2. Товарен железопътен транспорт

6.3. Градски и крайградски транспорт, пътнически автомобилен транспорт

6.4. Използване на средства за лична мобилност, велосипедна логистика

6.5. Транспорт с мотоциклети, леки пътнически автомобили и търговски превозни средства

6.6. Услуги за товарен автомобилен транспорт

6.7. Пътнически транспорт по вътрешни водни пътища

6.8. Товарен транспорт по вътрешни водни пътища

6.9. Модернизиране на плавателни съдове за пътнически и товарен транспорт по вътрешни водни пътища

6.10. Морски и крайбрежен товарен воден транспорт, плавателни съдове за пристанищни дейности и спомагателни дейности

6.11. Морски и крайбрежен пътнически воден транспорт

6.12. Модернизиране на плавателни съдове за морски и крайбрежен товарен и пътнически воден транспорт

6.13. Инфраструктура за лична мобилност, велосипедна логистика

6.14. Инфраструктура за железопътен транспорт

▼B

6.15. Инфраструктура, спомагаща за развитието на автомобилния транспорт и обществения транспорт

6.16. Инфраструктура за воден транспорт

6.17. Летищна инфраструктура

7. Строителство и операции с недвижими имоти

7.1. Строителство на нови сгради

7.2. Ремонт (обновяване) на съществуващи сгради

7.3. Монтаж, поддръжка и ремонт на оборудване за енергийна ефективност

7.4. Монтаж, поддръжка и ремонт на станции за зареждане за електрически превозни средства в сгради (и на места за паркиране, свързани със сгради)

7.5. Монтаж, поддръжка и ремонт на инструменти и уреди за измерване, регулиране и контрол на енергийните характеристики на сгради

7.6. Монтаж, поддръжка и ремонт на технологични изделия за възобновяема енергия

7.7. Придобиване и притежаване на сгради

8. Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения

8.1. Обработка на данни, хостинг и подобни дейности

8.2. Дейности в областта на информационните технологии

8.3. Радио- и телевизионна дейност

9. Професионални дейности и научни изследвания

9.1. Инженерни дейности и технически консултации, предназначени за адаптиране към изменението на климата

9.2. Научни изследвания, развойна дейност и нововъведения в тясна връзка с пазара

10. Финансови и застрахователни дейности

10.1. Общо застраховане: застраховане срещу свързани с климата опасности

10.2. Презастраховане

11. Образование

12. Хуманно здравеопазване и социална работа

12.1. Медико-социални грижи с настаняване

13. Култура, спорт и развлечения

13.1. Артистична и творческа дейност

13.2. Други дейности в областта на културата

13.3. Производство на филми и телевизионни предавания, звукозаписване и издаване на музика

Допълнение А: Класификация на свързаните с климата опасности

Допълнение Б: Общи критерии за НЗВ по отношение на устойчивото използване и опазването на водните и морските ресурси

▼B

Допълнение В: Общи критерии за НЗВ по отношение на предотвратяването и контрола на замърсяването във връзка с използването и наличието на химикали

Допълнение Г: Общи критерии за НЗВ по отношение на опазването и възстановяването на биологичното разнообразие и екосистемите

1. ГОРСКО СТОПАНСТВО

1.1. **Залесяване**

Описание на дейността

Създаване на гора чрез засаждане, целенасочено засяване или естествено възобновяване върху земя, която до този момент е била обект на различно земеползване или не се е използвала. Залесяването предполага преобразуване на земеползването (промяна на предназначението) от негорска площ в гора в съответствие с определението за залесяване на Организацията на ООН за прехрана и земеделие (ФАО) ([1]), според което „гора“ е земна площ, отговаряща на определението за гора, установено в националната нормативна уредба, а когато няма такова – на определението за гора на ФАО ([2]). Залесяването може да включва залесяване в миналото, доколкото то се извършва в промеждутъка от засаждането на дърветата до момента на признаване на земеползването като гора.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код А2 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006. Дейностите са ограничени до следните кодове по NACE II: 02.10 – възпроизводство на гори, 02.20 – дърводобив, 02.30– събиране на диворастящи и недървесни продукти, и 02.40 – спомагателни дейности в горското стопанство.

Когато икономическа дейност от тази категория отговаря на критерия за съществен принос по точка 5, тя е спомагаща дейност съгласно член 11, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2020/852, ако отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

([1]) Създаването на гора чрез засаждане или целенасочено засяване върху земя, която до този момент е била обект на различно земеползване, предполага преобразуване на земеползването (промяна на предназначението) от негорска площ в гора *(ФАО, Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions* („Оценка на световните ресурси 2020 г. Термини и определения“ (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([2]) Земя, която се простира върху повече от 0,5 хектара, с дървета с височина над пет метра и с над 10 % покритие от дървесни корони, или дървета, които могат да достигнат тези прагови стойности намясто. Тук не се включва земята, която е с преобладаващо земеделско или градско земеползване, *ФАО, Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions* („Оценка на световните ресурси 2020 г. Термини и определения“ (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([3]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([4]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([5]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([6]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([7])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

5. За да може дадена дейност да се смята за спомагаща дейност съгласно член 11, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2020/852, икономическият оператор доказва – чрез оценка на настоящите и бъдещите климатични рискове, отчитайки несигурността, въз основа на надеждни данни – че в резултат на дейността се предлага технология, продукт, услуга, информация или практика или се насърчава използването им, с една от следните главни цели:

([3]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([4]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([5]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([6]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([7]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите:„Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

а) повишаване на равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) допринасяне за усилията за адаптиране на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	1. *План за залесяване и последващ план за стопанисване на гората или равностоен акт* 1.1. За площта, на която се развива дейността, се прилага план за залесяване – със срок от най-малко пет години или с минималния срок, предписан в националната нормативна уредба – който е разработен преди началото на дейността и който се обновява редовно, до момента, в който площта вече отговаря на определението за гора, установено в националната нормативна уредба, а когато няма такова – на определението за гора на ФАО. Планът за залесяване съдържа всички елементи, изисквани съгласно националната нормативна уредба във връзка с оценката на въздействието на залесяването върху околната среда. 1.2. Предоставя се подробна информация – за предпочитане посредством плана за залесяване или, ако информацията липсва, посредством друг документ – по следните точки: а) описание на площта в съответствие със записа в поземления регистър; б) подготовка на обекта и неговите въздействия върху вече съществуващите въглеродни запаси, в това число почви и надземна биомаса, с цел опазване на земите (терените) с високи въглеродни запаси ([8]); в) целите на стопанисването, включително основните ограничения; г) общи стратегии и дейности с оглед постигане на целите на стопанисването, включително очаквани операции през целия горски цикъл; д) определяне на условията в горското местообитание, включително основни съществуващи и предвидени видове горски дървета, наред с тяхното разпространение (площ) и разпределение; е) сектори, пътища, право за преминаване и други условия за публичен достъп, физически елементи, включително водни пътища, територии под юридически и други ограничения; ж) мерки, внедрени с цел постигане и поддържане на добро състояние на горските екосистеми; з) отчитане на обществени въпроси (в т.ч. запазване на ландшафта, допитване до заинтересованите лица съгласно условията, предвидени в националната нормативна уредба);

([8]) „Терен с високи въглеродни запаси“ означава влажни зони (мочурища), включително торфища, и трайно залесени зони по смисъла на член 29, параграф 4, букви а), б) и в) от Директива (ЕС) 2018/2001.

▼B

и) оценка на рисковете, свързани с горите, включително горски пожари, нашествия на вредители и възникване на огнища на болести, с цел предотвратяване, намаляване и контрол на рисковете, както и въвеждане на мерки за осигуряване на защита от остатъчните рискове и адаптиране към тях;

й) оценка на въздействието върху продоволствената сигурност;

к) всички критерии за ненанасяне на значителни вреди (НЗВ), относими към залесяването.

1.3. Когато площта се превърне в гора, след плана за залесяване започва прилагането на последващ план за стопанисване на гората или на равностоен акт, предвиден в националното законодателство, като ако в националното законодателство липсва определение за план за стопанисване на гората или за равностоен акт, се използва определението на ФАО за „горска площ с дългосрочен план за стопанисване на гората“ ([9]). Планът за стопанисване на гората или равностойният акт са за срок от 10 или повече години и постоянно се обновяват.

1.4. Предоставя се информация по следните точки, които още не са документирани в плана за стопанисване на гората или в равностойна система:

а) цели на стопанисването, включително основни ограничения ([10]);

б) общи стратегии и дейности с оглед постигане на целите на стопанисването, включително очаквани операции през целия горски цикъл;

в) определяне на условията в горското местообитание, включително основни съществуващи и предвидени видове горски дървета, наред с тяхното разпространение и разпределение;

г) определяне на площта в съответствие със записа в поземления регистър;

д) сектори, пътища, право за преминаване и други условия за публичен достъп, физически елементи, включително водни пътища, територии под юридически и други ограничения;

е) мерки, внедрени с цел поддържане на доброто състояние на горските екосистеми;

ж) отчитане на обществени въпроси (в т.ч. запазване на ландшафта, допитване до заинтересованите лица съгласно условията, предвидени в националната нормативна уредба);

з) оценка на рисковете, свързани с горите, включително горски пожари, нашествия на вредители и възникване на огнища на болести, с цел предотвратяване, намаляване и контрол на рисковете, както и въвеждане на мерки за осигуряване на защита от остатъчните рискове и адаптиране към тях;

и) всички критерии за НЗВ, относими към стопанисването на гората.

([9]) Горска площ, за която има дългосрочен документиран план за стопанисване (за десет или повече години), предназначен за постигането на определени цели на стопанисването, който се преразглежда периодично, ФАО, Global Resources Assessment 2020. *Terms and definitions* („Оценка на световните ресурси 2020 г. Термини и определения“ (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([10]) Включително анализ на: i) дългосрочната устойчивост на горските ресурси; ii) въздействието/натиска върху опазването на местообитанието, многообразието на съответните местообитания и условията на дърводобив с цел да се сведат до минимум въздействията върху почвата.

▼B

	1.5. Дейността се извършва при спазване на най-добрите практики за залесяване, определени в националното законодателство, или, ако в националното законодателство не са предвидени такива практики, дейността отговаря на един от следните критерии: а) при дейността се спазва Делегиран регламент (ЕС) № 807/2014; б) дейността се извършва при спазване на „Общоевропейските насоки за залесяване и повторно залесяване с особено внимание върху разпоредбите на Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата“ ([11]); 1.6. При дейността не се влошава качеството на земя (терен) с високи въглеродни запаси ([12]). 1.7. Въведената система за стопанисване, свързана с дейността, отговаря на задължението за надлежна проверка и на изискванията за законност, определени в Регламент (ЕС) № 995/2010. 1.8. В плана за залесяване и в последващия план за стопанисване на гората или в равностойния акт се предвижда наблюдение за обезпечаване на верността на информацията в него, по-специално що се отнася до данните за включената площ. 2. *Одит* В срок от две години от започването на дейността и на всеки 10 години след това се проверява дали при дейността се спазват критериите за съществен принос за смекчаването на изменението на климата и критериите за НЗВ, като проверката се извършва от: а) съответните национални компетентни органи; или б) независимо външно сертифициращо лице, по искане на националните органи или на изпълнителя на дейността. С цел намаляване на разходите одитите може да се извършват заедно с одит за сертифициране в областта на горите (горска сертификация), одит за сертифициране в областта на климата или друг одит. Независимото външно сертифициращо лице не може да бъде в конфликт на интереси със собственика или с финансиращото лице и не може да участва в разработването или изпълнението на дейността. 3. *Групова оценка* Спазването на критериите за НЗВ може да се проверява: а) на равнището на горския район на снабдяване ([13]) съгласно определението в Директива (ЕС) 2018/2001; б) на равнището на група горски стопанства, която е достатъчно еднородна за оценяването на риска във връзка с устойчивостта на горскостопанската дейност, при условие че всички стопанства в групата имат трайни отношения помежду си и участват в дейността, а групата им остава една и съща за всички следващи одити.

([11]) Forest Europe Pan-European Guidelines for Afforestation and Reforestation with a special focus on the provisions of the UNFCCC (Общоевропейски насоки за залесяване и повторно залесяване с особено внимание върху разпоредбите на Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата), одобрени на Срещата на ниво експерти на МКЗГЕ на 12—13 ноември 2008 г. и Бюрото за Общоевропейската стратегия за биологично и ландшафтно разнообразие (PEBLDS) от името на Съвета на PEBLDS на 4 ноември 2008 г., (версия от 4.6.2021 г.: https://www.foresteurope.org/docs/other_meetings/2008/Geneva/Guidelines_Aff_Ref_ADOPTED.pdf).

([12]) „Терен с високи въглеродни запаси“ означава влажни зони (мочурища), включително торфища, и трайно залесени зони по смисъла на член 29, параграф 4, букви а), б) и в) от Директива (ЕС) 2018/2001.

([13]) „Район на снабдяване“ означава географски определен район, от който е добита горскостопанската биомаса, за който съществува надеждна и независима информация и където условията са достатъчно хомогенни, за да се прецени рискът във връзка с характеристиките по отношение на устойчивостта и законността на горскостопанската биомаса.

▼B

3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение. Подробната информация по точка 1.2., буква и) включва разпоредби за спазване на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Употребата на пестициди се намалява и се предпочитат алтернативни подходи или техники, които може да включват нехимични алтернативи на пестицидите, съгласно Директива 2009/128/ЕО, с изключение на случаите, в които използването на пестициди е необходимо за контрол на нашествията на вредители и възникването на огнища на болести. При дейността се минимизира употребата на изкуствени торове и не се използва оборски тор. При дейността се спазва Регламент (ЕС) 2019/1009 или националните правила за изкуствените торове или подобрителите на почвата за селскостопански цели. Предприемат се добре документирани и проверими мерки за избягване на употребата на активни вещества, посочени в част А от приложение I към Регламент (ЕС) 2019/1021 ([14]), Ротердамската конвенция относно процедурата за предварително обосновано съгласие при международната търговия с определени опасни химични вещества и пестициди, Конвенцията Минамата относно живака, Монреалския протокол за веществата, които нарушават озоновия слой, и на активни вещества, посочени под клас Ia („изключително опасни вещества“) или клас Ib („много опасни вещества“) в препоръчаната от Световната здравна организация (СЗО) класификация на пестицидите по степен на опасност ([15]). При дейността се спазва относимата национална нормативна уредба относно активните вещества. Замърсяването на водите и почвите се предотвратява и се предприемат мерки за почистване в случай на замърсяване.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	На площи, определени за опазване от националните компетентни органи, или в защитени местообитания дейността е в съответствие с природозащитните цели за тези площи. Не се преобразуват местообитания, особено уязвими на загуба на биологично разнообразие или с висока природозащитна стойност, или площи, предназначени за възстановяване на такива местообитания в съответствие с националното законодателство. Подробната информация по точка 1.2., буква к) (План за залесяване) и точка 1.4, буква и) (План за стопанисване на гората или равностойна система) включва разпоредби за запазване и евентуално подобряване на биологичното разнообразие в съответствие с националните и местните разпоредби, в т.ч. следното: а) осигуряване на добър природозащитен статус на местообитанието и видовете, съхраняване на обичайните видове в местообитанието; б) изключване на употребата или пускането на инвазивни видове. в) изключване на употребата на чужди видове, освен ако може да бъде доказано следното:

([14]) С който в Съюза се прилага Стокхолмската конвенция за устойчивите органични замърсители (ОВ L 209, 31.7.2006 г., стр. 3).

([15]) Препоръчаната от Световната здравна организация (СЗО) класификация на пестицидите по степен на опасност (версия от 2019 г.) (версия от 4.6.2021 г.: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

▼B

	i) използването на горския репродуктивен материал поражда благоприятни и подходящи условия в екосистемата (като например климат, критерии за почвите, растителна зона и издръжливост на горски пожари); ii) срещащите се понастоящем на мястото местни видове вече не са приспособени към прогнозните климатични, почвени и хидрологични условия; г) осигуряване на запазването и подобряването на физическото, химичното и биологичното качество на почвата; д) насърчаване на благоприятни за биологичното разнообразие практики, които подсилват естествените процеси в горите; е) изключване на преобразуването на екосистеми с голямо биологично разнообразие в екосистеми с по-малко биологично разнообразие; ж) осигуряване на разнообразието на съответните местообитания и видове, свързани с гората; з) осигуряване на разнообразието на структурата на дървостоя, както и запазване или подобряване на зрелия дървостой и мъртвата дървесина.

1.2. **Рехабилитация и възстановяване на горите, в т.ч. повторно залесяване и естествено възобновяване на горите след извънредно явление**

Описание на дейността

Рехабилитация и възстановяване на горите съгласно определението в националната нормативна уредба. Когато в националната нормативна уредба няма такова определение, рехабилитацията и възстановяването отговарят на определение, което е широко прието в рецензираната научна литература за конкретни държави, или на определение, съответстващо на понятието на ФАО за „възстановяване на горите“ ([16]), или на определение, съответстващо на едно от определенията за „екологично възстановяване“ ([17]), прилагано за горите, или „рехабилитация

([16]) Възстановяването на горите включва:
— рехабилитация, което означава възстановяване на желаните видове, структури или процеси в съществуваща екосистема;
— пресъздаване, което означава възстановяване на местните растения на земя, която е с друго предназначение;
— ново създаване, което означава възстановяване на тежко увредена земя (със силно влошено качество), лишена от растителност;
— най-радикално – заместване, при което видовете, които не са добре приспособени към дадено място и не могат да мигрират, се заместват с привнесени видове, тъй като климатът се изменя бързо,

Forest restoration module (Модул за възстановяването на горите) В Sustainable Forest Management (SFM) Toolbox (Инструментариум за устойчивото стопанисване на горите) (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/sustainable-forest-management/toolbox/modules/forest-restoration/basic-knowledge/en/).

([17]) Екологично възстановяване (наричано също „възстановяване на екосистеми“):
— процесът на връщане на екосистема към естествената ѝ структура и функциониране отпреди нарушаването ѝ;
— процесът на подпомагане на оздравяването на дадена екосистема, която е нарушена, увредена или унищожена;
— процесът на умишлена промяна на дадено място с цел създаване на определена, местна екосистема. Целта на процеса е да се възпроизведат структурата, функционирането, разнообразието и динамиката на съответната екосистема;
— човешка намеса, предназначена за ускоряване на възстановяването на увредените местообитания или за връщане на екосистемите колкото е възможно по-близо до състоянията им отпреди нарушаването им,

Most used definitions/descriptions of key terms related to ecosystem restoration (Най-често използвани определения/описания на ключови термини, свързани с възстановяването на екосистемите).. 11-а конференция на страните по Конвенцията за биологичното разнообразие. 2012. UNEP/CBD/COP/11/INF/19 (версия от 4.6.2021 г.: https://www.cbd.int/doc/meetings/cop/cop-11/information/cop-11-inf-19-en.pdf).

▼B

на горите“ ([18]) съгласно Конвенцията за биологичното разнообразие. Икономическите дейности включват и горските дейности, съответстващи на определението на ФАО за термина „повторно залесяване“ ([19]) и за термина „естествено възобновяваща се гора“ ([20]) след извънредно явление, когато за „извънредно явление“ има определение в националната нормативна уредба, а когато в нея няма такова определение, съответства на определението на МКИК за „извънредно метеорологично явление“ ([21]); или след горски пожар, когато определение за „горски пожар“ има в националната нормативна уредба, а когато в нея няма такова определение – съгласно определението в Европейския речник по горските пожари ([22]).

Икономическите дейности от тази категория не предполагат промяна в земеползването и се извършват на земя с влошено качество, отговаряща на определението за гора, установено в националната нормативна уредба, а когато няма такова – на определението за гора на ФАО ([23]).

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код A2 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006. Икономическите дейности от тази категория са ограничени до следните кодове по NACE II: 02.10 – възпроизводство на гори, 02.20 – дърводобив, 02.30– събиране на диворастящи и недървесни продукти, и 02.40 – спомагателни дейности в горското стопанство.

Когато икономическа дейност от тази категория отговаря на критерия за съществен принос по точка 5, тя е спомагаща дейност съгласно член 11, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2020/852, ако отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

([18]) Рехабилитация на гора е процесът на възстановяване на способността на гората отново да осигурява стоки и услуги, когато състоянието на рехабилитираната гора не е същото като състоянието ѝ отпреди влошаването,
Most used definitions/descriptions of key terms related to ecosystem restoration (Най-често използвани определения/описания на ключови термини, свързани с възстановяването на екосистемите). 11-а конференция на страните по Конвенцията за биологичното разнообразие. 2012. UNEP/CBD/COP/11/INF/19 (версия от 4.6.2021 г.: https://www.cbd.int/doc/meetings/cop/cop-11/information/cop-11-inf-19-en.pdf).

([19]) Повторно създаване на гора чрез засаждане и/или умишлено засяване върху земя, класифицирана като гора,
(ФАО, Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions („Оценка на световните ресурси 2020 г. Термини и определения“ (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([20]) Гора, състояща се предимно от дървета, израснали чрез естествено възобновяване, *(ФАО, Global Resources Assessment 2020. Terms and definitions* („Оценка на световните ресурси 2020 г. Термини и определения“ (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([21]) Извънредно метеорологично явление е явление, което настъпва е рядко на определено място и в определено време от годината. Определенията за думата „рядко“ са различни, но едно извънредно метеорологично явление обичайно би било толкова рядко или по-рядко от 10-ия или 90-ия процентил на плътността на вероятността по оценки от наблюдения. По определение характеристиките на извънредните метеорологични условия може да се различават на различните места в абсолютен смисъл. Когато определен режим на извънредни метеорологични условия време се задържи за известно време, например за едно годишно време (сезон), той може да бъде определен като извънредно климатично явление, особено ако се наблюдават средни или общи показатели, които сами по себе си са извънредни или крайни (например суша или обилни валежи през цялото годишно време). Вж. МКИК, 2018 г.: *Приложение I Речник* (версия от 4.6.2021 г.: https://www.ipcc.ch/sr15/chapter/glossary/).

([22]) Всяко неконтролирано изгаряне на растителност (пожар), за което е необходимо решение или действие с цел потушаването му, 2012 European Glossary for wildfires and forest fires, съставен по проекта European Forest Fire Network- „EUFOFINET“, като част от програмата INTERREG IVC (версия от 4.6.2021 г.: https://www.ctif.org/index.php/library/european-glossary-wildfires-and-forest-fires).

([23]) Земя, която се простира върху повече от 0,5 хектара, с дървета с височина над пет метра и с над 10 % покритие от дървесни корони, или дървета, които могат да достигнат тези прагови стойности намясто. Тук не се включва земята, която е с преобладаващо земеделско или градско земеползване, ФАО, Global Resources Assessment 2020. *Terms and definitions* („Оценка на световните ресурси 2020 г. Термини и определения“ (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([24]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([25]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([26]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([27]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([28])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

([24]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([25]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([26]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([27]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([28]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

5. За да може дадена дейност да се смята за спомагаща дейност съгласно член 11, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2020/852, икономическият оператор доказва – чрез оценка на настоящите и бъдещите климатични рискове, отчитайки несигурността, въз основа на надеждни данни – че в резултат на дейността се предлага технология, продукт, услуга, информация или практика или се насърчава използването им, с една от следните главни цели:

а) повишаване на равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) допринасяне за усилията за адаптиране на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	1. *План за стопанисване на гората или равностоен акт* 1.1. Дейността се извършва на площ, за която се прилага план за стопанисване на гората или равностоен акт, предвиден в националното законодателство, като ако в националното законодателство липсва определение за план за стопанисване на гората или за равностоен акт, се използва определението на ФАО за термина „горска площ с дългосрочен план за стопанисване на гората“ ([29]). Планът за стопанисване на гората или равностойният акт са за срок от 10 или повече години и постоянно се обновяват. 1.2. Предоставя се информация по следните точки, които още не са документирани в плана за стопанисване на гората или в равностойна система: а) цели на стопанисването, включително основни ограничения ([30]); б) общи стратегии и дейности с оглед постигане на целите на стопанисването, включително очаквани операции през целия горски цикъл; в) определяне на условията в горското местообитание, включително основни съществуващи и предвидени видове горски дървета, наред с тяхното разпространение и разпределение; г) определяне на площта в съответствие със записа в поземления регистър; д) сектори, пътища, право за преминаване и други условия за публичен достъп, физически елементи, включително водни пътища, територии под юридически и други ограничения; е) мерки, внедрени с цел поддържане на доброто състояние на горските екосистеми;

([29]) Горска площ, за която има изготвен дългосрочен план за стопанисване (за десет или повече години), предназначен за постигането на определени цели на стопанисването и подлежащ на периодично преразглеждане.
(ФАО, Global Resources Assessment 2020. *Terms and definitions* („Оценка на световните ресурси 2020 г. Термини и определения“ (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([30]) Включително анализ на i) дългосрочната устойчивост на горските ресурси; ii) въздействието/натиска върху опазването на местообитанието, многообразието на съответните местообитания и условията на дърводобив с цел да се сведат до минимум въздействията върху почвата.

▼B

ж) отчитане на обществени въпроси (в т.ч. запазване на ландшафта, допитване до заинтересованите лица съгласно условията, предвидени в националната нормативна уредба);

з) оценка на рисковете, свързани с горите, включително горски пожари, нашествия на вредители и възникване на огнища на болести, с цел предотвратяване, намаляване и контрол на рисковете, както и въвеждане на мерки за осигуряване на защита от остатъчните рискове и адаптиране към тях;

и) всички критерии за НЗВ, относими към стопанисването на гората.

1.3. Устойчивостта на системите за стопанисване на гората, документирани в плана по точка 1.1, се осигурява чрез избиране на най-амбициозния измежду следните подходи:

а) стопанисването на гората съответства на приложимото национално определение за устойчиво стопанисване на горите;

б) стопанисването на гората съответства на определението на „Forest Europe“ ([31]) за устойчиво стопанисване на горите и е съобразено с Общоевропейските насоки на оперативно равнище за устойчивото стопанисване на горите ([32]);

в) въведената система за стопанисване отговаря на критериите за устойчивост на горите, определени в член 29, параграф 6 от Директива (ЕС) 2018/2001, а от началната дата на прилагането му отговаря на изискванията на акта за изпълнение за оперативните насоки относно енергията от горскостопанска биомаса, приет съгласно член 29, параграф 8 от посочената директива.

1.4. При дейността не се влошава качеството на земя (терен) с високи въглеродни запаси ([33]).

1.5. Въведената система за стопанисване, свързана с дейността, отговаря на задължението за надлежна проверка и на изискванията за законност, определени в Регламент (ЕС) № 995/2010.

1.6. В плана за стопанисване на гората или в равностоен акт е предвидено наблюдение за обезпечаване на верността на информацията в него, по-специално що се отнася до данните, свързани с включените площи.

2. *Одит*

В срок от две години от започването на дейността и на всеки 10 години след това се проверява дали при дейността се спазват критериите за съществен принос за смекчаването на изменението на климата и критериите за НЗВ, като проверката се извършва от:

([31]) Поддържането и използването на горите и залесените земи по начин и в степен, позволяващи да се съхрани биологичното им разнообразие, производителността, способността за възобновяване, жизнеността и потенциалът им да изпълняват, понастоящем и в бъдеще, подходящи екологични, икономически и социални функции на местно, национално и глобално равнище, без да се причинява вреда на други екосистеми.
Resolution H1 General Guidelines for the Sustainable Management of Forests in Europe (Резолюция H1 – Общи насоки за устойчивото стопанисване на горите в Европа), Втора министерска конференция по опазването на горите в Европа („Forest Europe“), 16–17 юни 1993 г., Хелзинки, Финландия (версия от 4.6.2021 г.: https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH1.pdf.

([32]) Приложение 2 към Резолюция L2. Pan-European Operational Level Guidelines for Sustainable Forest Management (Общоевропейски насоки на оперативно равнище за устойчивото стопанисване на горите). Трета министерска конференция по опазването на горите в Европа, 2–4 юни 1998 г., Лисабон, Португалия (версия от 4.6.2021 г.: https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/10/MC_lisbon_resolutionL2_with_annexes.pdf#page=18).

([33]) „Терен с високи въглеродни запаси“ означава влажни зони (мочурища), включително торфища, и трайно залесени зони по смисъла на член 29, параграф 4, букви а), б) и в) от Директива (ЕС) 2018/2001.

▼B

	а) съответните национални компетентни органи; или б) независимо външно сертифициращо лице, по искане на националните органи или на изпълнителя на дейността. С цел намаляване на разходите одитите може да се извършват заедно с одит за сертифициране в областта на горите (горска сертификация), одит за сертифициране в областта на климата или друг одит. Независимото външно сертифициращо лице не може да бъде в конфликт на интереси със собственика или с финансиращото лице и не може да участва в разработването или изпълнението на дейността. 3. *Групова оценка* Спазването на критериите за НЗВ може да се проверява: а) на равнището на горския район на снабдяване ([34]) съгласно определението в Директива (ЕС) 2018/2001; б) на равнището на група стопанства, която е достатъчно еднородна за оценяването на риска във връзка с устойчивостта на горскостопанската дейност, при условие че всички стопанства в групата имат трайни отношения помежду си и участват в дейността, а групата им остава една и съща за всички следващи одити.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение. Подробната информация по точка 1.2., буква и) включва разпоредби за спазване на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Няма вероятност промяната в лесовъдството, която е предизвикана от дейността на площта, обхванатата от тази дейност, да доведе до значително намаляване на устойчивото предлагане на първична горска биомаса, подходяща за производството на изделия от дървен материал с дългосрочен потенциал по отношение на кръговостта. Спазването на този критерий може да се потвърди чрез анализа на климатичните ползи по точка 2.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Употребата на пестициди се намалява и се предпочитат алтернативни подходи или техники, които може да включват нехимични алтернативи на пестицидите, съгласно Директива 2009/128/ЕО, с изключение на случаите, в които използването на пестициди е необходимо за контрол на нашествията на вредители и възникването на огнища на болести. При дейността се минимизира употребата на изкуствени торове и не се използва оборски тор. При дейността се спазва Регламент (ЕС) 2019/1009 или националните правила за изкуствените торове или подобрителите на почвата за селскостопански цели.

([34]) „Район на снабдяване“ означава географски определен район, от който е добита горскостопанската биомаса, за който съществува надеждна и независима информация и където условията са достатъчно хомогенни, за да се прецени рискът във връзка с характеристиките по отношение на устойчивостта и законността на горскостопанската биомаса.

▼B

	Предприемат се добре документирани и проверими мерки за избягване на употребата на активни вещества, посочени в част А от приложение I към Регламент (ЕС) 2019/1021 ([35]), Ротердамската конвенция относно процедурата за предварително обосновано съгласие при международната търговия с определени опасни химични вещества и пестициди, Конвенцията Минамата относно живака, Монреалския протокол за веществата, които нарушават озоновия слой, и на активни вещества, посочени под клас Ia („изключително опасни вещества“) или клас Ib („много опасни вещества“) в препоръчаната от Световната здравна организация (СЗО) класификация на пестицидите по степен на опасност. При дейността се спазва относимата национална нормативна уредба относно активните вещества. Замърсяването на водите и почвите се предотвратява и се предприемат мерки за почистване в случай на замърсяване.
б) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	На площи, определени за опазване от националните компетентни органи, или в защитени местообитания дейността е в съответствие с природозащитните цели за тези площи. Не се преобразуват местообитания, особено уязвими на загуба на биологично разнообразие или с висока природозащитна стойност, или площи, предназначени за възстановяване на такива местообитания в съответствие с националното законодателство. Подробната информация по точка 1.2., буква и) включва разпоредби за запазване и евентуално подобряване на биологичното разнообразие в съответствие с националните и местните разпоредби, включително следното: а) осигуряване на добър природозащитен статус на местообитанието и видовете, съхраняване на обичайните видове в местообитанието; б) изключване на употребата или пускането на инвазивни чужди видове; в) изключване на употребата на чужди видове, освен ако може да бъде доказано следното: i) използването на горския репродуктивен материал поражда благоприятни и подходящи условия в екосистемата (като например климат, критерии за почвите, растителна зона и издръжливост на горски пожари); ii) срещащите се понастоящем на мястото местни видове вече не са приспособени към прогнозните климатични, почвени и хидрологични условия; г) осигуряване на запазването и подобряването на физическото, химичното и биологичното качество на почвата; д) насърчаване на благоприятни за биологичното разнообразие практики, които подсилват естествените процеси в горите; е) изключване на преобразуването на екосистеми с голямо биологично разнообразие в екосистеми с по-малко биологично разнообразие; ж) осигуряване на разнообразието на съответните местообитания и видове, свързани с гората; з) осигуряване на разнообразието на структурата на дървостоя, както и запазване или подобряване на зрелия дървостой и мъртвата дървесина.

([35]) С който в Съюза се прилага Стокхолмска конвенция за устойчивите органични замърсители (ОВ L 209, 31.7.2006 г., стр. 3.).

▼B

1.3. **Стопанисване на горите**

Описание на дейността

Стопанисване на гората съгласно определението в националната нормативна уредба. Когато в националната нормативна уредба няма такова определение, стопанисване на гората е всяка икономическа дейност, която произтича от система, приложима за дадена гора, и която оказва влияние върху екологичните, икономическите или социалните функции на гората. Стопанисването на гората не предполага промяна в земеползването и се извършва на земя, отговаряща на определението за гора, установено в националната нормативна уредба, а когато няма такова – на определението за гора на ФАО ([36]).

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код A2 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006. Икономическите дейности от тази категория са ограничени до следните кодове по NACE II: 02.10 – възпроизводство на гори, 02.20 – дърводобив, 02.30– събиране на диворастящи и недървесни продукти, и 02.40 – спомагателни дейности в горското стопанство.

Когато икономическа дейност от тази категория отговаря на критерия за съществен принос по точка 5, тя е спомагаща дейност съгласно член 11, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2020/852, ако отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение A към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение A към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение A към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

([36]) Земя, която се простира върху повече от 0,5 хектара, с дървета с височина над пет метра и с над 10 % покритие от дървесни корони, или дървета, които могат да достигнат тези прагови стойности намясто. Тук не се включва земята, която е с преобладаващо земеделско или градско земеползване, ФАО, Global Resources Assessment 2020. *Terms and definitions* („Оценка на световните ресурси 2020 г. Термини и определения“ (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([37]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([38]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([39]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([40]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([41])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

5. За да може дадена дейност да се смята за спомагаща дейност съгласно член 11, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2020/852, икономическият оператор доказва – чрез оценка на настоящите и бъдещите климатични рискове, отчитайки несигурността, въз основа на надеждни данни – че в резултат на дейността се предлага технология, продукт, услуга, информация или практика или се насърчава използването им, с една от следните главни цели:

а) повишаване на равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) допринасяне за усилията за адаптиране на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	1. *План за стопанисване на гората или равностоен акт* 1.1. Дейността се извършва на площ, за която се прилага план за стопанисване на гората или равностоен акт, предвиден в националното законодателство, като ако в националното законодателство липсва определение за план за стопанисване на гората, се използва определението на ФАО за термина „горска площ с дългосрочен план за стопанисване на горите“ ([42]).

([37]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([38]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([39]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([40]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([41]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

([42]) Горска площ, за която има изготвен дългосрочен план за стопанисване (за десет или повече години), предназначен за постигането на определени цели на стопанисването и подлежащ на периодично преразглеждане.
(ФАО, Global Resources Assessment 2020. *Terms and definitions* („Оценка на световните ресурси 2020 г. Термини и определения“ (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

Планът за стопанисване на гората или равностойният акт са за срок от 10 или повече години и постоянно се обновяват.

1.2. Предоставя се информация по следните точки, които още не са документирани в плана за стопанисване на гората или в равностойна система:

а) цели на стопанисването, включително основни ограничения ([43]);

б) общи стратегии и дейности с оглед постигане на целите на стопанисването, включително очаквани операции през целия горски цикъл;

в) определяне на условията в горското местообитание, включително основни съществуващи и предвидени видове горски дървета, наред с тяхното разпространение и разпределение;

г) определяне на площта в съответствие със записа в поземления регистър;

д) сектори, пътища, право за преминаване и други условия за публичен достъп, физически елементи, включително водни пътища, територии под юридически и други ограничения;

е) мерки, внедрени с цел постигане и поддържане на добро състояние на горските екосистеми;

ж) отчитане на обществени въпроси (в т.ч. запазване на ландшафта, допитване до заинтересованите лица съгласно условията, предвидени в националната нормативна уредба);

з) оценка на рисковете, свързани с горите, включително горски пожари, нашествия на вредители и възникване на огнища на болести, с цел предотвратяване, намаляване и контрол на рисковете, както и въвеждане на мерки за осигуряване на защита от остатъчните рискове и адаптиране към тях;

и) всички критерии за НЗВ, относими към стопанисването на гората.

1.3. Устойчивостта на системата за стопанисване на гората, документирана в плана по точка 1.1, се осигурява чрез избиране на най-амбициозния измежду следните подходи:

а) стопанисването на гората съответства на приложимото национално определение за устойчиво стопанисване на горите;

б) стопанисването на гората съответства на определението на „Forest Europe“ ([44]) за устойчиво стопанисване на горите и е съобразено с Общоевропейските насоки на оперативно равнище за устойчивото стопанисване на горите ([45]);

([43]) Включително анализ на i) дългосрочната устойчивост на горските ресурси; ii) въздействието/натиска върху опазването на местообитанието, многообразието на съответните местообитания и условията на дърводобив с цел да се сведат до минимум въздействията върху почвата.

([44]) Поддържането и използването на горите и залесените земи по начин и в степен, позволяващи да се съхрани биологичното им разнообразие, производителността, способността за възобновяване, жизнеността и потенциалът им да изпълняват, понастоящем и в бъдеще, подходящи екологични, икономически и социални функции на местно, национално и глобално равнище, без да се причинява вреда на други екосистеми.
Resolution H1 General Guidelines for the Sustainable Management of Forests in Europe (Резолюция H1 – Общи насоки за устойчивото стопанисване на горите в Европа), Втора министерска конференция по опазването на горите в Европа („Forest Europe“), 16–17 юни 1993 г., Хелзинки, Финландия (версия от 4.6.2021 г.: https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH1.pdf).

([45]) Приложение 2 към Резолюция L2. Pan-European Operational Level Guidelines for Sustainable Forest Management (Общоевропейски насоки на оперативно равнище за устойчивото стопанисване на горите). Трета министерска конференция по опазването на горите в Европа, 2–4 юни 1998 г., Лисабон, Португалия (версия от 4.6.2021 г.: https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/10/MC_lisbon_resolutionL2_with_annexes.pdf#page =18).

▼B

	в) въведената система за стопанисване отговаря на критериите за устойчивост на горите, установени в член 29, параграф 6 от Директива (ЕС) 2018/2001, а от началната дата на прилагането му отговаря на изискванията на акта за изпълнение за оперативните насоки относно енергията, произведена на горскостопанска биомаса, приет съгласно член 29, параграф 8 от посочената директива.
	1.4. При дейността не се влошава качеството на земя (терен) с високи въглеродни запаси ([46]).
	1.5. Въведената система за стопанисване, свързана с дейността, отговаря на задължението за надлежна проверка и на изискванията за законност, определени в Регламент (ЕС) № 995/2010.
	1.6. В плана за стопанисване на гората или в равностоен акт се предвижда наблюдение за обезпечаване на верността на информацията в него, по-специално що се отнася до данните, свързани с включените площи.
	2. *Одит*
	В срок от две години от започването на дейността и на всеки 10 години след това се проверява дали при дейността се спазват критериите за съществен принос за смекчаването на изменението на климата и критериите за НЗВ, като проверката се извършва от:
	а) съответните национални компетентни органи; или
	б) независимо външно сертифициращо лице, по искане на националните органи или на изпълнителя на дейността.
	С цел намаляване на разходите одитите може да се извършват заедно с одит за сертифициране в областта на горите (горска сертификация), одит за сертифициране в областта на климата или друг одит.
	Независимото външно сертифициращо лице не може да бъде в конфликт на интереси със собственика или с финансиращото лице и не може да участва в разработването или изпълнението на дейността.
	3. *Групова оценка*
	Спазването на критериите за НЗВ може да се проверява:
	а) на равнището на горския район на снабдяване ([47]) съгласно определението в Директива (ЕС) 2018/2001;
	б) на равнището на група стопанства, която е достатъчно еднородна за оценяването на риска във връзка с устойчивостта на горскостопанската дейност, при условие че всички стопанства в групата имат трайни отношения помежду си и участват в дейността, а групата им остава една и съща за всички следващи одити.

([46]) „Терен с високи въглеродни запаси“ означава влажни зони (мочурища), включително торфища, и трайно залесени зони по смисъла на член 29, параграф 4, букви а), б) и в) от Директива (ЕС) 2018/2001.

([47]) „Район на снабдяване“ означава географски определен район, от който е добита горскостопанската биомаса, за който съществува надеждна и независима информация и където условията са достатъчно хомогенни, за да се прецени рискът във връзка с характеристиките по отношение на устойчивостта и законността на горскостопанската биомаса.

▼B

3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение. Подробната информация по точка 1.2., буква и) включва разпоредби за спазване на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Няма вероятност промяната в лесовъдството, която е предизвикана от дейността на площта, обхванатата от тази дейност, да доведе до значително намаляване на устойчивото предлагане на първична горска биомаса, подходяща за производството на изделия от дървен материал с дългосрочен потенциал по отношение на кръговостта. Спазването на този критерий може да се потвърди чрез анализа на климатичните ползи по точка 2.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Употребата на пестициди се намалява и се предпочитат алтернативни подходи или техники, които може да включват нехимични алтернативи на пестицидите, съгласно Директива 2009/128/ЕО, с изключение на случаите, в които използването на пестициди е необходимо за контрол на нашествията на вредители и възникването на огнища на болести. При дейността се минимизира употребата на изкуствени торове и не се използва оборски тор. При дейността се спазва Регламент (ЕС) 2019/1009 или националните правила за изкуствените торове или подобрителите на почвата за селскостопански цели. Предприемат се добре документирани и проверими мерки за избягване на употребата на активни вещества, посочени в част А от приложение I към Регламент (ЕС) 2019/1021 ([48]), Ротердамската конвенция относно процедурата за предварително обосновано съгласие при международната търговия с определени опасни химични вещества и пестициди, Конвенцията Минамата относно живака, Монреалския протокол за веществата, които нарушават озоновия слой, и на активни вещества, посочени под клас Ia („изключително опасни вещества“) или клас Ib („много опасни вещества“) в препоръчаната от Световната здравна организация (СЗО) класификация на пестицидите по степен на опасност ([49]). При дейността се спазва относимата национална нормативна уредба относно активните вещества. Замърсяването на водите и почвите се предотвратява и се предприемат мерки за почистване в случай на замърсяване.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	На площи, определени за опазване от националните компетентни органи, или в защитени местообитания дейността е в съответствие с природозащитните цели за тези площи. Не се преобразуват местообитания, особено уязвими на загуба на биологично разнообразие или с висока природозащитна стойност, или площи, предназначени за възстановяване на такива местообитания в съответствие с националното законодателство. Подробната информация по точка 1.2., буква и) включва разпоредби за запазване и евентуално подобряване на биологичното разнообразие в съответствие с националните и местните разпоредби, включително следното: а) осигуряване на добър природозащитен статус на местообитанието и видовете, съхраняване на обичайните видове в местообитанието;

([48]) С който в Съюза се прилага Стокхолмската конвенция за устойчивите органични замърсители (ОВ L 209, 31.7.2006 г., стр. 3).

([49]) Препоръчаната от Световната здравна организация (СЗО) класификация на пестицидите по степен на опасност (версия от 2019 г.) (версия от 4.6.2021 г.: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

▼B

	б) изключване на употребата или пускането на инвазивни чужди видове; в) изключване на употребата на чужди видове, освен ако може да бъде доказано следното: i) използването на горския репродуктивен материал поражда благоприятно и подходящо състояние на екосистемата (като например климат, критерии за почвите, растителна зона и издръжливост на горски пожари); ii) срещащите се понастоящем на мястото местни видове вече не са приспособени към прогнозните климатични, почвени и хидрологични условия; г) осигуряване на запазването и подобряването на физическото, химичното и биологичното качество на почвата; д) насърчаване на благоприятни за биологичното разнообразие практики, които подсилват естествените процеси в горите; е) изключване на преобразуването на екосистеми с голямо биологично разнообразие в екосистеми с по-малко биологично разнообразие; ж) осигуряване на разнообразието на съответните местообитания и видове, свързани с гората; з) осигуряване на разнообразието на структурата на дървостоя, както и запазване или подобряване на зрелия дървостой и мъртвата дървесина.

1.4. **Природозащитно горско стопанство**

Описание на дейността

Дейности по стопанисване на гората с цел опазване на едно или повече местообитания или видове. Природозащитното горско стопанство не предполага промяна в категорията на земята и се извършва на земя, отговаряща на определението за гора, установено в националната нормативна уредба, а когато няма такова – на определението за гора на ФАО ([50]).

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код A2 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006. Икономическите дейности от тази категория са ограничени до следните кодове по NACE II: 02.10 – възпроизводство на гори, 02.20 – дърводобив, 02.30– събиране на диворастящи и недървесни продукти, и 02.40 – спомагателни дейности в горското стопанство.

Когато икономическа дейност от тази категория отговаря на критерия за съществен принос по точка 5, тя е спомагаща дейност съгласно член 11, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2020/852, ако отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

([50]) Земя, която се простира върху повече от 0,5 хектара, с дървета с височина над пет метра и с над 10 % покритие от дървесни корони, или дървета, които могат да достигнат тези прагови стойности намясто. Тук не се включва земята, която е с преобладаващо земеделско или градско земеползване, ФАО, Global Resources Assessment 2020. *Terms and definitions* („Оценка на световните ресурси 2020 г. Термини и определения“ (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([51]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([52]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([53]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([54]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([55])), доколкото е възможно.

([51]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([52]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([53]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([54]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([55]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

5. За да може дадена дейност да се смята за спомагаща дейност съгласно член 11, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2020/852, икономическият оператор доказва – чрез оценка на настоящите и бъдещите климатични рискове, отчитайки несигурността, въз основа на надеждни данни – че в резултат на дейността се предлага технология, продукт, услуга, информация или практика или се насърчава използването им, с една от следните главни цели:

а) повишаване на равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове; или

б) допринасяне за усилията за адаптиране на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	1. *План за стопанисване на гората или равностоен акт* 1.1. Дейността се извършва на площ, за която се прилага план за стопанисване на горите или равностоен акт, предвиден в националното законодателство, като ако в националното законодателство липсва определение за план за стопанисване на горите, се използва определението на ФАО за термина „горска площ с дългосрочен план за стопанисване на горите“ ([56]). Планът за стопанисване на гората или равностойният акт са за срок от 10 или повече години и постоянно се обновяват. 1.2. Предоставя се информация по следните точки, които още не са документирани в плана за стопанисване на гората или в равностойна система: а) целите на стопанисването, включително основните ограничения; б) общи стратегии и дейности с оглед постигане на целите, свързани със стопанисването, включително очаквани операции през целия горски цикъл; в) определяне на условията в горското местообитание, основните видове горски дървета и предвидените такива, наред с тяхното разпространение и разпределение, в съответствие с условията на местната горска екосистема; г) определяне на площта в съответствие със записа в поземления регистър; д) сектори, пътища, право за преминаване и други условия за публичен достъп, физически елементи, включително водни пътища, територии под юридически и други ограничения;

([56]) Горска площ, за която има дългосрочен документиран план за стопанисване (за десет или повече години), предназначен за постигането на определени цели на стопанисването, който се преразглежда периодично, ФАО, Global Resources Assessment 2020. *Terms and definitions* („Оценка на световните ресурси 2020 г. Термини и определения“ (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

е) мерки, внедрени с цел поддържане на доброто състояние на горските екосистеми;

ж) отчитане на обществени въпроси (в т.ч. запазване на ландшафта, допитване до заинтересованите лица съгласно условията, предвидени в националната нормативна уредба);

з) оценка на рисковете, свързани с горите, включително горски пожари, нашествия на вредители и възникване на огнища на болести, с цел предотвратяване, намаляване и контрол на рисковете, както и въвеждане на мерки за осигуряване на защита от остатъчните рискове и адаптиране към тях;

и) всички критерии за НЗВ, относими към стопанисването на гората.

1.3. В плана за стопанисване на гората или в равностоен акт:

а) се предвижда главна определена цел на стопанисването ([57]), състояща се в опазване на почвите и водите ([58]), опазване на биологичното разнообразие ([59]) или социалните услуги ([60]), въз основа на определенията на ФАО;

б) се насърчават благоприятни за биологичното разнообразие практики, които подсилват естествените процеси в горите;

в) е включен анализ на:

i) въздействията и натиска върху опазването на местообитанията и многообразието на съответните местообитания;

ii) условията за дърводобив, при който въздействието върху почвите е сведено до минимум;

iii) други дейности, оказващи въздействие върху природозащитните цели, като лов и риболов, селскостопански, пасищни и лесовъдни дейности, както и промишлени, минни и търговски дейности.

1.4. Устойчивостта на системата за стопанисване на гората, документирана в плана по точка 1.1, се осигурява чрез избиране на най-амбициозния измежду следните подходи:

а) стопанисването на гората съответства на националното определение за устойчиво стопанисване на горите, ако има такова;

([57]) Главната определена цел на стопанисването, заложена за даден сектор на управление (ФАО, Global Resources Assessment 2020. *Terms and definitions* („Оценка на световните ресурси 2020 г. Термини и определения“ (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([58]) Гора, в която целта на стопанисването е опазване на почвите и водите. (ФАО, Global Resources Assessment 2020. *Terms and definitions* („Оценка на световните ресурси 2020 г. Термини и определения“ (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([59]) Гора, в която целта на стопанисването е опазване на биологичното разнообразие. Включва, но не се ограничава до площи, определени за опазване на биологичното разнообразие в рамките на защитените територии. (ФАО, Global Resources Assessment 2020. *Terms and definitions* („Оценка на световните ресурси 2020 г. Термини и определения“ (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

([60]) Гора, в която целта на стопанисването са социалните услуги. (ФАО, Global Resources Assessment 2020. *Terms and definitions* („Оценка на световните ресурси 2020 г. Термини и определения“ (версия от 4.6.2021 г.: http://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf).

▼B

б) стопанисването на гората съответства на определението на „Forest Europe“ ([61]) за устойчиво стопанисване на горите и е съобразено с Общоевропейските насоки на оперативно равнище за устойчивото стопанисване на горите ([62]);

в) въведената система за стопанисване отговаря на критериите за устойчивост на горите, определени в член 29, параграф 6 от Директива (ЕС) 2018/2001, а от началната дата на прилагането му отговаря на изискванията на акта за изпълнение за оперативните насоки относно енергията, произведена на горскостопанска биомаса, приет съгласно член 29, параграф 8 от посочената директива.

1,5. При дейността не се влошава качеството на земя (терен) с високи въглеродни запаси ([63]).

1,6. Въведената система за стопанисване, свързана с дейността, отговаря на задължението за надлежна проверка и на изискванията за законност, определени в Регламент (ЕС) № 995/2010.

1.7. В плана за стопанисване на гората или в равностоен акт е предвидено наблюдение за обезпечаване на верността на информацията в него, по-специално що се отнася до данните, свързани с включените площи.

2. *Одит*

В срок от две години от започването на дейността и на всеки 10 години след това се проверява дали при дейността се спазват критериите за съществен принос за смекчаването на изменението на климата и критериите за НЗВ, като проверката се извършва от:

а) съответните национални компетентни органи; или

б) независимо външно сертифициращо лице, по искане на националните органи или на изпълнителя на дейността.

С цел намаляване на разходите одитите може да се извършват заедно с одит за сертифициране в областта на горите (горска сертификация), одит за сертифициране в областта на климата или друг одит.

Независимото външно сертифициращо лице не може да бъде в конфликт на интереси със собственика или с финансиращото лице и не може да участва в разработването или изпълнението на дейността.

3. *Групова оценка*

Спазването на критериите за НЗВ може да се проверява:

а) на равнището на горския район на снабдяване ([64]) съгласно определението в Директива (ЕС) 2018/2001;

([61]) Поддържането и използването на горите и залесените земи по начин и в степен, позволяващи да се съхрани биологичното им разнообразие, производителността, способността за възобновяване, жизнеността и потенциалът им да изпълняват, понастоящем и в бъдеще, подходящи екологични, икономически и социални функции на местно, национално и глобално равнище, без да се причинява вреда на други екосистеми.
Resolution H1 General Guidelines for the Sustainable Management of Forests in Europe (Резолюция H1 – Общи насоки за устойчивото стопанисване на горите в Европа), Втора министерска конференция по опазването на горите в Европа („Forest Europe“), 16–17 юни 1993 г., Хелзинки, Финландия (версия от 4.6.2021 г.: https://www.foresteurope.org/docs/MC/MC_helsinki_resolutionH1.pdf).

([62]) Приложение 2 към Резолюция L2. Pan-European Operational Level Guidelines for Sustainable Forest Management (Общоевропейски насоки на оперативно равнище за устойчивото стопанисване на горите). Трета министерска конференция по опазването на горите в Европа, 2–4 юни 1998 г., Лисабон, Португалия (версия от 4.6.2021 г.: https://foresteurope.org/wp-content/uploads/2016/10/MC_lisbon_resolutionL2_with_annexes.pdf#page=18).

([63]) „Терен с високи въглеродни запаси“ означава влажни зони (мочурища), включително торфища, и трайно залесени зони по смисъла на член 29, параграф 4, букви а), б) и в) от Директива (ЕС) 2018/2001.

([64]) „Район на снабдяване“ означава географски определен район, от който е добита горскостопанската биомаса, за който съществува надеждна и независима информация и където условията са достатъчно хомогенни, за да се прецени рискът във връзка с характеристиките по отношение на устойчивостта и законността на горскостопанската биомаса.

▼B

	б) на равнището на група стопанства, която е достатъчно еднородна за оценяването на риска във връзка с устойчивостта на горскостопанската дейност, при условие че всички стопанства в групата имат трайни отношения помежду си и участват в дейността, а групата им остава една и съща за всички следващи одити.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение. Подробната информация по точка 1.2., буква и) включва разпоредби за спазване на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Няма вероятност промяната в лесовъдството, която е предизвикана от дейността на площта, обхванатата от тази дейност, да доведе до значително намаляване на устойчивото предлагане на първична горска биомаса, подходяща за производството на изделия от дървен материал с дългосрочен потенциал по отношение на кръговостта. Спазването на този критерий може да се потвърди чрез анализа на климатичните ползи по точка 2.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	При дейността не се използват пестициди или торове. Предприемат се добре документирани и проверими мерки за избягване на употребата на активни вещества, посочени в част А от приложение I към Регламент (ЕС) 2019/1021 ([65]), Ротердамската конвенция относно процедурата за предварително обосновано съгласие при международната търговия с определени опасни химични вещества и пестициди, Конвенцията Минамата относно живака, Монреалския протокол за веществата, които нарушават озоновия слой, и на активни вещества, посочени под клас Ia („изключително опасни вещества“) или клас Ib („много опасни вещества“) в препоръчаната от Световната здравна организация (СЗО) класификация на пестицидите по степен на опасност ([66]). При дейността се спазва относимата национална нормативна уредба относно активните вещества. Замърсяването на водите и почвите се предотвратява и се предприемат мерки за почистване в случай на замърсяване.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	На площи, определени за опазване от националните компетентни органи, или в защитени местообитания дейността е в съответствие с природозащитните цели за тези площи. Не се преобразуват местообитания, особено уязвими на загуба на биологично разнообразие или с висока природозащитна стойност, или площи, предназначени за възстановяване на такива местообитания в съответствие с националното законодателство. Подробната информация по точка 1.2., буква и) включва разпоредби за запазване и евентуално подобряване на биологичното разнообразие в съответствие с националните и местните разпоредби, включително следното: а) осигуряване на добър природозащитен статус на местообитанието и видовете, съхраняване на обичайните видове в местообитанието; б) изключване на употребата или пускането на инвазивни чужди видове;

([65]) С който в Съюза се прилага Стокхолмската конвенция за устойчивите органични замърсители (ОВ L 209, 31.7.2006 г., стр. 3).

([66]) Препоръчаната от Световната здравна организация (СЗО) класификация на пестицидите по степен на опасност (версия от 2019 г.) (версия от 4.6.2021 г.: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

▼B

	в) изключване на употребата на чужди видове, освен ако може да бъде доказано следното: i) използването на горския репродуктивен материал поражда благоприятни и подходящи условия в екосистемата (като например климат, критерии за почвите, растителна зона и издръжливост на горски пожари); ii) срещащите се понастоящем на мястото местни видове вече не са приспособени към прогнозните климатични, почвени и хидрологични условия; г) осигуряване на запазването и подобряването на физическото, химичното и биологичното качество на почвата; д) насърчаване на благоприятни за биологичното разнообразие практики, които подсилват естествените процеси в горите; е) изключване на преобразуването на екосистеми с голямо биологично разнообразие в екосистеми с по-малко биологично разнообразие; ж) осигуряване на разнообразието на съответните местообитания и видове, свързани с гората; з) осигуряване на разнообразието на структурата на дървостоя, както и запазване или подобряване на зрелия дървостой и мъртвата дървесина.

2. ДЕЙНОСТИ ПО ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

2.1. **Възстановяване на влажни зони**

Описание на дейността

Възстановяване на влажни зони (мочурища) са икономически дейности, с които се насърчава връщане към първоначалните условия във влажните зони, и икономически дейности, с които се подобрява функционирането на влажни зони, без непременно да се насърчава връщане към условията отпреди нарушаването им, а терминът „влажни зони“ („мочурища“) отговаря на международното определение за „влажна зона“ ([67]) или „торфено блато“ ([68]) („торфище“) по Конвенцията по влажните зони с международно значение, по-специално като местообитания за водолюбиви птици (Рамсарската конвенция) ([69]). Съответната площ отговаря на определението на Съюза за „влажни зони“ от Съобщението на Комисията за разумното използване и консервиране на влажните зони ([70]).

([67]) *Влажните зони включват широк набор от местообитания във вътрешните водоеми като блата, влажни постоянно затревени площи (пасища) и торфища, заливни равнини, реки и езера, както и крайбрежни зони като солени блата, мангрови гори, приливни тинести зони и подводни ливади от морска трева, а също и коралови рифове и други морски зони, чиято дълбочина при отлив не превишава шест метра, както и изкуствени влажни зони като язовири, водохранилища, оризища и изкуствени езера за пречистване на отпадъчни води и лагуни*. An Introduction to the Ramsar Convention on Wetlands, 7-о издание (Въведение в Рамсарската конвенция за влажните зони; по-рано публикувано под заглавието The Ramsar Convention Manual – Ръководство за Рамсарската конвенция). Ramsar Convention Secretariat, Gland, Switzerland (Секретариат на Рамсарската конвенция, Гланд, Швейцария).

([68]) Торфените блата (торфищата) са екосистеми с торфена почва. Торфът се състои от най-малко 30 % мъртви, частично разградени останки от растения, които са се натрупали намясто, при условия на заливане с вода и често при висока киселинност. Резолюция XIII.12 *Guidance on identifying peatlands as Wetlands of International Importance (Ramsar Sites) for global climate change regulation as an additional argument to existing Ramsar criteria (Насоки за определяне на торфените блата като торфени блата с международно значение (обекти по Рамсарската конвенция) с цел контрол върху изменението на глобалния климат като допълнителен довод заедно с действащите критерии по Рамсарската конвенция*, рамсарска конвенция, приета на 21–29 октомври 2018 г.

([69]) Конвенция по влажните зони с международно значение, по-специално като местообитания за водолюбиви птици (версия от 4.6.2021 г.: https://www.ramsar.org/sites/default/files/documents/library/current_convention_text_e.pdf).

([70]) Съобщение от Комисията до Съвета и до Европейския парламент за разумното използване и консервиране на влажните зони, COM(95) 189 окончателен от 29 май 1995 г.

▼B

За икономическите дейности от тази категория няма определен код по NACE – статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, но те се отнасят към клас 6 от статистическата класификация на дейностите по опазване на околната среда (КДООС), установена с Регламент (ЕС) № 691/2011.

Когато икономическа дейност от тази категория отговаря на критерия за съществен принос по точка 5, тя е спомагаща дейност съгласно член 11, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2020/852, ако отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([71]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([72]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([73]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

([71]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([72]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([73]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

▼B

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([74]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([75])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

5. За да може дадена дейност да се смята за спомагаща дейност съгласно член 11, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2020/852, икономическият оператор доказва – чрез оценка на настоящите и бъдещите климатични рискове, отчитайки несигурността, въз основа на надеждни данни – че в резултат на дейността се предлага технология, продукт, услуга, информация или практика или се насърчава използването им, с една от следните главни цели:

а) повишаване на равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) допринасяне за усилията за адаптиране на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	1. *План за възстановяване* 1.1. За площта се прилага план за възстановяване, който съответства на принципите и насоките от Рамсарската конвенция за възстановяването на влажните зони, докато въпросната площ се класифицира като влажна зона и по отношение на нея се прилага план за управление на влажна зона, който съответства на насоките от Рамсарската конвенция за планиране на управлението на обекти по Конвенцията и на други влажни зони. Що се отнася до торфищата, в плана за възстановяване се спазват препоръките от съответните резолюции по Рамсарската конвенция, включително Резолюция XIII/13. 1.2. Планът за възстановяване съдържа внимателно проучване на хидрологичните и почвените условия в района, включително динамиката на насищането на почвата и промяната в аеробните и анаеробните условия. 1.3. Всички приложими критерии за НЗВ, свързани с управлението на влажните зони, се вземат предвид в плана за възстановяване. 1.4. В плана за възстановяване се предвижда наблюдение с цел обезпечаване на верността на информацията в него, по-специално що се отнася до данните, свързани със засегнатите площи. 2. *Одит* В срок от две години от започването на дейността и на всеки 10 години след това се проверява дали при дейността се спазват критериите за съществен принос за смекчаването на изменението на климата и критериите за НЗВ, като проверката се извършва от:

([74]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([75]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

	а) съответните национални компетентни органи; или б) независимо външно сертифициращо лице, по искане на националните органи или на изпълнителя на дейността. С цел намаляване на разходите одитите може да се извършват заедно с одит за сертифициране в областта на горите (горска сертификация), одит за сертифициране в областта на климата или друг одит. Независимото външно сертифициращо лице не може да бъде в конфликт на интереси със собственика или с финансиращото лице и не може да участва в разработването или изпълнението на дейността. *Групова оценка* Спазването на критериите за НЗВ може да се проверява на равнището на група стопанства, която е достатъчно еднородна за оценяването на риска във връзка с устойчивостта на горскостопанската дейност, при условие че всички стопанства в групата имат трайни отношения помежду си и участват в дейността, а групата им остава една и съща за всички следващи одити.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Добивът на торф се свежда до минимум.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Употребата на пестициди се свежда до минимум и се предпочитат алтернативни подходи или техники, които може да включват нехимични алтернативи на пестицидите, съгласно Директива 2009/128/ЕО, с изключение на случаите, в които използването на пестициди е необходимо с цел контрол на нашествията на вредители и възникването на огнища на болести. При дейността се минимизира употребата на изкуствени торове и не се използва оборски тор. При дейността се спазва Регламент (ЕС) 2019/1009 или националните правила за изкуствените торове или подобрителите на почвата за селскостопански цели. Предприемат се добре документирани и проверими мерки за избягване на употребата на активни вещества, посочени в част А от приложение I към Регламент (ЕС) 2019/1021 ([76]), Ротердамската конвенция относно процедурата за предварително обосновано съгласие при международната търговия с определени опасни химични вещества и пестициди, Конвенцията Минамата относно живака, Монреалския протокол за веществата, които нарушават озоновия слой, и на активни вещества, посочени под клас Ia („изключително опасни вещества“) или клас Ib („много опасни вещества“) в препоръчаната от Световната здравна организация (СЗО) класификация на пестицидите по степен на опасност ([77]). При дейността се спазва относимата национална нормативна уредба относно активните вещества. Замърсяването на водите и почвите се предотвратява и се предприемат мерки за почистване в случай на замърсяване.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	На площи, определени за опазване от националните компетентни органи, или в защитени местообитания дейността е в съответствие с природозащитните цели за тези площи.

([76]) С който в Съюза се прилага Стокхолмската конвенция за устойчивите органични замърсители (ОВ L 209, 31.7.2006 г., стр. 3).

([77]) Препоръчаната от Световната здравна организация (СЗО) класификация на пестицидите по степен на опасност (версия от 2019 г.) (версия от 4.6.2021 г.: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/332193/9789240005662-eng.pdf?ua=1).

▼B

	Не се преобразуват местообитания, особено уязвими на загуба на биологично разнообразие или с висока природозащитна стойност, или площи, предназначени за възстановяване на такива местообитания в съответствие с националното законодателство. Планът по точка 1 (План за възстановяване) от настоящия раздел включва клаузи за запазване и евентуално подобряване на биологичното разнообразие в съответствие с националните и местните разпоредби, включително следното: а) осигуряване на добър природозащитен статус на местообитанието и видовете, съхраняване на обичайните видове в местообитанието; б) изключване на употребата или пускането на инвазивни видове.

3. ПРЕРАБОТВАЩА ПРОМИШЛЕНОСТ (ПРОИЗВОДСТВО)

3.1. **Производство на технологични изделия за енергия от възобновяеми източници**

Описание на дейността

Производство на технологични изделия за енергия от възобновяеми източници, като определението за „енергия от възобновяеми източници“ („възобновяема енергия“) е установено в член 2, точка 1 от Директива (ЕС) 2018/2001.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове C25, C27, C28.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на съществено на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([78]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

([78]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

▼B

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([79]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([80]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([81]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([82])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	При дейността се оценява наличието на техники, поддържащи посочените по-долу елементи, и когато това е осъществимо, те се възприемат: а) повторна употреба и използване на вторични суровини и повторно употребявани компоненти в произвежданите продукти; б) проектиране с цел висока издръжливост, пригодност за рециклиране, лесно разглобяване и приспособимост на произвежданите продукти; в) управление на отпадъците, при което в производствения процес се отдава предимство на рециклирането пред обезвреждането; г) информация за пораждащите безпокойство вещества през целия жизнен цикъл на произвежданите продукти и проследимост на тези вещества.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

([79]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([80]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([81]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([82]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

3.2. **Производство на оборудване за производство и използване на водород**

Описание на дейността

Производство на оборудване за производство и използване на водород, когато водородът, за чието производство се произвежда оборудването, отговаря на изискването за намаление на емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл със 73,4 % [което дава емисии на парникови газове за целия жизнен цикъл под $3tCO_2e/tH2$] и със 70 % за синтетичните горива на основата на водорода, при сравнение с изкопаемо гориво с 94g CO_2e/MJ по аналогия с подхода, определен в член 25, параграф 2 от Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета и в приложение V към същата директива.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове C25, C27, C28.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на съществено на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([83]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([84]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([85]) или платени модели.

([83]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([84]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([85]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

▼B

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([86]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([87])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	При дейността се оценява наличието на техники, поддържащи посочените по-долу елементи, и когато това е осъществимо, те се възприемат: а) повторна употреба и използване на вторични суровини и повторно употребявани компоненти в произвежданите продукти; б) проектиране с цел висока издръжливост, пригодност за рециклиране, лесно разглобяване и приспособимост на произвежданите продукти; в) управление на отпадъците, при което в производствения процес се отдава предимство на рециклирането пред обезвреждането; г) информация за пораждащите безпокойство вещества през целия жизнен цикъл на произвежданите продукти и проследимост на тези вещества.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

([86]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([87]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

3.3. **Производство на нисковъглеродни технологични изделия за транспорта**

Описание на дейността

Производство, ремонт, поддръжка, модернизиране ([88]), промяна на предназначението (преустройство) и усъвършенстване на нисковъглеродни превозни средства, подвижен състав и плавателни съдове, когато технологичното изделие е едно от следните:

а) влакове и пътнически вагони с нулеви преки емисии на отработил CO_2;

б) влакове и пътнически вагони с нулеви преки емисии на отработил CO_2, когато се движат по железопътни линии с необходимата инфраструктура и използват конвенционални двигатели, ако липсва такава инфраструктура (двумодален режим);

в) средства за градски, крайградски и автомобилен превоз на пътници, като преките емисии на отработил CO_2 на превозното средство са нулеви;

г) до 31 декември 2025 г. – превозни средства, класифицирани в категории M2 и M3 ([89]), които са с тип на каросерията, класифициран като „CA“ (едноетажно превозно средство), „CB“ (двуетажно превозно средство), „CC“ (съчленено едноетажно превозно средство) или „CD“ (съчленено двуетажно превозно средство) ([90]) и които отговарят на най-новия стандарт ЕВРО VI, т.е. едновременно на изискванията на Регламент (ЕО) № 595/2009 и – от влизането в сила на измененията на посочения регламент – на съответните актове за изменение, дори преди започването на прилагането им, и на последния етап от стандарта ЕВРО VI, изложен в таблица 1 от допълнение 9 към приложение I към Регламент (ЕС) № 582/2011, когато разпоредбите за този етап са влезли в сила, но прилагането им все още не е започнало за този тип превозно средство ([91]). Когато такъв стандарт няма, преките емисии на CO2 на превозното средство са равни на нула;

д) средства за лична мобилност, задвижвани от физическата дейност на потребителя, от мотор с нулеви емисии или от комбинация от мотор с нулеви емисии и физическа дейност;

е) превозни средства от категории M_1 и N_1, класифицирани като леки (лекотоварни) превозни средства ([92]), със:

i) до 31 декември 2025 г.: специфичните емисии на CO_2 съгласно определението по член 3, параграф 1, буква з) от Регламент (ЕС) 2019/631 са под 50 g CO_2/km (лекотоварни превозни средства с ниски и нулеви емисии);

ii) от 1 януари 2026 г.: специфични емисии на CO_2 съгласно член 3, параграф 1, буква з) от Регламент (ЕС) 2019/631, които са нулеви;

ж) превозни средства от категория L ([93]) с емисии на отработил CO_2, равни на 0 g CO_{2e}/km, изчислени в съответствие с процедурата за изпитване на емисии, определена в Регламент (ЕС) № 168/2013.

([88]) За букви от й) до м) критериите за модернизирането са обхванати от раздели 6.9 и 6.12 от настоящото приложение.
([89]) Съгласно член 4, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) 2018/858.
([90]) Съгласно част В, точка 3 от приложение I към Регламент (ЕС) 2018/858.
([91]) До 31.12.2022 г. – етап E от EURO VI съгласно Регламент (ЕО) № 595/2009.
([92]) Съгласно определението по член 4, параграф 1, букви а) и б) от Регламент (ЕС) 2018/858.
([93]) Съгласно определението по член 4 от Регламент (ЕС) № 168/2013.

▼B

з) превозни средства от категории N2 и N3 и превозни средства от категория N1, класифицирани като тежкотоварни превозни средства, които не са предназначени за превоз на изкопаеми горива, с технически допустима максимална маса с товар до 7,5 тона, които са „тежкотоварни превозни средства с нулеви емисии“ съгласно определението в Регламент (ЕС) 2019/1242;

и) превозни средства от категории N2 и N3, които не са предназначени за превоз на изкопаеми горива, с технически допустима максимална маса с товар над 7,5 тона, които са „тежкотоварни превозни средства с нулеви емисии“ съгласно определението по член 3, точка 11 от Регламент (ЕС) 2019/1242, или „тежкотоварни превозни средства с ниски емисии“ съгласно определението по член 3, точка 12 от посочения регламент;

й) плавателни съдове за превоз на пътници по вътрешни водни пътища, които:

i) имат нулеви преки емисии на (отработил) CO_2;

ii) до 31 декември 2025 г. – представляват хибридни плавателни съдове или плавателни съдове, работещи с два вида горива, използващи за обичайната си работа най-малко 50 % от енергията си от гориво с нулеви преки емисии на (отработил) CO_2 или електричество от зареждане;

к) плавателни съдове за превоз на товари по вътрешни водни пътища, които не са предназначени за превоз на изкопаеми горива, които:

i) имат нулеви преки емисии на (отработил) CO_2;

ii) до 31 декември 2025 г. – имат преки емисии на (отработил) CO_2 на тонкилометър (g CO_2/tkm), изчислени (или приблизително оценени, когато става въпрос за нови плавателни съдове) чрез работния показател за енергийна ефективност ([94]), с 50 % по-ниски от средната референтна стойност за емисиите на CO_2, определена за тежкотоварните превозни средства (подгрупа превозни средства 5-LH) в съответствие с член 11 от Регламент (ЕС) 2019/1242;

л) плавателни съдове за морски и крайбрежен товарен транспорт, плавателни съдове за пристанищни дейности и спомагателни дейности, които не са предназначени за транспорт на изкопаеми горива, които:

i) имат нулеви преки емисии на (отработил) CO_2;

ii) до 31 декември 2025 г. – представляват хибридни плавателни съдове и плавателни съдове, работещи с два вида горива, които за обичайната си работа в морето и пристанищата получават най-малко 25 % от енергията си от гориво с нулеви преки емисии на (отработил) CO_2 или електричество от зареждане;

iii) до 31 декември 2025 г. и само когато може да бъде доказано, че плавателните съдове се използват изключително за експлоатация на крайбрежни и морски линии на къси разстояния с цел спомагане за преминаването към други видове транспорт, които понастоящем се превозват до морето по суша – плавателните съдове имат преки емисии на (отработил) CO_2, изчислени чрез проектния индекс за енергийна

([94]) Работният показател за енергийна ефективност се определя като съотношението на масата на емисиите на CO_2 на единица транспортна работа. Той е представителна стойност на енергийната ефективност при експлоатацията на кораба в рамките на непрекъснат период, отразяващ общия модел на търговска експлоатация на плавателния съд. Насоки за изчисляването на този показател са публикувани в документ MEPC.1/Circ. 684 на Международната морска организация.

▼B

ефективност (EEDI) на Международната морска организация (ИМО) ([95]), с 50 % по-ниски от средната референтна стойност за емисиите на CO_2, определена за тежкотоварните превозни средства (подгрупа превозни средства 5-LH) в съответствие с член 11 от Регламент (ЕС) 2019/1242;

iv) до 31 декември 2025 г. – плавателните съдове са постигнали стойност на проектния индекс за енергийна ефективност (EEDI) с 10 % под изискванията за този индекс, приложими към 1 април 2022 г. ([96]), ако плавателните съдове могат да работят с горива с нулеви преки емисии на (отработил) CO_2 или с горива от възобновяеми източници ([97]);

м) морски и крайбрежни плавателни съдове за транспорт на пътници, които не са предназначени за превоз на изкопаеми горива и които:

i) имат нулеви преки емисии на (отработил) CO_2;

ii) до 31 декември 2025 г. – хибридните плавателни съдове и плавателните съдове, работещи с два вида горива, за обичайната си работа в морето и пристанищата получават най-малко 25 % от енергията си от гориво с нулеви преки емисии на (отработил) CO_2 или електричество от зареждане;

iii) до 31 декември 2025 г. – плавателните съдове са постигнали стойност на проектния индекс за енергийна ефективност (EEDI) с 10 % под изискванията за този индекс, приложими към 1 април 2022 г., ако плавателните съдове могат да работят с горива с нулеви преки емисии на (отработил) CO_2 или с горива от възобновяеми източници ([98]);

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове C29.1, C30.1 C30.2, C30.9, C33.15, C33.17.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

([95]) Energy Efficiency Design Index (Проектен индекс за енергийна ефективност) (версия от 4.6.2021 г.: http://www.imo.org/fr/MediaCentre/HotTopics/GHG/Pages/EEDI.aspx).

([96]) Както беше договорено от Комитета по опазване на морската среда на Международната морска организация на неговата седемдесет и четвърта сесия.

([97]) Горива, които отговарят на техническите критерии за проверка, установени в раздели 3.10 и 4.13 от настоящото приложение.

([98]) Горива, които отговарят на техническите критерии за проверка, установени в раздели 3.10 и 4.13 от настоящото приложение.

▼B

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очакванията ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([99]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([100]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([101]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([102]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([103])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	При дейността се оценява наличието на техники, поддържащи посочените по-долу елементи, и когато това е осъществимо, те се възприемат:

([99]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([100]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([101]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([102]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([103]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

	а) повторна употреба и използване на вторични суровини и повторно употребявани компоненти в произвежданите продукти; б) проектиране с цел висока издръжливост, пригодност за рециклиране, лесно разглобяване и приспособимост на произвежданите продукти; в) управление на отпадъците, при което в производствения процес се отдава предимство на рециклирането пред обезвреждането; г) информация за пораждащите безпокойство вещества през целия жизнен цикъл на произвежданите продукти и проследимост на тези вещества.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. В съответните случаи превозните средства не съдържат олово, живак, хексавалентен хром и кадмий, съобразно с Директива 2000/53/ЕО.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

3.4. **Производство на акумулаторни батерии**

Описание на дейността

Производство на презаредими (акумулаторни) батерии, батерийни (акумулаторни) блокове и акумулатори за транспорта, за стационарно и извънмрежово съхранение на енергия и за други промишлени приложения, както и производство на съответните компоненти (активната маса на батериите, електрохимичните елементи на батериите, обвивките на батериите и кутиите на акумулаторите, електронните компоненти), което води до съществено намаление на емисиите на парникови газове в транспорта, стационарното и извънмрежовото съхранение на енергия и другите промишлени приложения

Рециклиране на излезли от употреба батерии.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към кодове C27.2 и E38.3.2 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

▼B

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([104]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([105]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([106]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([107]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([108])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.

([104]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([105]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([106]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([107]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([108]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

4) Преход към кръгова икономика	При производството на нови батерии, компоненти и материали в рамките на дейността се оценява наличието на техники, поддържащи посочените по-долу елементи, и когато това е осъществимо, те се възприемат: а) повторна употреба и използване на вторични суровини и повторно употребявани компоненти в произвежданите продукти; б) проектиране с цел висока издръжливост, пригодност за рециклиране, лесно разглобяване и приспособимост на произвежданите продукти; в) информация за пораждащите безпокойство вещества през целия жизнен цикъл на произвежданите продукти и проследимост на тези вещества. Процесите на рециклиране отговарят на условията по член 12 от Директива 2006/66/ЕО и по част Б от приложение III към посочената директива, в т.ч. използването на най-новите относими най-добри налични техники, постигането на показателите за ефективност, определени за оловно-киселинните батерии, никелово-кадмиевите батерии и батериите с друг химичен състав. С тези процеси рециклирането на съдържащия се метал се обезпечава във възможно най-високата степен, която е технически осъществима при избягване на прекомерни разходи. В съответните случаи съоръженията, в които се извършва рециклирането, отговарят на изискванията на Директива 2010/75/ЕС.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Батериите отговарят на приложимите правила за устойчивост във връзка с пускането на батерии на пазара в Съюза, в т.ч. ограниченията за употребата на опасни вещества в батериите, вкл. Регламент (ЕО) № 1907/2006 и Директива 2006/66/ЕО.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

3.5. **Производство на оборудване за енергийна ефективност за сгради**

Описание на дейността

Производство на един или повече от следните видове оборудване за енергийна ефективност (продукти и основните компоненти за тях) ([109]) за сгради:

а) прозорци с коефициент на топлопреминаване (U), по-нисък или равен на 1,0 W/m^2K;

б) врати с коефициент на топлопреминаване (U), по-нисък или равен на 1,2 W/m^2K;

в) системи за външни стени с коефициент на топлопреминаване (U), по-нисък или равен на 0,5 W/m^2K;

г) покривни системи с коефициент на топлопреминаване (U) по-нисък или равен на 0,3 W/m^2K;

([109]) Когато това е целесъобразно, коефициентът на топлопреминаване (U) се изчислява съгласно приложимите стандарти, напр. EN ISO 10077-1:2017 (прозорци и врати), EN ISO 12631:2017 (неносещи фасадни стени) и EN ISO 6946:2017 (други строителни елементи и елементи на сгради).

▼B

д) изолационни материали с коефициент на топлопроводност (ламбда), по-нисък или равен на 0,06 W/mK;

е) битови уреди, попадащи в най-високите два класа на енергийна ефективност, в които има продукти, в съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1369 и делегираните актове, приети по силата на посочения регламент;

ж) светлинни източници, оценени в най-високите два класа на енергийна ефективност, в които има продукти, в съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1369 и делегираните актове, приети по силата на посочения регламент;

з) системи за отопление на помещения и за топла вода за битови нужди, оценени в най-високите два класа на енергийна ефективност, в които има продукти, в съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1369 на Европейския парламент и на Съвета и делегираните актове, приети по силата на посочения регламент;

и) системи за охлаждане и вентилация, оценени в най-високите два класа на енергийна ефективност, в които има продукти, в съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1369 на Европейския парламент и на Съвета и делегираните актове, приети по силата на посочения регламент;

й) регулатори за осветителни системи с датчици за присъствие и дневна светлина;

к) термопомпи, отговарящи на техническите критерии за проверка от раздел 4.16 от настоящото приложение;

л) фасадни и покривни елементи с функция за слънчево засенчване или за регулиране в зависимост от слънцегреенето, включително такива, които поддържат отглеждането на растителност;

м) енергийноефективни сградни системи за автоматизация и управление (контрол) за жилищни и нежилищни сгради;

н) зонови термостати и устройства за интелигентен контрол на основния електрически или топлинен товар за сгради, както и оборудване с датчици;

о) изделия за отчитане на топлинна енергия и термостатични регулатори за отделни жилища, свързани с районни отоплителни системи, и отделни апартаменти, свързани с централни отоплителни системи, обслужващи цели сгради, и за централни отоплителни системи;

п) топлообменници и подстанции за районно топлоснабдяване, съответстващи на дейността по разпределение на енергия от районна отоплителна/охладителна система съгласно раздел 4.15 от настоящото приложение;

р) изделия за умно наблюдение и регулиране на отоплителната система, както и оборудване с датчици.

Икономическите дейности от тази категория може да бъдат отнесени към множество кодове по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно C16.23, C23.11, C23.20, C23.31, C23.32, C23.43, C.23.61, C25.11, C25.12, C25.21, C25.29, C25.93, C27.31, C27.32, C27.33, C27.40, C27.51, C28.11, C28.12, C28.13, C28.14.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

▼B

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([110]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([111]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([112]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([113]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([114])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

([110]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([111]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([112]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([113]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на суша и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([114]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	При дейността се оценява наличието на техники, поддържащи посочените по-долу елементи, и когато това е осъществимо, те се възприемат: а) повторна употреба и използване на вторични суровини и повторно употребявани компоненти в произвежданите продукти; б) проектиране с цел висока издръжливост, пригодност за рециклиране, лесно разглобяване и приспособимост на произвежданите продукти; в) управление на отпадъците, при което в производствения процес се отдава предимство на рециклирането пред обезвреждането; г) информация за пораждащите безпокойство вещества през целия жизнен цикъл на произвежданите продукти и проследимост на тези вещества.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

3.6. **Производство на други нисковъглеродни технологични изделия**

Описание на дейността

Производство на технологични изделия, предназначени за съществено намаление на емисиите на парникови газове в други сектори на икономиката, когато тези технологични изделия не са обхванати от раздели от 3.1 до 3.5 от настоящото приложение и когато те показват съществено намаление на емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл в сравнение с технологията, продукта или решението на пазара с най-добри показатели, при изчисление въз основа на Препоръка 2013/179/ЕС на Комисията или въз основа на стандарт ISO 14067:2018 ([115]) или ISO 14064-1:2018 ([116]), а количествено определеното намаление на емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл се проверява от независима трета страна.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове C22, C25, C26, C27 и C28.

([115]) Стандарт ISO 14067:2018 „Парникови газове. Въглероден отпечатък на продукти. Изисквания и указания за количествено определяне“ (https://www.iso.org/standard/71206.html).

([116]) Стандарт ISO 14064-1:2018, „Парникови газове. Част 1: Технически изисквания и ръководство на ниво организация за количествено определяне и докладване на емисиите от парникови газове и отстранените парникови газове“ (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iso.org/standard/66453.html).

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([117]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([118]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([119]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([120]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([121])), доколкото е възможно.

([117]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([118]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([119]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([120]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([121]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	При дейността се оценява наличието на техники, поддържащи посочените по-долу елементи, и когато това е осъществимо, те се възприемат: а) повторна употреба и използване на вторични суровини и повторно употребявани компоненти в произвежданите продукти; б) проектиране с цел висока издръжливост, пригодност за рециклиране, лесно разглобяване и приспособимост на произвежданите продукти; в) управление на отпадъците, при което в производствения процес се отдава предимство на рециклирането пред обезвреждането; г) информация за пораждащите безпокойство вещества през целия жизнен цикъл на произвежданите продукти и проследимост на тези вещества.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

3.7. **Производство на цимент**

Описание на дейността

Производство на клинкер за цимент, цимент или алтернативно свързващо вещество.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код C23.51 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

▼B

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([122]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([123]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([124]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([125]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([126])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

([122]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([123]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([124]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([125]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на суша и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([126]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Емисиите на парникови газове ([127]) от процесите, свързани с производството на цимент, са: а) за клинкера за сив цимент – под 0,816 ([128]) tCO_2e на тон клинкер за сив цимент; б) за цимента от сив клинкер или алтернативно хидравлично свързващо вещество – под 0,530 ([129]) tCO_2e на тон произведен цимент или алтернативно свързващо вещество.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за производството на цимент, вар и магнезиев оксид ([130]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда ([131]). При производството на цимент, където като алтернативни горива се използват опасни отпадъци, са въведени мерки за обезпечаване на безопасно манипулиране на отпадъците.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

3.8. **Производство на алуминий**

Описание на дейността

Производство на алуминий чрез обработка на първичен алуминий (боксит) или чрез рециклиране на вторичен алуминий.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към кодове C24.42 и C24.53 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

([127]) Изчислени в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/331.

([128]) Отразяващо медианната стойност за инсталациите през 2016 и 2017 г. (в t CO_2 екв./t) според данните, събрани при съставянето на Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията, при определяне въз основа на проверена информация за ефективността на инсталациите от гледна точка на емисиите на парникови газове, отчетена по силата на член 11 от Директива 2003/87/ЕО.

([129]) Отразяващо медианната стойност за инсталациите през 2016 и 2017 г. (в t CO_2 екв./t) според данните, събрани за клинкера за сив цимент при съставянето на Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията, умножена по отношението клинкер/цимент (0,65), при определяне въз основа на проверена информация за ефективността на инсталациите от гледна точка на емисиите на парникови газове, отчетена по силата на член 11 от Директива 2003/87/ЕО.

([130]) Решение за изпълнение 2013/163/ЕС на Комисията от 26 март 2013 г. за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) при производството на цимент, вар и магнезиев оксид, съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно емисиите от промишлеността (ОВ L 100, 9.4.2013 г., стр. 1).

([131]) Вж. Справочния документ за най-добрите налични техники за икономическите аспекти и сумарните въздействия върху компонентите на околната среда (Best Available Techniques Reference Document (BREF) on Economics and Cross-Media Effects) (версия от 4.6.2021 г.: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/ecm_bref_0706.pdf).

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([132]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([133]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([134]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([135]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([136])), доколкото е възможно.

([132]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([133]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([134]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([135]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/-.

([136]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	При дейността се произвежда едно от следните: а) първичен алуминий, когато икономическата дейност отговаря на два от долупосочените критерии до 2025 г. и на всички долупосочени критерии ([137]) след 2025 г.: i) емисиите на парникови газове не превишават 1,604 ([138]) tCO_2 на тон произведен алуминий ([139]); ii) непреките емисии на парникови газове не превишават 270g CO_2e/kWh; iii) потреблението на електроенергия за производствения процес не превишава 15,5 MWh/t Al. б) вторичен алуминий.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за цветната металургия ([140]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

3.9. **Производство на чугун и стомана**

Описание на дейността

Производство на чугун и стомана.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове C24.10, C24.20, C24.31, C24.32, C24.33, C24.34, C24.51 и C24.52.

([137]) В съчетание като единна прагова стойност, получена като сбор на преките и непреките емисии, при изчисление като медианна стойност въз основа на данните, събрани в контекста на установяването на промишлените параметри за схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ на ЕС) за периода 2021—2026 г. и изчислени в съответствие с методиката за определяне на параметрите, изложена в Директива 2003/87/ЕО, плюс критерия за ненанасяне на значителни вреди спрямо смекчаването на изменението на климата за производството на електроенергия (270g CO_2e/kWh), умножено по средната енергийна ефективност при производството на алуминий (15,5 MWh/t Al).

([138]) Отразяващо медианната стойност за инсталациите през 2016 и 2017 г. (в t CO_2 екв./t) според данните, събрани при съставянето на Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията, при определяне въз основа на проверена информация за ефективността на инсталациите от гледна точка на емисиите на парникови газове, отчетена по силата на член 11 от Директива 2003/87/ЕО.

([139]) Произвежданият алуминий е несплавен и необработен лят алуминий, получен чрез електролиза.

([140]) Решение за изпълнение (ЕС) 2016/1032 на Комисията от 13 юни 2016 г. за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) в цветната металургия съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 174, 30.6.2016 г., стр. 32).

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([141]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([142]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([143]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([144]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([145])), доколкото е възможно.

([141]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([142]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([143]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([144]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([145]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	При дейността се произвежда едно от следните: а) чугун и стомана, когато емисиите на парникови газове ([146]), намалени с количеството на емисиите, отнасяни към производството на отпадъчни газове съгласно точка 10.1.5, буква а) от приложение VII към Регламент (ЕС) 2019/331, не превишават следните стойности, прилагани за различните етапи на производствения процес: i) течни черни метали = 1443 ([147]) tCO_2e/t продукция; ii) агломерат = 0 242 ([148]) tCO_2e/t продукция; iii) кокс (с изключение на лигнитен кокс) = 0 237 ([149]) tCO_2e/t продукция; iv) леене на чугун = 0 390 ([150]) tCO_2e/t продукция; v) високолегирана стомана от електродъгова пещ (ЕП) = 0 360 ([151]) tCO_2e/t продукция; vi) въглеродна стомана от електродъгова пещ (ЕП) = 0 276 ([152]) tCO_2e/t продукция. б) стомана в електродъгови пещи (ЕП), произвеждащи въглеродна стомана от ЕП или високолегирана стомана от ЕП, съгласно определението в Делегиран регламент (ЕС) 2019/331 на Комисията и когато делът на входящите материали от стоманени отпадъци спрямо произведената продукция е: i) най-малко 70 % за производството на високолегирана стомана; ii) най-малко 90 % за производството на въглеродна стомана;

([146]) Изчислени в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/331.

([147]) Отразяващо медианната стойност за инсталациите през 2016 и 2017 г. (в t CO_2 екв./t) според данните, събрани при съставянето на Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията, при определяне въз основа на проверена информация за ефективността на инсталациите от гледна точка на емисиите на парникови газове, отчетена по силата на член 11 от Директива 2003/87/ЕО.

([148]) Отразяващо медианната стойност за инсталациите през 2016 и 2017 г. (в t CO_2 екв./t) според данните, събрани при съставянето на Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията, при определяне въз основа на проверена информация за ефективността на инсталациите от гледна точка на емисиите на парникови газове, отчетена по силата на член 11 от Директива 2003/87/ЕО.

([149]) Отразяващо медианната стойност за инсталациите през 2016 и 2017 г. (в t CO_2 екв./t) според данните, събрани при съставянето на Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията, при определяне въз основа на проверена информация за ефективността на инсталациите от гледна точка на емисиите на парникови газове, отчетена по силата на член 11 от Директива 2003/87/ЕО.

([150]) Отразяващо медианната стойност за инсталациите през 2016 и 2017 г. (в t CO_2 екв./t) според данните, събрани при съставянето на Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията, при определяне въз основа на проверена информация за ефективността на инсталациите от гледна точка на емисиите на парникови газове, отчетена по силата на член 11 от Директива 2003/87/ЕО.

([151]) Отразяващо медианната стойност за инсталациите през 2016 и 2017 г. (в t CO_2 екв./t) според данните, събрани при съставянето на Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията, при определяне въз основа на проверена информация за ефективността на инсталациите от гледна точка на емисиите на парникови газове, отчетена по силата на член 11 от Директива 2003/87/ЕО.

([152]) Отразяващо медианната стойност за инсталациите през 2016 и 2017 г. (в t CO_2 екв./t) според данните, събрани при съставянето на Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията, при определяне въз основа на проверена информация за ефективността на инсталациите от гледна точка на емисиите на парникови газове, отчетена по силата на член 11 от Директива 2003/87/ЕО.

▼B

3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за производството на чугун и стомана ([153]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

3.10. **Производство на водород**

Описание на дейността

Производство на водород и синтетични горива на основата на водород.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код C20.11 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на съществено на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

([153]) Решение за изпълнение 2012/135/ЕС на Комисията от 28 февруари 2012 г. за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) при производството на чугун и стомана, съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно емисиите от промишлеността (ОВ L 70, 8.3.2012 г., стр. 63).

▼B

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([154]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([155]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([156]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([157]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([158])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	При дейността се спазва изискването за намаляване със 70 % на емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл при сравнение с изкопаемо гориво с 94g CO_2e/MJ съгласно определен в член 25, параграф 2 от Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета и приложение V към посочената директива ([159]). Намалението на емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл се изчислява по методиката по член 28, параграф 5 от Директива (ЕС) 2018/2001 или вместо това въз основа на стандарт ISO 14067:2018 ([160]) или ISO 14064-1:2018 ([161]). Количествено определеното намаление на емисиите на парникови за целия жизнен цикъл се проверява в съответствие с член 30 от Директива (ЕС) 2018/2001, когато е приложимо, или от независима трета страна.

([154]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([155]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([156]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([157]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([158]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

([159]) Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване на използването на енергия от възобновяеми източници (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 82).

([160]) Стандарт ISO 14067:2018 „Парникови газове. Въглероден отпечатък на продукти. Изисквания и указания за количествено определяне“ (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iso.org/standard/71206.html).

([161]) Стандарт ISO 14064-1:2018, „Парникови газове. Част 1: Технически изисквания и ръководство на ниво организация за количествено определяне и докладване на емисиите от парникови газове и отстранените парникови газове“ (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iso.org/standard/66453.html).

▼B

3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в относимите заключения за НДНТ, в т.ч.: а) заключенията за НДНТ за производството на хлоралкални продукти ([162]) и заключенията за НДНТ за системите за пречистване/управление на обичайни отпадъчни води и отпадъчни газове в химическия сектор ([163]); б) заключенията за НДНТ при рафинирането на нефт и газ ([164]); Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

3.11. **Производство на технически въглерод**

Описание на дейността

Производство на технически въглерод.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код C20.13 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на съществеността на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

([162]) Решение за изпълнение 2013/732/ЕС.
([163]) Решение за изпълнение (ЕС) 2016/902.
([164]) Решение за изпълнение 2014/738/ЕС.

▼B

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([165]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([166]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([167]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([168]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([169])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Емисиите на парникови газове ([170]) от процесите, свързани с производството на технически въглерод, са под 1,615 ([171]) tCO_2e на тон продукция.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага

([165]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([166]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([167]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([168]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([169]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

([170]) Изчислени в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/331.

([171]) Отразяващо медианната стойност за инсталациите през 2016 и 2017 г. (в t CO_2 екв./t) според данните, събрани при съставянето на Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията, при определяне въз основа на проверена информация за ефективността на инсталациите от гледна точка на емисиите на парникови газове, отчетена по силата на член 11 от Директива 2003/87/ЕО.

▼B

5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч.: а) Справочния документ за най-добрите налични техники за неорганични химикали в големи количества – твърди вещества и други ([172]); б) заключенията за НДНТ за системите за пречистване/управление на обичайни отпадъчни води и отпадъчни газове в химическия сектор ([173]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

3.12. **Производство на калцинирана сода**

Описание на дейността

Производство на динатриев карбонат (калцинирана сода, натриев карбонат, динатриева сол на въглеродната киселина).

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код C20.13 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очакванията ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очакванията ѝ жизнен цикъл, така че:

([172]) Справочен документ за най-добрите налични техники за неорганични химикали в големи количества (Best Available Techniques (BAT) Reference Document for the Large Volumes Inorganic Chemicals — Solids and Others industry) (версия от 4.6.2021 г.: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic-s_bref_0907.pdf).

([173]) Решение за изпълнение (ЕС) 2016/902.

▼B

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([174]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([175]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([176]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([177]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([178])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Емисиите на парникови газове ([179]) от процесите за производство на калцинирана сода са под 0 866 ([180]) tCO_2e на тон продукция.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч.:

([174]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([175]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([176]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([177]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([178]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

([179]) Изчислени в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/331.

([180]) Отразяващо медианната стойност за инсталациите през 2016 и 2017 г. (в t CO_2 екв./t) според данните, събрани при съставянето на Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията, при определяне въз основа на проверена информация за ефективността на инсталациите от гледна точка на емисиите на парникови газове, отчетена по силата на член 11 от Директива 2003/87/ЕО.

▼B

	а) Справочния документ за най-добрите налични техники за неорганични химикали в големи количества – твърди вещества и други ([181]); б) заключенията за НДНТ за системите за пречистване/управление на обичайни отпадъчни води и отпадъчни газове в химическия сектор ([182]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

3.13. **Производство на хлор**

Описание на дейността

Производство на хлор.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код C20.13 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на съществуване на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([183]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

([181]) Справочен документ за най-добрите налични техники за неорганични химикали в големи количества (Best Available Techniques (BAT) Reference Document for the Large Volumes Inorganic Chemicals — Solids and Others industry) (версия от 4.6.2021 г.: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic-s_bref_0907.pdf).

([182]) Решение за изпълнение (ЕС) 2016/902.

([183]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

▼B

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([184]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([185]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([186]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([187])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Потребената електроенергия за електролиза и за обработване на хлор е равна на 2,45 MWh на тон хлор или по-ниска от тази стойност. Средните преки емисии на парникови газове за електроенергията, използвана за производството на хлор, са 270 g CO_2e/kWh или по-малко.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч.: а) заключенията за НДНТ за производството на хлоралкални продукти ([188]); б) заключенията за НДНТ за системите за пречистване/управление на обичайни отпадъчни води и отпадъчни газове в химическия сектор ([189]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда.

([184]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([185]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([186]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([187]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

([188]) Решение за изпълнение 2013/732/ЕС.

([189]) Решение за изпълнение (ЕС) 2016/902.

▼M2

б) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

▼B

3.14. **Производство на основни органични химични вещества**

Описание на дейността

Производство на:

а) ценни химични вещества (ЦХВ):

i) ацетилен;

ii) етилен;

iii) пропилен;

iv) бутадиен.

б) ароматни съединения:

i) алкилбензенови и алкилнафталенови смеси, различни от тези от позиция 2707 или 2902 от ХС;

ii) циклохексан;

iii) бензен;

iv) толуен;

v) о-ксилен;

vi) р-ксилен;

vii) m-ксилен и смеси от изомери на ксилена;

viii) етилбензен;

ix) кумен;

x) бифенил, трифенили, винилтолуени, други циклични въглеводороди без циклани, циклени, циклотерпени, бензен, толуен, ксилени, стирен, етилбензен, кумен, нафтален, антрацен;

xi) бензол (бензен), толуол (толуен) и ксилол (ксилени);

xii) нафтален и други смеси на ароматни въглеводороди (без бензол, толуол, ксилол)

в) винилхлорид;

г) стирен;

д) етилен оксид;

е) моноетиленгликол;

ж) адипинова киселина.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код C20.14 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([190]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([191]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([192]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([193]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([194])), доколкото е възможно.

([190]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([191]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([192]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([193]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([194]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Емисиите на парникови газове ([195]) от процесите, свързани с производството на органични химикали, са под: а) за ЦХВ: [0,851 ([196])] t CO_2e/t ЦХВ; б) за ароматни съединения: 0,0300 ([197]) t CO_2e/t комплексна претеглена производителност (количество обработен материал); в) за винилхлорид: [0 268 ([198]) tCO_2e/t винилхлорид; г) за стирен: 0 564 ([199]) t CO_2e/t стирен; д) за етиленов оксид/етиленгликоли: 0 489 ([200]) tCO_2e/t етиленов оксид/етиленгликоли; е) за адипинова киселина: 0,76 ([201]) t CO_2e/t адипинова киселина. Когато разглежданите органични химикали са произведени изцяло или отчасти от възобновяеми изходни суровини, емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл на химикала, произведен изцяло или частично от възобновяеми изходни суровини, са под емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл на еквивалентния химикал, произведен от изходни суровини изкопаеми горива. Селскостопанската биомаса, използвана за производството на основни органични химични вещества, отговаря на критериите, установени в член 29, параграфи 2–5 от Директива (ЕС) 2018/2001. Горската биомаса, използвана за производството на основни органични химични вещества, отговаря на критериите, установени в член 29, параграфи 6 и 7 от посочената директива.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.

([195]) Изчислени в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/331.

([196]) Отразяващо медианната стойност за инсталациите през 2016 и 2017 г. (в t CO_2 екв./t) според данните, събрани при съставянето на Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията, при определяне въз основа на проверена информация за ефективността на инсталациите от гледна точка на емисиите на парникови газове, отчетена по силата на член 11 от Директива 2003/87/ЕО.

([197]) Отразяващо медианната стойност за инсталациите през 2016 и 2017 г. (в t CO_2 екв./t) според данните, събрани при съставянето на Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията, при определяне въз основа на проверена информация за ефективността на инсталациите от гледна точка на емисиите на парникови газове, отчетена по силата на член 11 от Директива 2003/87/ЕО.

([198]) Отразяващо медианната стойност за инсталациите през 2016 и 2017 г. (в t CO_2 екв./t) според данните, събрани при съставянето на Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията, при определяне въз основа на проверена информация за ефективността на инсталациите от гледна точка на емисиите на парникови газове, отчетена по силата на член 11 от Директива 2003/87/ЕО.

([199]) Отразяващо медианната стойност за инсталациите през 2016 и 2017 г. (в t CO_2 екв./t) според данните, събрани при съставянето на Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията, при определяне въз основа на проверена информация за ефективността на инсталациите от гледна точка на емисиите на парникови газове, отчетена по силата на член 11 от Директива 2003/87/ЕО.

([200]) Отразяващо медианната стойност за инсталациите през 2016 и 2017 г. (в t CO_2 екв./t) според данните, събрани при съставянето на Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията, при определяне въз основа на проверена информация за ефективността на инсталациите от гледна точка на емисиите на парникови газове, отчетена по силата на член 11 от Директива 2003/87/ЕО.

([201]) Отразяващо медианната стойност за инсталациите през 2016 и 2017 г. (в t CO_2 екв./t) според данните, събрани при съставянето на Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията, при определяне въз основа на проверена информация за ефективността на инсталациите от гледна точка на емисиите на парникови газове, отчетена по силата на член 11 от Директива 2003/87/ЕО.

▼B

4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в относимите заключения за НДНТ, в т.ч.: а) заключенията за най-добрите налични техники (НДНТ) при производството на органични химикали в големи обеми ([202]); б) заключенията за НДНТ за системите за пречистване/управление на обичайни отпадъчни води и отпадъчни газове в химическия сектор ([203]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

3.15. **Производство на амоняк**

Описание на дейността

Производство на амоняк.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код C20.15 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

([202]) Решение за изпълнение (ЕС) 2017/2117 на Комисията от 21 ноември 2017 г. за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) при производството на органични химикали в големи обеми съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 323, 7.12.2017 г., стр. 1).

([203]) Решение за изпълнение (ЕС) 2016/902.

▼B

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([204]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([205]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([206]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([207]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([208])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Дейността отговаря на един от следните критерии: а) емисиите на парникови газове ([209]) от производството на амоняк са под 1,948 ([210]) tCO_2e на тон амоняк; б) амонякът се получава чрез оползотворяване на отпадъчни води.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч.:

([204]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([205]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([206]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([207]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([208]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

([209]) Изчислени в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/331.

([210]) Отразяващо медианната стойност за инсталациите през 2016 и 2017 г. (в t CO_2 екв./t) според данните, събрани при съставянето на Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията, при определяне въз основа на проверена информация за ефективността на инсталациите от гледна точка на емисиите на парникови газове, отчетена по силата на член 11 от Директива 2003/87/ЕО.

▼B

	а) Справочния документ за най-добрите налични техники за неорганични химикали в големи количества — амоняк, киселини и торове ([211]); б) заключенията за НДНТ за системите за пречистване/управление на обичайни отпадъчни води и отпадъчни газове в химическия сектор ([212]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда.
б) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

3.16. **Производство на азотна киселина**

Описание на дейността

Производство на азотна киселина.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код C20.15 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на съществено на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([213]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

([211]) Справочен документ за най-добрите налични техники за производство на неорганични химикали в големи количества — амоняк, киселини и торове (Best Available Techniques (BAT) Reference Document for the manufacture of Large Volume Inorganic Chemicals - Ammonia, Acids and Fertilisers) (версия от 4.6.2021 г.: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic_aaf.pdf).

([212]) Решение за изпълнение (ЕС) 2016/902.

([213]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

▼B

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([214]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([215]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([216]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([217])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Емисиите на парникови газове ([218]) от производството на азотна киселина са под 0,184 ([219]) t CO_2e на тон азотна киселина.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч.: а) Справочния документ за най-добрите налични техники за неорганични химикали в големи количества — амоняк, киселини и торове ([220]); б) заключенията за НДНТ за системите за пречистване/управление на обичайни отпадъчни води и отпадъчни газове в химическия сектор ([221]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда.

([214]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([215]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([216]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([217]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

([218]) Изчислени в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/331.

([219]) Отразяващо медианната стойност за инсталациите през 2016 и 2017 г. (в t CO_2 екв./t) според данните, събрани при съставянето на Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията, при определяне въз основа на проверена информация за ефективността на инсталациите от гледна точка на емисиите на парникови газове, отчетена по силата на член 11 от Директива 2003/87/ЕО.

([220]) Справочен документ за най-добрите налични техники за производство на неорганични химикали в големи количества — амоняк, киселини и торове (Best Available Techniques (BAT) Reference Document for the manufacture of Large Volume Inorganic Chemicals - Ammonia, Acids and Fertilisers) (версия от 4.6.2021 г.: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/lvic_aaf.pdf).

([221]) Решение за изпълнение (ЕС) 2016/902.

▼B

б) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

3.17. **Производство на полимери (пластмаси) в първична форма**

Описание на дейността

Производство на смоли, пластмасови материали и термопластични еластомери, неподлежащи на вулканизация, смесване на смоли по поръчка, както и производството на синтетични смоли, които не са персонализирани.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код C20.16 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на съществеността на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([222]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([223]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([224]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

([222]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([223]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([224]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

▼B

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([225]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([226])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Пластмасата в първична форма е една от следните: а) изцяло произведена чрез механично рециклиране на пластмасови отпадъци; б) когато механичното рециклиране не е възможно – изцяло произведена чрез химично рециклиране на пластмасови отпадъци, като емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл на произведената пластмаса, без евентуалните изчислени ползи от производството на горива, са по-ниски от емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл за равностойна първична пластмаса, произведена от изходни суровини, които са изкопаеми горива. Емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл се изчисляват въз основа на Препоръка 2013/179/ЕС или вместо това въз основа на стандарт ISO 14067:2018 ([227]) или ISO 14064-1:2018 ([228]). Количествено определените емисии на парникови газове за целия жизнен цикъл се проверяват от независима трета страна. в) получена изцяло или частично от възобновяеми изходни суровини ([229]), като емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл на пластмасата в първична форма, произвеждана изцяло или частично от възобновяеми изходни суровини, са по-ниски от емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл на равностойни пластмаси в първична форма, произвеждани от изходни суровини, които са изкопаеми горива. Емисиите на парникови газове за целия жизнен цикъл се изчисляват въз основа на Препоръка 2013/179/ЕС или вместо това въз основа на стандарт ISO 14067:2018 или ISO 14064-1:2018. Количествено определените емисии на парникови газове за целия жизнен цикъл се проверяват от независима трета страна. Селскостопанската биомаса, използвана за производството на пластмаса в първична форма, отговаря на критериите, установени в член 29, параграфи 2–5 от Директива (ЕС) 2018/2001. Горската биомаса, използвана за производството на пластмаса в първична форма, отговаря на критериите, установени в член 29, параграфи 6 и 7 от посочената директива.

([225]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([226]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

([227]) Стандарт ISO 14067:2018 „Парникови газове. Въглероден отпечатък на продукти. Изисквания и указания за количествено определяне“ (https://www.iso.org/standard/71206.html).

([228]) Стандарт ISO 14064-1:2018, „Парникови газове. Част 1: Технически изисквания и ръководство на ниво организация за количествено определяне и докладване на емисиите от парникови газове и отстранените парникови газове“ (https://www.iso.org/standard/66453.html).

([229]) Възобновяемите изходни суровини са биомаса, биологични отпадъци от промишлеността или битови биологични отпадъци (от населени места).

▼B

3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в относимите заключения за НДНТ, в т.ч.: а) Справочния документ за най-добрите налични техники за производството на полимери ([230]); б) заключенията за НДНТ за системите за пречистване/управление на обичайни отпадъчни води и отпадъчни газове в химическия сектор ([231]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4. ЕНЕРГЕТИКА

4.1. **Производство на електроенергия чрез технология за слънчева фотоволтаична енергия**

Описание на дейността

Изграждане или експлоатация на съоръжения за производството на електроенергия чрез технология за слънчева фотоволтаична (ФВ) енергия.

Когато икономическа дейност е неразделна част от дейността „Монтаж, поддръжка и ремонт на технологични изделия за енергия от възобновяеми източници“ съгласно раздел 7.6 от настоящото приложение, се прилагат техническите критерии за проверка, установени в раздел 7.6.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове D35.11 и F42.22.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

([230]) Справочен документ за най-добрите налични техники за производството на полимери (Best Available Techniques (BAT) Reference Document for the Production of Polymers) (версия от 4.6.2021 г.: https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/pol_bref_0807.pdf).

([231]) Решение за изпълнение (ЕС) 2016/902.

▼B

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([232]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([233]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([234]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([235]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([236])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	При дейността се прави оценка на наличието на оборудване и компоненти с висока издръжливост и висока пригодност за рециклиране, отличаващи се с лекота на разглобяване (разкомплектоване) и обновяване, и ако е осъществимо, те се използват.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

([232]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([233]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([234]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([235]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/
environment/nature-based-solutions_en/).

([236]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

4.2. **Производство на електроенергия чрез технология за концентриране на слънчева енергия (КСЕ)**

Описание на дейността

Изграждане или експлоатация на съоръжения за производството на електроенергия чрез технология за концентриране на слънчева енергия (КСЕ).

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове D35.11 и F42.22.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на съществуване на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([237]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([238]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([239]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

([237]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([238]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([239]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

▼B

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([240]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([241])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	При дейността се прави оценка на наличието на оборудване и компоненти с висока издръжливост и висока пригодност за рециклиране, отличаващи се с лекота на разглобяване и обновяване, и ако е осъществимо, те се използват.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.3. **Производство на електроенергия от вятърна енергия**

Описание на дейността

Изграждане или експлоатация на съоръжения за производството на електроенергия от вятърна енергия.

Когато икономическа дейност е неразделна част от дейността „Монтаж, поддръжка и ремонт на технологични изделия за енергия от възобновяеми източници“ съгласно раздел 7.6 от настоящото приложение, се прилагат техническите критерии за проверка, установени в раздел 7.6.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове D35.11 и F42.22.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

([240]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([241]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([242]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([243]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([244]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([245]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([246])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага

([242]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([243]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([244]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([245]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([246]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Що се отнася до изграждането на ветроенергийни паркове в морето, дейността не възпрепятства постигането на добро състояние на околната среда съгласно Директива 2008/56/ЕО, което изисква вземане на целесъобразни мерки за предотвратяване или смекчаване на въздействията във връзка с дескриптор 11 (шум/енергия) по приложение I към посочената директива, и съгласно Решение (ЕС) 2017/848 на Комисията във връзка със съответните критерии и методологични стандарти за този дескриптор.
4) Преход към кръгова икономика	При дейността се прави оценка на наличието на оборудване и компоненти с висока издръжливост и висока пригодност за рециклиране, отличаващи се с лекота на разглобяване и обновяване, и ако е осъществимо, те се използват.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение ([247]). Що се отнася до ветроенергийните паркове в морето, дейността не възпрепятства постигането на добро състояние на околната среда съгласно Директива 2008/56/ЕО, което изисква вземане на целесъобразни мерки за предотвратяване или смекчаване на въздействията във връзка с дескриптори 1 (биологично разнообразие) и 6 (цялост на морското дъно) по приложение I към посочената директива, и съгласно Решение (ЕС) 2017/848 на Комисията във връзка със съответните критерии и методологични стандарти за тези дескриптори.

4.4. **Производство на електроенергия чрез технологии за океанска енергия**

Описание на дейността

Изграждане или управление на съоръжения за производството на електроенергия от океанска енергия.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове D35.11 и F42.22.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

([247]) Практически насоки за прилагането на този критерий се съдържат в Известието на Европейската комисия „Ръководство относно развитието на вятърната енергия и законодателството на ЕС за природата“ – C(2020) 7730 final, (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/wind_farms_bg.pdf).

▼B

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([248]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([249]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([250]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([251]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([252])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността не възпрепятства постигането на добро състояние на околната среда съгласно Директива 2008/56/ЕО, което изисква вземане на целесъобразни мерки за предотвратяване или смекчаване на въздействията във връзка с дескриптор 11 (шум/енергия) по приложение I към посочената директива, и съгласно Решение (ЕС) 2017/848 на Комисията във връзка със съответните критерии и методологични стандарти за този дескриптор.
4) Преход към кръгова икономика	При дейността се прави оценка на наличието на оборудване и компоненти с висока издръжливост и висока пригодност за рециклиране, отличаващи се с лекота на разглобяване и обновяване, и ако е осъществимо, те се използват.

([248]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([249]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([250]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([251]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([252]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Въведени са мерки за свеждане до минимум на токсичността на противообрастващата боя и биоцидите съгласно Регламент (ЕС) № 528/2012 за прилагане в правото на Съюза на Международната конвенция за контрол на вредните противообрастващи корабни системи, приета на 5 октомври 2001 г.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение. Дейността не възпрепятства постигането на добро състояние на околната среда съгласно Директива 2008/56/ЕО, което изисква вземане на целесъобразни мерки за предотвратяване или смекчаване на въздействията във връзка с дескриптор 1 (биологично разнообразие) по приложение I към посочената директива, и съгласно Решение (ЕС) 2017/848 на Комисията във връзка със съответните критерии и методологични стандарти за този дескриптор.

4.5. **Производство на електроенергия от водна енергия**

Описание на дейността

Изграждане или експлоатация на съоръжения за производството на електроенергия от водна енергия.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове D35.11 и F42.22.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на съществено на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([253]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

([253]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

▼B

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([254]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([255]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([256]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([257])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Преките емисии на парникови газове от дейността са под 270g CO_2e/kWh.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	1. При дейността се спазва Директива 2000/60/ЕО, в частност всички изисквания по член 4 от нея. 2. При експлоатацията на съществуващи водноелектрически централи, включващи дейности по обновяване с цел увеличаване на потенциала за производство на енергия от възобновяеми източници или съхранение на енергия, дейността отговаря на следните критерии: 2.1. В съответствие с Директива 2000/60/ЕО, и в частност с членове 4 и 11 от нея, са въведени всички технически осъществими и екологично значими мерки за смекчаване с цел намаляване на неблагоприятните въздействия върху водите и защитените местообитания и видове, пряко зависещи от водите. 2.2. В съответните случаи и в зависимост от екосистемите, които естествено присъстват в засегнатите водни обекти, мерките включват следното: а) мерки за осигуряване на миграцията на рибата по течението и срещу него (например турбини, които не застрашават рибата, структури за насочване на рибата, най-съвременни и напълно работещи рибни проходи, мерки за спиране или минимизиране на експлоатацията и изхвърлянето по време на миграцията или размножаването);

([254]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([255]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([256]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на суша и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([257]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

б) мерки за осигуряване на минимален екологичен отток (в т.ч. смекчаване на бързите, краткосрочни промени в оттока или операции за покриване на върхови товари) и утаечен отток;

в) мерки за опазване или подобряване на местообитанията.

2.3. Ефективността на тези мерки се наблюдава във връзка с издаването на разрешителното, в което се посочват условията, необходими за постигане на добро състояние или потенциал на засегнатия воден обект.

3. Що се отнася до строителството на нови водноелектрически централи, дейността отговаря на следните критерии:

3.1. В съответствие с член 4 от Директива 2000/60/ЕО, и в частност параграф 7 от него, преди строителството се извършва оценка на въздействието, за да се оценят всички потенциални въздействия върху състоянието на водните обекти в същия воден басейн и върху защитените местообитания и видове, които са пряко зависими от водите, коридорите на миграция, особено по отношение на коридорите за миграция, свободнотечащите реки или екосистемите с условия, близки до условията без нарушение.

Оценката се извършва въз основа на актуални, пълни и точни данни, включително данни от наблюдение на биологичните елементи на качеството, особено чувствителни към хидроморфоложки изменения, и на очакваното състояние на водния обект в резултат от новите дейности спрямо текущото му състояние.

В рамките на оценката особено внимание се обръща на натрупаните въздействия на новия проект в съчетание със другите съществуващи или планирани инфраструктурни съоръжения в речния басейн.

3.2. Въз основа на оценката на въздействието е установено, че централата се създава – от гледна точка на проекта и местоположението ѝ и от гледна точка на мерките за смекчаване – по такъв начин, че да отговаря на едно от следните изисквания:

а) централата не води до влошаване на доброто състояние или потенциал на конкретния воден обект, с който е свързана, и не възпрепятства постигането им;

б) когато централата поражда риск от влошаване на доброто състояние/потенциал на конкретния воден обект, с който е свързана, или възпрепятства постигането им, това влошаване не е значително и е обосновано чрез подробна оценка на разходите и ползите, с която се доказват следните два елемента:

i) причини от висш обществен интерес или факта, че ползите, които се очакват от планираната водноелектрическа централа, превишават разходите, произтичащи от влошаването на състоянието на водата за околната среда и обществото;

ii) факта, че поради техническа неосъществимост или поради несъразмерно високи разходи не е възможно висшият обществен интерес или очакваните от централата ползи да бъдат постигнати с други средства, които биха довели до по-добри резултати за околната среда (например обновяване на съществуващи водноелектрически централи или използване на технологии, които не нарушават непрекъснатостта на реката).

▼B

	3.3. Въвеждат се всички технически осъществими и екологично значими мерки за смекчаване с цел намаляване на неблагоприятните въздействия върху водите и защитените местообитания и видове, пряко зависещи от водите. В съответните случаи и в зависимост от екосистемите, които естествено присъстват в засегнатите водни обекти, мерките за смекчаване включват следното: а) мерки за осигуряване на миграцията на рибата по течението и срещу него (например турбини, които не застрашават рибата, структури за насочване на рибата, най-съвременни и напълно работещи рибни проходи, мерки за спиране или минимизиране на експлоатацията и изхвърлянето по време на миграцията или размножаването); б) мерки за осигуряване на минимален екологичен отток (в т.ч. смекчаване на бързите, краткосрочни промени в оттока или операции за покриване на върхови товари) и утаечен отток; в) мерки за опазване или подобряване на местообитанията. Ефективността на тези мерки се наблюдава във връзка с издаването на разрешителното, в което се посочват условията, необходими за постигане на добро състояние или потенциал на засегнатия воден обект. 3.4. Централата не води до трайно възпрепятстване на постигането на добро състояние/потенциал в който и да било от водните обекти в същия район на речния басейн. 3.5. Наред с горепосочените мерки за смекчаване, в съответните случаи се въвеждат компенсаторни мерки, за да се гарантира, че проектът не води до увеличаване на разпокъсването на водните обекти в същия район на речния басейн. Това се постига чрез възстановяване на непрекъснатостта в същия район на речния басейн до степен, при която се компенсира евентуалното нарушаване на непрекъснатостта от страна на планираната водноелектрическа централа. Компенсирането започва преди изпълнението на проекта.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение ([258]).

4.6. **Производство на електроенергия от геотермална енергия**

Описание на дейността

Изграждане или експлоатация на съоръжения за производството на електроенергия от геотермална енергия.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове D35.11 и F42.22.

([258]) Практически насоки се съдържат в Известие C/2018/2619 на Комисията: „Документ с насоки относно изискванията за производство на водноелектрическа енергия във връзка със законодателството на ЕС за опазване на природата“ (ОВ C 213, 18.6.2018 г., стр. 1).

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([259]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([260]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([261]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([262]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([263])), доколкото е възможно.

([259]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([260]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([261]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([262]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([263]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Преките емисии на парникови газове от дейността са под 270g CO_2e/kWh.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	За експлоатацията на геотермални енергийни системи с висока енталпия се въвеждат подходящи системи за намаляване на емисиите, за да не се възпрепятства спазването на пределно допустимите стойности за качеството на въздуха, установени в Директива 2004/107/ЕО и Директива 2008/50/ЕО.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.7. **Производство на електроенергия от възобновяеми неизкопаеми газообразни и течни горива**

Описание на дейността

Изграждане или експлоатация на съоръжения за производството на електроенергия от газообразни и течни горива от възобновяеми източници. Тази дейност не включва производството на електроенергия изключително от биогаз и течни биогорива (вж. раздел 4.8 от настоящото приложение).

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове D35.11 и F42.22.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

▼B

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очакванията ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([264]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([265]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([266]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([267]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([268])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Преките емисии на парникови газове от дейността са под 270g CO_2e/kWh.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага

([264]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([265]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([266]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([267]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([268]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации ([269]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда. Що се отнася до горивните инсталации с входяща топлинна мощност над 1 MW, но под праговете за прилагане на заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации, емисиите са под нормите за допустими емисии, определени в част 2 от приложение II към Директива (ЕС) 2015/2193.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.8. **Производство на електроенергия от биоенергия**

Описание на дейността

Изграждане и експлоатация на инсталации за производството на електроенергия изключително от биомаса, биогаз или течни горива от биомаса, без производството на електроенергия от смесване на горива от възобновяеми източници с биогаз или течни горива от биомаса (вж. раздел 4.7 от настоящото приложение).

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код D35.11 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

([269]) Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1442 на Комисията от 31 юли 2017 г. за формулиране на заключения за най-добри налични техники (НДНТ) за големи горивни инсталации съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 212, 17.8.2017 г., стр. 1).

▼B

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([270]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([271]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([272]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([273]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([274])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
(2) Смекчаване на изменението на климата	Дейността отговаря на изискванията по отношение на устойчивостта, намалението на емисиите на парникови газове и ефективността, установени в член 29 от Директива 2018/2001.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Що се отнася до инсталациите, попадащи в обхвата на Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([275]), емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации ([276]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда.

([270]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([271]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([272]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([273]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([274]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

([275]) Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) (ОВ L 334, 17.12.2010 г., стр. 17).

([276]) Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1442.

▼B

	Що се отнася до горивните инсталации с входяща топлинна мощност над 1 MW, но под праговете за прилагане на заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации, емисиите са под нормите за допустими емисии, определени в част 2 от приложение II към Директива (ЕС) 2015/2193. По отношение на инсталациите в зони или части от зони, където не се спазват пределно допустимите стойности за качеството на въздуха, определени в Директива 2008/50/ЕО, се въвеждат мерки за намаляване на равнищата на емисиите, като се отчитат резултатите от обмена на информация ([277]), публикувани от Комисията в съответствие с член 6, параграфи 9 и 10 от Директива (ЕС) 2015/2193. Що се отнася до анаеробното разграждане на органичен материал, когато произвежданият ферментационен продукт се използва като тор или подобрител на почвата пряко или след компостиране или друг вид обработка, той отговаря на изискванията за материалите за натоваряне, определени в категории съставни материали (КСМ) 4 и 5 от приложение II към Регламент (ЕС) 2019/1009 или в националните разпоредби относно торовете или подобрителите на почвата за селскостопански цели. Що се отнася до инсталациите за анаеробно разграждане, преработващи над 100 тона на ден, емисиите във въздуха и водата са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени за анаеробното преработване (третиране) на отпадъците в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за преработването на отпадъците ([278]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.9. **Пренос и разпределение на електроенергия**

Описание на дейността

Изграждане и експлоатация на електропреносни системи за пренос на електроенергия по свързана мрежа със свръхвисоко и високо напрежение.

Изграждане и експлоатация на разпределителна система за пренос на електроенергия по разпределителна система с високо, средно и ниско напрежение.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове D35.12 и D35.13.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата
1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

([277]) Окончателният технически доклад, изготвен въз основа на обмена на информация с държавите членки, съответните промишлени предприятия и неправителствени организации, съдържа техническа информация относно най-добрите налични технологии, използвани в средните горивни инсталации с цел намаляване на тяхното въздействие върху околната среда, и относно нивата на емисии, които биха били постижими при използването на най-добрите налични и нововъзникващи технологии и свързаните с тях разходи (версия от 4.6.2021 г.: https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/9a99a632-9ba8-4cc0-9679-08d929afda59/details).

([278]) Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1147 на Комисията от 10 август 2018 г. за установяване на заключенията за най-добрите налични техники (НДНТ) за третирането на отпадъци съгласно Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 208, 17.8.2018 г., стр. 38).

▼B

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([279]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([280]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([281]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([282]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([283])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Инфраструктурата не е предвидена специално за изграждане на пряка връзка или за разширяване на съществуваща пряка връзка с електроцентрала, когато преките емисии на парникови газове надвишават 100 g CO_2e/kWh.

([279]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([280]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([281]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([282]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([283]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Въведен е план за управление на отпадъците, с който се осигурява максимално повторно използване или рециклиране при излизане на продуктите от употреба в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, включително чрез договорни споразумения с партньорски организации за управление на отпадъците, чрез данни във финансови прогнози или в официална документация на проекти.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Въздушни електропроводи за високо напрежение: а) дейностите на строителните площадки съответстват на принципите от Общите насоки на Международната финансова корпорация за околната среда, здравето и безопасността ([284]). б) дейностите отговарят на приложимите норми и разпоредби за ограничаване на въздействието на електромагнитното излъчване върху здравето на човека, като за дейностите, извършвани в Съюза, важи включително Препоръката на Съвета относно ограничаването на експозицията на населението на електромагнитни полета (от 0 Hz до 300 Ghz) ([285]), а за дейностите, извършвани в трети държави – Насоките на Международната комисия за защита срещу нейонизиращите лъчения (МКЗНЛ) от 1998 г. ([286]). При дейностите не се използват полихлорирани бифенили (PCB).
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение ([287]).

4.10. **Съхранение на електроенергия**

Описание на дейността

Изграждане и експлоатация на съоръжения за съхранение на електроенергия, които по-късно я връщат в мрежата във вид на електроенергия. Дейността включва съхранение на водноелектрическа енергия чрез помпено-акумулиращи съоръжения.

Когато икономическа дейност е неразделна част от дейността „Монтаж, поддръжка и ремонт на технологични изделия за енергия от възобновяеми източници“ съгласно раздел 7.6 от настоящото приложение, се прилагат техническите критерии за проверка, установени в раздел 7.6.

За икономическите дейности от тази категория няма определен код по NACE – статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата
1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

([284]) Общи насоки за околната среда, здравето и безопасността (Environmental, Health, and Safety (EHS) Guidelines) от 30 април 2007 г. (версия от 4.6.2021 г.: https://www.ifc.org/wps/wcm/connect/29f5137d-6e17-4660-b1f9-02bf561935e5/Final%2B-%2BGeneral%2BEHS%2BGuidelines.pdf?MOD=AJPERES&CVID=jOWim3p).

([285]) Препоръка 1999/519/ЕО на Съвета от 12 юли 1999 г. относно ограничаването на експозицията на населението на електромагнитни полета (от 0 Hz до 300 Ghz) (ОВ L 199, 30.7.1999 г., стр. 59).

([286]) Насоки на МКЗНЛ от 1998 г. за ограничаване на излагането на променливи във времето електрически, магнитни и електромагнитни полета (до 300 ghz) (ICNIRP 1998 Guidelines for limiting exposure to time-varying electric, magnetic and electromagnetic fields (up to 300 ghz) (версия от 4.6.2021 г.: https://www.icnirp.org/cms/upload/publications/ICNIRPemfgdl.pdf).

([287]) Практически насоки за изпълнението на този критерий се съдържат в Известие C(2018)2620 на Комисията „Инфраструктура за пренос на енергия и законодателство на ЕС за природата“ (ОВ C 213, 18.6.2018 г., стр. 62).

▼B

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([288]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([289]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([290]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([291]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([292])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага

([288]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([289]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([290]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([291]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на суша и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([292]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Що се отнася до съхранението на водноелектрическа енергия чрез помпено-акумулиращи съоръжения, които не са свързани с речно тяло, дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение. Що се отнася до съхранението на водноелектрическа енергия чрез помпено-акумулиращи съоръжения, които са свързани с речно тяло, дейността отговаря на критериите за НЗВ по отношение на устойчивото използване и опазване на водните и морските ресурси, установени в раздел 4.5 (Производство на електроенергия от водна енергия).
4) Преход към кръгова икономика	Въведен е план за управление на отпадъците, с който се осигурява максимално повторно използване или рециклиране при излизане на продуктите от употреба в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, включително чрез договорни споразумения с партньорски организации за управление на отпадъците, чрез данни във финансови прогнози или в официална документация на проекти.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.11. **Съхранение на топлинна енергия**

Описание на дейността

Изграждане и експлоатация на съоръжения за съхранение на топлинна енергия, които по-късно я връщат в мрежата във вид на топлинна енергия или други енергоносители.

Когато икономическа дейност е неразделна част от дейността „Монтаж, поддръжка и ремонт на технологични изделия за енергия от възобновяеми източници“ съгласно раздел 7.6 от настоящото приложение, се прилагат техническите критерии за проверка, установени в раздел 7.6.

За икономическите дейности от тази категория няма определен код по NACE – статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

▼B

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([293]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([294]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([295]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([296]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([297])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Що се отнася до съхранението на топлинна енергия във водоносния хоризонт, дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Въведен е план за управление на отпадъците, с който се осигурява максимално повторно използване, вторично производство или рециклиране при излизане на продуктите от употреба, включително чрез договорни споразумения с партньорски организации за управление на отпадъците, чрез данни във финансови прогнози или в официална документация на проекти.

([293]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([294]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([295]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([296]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([297]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.12. **Съхранение на водород**

Описание на дейността

Изграждане и експлоатация на съоръжения за съхранение на водород, които по-късно го връщат във вид на водород.

За икономическите дейности от тази категория няма определен код по NACE – статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на съществуване на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([298]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([299]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([300]) или платени модели.

([298]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([299]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([300]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

▼B

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([301]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([302])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Въведен е план за управление на отпадъците, с който се осигурява максимално повторно използване, вторично производство или рециклиране при излизане на продуктите от употреба, включително чрез договорни споразумения с партньорски организации за управление на отпадъците, чрез данни във финансови прогнози или в официална документация на проекти.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	В случай на съхранение на количества над пет тона при дейността се спазва Директива 2012/18/ЕС.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.13. **Производство на биогаз и биогорива за използване в транспорта, както и на течни горива от биомаса**

Описание на дейността

Производство на биогаз или биогорива за използване в транспорта, както и на течни горива от биомаса.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код D35.21 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата
1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

([301]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([302]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([303]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([304]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([305]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([306]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([307])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Дейността отговаря на изискванията по отношение на устойчивостта, намалението на емисиите на парникови газове и ефективността, установени в член 29 от Директива 2018/2001.

([303]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([304]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([305]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([306]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([307]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Що се отнася до производството на биогаз, при съхранението на ферментационния продукт се използва газонепроницаем капак. Що се отнася до инсталациите за анаеробно разграждане, преработващи над 100 тона на ден, емисиите във въздуха и водата са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени за анаеробното преработване на отпадъците в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за преработването на отпадъците ([308]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда. Що се отнася до анаеробното разграждане на органичен материал, когато произвежданият ферментационен продукт се използва като тор или подобрител на почвата пряко или след компостиране или друг вид обработка, той отговаря на изискванията за материалите за натоваряне, определени съответно в категории съставни материали (КСМ) 4 и 5 за ферментационния продукт или КСМ 3 за компоста в приложение II към Регламент (ЕС) 2019/1009 или в националните разпоредби относно торовете или подобрителите на почвата за селскостопански цели.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.14. **Преносни и разпределителни мрежи за газове от възобновяеми и нисковъглеродни източници**

Описание на дейността

Преобразуване, промяна на предназначението (преустройство) или модернизиране на газопроводни мрежи за газове от възобновяеми и нисковъглеродни източници.

Изграждане или експлоатация на преносни и разпределителни газопроводи за транспортиране на водород и други газове от нисковъглеродни източници.

▼M2

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове D35.22, F42.21 и H49.50.

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

([308]) Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1147.

▼B

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([309]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([310]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([311]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([312]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([313])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

▼M2

1) Смекчаване на изменението на климата	Преобразуването, промяната на предназначението (преустройството) или модернизирането не води до увеличение на преносната и разпределителната способност (капацитет) на мрежата. Преобразуването, промяната на предназначението (преустройството) или модернизирането не води до увеличение на жизнения цикъл спрямо проектния жизнен цикъл преди преобразуването, промяната на предназначението (преустройството) или модернизирането, освен ако мрежата е предназначена за водород или други нисковъглеродни газове.

([309]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([310]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([311]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([312]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на суша и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([313]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Вентилаторите, компресорите, помпите и другото използвано оборудване, регламентирано с Директива 2009/125/ЕО, в съответните случаи отговарят на изискванията за най-високия клас за енергийно етикетиране и на регламентите за изпълнение съгласно посочената директива и представляват най-добрата налична технология.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.15. **Разпределение на енергия от районна отоплителна/охладителна система**

Описание на дейността

Изграждане, обновяване и експлоатация на тръбопроводи и свързаната с тях инфраструктура за разпределение на енергия за отопление и охлаждане, завършващи в подстанцията или топлообменника.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код D35.30 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([314]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

([314]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

▼B

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([315]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([316]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([317]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([318])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Всички вентилатори, компресори, помпи и друго използвано оборудване, регламентирано с Директива 2009/125/ЕО, в съответните случаи отговарят на изискванията за най-високия клас за енергийно етикетиране и така или иначе отговарят на разпоредбите на регламентите за изпълнение съгласно посочената директива, и представляват най-добрата налична технология.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.16. **Монтаж и експлоатация на електрически термопомпи**

Описание на дейността

Монтаж и експлоатация на електрически термопомпи.

Когато икономическа дейност е неразделна част от дейността „Монтаж, поддръжка и ремонт на технологични изделия за енергия от възобновяеми източници“ съгласно раздел 7.6 от настоящото приложение, се прилагат техническите критерии за проверка, установени в раздел 7.6.

([315]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([316]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([317]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([318]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове D35.30 и F43.22.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([319]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([320]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([321]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([322]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([323])), доколкото е възможно.

([319]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([320]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([321]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([322]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([323]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	При дейността се прави оценка на наличието на оборудване и компоненти с висока издръжливост и висока пригодност за рециклиране, отличаващи се с лекота на разглобяване и обновяване, и ако е осъществимо, те се използват. Въведен е план за управление на отпадъците, с който се осигурява максимално повторно използване, вторично производство или рециклиране при излизане на продуктите от употреба, включително чрез договорни споразумения с партньорски организации за управление на отпадъците, чрез данни във финансови прогнози или в официална документация на проекти.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	За термопомпите въздух – въздух с номинален капацитет 12 kW или по-малко нивата на звуковата мощност на закрито и на открито са под прага, определен в Регламент (ЕС) № 206/2012 на Комисията
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

4.17. **Комбинирано производство на енергия за отопление/охлаждане и електроенергия от слънчева енергия**

Описание на дейността

Изграждане и експлоатация на съоръжения за комбинирано производство на електроенергия и енергия за отопление/охлаждане от слънчева енергия.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове D35.11 и D35.30.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

▼B

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очакваният ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([324]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([325]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([326]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([327]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([328])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага

([324]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([325]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([326]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([327]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([328]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	При дейността се прави оценка на наличието на оборудване и компоненти с висока издръжливост и висока пригодност за рециклиране, отличаващи се с лекота на разглобяване и обновяване, и ако е осъществимо, те се използват.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.18. **Комбинирано производство на енергия за отопление/охлаждане и електроенергия от геотермална енергия**

Описание на дейността

Изграждане и експлоатация на съоръжения за комбинирано производство на енергия за отопление/охлаждане и електроенергия от геотермална енергия.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове D35.11 и D35.30.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на съществено на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([329]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

([329]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

▼B

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([330]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([331]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([332]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([333])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Преките емисии на парникови газове от дейността са под 270g CO_2e/kWh.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	За експлоатацията на геотермални енергийни системи с висока енталпия се въвеждат подходящи системи за намаляване на емисиите, за да не се възпрепятства спазването на пределно допустимите стойности за качеството на въздуха, установени в Директива 2004/107/ЕО и Директива 2008/50/ЕО.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.19. **Комбинирано производство на енергия за отопление/охлаждане и електроенергия от възобновяеми неизкопаеми газообразни и течни горива**

Описание на дейността

Изграждане и експлоатация на съоръжения за комбинирано производство на енергия за отопление/охлаждане и електроенергия, при което се използват газообразни и течни горива от възобновяеми източници. Тази дейност не включва комбинираното производство на енергия за отопление/охлаждане и електроенергия изключително от биогаз и течни биогорива (вж. раздел 4.20 от настоящото приложение).

([330]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([331]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([332]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([333]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове D35.11 и D35.30.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([334]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([335]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([336]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([337]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([338])), доколкото е възможно.

([334]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([335]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([336]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([337]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на суша и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([338]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Преките емисии на парникови газове от дейността са под 270g CO_2e/kWh.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации ([339]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда. Що се отнася до горивните инсталации с входяща топлинна мощност над 1 MW, но под праговете за прилагане на заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации, емисиите са под нормите за допустими емисии, определени в част 2 от приложение II към Директива (ЕС) 2015/2193.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.20. **Комбинирано производство на енергия за отопление/охлаждане и електроенергия от биоенергия**

Описание на дейността

Изграждане и експлоатация на инсталации за комбинирано производството на енергия за отопление/охлаждане и електроенергия изключително от биомаса, биогаз или течни горива от биомаса, без комбинираното производство от смесване на горива от възобновяеми източници с биогаз или течни горива от биомаса (вж. раздел 4.19 от настоящото приложение).

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове D35.11 и D35.30.

Технически критерии за проверка

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

([339]) Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1442.

▼B

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([340]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([341]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([342]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([343]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([344])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Дейността отговаря на изискванията по отношение на устойчивостта, намалението на емисиите на парникови газове и ефективността, установени в член 29 от Директива 2018/2001.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага

([340]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([341]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([342]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([343]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на суша и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([344]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	За инсталациите, попадащи в обхвата на Директива 2010/75/ЕС, емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации ([345]), като същевременно се гарантира, че не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда. Що се отнася до горивните инсталации с входяща топлинна мощност над 1 MW, но под праговете за прилагане на заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации, емисиите са под нормите за допустими емисии, определени в част 2 от приложение II към Директива (ЕС) 2015/2193. За инсталациите в зони или части от зони, където не се спазват допустимите норми за качество на въздуха, определени в Директива 2008/50/ЕО, се отчитат резултатите от обмена на информация ([346]), публикувани от Комисията в съответствие с член 6, параграфи 9 и 10 от Директива (ЕС) 2015/2193. Що се отнася до анаеробното разграждане на органичен материал, когато произвежданият ферментационен продукт се използва като тор или подобрител на почвата пряко или след компостиране или друг вид обработка, той отговаря на изискванията за материалите за натоваряне, определени в категории съставни материали (КСМ) 4 и 5 в приложение II към Регламент (ЕС) 2019/1009 или в националните разпоредби относно торовете или подобрителите на почвата за селскостопански цели. Що се отнася до инсталациите за анаеробно разграждане, преработващи над 100 тона на ден, емисиите във въздуха и водата са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени за анаеробното преработване на отпадъците в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за преработването на отпадъците ([347]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.21. **Производство на енергия за отопление/охлаждане чрез технология за слънчево термално отопление.**

Описание на дейността

Изграждане и експлоатация на инсталации за производство на енергия за отопление/охлаждане чрез технология за слънчево термално отопление.

Когато икономическа дейност е неразделна част от дейността „Монтаж, поддръжка и ремонт на технологични изделия за енергия от възобновяеми източници“ съгласно раздел 7.6 от настоящото приложение, се прилагат техническите критерии за проверка, установени в раздел 7.6.

([345]) Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1442.

([346]) Окончателният технически доклад, изготвен въз основа на обмена на информация с държавите членки, съответните промишлени предприятия и неправителствени организации, съдържа техническа информация относно най-добрите налични технологии, използвани в средните горивни инсталации с цел намаляване на тяхното въздействие върху околната среда, и относно нивата на емисии, които биха били постижими при използването на най-добрите налични и нововъзникващи технологии и свързаните с тях разходи (версия от 4.6.2021 г.: https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/9a99a632-9ba8-4cc0-9679-08d929afda59/details).

([347]) Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1147.

▼B

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код D35.30 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на съществеността на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([348]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([349]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([350]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([351]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([352])), доколкото е възможно.

([348]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([349]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([350]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([351]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([352]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	При дейността се прави оценка на наличието на оборудване и компоненти с висока издръжливост и висока пригодност за рециклиране, отличаващи се с лекота на разглобяване и обновяване, и ако е осъществимо, те се използват.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.22. **Производство на енергия за отопление/охлаждане от геотермална енергия**

Описание на дейността

Изграждане и експлоатация на съоръжения за производството на енергия за отопление/охлаждане от геотермална енергия.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код D35.30 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

▼B

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([353]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([354]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([355]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([356]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([357])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Преките емисии на парникови газове от дейността са под 270g CO_2e/kWh.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	За експлоатацията на геотермални енергийни системи с висока енталпия се въвеждат подходящи системи за намаляване на емисиите, за да не се възпрепятства спазването на пределно допустимите стойности за качеството на въздуха, установени в Директива 2004/107/ЕО и Директива 2008/50/ЕО.

([353]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([354]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([355]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([356]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([357]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

б) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.23. **Производство на енергия за отопление/охлаждане от възобновяеми неизкопаеми газообразни и течни горива**

Описание на дейността

Изграждане и експлоатация на съоръжения за производството на топлинна енергия, които произвеждат енергия за отопление/охлаждане от газообразни и течни горива от възобновяеми източници. Тази дейност не включва производството на енергия за отопление/охлаждане изключително от биогаз и течни биогорива (вж. раздел 4.24 от настоящото приложение).

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код D35.30 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([358]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([359]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([360]) или платени модели.

([358]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([359]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([360]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

▼B

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([361]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([362])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Преките емисии на парникови газове от дейността са под 270g CO_2e/kWh.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации ([363]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда. Що се отнася до горивните инсталации с входяща топлинна мощност над 1 MW, но под праговете за прилагане на заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации, емисиите са под нормите за допустими емисии, определени в част 2 от приложение II към Директива (ЕС) 2015/2193.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.24. **Производство на енергия за отопление/охлаждане от биоенергия**

Описание на дейността

Изграждане и експлоатация на съоръжения за производството на енергия за отопление/охлаждане изключително от биомаса, биогаз или течни горива от биомаса, без производството на енергия за отопление/охлаждане от смесване на горива от възобновяеми източници с биогаз или течни горива от биомаса (вж. раздел 4.23 от настоящото приложение).

([361]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([362]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

([363]) Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1442.

▼B

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код D35.30 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на съществеността на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([364]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([365]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([366]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([367]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([368])), доколкото е възможно.

([364]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([365]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([366]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([367]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([368]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Дейността отговаря на изискванията по отношение на устойчивостта, намалението на емисиите на парникови газове и ефективността, установени в член 29 от Директива 2018/2001.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	За инсталациите, попадащи в обхвата на Директива 2010/75/ЕС, емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации ([369]), като същевременно се гарантира, че не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда. Що се отнася до горивните инсталации с входяща топлинна мощност над 1 MW, но под праговете за прилагане на заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации, емисиите са под нормите за допустими емисии, определени в част 2 от приложение II към Директива (ЕС) 2015/2193. За инсталациите в зони или части от зони, където не се спазват допустимите норми за качество на въздуха, определени в Директива 2008/50/ЕО, се отчитат резултатите от обмена на информация ([370]), публикувани от Комисията в съответствие с член 6, параграфи 9 и 10 от Директива (ЕС) 2015/2193. Що се отнася до анаеробното разграждане на органичен материал, когато произвежданият ферментационен продукт се използва като тор или подобрител на почвата пряко или след компостиране или друг вид обработка, той отговаря на изискванията за материалите за натоваряне, определени в категории съставни материали (КСМ) 4 и 5 от приложение II към Регламент (ЕС) 2019/1009 или в националните разпоредби относно торовете или подобрителите на почвата за селскостопански цели. Що се отнася до инсталациите за анаеробно разграждане, преработващи над 100 тона на ден, емисиите във въздуха и водата са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени за анаеробното преработване (третиране) на отпадъците в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за преработването на отпадъците ([371]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда.

([369]) Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1442.

([370]) Окончателният технически доклад, изготвен въз основа на обмена на информация с държавите членки, съответните промишлени предприятия и неправителствени организации, съдържа техническа информация относно най-добрите налични технологии, използвани в средните горивни инсталации с цел намаляване на тяхното въздействие върху околната среда, и относно нивата на емисии, които биха били постижими при използването на най-добрите налични и нововъзникващи технологии и свързаните с тях разходи (версия от 4.6.2021 г.: https://circabc.europa.eu/ui/group/06f33a94-9829-4eee-b187-21bb783a0fbf/library/9a99a632-9ba8-4cc0-9679-08d929afda59/details).

([371]) Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1147.

▼B

б) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.25. **Производство на енергия за отопление/охлаждане чрез отпадна топлина**

Описание на дейността

Изграждане и експлоатация на съоръжения за производството на енергия за отопление/охлаждане с използване на отпадна топлина.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код D35.30 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на съществуване на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([372]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([373]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([374]) или платени модели.

([372]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([373]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([374]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

▼B

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([375]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([376])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	При дейността се прави оценка на наличието на оборудване и компоненти с висока издръжливост и висока пригодност за рециклиране, отличаващи се с лекота на разглобяване и обновяване, и ако е осъществимо, те се използват.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Използваните помпи и различни видове оборудване, обхванати от разпоредбите за екопроектирането и енергийното етикетиране, в съответните случаи, отговарят на изискванията за най-високия клас за енергийно етикетиране, определени в Регламент (ЕС) 2017/1369, и на регламентите за изпълнение съгласно Директива 2009/125/ЕО и представляват най-добрата налична технология.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

▼M1

4.26. **Етапи преди пускането на пазара на авангардни технологии за производство на енергия от ядрени процеси с минимални отпадъци от горивния цикъл**

Описание на дейността

Научноизследователска и развойна дейност, демонстрация и внедряване на иновативни съоръжения за производство на електроенергия, лицензирани от компетентните органи на държавите членки в съответствие с действащото национално законодателство, при които се произвежда енергия от ядрени процеси с минимални отпадъци от горивния цикъл.

([375]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([376]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼M1

Дейността може да се класифицира под кодове по NACE — M72 и M72.1 в съответствие със статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очакваната ѝ продължителност;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очакваната ѝ продължителност, така че:

а) за дейностите с очаквана продължителност от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([377]), отговарящи на очакваната продължителност на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменение на климата ([378]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([379]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([380]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура ([381]) (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“), доколкото е възможно.

([377]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([378]) Доклади за оценка на изменението на климата: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([379]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявана от Европейската комисия.

([380]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от [дата на приемане]: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([381]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) — увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 249 final.

▼M1

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

5. Дейността е в съответствие с разпоредбите на Договора за Евратом и законодателството, прието въз основа на този договор, по-специално Директива 2013/59/Евратом, Директива 2009/71/Евратом и Директива 2011/70/Евратом, както и действащото законодателство на Съюза в областта на околната среда, прието съгласно член 192 от ДФЕС, по-специално Директива 2011/92/ЕС и Директива 2000/60/ЕО.

6. Дейността е в съответствие с националното законодателство, с което се транспонира Директива 2009/71/Евратом, включително по отношение на оценката чрез стрес тестове на атомните електроцентрали в Съюза на крайно неблагоприятни природни бедствия, включително земетресения. Съответно дейността се осъществява на територията на държава членка, в която операторът на ядрена инсталация:

а) е представил доказателство за ядрена безопасност, чийто обхват и ниво на детайлност са съизмерими с потенциалния размер и естество на опасността, съответстваща на ядрената инсталация и нейната площадка (член 6, буква б) от Директива 2009/71/Евратом).

б) е предприел мерки за дълбоко ешелонирана защита, за да гарантира, наред с другото, че въздействието на външните природни бедствия и нежеланите причинени от човека опасности е сведено до минимум (член 8б, параграф 1, буква а) от Директива 2009/71/Евратом).

в) е извършил подходяща оценка на площадката и инсталацията, когато съответният оператор кандидатства за лицензия за изграждане или експлоатация на ядрена електроцентрала (член 8в, буква а) от Директива 2009/71/Евратом).

Дейността отговаря на изискванията на Директива 2009/71/Евратом, подкрепена от най-новите международни насоки с помощта на МААЕ и WENRA, и допринася за повишаване на устойчивостта на способността на новите и съществуващите ядрени електроцентрали да се справят с природни бедствия, включително наводнения и крайно неблагоприятни метеорологични условия.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
(1) Смекчаване на изменението на климата	Преките емисии на парникови газове от дейността са по-ниски от 270 g CO2e/kWh.
(3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.Рисковете от влошаване на състоянието на околната среда, свързани с опазването на качеството на водата и избягването на недостига на вода, се констатират и разглеждат в съответствие с план за управление на използването и опазването на водите, разработен с консултиране със съответните заинтересовани страни. С цел да се ограничат топлинните аномалии, свързани с изхвърлянето на отпадна топлина, операторите на атомни електроцентрали във вътрешността на територията, използващи еднократно мокро охлаждане с вода от река или езеро, контролират: а) максималната температура на приемния сладководен водоем след смесване, и б) максималната температурна разлика между изпуснатата охлаждаща вода и приемния сладководен водоем. Контролът на температурата се прилага в съответствие с индивидуалните лицензионни условия за конкретните операции, когато е приложимо, или праговите стойности в съответствие с регулаторната рамка на ЕС.

▼M1

	Дейността е в съответствие със стандартите за IFC (Industry Foundation Classes). Ядрените дейности се извършват в съответствие с изискванията за водите, предназначени за консумация от човека, предвидени в Директива 2000/60/ЕО и Директива 2013/51/Евратом за определяне на изисквания за защита на здравето на населението по отношение на радиоактивни вещества във водата, предназначена за консумация от човека.
(4) Преход към кръгова икономика	Въведен е план за управление както на нерадиоактивните, така и на радиоактивните отпадъци, с който се осигурява максимално повторно използване или рециклиране при излизане на отпадъците от употреба в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, включително чрез договорни споразумения с партньорски организации за управление на отпадъците, чрез отразяване във финансови прогнози или официална документация на проекти. По време на експлоатацията и извеждането от експлоатация количеството радиоактивни отпадъци е сведено до минимум, а количеството на материалите за свободно изхвърляне се увеличава до максимум в съответствие с Директива 2011/70/Евратом и в съответствие с изискванията за радиационна защита, определени в Директива 2013/59/Евратом. Въведена е схема за финансиране, за да се гарантира подходящо финансиране за всички дейности по извеждане от експлоатация и за управлението на отработено гориво и радиоактивни отпадъци в съответствие с Директива 2011/70/Евратом и Препоръка 2006/851/Euratom. Оценка на въздействието върху околната среда е завършена преди изграждането на атомна електроцентрала в съответствие с Директива 2011/92/ЕС. Изпълнени са необходимите мерки за смекчаване на последиците и компенсаторни мерки. Съответните елементи в настоящия раздел са обхванати от докладите на държавите членки до Комисията в съответствие с член 14, параграф 1 от Директива 2011/70/Евратом.
(5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение B към настоящото приложение. Нерадиоактивните емисии са в рамките или под равнищата на емисии, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации. Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда. Що се отнася до ядрените електроцентрали с входяща топлинна мощност над 1 MW, но под праговете за прилагане на заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации, емисиите са под нормите за допустими емисии, определени в част 2 от приложение II към Директива (ЕС) 2015/2193. Радиоактивните изпускания във въздуха, водоемите и земята (почвата) отговарят на индивидуалните лицензионни условия за конкретните дейности, когато е приложимо, и/или на националните прагови стойности в съответствие с Директива 2013/51/Евратом и Директива 2013/59/Евратом. Отработеното гориво и радиоактивните отпадъци се управляват безопасно и отговорно в съответствие с Директива 2011/70/Евратом и Директива 2013/59/Евратом. Налице е достатъчна способност за временно съхранение за проекта, като същевременно са налице национални планове за погребване, за да се сведе до минимум продължителността на временното съхранение, в съответствие с разпоредбите на Директива 2011/70/Евратом, в която съхранението на радиоактивни отпадъци, включително дългосрочното, се разглежда като временно решение, но не и като алтернатива на погребването.

▼M1

(6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение. Оценка на въздействието върху околната среда е завършена преди изграждането на атомна електроцентрала в съответствие с Директива 2011/92/ЕС. Изпълнени са необходимите мерки за смекчаване на последиците и компенсаторни мерки. За обекти/дейности, разположени в чувствителни от гледна точка на биологичното разнообразие зони, които е вероятно да окажат значително въздействие върху биологичното разнообразие, или в близост до такива зони (включително от мрежата от защитени територии „Натура 2000“, обекти от Списъка на световното културно и природно наследство на ЮНЕСКО и ключови области на биологичното разнообразие, както и други защитени територии), в съответните случаи, е извършена целесъобразна оценка и въз основа на заключенията от нея се предприемат необходимите мерки за смекчаване. Площадките/дейностите не трябва да вредят на природозащитния статус на никое от местообитанията или видовете, срещащи се в защитените територии.

4.27. **Изграждане и безопасна експлоатация на нови ядрени електроцентрали за производство на електроенергия и/или топлинна енергия, включително за производство на водород, като се използват най-добрите налични технологии**

Описание на дейността

Изграждане и безопасна експлоатация на нови ядрени инсталации, за които е издадено разрешително за строеж до 2045 г. от компетентните органи на държавите членки в съответствие с действащото национално законодателство, за производство на електроенергия или технологична топлина, включително за целите на топлофикацията, или технологични процеси, като например производство на водород (нови ядрени инсталации), както и за повишаване на тяхната безопасност.

Дейността може да се класифицира под кодове по NACE D35.11 и F42.22 в съответствие със статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очакваната ѝ продължителност;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на съществуване на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

▼M1

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очакваната ѝ продължителност, така че:

а) за дейностите с очаквана продължителност от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([382]), отговарящи на очакваната продължителност на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменение на климата ([383]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([384]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([385]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура ([386]) (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

5. Дейността е в съответствие с разпоредбите на Договора за Евратом и законодателството, прието въз основа на този договор, по-специално Директива 2013/59/Евратом, Директива 2009/71/Евратом и Директива 2011/70/Евратом, както и действащото законодателство на Съюза в областта на околната среда, прието съгласно член 192 от ДФЕС, по-специално Директива 2011/92/ЕС и Директива 2000/60/ЕО.

6. Дейността е в съответствие с националното законодателство, с което се транспонира Директива 2009/71/Евратом, включително по отношение на оценката чрез стрес тестове на атомните електроцентрали в Съюза на природни бедствия, включително земетресения. Съответно дейността се осъществява на територията на държава членка, в която операторът на ядрена инсталация:

а) е представил доказателство за ядрена безопасност, чийто обхват и ниво на детайлност са съизмерими с потенциалния размер и естество на опасността, съответстваща на ядрената инсталация и нейната площадка (член 6, буква б) от Директива 2009/71/Евратом).

([382]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([383]) Доклади за оценка на изменението на климата: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([384]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявана от Европейската комисия.

([385]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от [дата на приемане]: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([386]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) — увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 249 final.

▼M1

б) е предприел мерки за дълбоко ешелонирана защита, за да гарантира, наред с другото, че въздействието на външните природни бедствия и нежеланите причинени от човека опасности е сведено до минимум (член 8б, параграф 1, буква а) от Директива 2009/71/Евратом).

в) е извършил подходяща оценка на площадката и инсталацията, когато съответният оператор кандидатства за лицензия за изграждане или експлоатация на ядрена електроцентрала (член 8в, буква а) от Директива 2009/71/Евратом).

Дейността отговаря на изискванията на Директива 2009/71/Евратом, подкрепена от най-новите международни насоки с помощта на МААЕ и WENRA, и допринася за повишаване на устойчивостта на способността на новите и съществуващите ядрени електроцентрали да се справят с природни бедствия, включително наводнения и крайно неблагоприятни метеорологични условия.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
(1) Смекчаване на изменението на климата	Преките емисии на парникови газове от дейността са по-ниски от 270 g CO2e/kWh.
(3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.Рисковете от влошаване на състоянието на околната среда, свързани с опазването на качеството на водата и избягването на недостига на вода, се констатират и разглеждат в съответствие с план за управление на използването и опазването на водите, разработен с консултиране със съответните заинтересовани страни. С цел да се ограничат топлинните аномалии, свързани с изхвърлянето на отпадна топлина, операторите на атомни електроцентрали във вътрешността на територията, използващи еднократно мокро охлаждане с вода от река или езеро, контролират: а) максималната температура на приемния сладководен водоем след смесване, и б) максималната температурна разлика между изпуснатата охлаждаща вода и приемния сладководен водоем. Контролът на температурата се прилага в съответствие с индивидуалните лицензионни условия за конкретните дейности, когато е приложимо, или праговите стойности в съответствие с регулаторната рамка на ЕС. Дейността е в съответствие със стандартите за IFC (Industry Foundation Classes). Ядрените дейности се извършват в съответствие с изискванията за водите, предназначени за консумация от човека, предвидени в Директива 2000/60/ЕО и Директива 2013/51/Евратом за определяне на изисквания за защита на здравето на населението по отношение на радиоактивни вещества във водата, предназначена за консумация от човека.
(4) Преход към кръгова икономика	Въведен е план за управление както на нерадиоактивните, така и на радиоактивните отпадъци, с който се осигурява максимално повторно използване или рециклиране при излизане на отпадъците от употреба в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, включително чрез договорни споразумения с партньорски организации за управление на отпадъците, чрез отразяване във финансови прогнози или официална документация на проекти. По време на експлоатацията и извеждането от експлоатация количеството радиоактивни отпадъци е сведено до минимум, а количеството на материалите за свободно изхвърляне се увеличава до максимум в съответствие с Директива 2011/70/Евратом и в съответствие с изискванията за радиационна защита, определени в Директива 2013/59/Евратом.

▼M1

	Въведена е схема за финансиране, за да се гарантира подходящо финансиране за всички дейности по извеждане от експлоатация и за управлението на отработено гориво и радиоактивни отпадъци в съответствие с Директива 2011/70/Евратом и Препоръка 2006/851/Euratom. Оценка на въздействието върху околната среда е завършена преди изграждането на атомна електроцентрала в съответствие с Директива 2011/92/ЕС. Изпълнени са необходимите мерки за смекчаване на последиците и компенсаторни мерки. Съответните елементи в настоящия раздел са обхванати от докладите на държавите членки до Комисията в съответствие с член 14, параграф 1 от Директива 2011/70/Евратом.
(5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Нерадиоактивните емисии са в рамките или под равнищата на емисии, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации. Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда. Що се отнася до ядрените електроцентрали с входяща топлинна мощност над 1 MW, но под праговете за прилагане на заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации, емисиите са под нормите за допустими емисии, определени в част 2 от приложение II към Директива (ЕС) 2015/2193. Радиоактивните изпускания във въздуха, водоемите и земята (почвата) отговарят на индивидуалните лицензионни условия за конкретните дейности, когато е приложимо, и/или на националните прагови стойности в съответствие с Директива 2013/51/Евратом и Директива 2013/59/Евратом. Отработеното гориво и радиоактивните отпадъци се управляват безопасно и отговорно в съответствие с Директива 2011/70/Евратом и Директива 2013/59/Евратом. Налице е достатъчна способност за временно съхранение за проекта, като същевременно са налице национални планове за погребване, за да се сведе до минимум продължителността на временното съхранение, в съответствие с разпоредбите на Директива 2011/70/Евратом, в която съхранението на радиоактивни отпадъци, включително дългосрочното, се разглежда като временно решение, но не и като алтернатива на погребването.
(6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение. Оценка на въздействието върху околната среда е завършена преди изграждането на атомна електроцентрала в съответствие с Директива 2011/92/ЕС. Изпълнени са необходимите мерки за смекчаване на последиците и компенсаторни мерки. За обекти/дейности, разположени в чувствителни от гледна точка на биологичното разнообразие зони, които е вероятно да окажат значително въздействие върху биологичното разнообразие, или в близост до такива зони (включително от мрежата от защитени територии „Натура 2000“, обекти от Списъка на световното културно и природно наследство на ЮНЕСКО и ключови области на биологичното разнообразие, както и други защитени територии), в съответните случаи, е извършена целесъобразна оценка и въз основа на заключенията от нея се предприемат необходимите мерки за смекчаване. Площадките/дейностите не трябва да вредят на природозащитния статус на никое от местообитанията или видовете, срещащи се в защитените територии.

▼M1

4.28. **Производство на електроенергия от ядрена енергия в съществуващи инсталации**

Описание на дейността

Изменение на съществуващи ядрени инсталации с цел удължаване, разрешено от компетентните органи на държавите членки до 2040 г. в съответствие с действащото национално законодателство, на работното време за безопасна експлоатация на ядрени инсталации, които произвеждат електроенергия или топлинна енергия от ядрена енергия („ядрени електроцентрали“).

Дейността може да се класифицира под кодове по NACE D35.11 и F42.2 в съответствие със статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очакваната ѝ продължителност;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очакваната ѝ продължителност, така че:

а) за дейностите с очаквана продължителност от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([387]), отговарящи на очакваната продължителност на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменение на климата ([388]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([389]) или платени модели.

([387]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([388]) Доклади за оценка на изменението на климата: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([389]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявана от Европейската комисия.

▼M1

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([390]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура ([391]) (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

5. Дейността е в съответствие с разпоредбите на Договора за Евратом и законодателството, прието въз основа на този договор, по-специално Директива 2013/59/Евратом, Директива 2009/71/Евратом и Директива 2011/70/Евратом, както и действащото законодателство на Съюза в областта на околната среда, прието съгласно член 192 от ДФЕС, по-специално Директива 2011/92/ЕС и Директива 2000/60/ЕО.

6. Дейността е в съответствие с националното законодателство, с което се транспонира Директива 2009/71/Евратом, включително по отношение на оценката чрез стрес тестове на атомните електроцентрали в Съюза на природни бедствия, включително земетресения. Съответно дейността се осъществява на територията на държава членка, в която операторът на ядрена инсталация:

   а) е представил доказателство за ядрена безопасност, чийто обхват и ниво на детайлност са съизмерими с потенциалния размер и естество на опасността, съответстваща на ядрената инсталация и нейната площадка (член 6, буква б) от Директива 2009/71/Евратом).

   б) е предприел мерки за дълбоко ешелонирана защита, за да гарантира, наред с другото, че въздействието на външните природни бедствия и нежеланите причинени от човека опасности е сведено до минимум (член 8б, параграф 1, буква а) от Директива 2009/71/Евратом).

   в) е извършил подходяща оценка на площадката и инсталацията, когато съответният оператор кандидатства за лицензия за изграждане или експлоатация на ядрена електроцентрала (член 8в, буква а) от Директива 2009/71/Евратом).

Дейността отговаря на изискванията на Директива 2009/71/Евратом, подкрепена от най-новите международни насоки с помощта на МААЕ и WENRA, и допринася за повишаване на устойчивостта на способността на новите и съществуващите ядрени електроцентрали да се справят с природни бедствия, включително наводнения и крайно неблагоприятни метеорологични условия.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
(1) Смекчаване на изменението на климата	Преките емисии на парникови газове от дейността са по-ниски от 270 g CO2e/kWh.
(3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение. Рисковете от влошаване на състоянието на околната среда, свързани с опазването на качеството на водата и избягването на недостига на вода, се констатират и разглеждат в съответствие с план за управление на използването и опазването на водите, разработен с консултиране със съответните заинтересовани страни.

([390]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от [дата на приемане]: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([391]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) — увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 249 final.

▼M1

	С цел да се ограничат топлинните аномалии, свързани с изхвърлянето на отпадна топлина, операторите на атомни електроцентрали във вътрешността на територията, използващи еднократно мокро охлаждане с вода от река или езеро, контролират: а) максималната температура на приемния сладководен водоем след смесване, и б) максималната температурна разлика между изпуснатата охлаждаща вода и приемния сладководен водоем. Контролът на температурата се прилага в съответствие с индивидуалните лицензионни условия за конкретните операции, когато е приложимо, или праговите стойности в съответствие със законодателството на Съюза. Дейността е в съответствие със стандартите за IFC (Industry Foundation Classes). Ядрените дейности се извършват в съответствие с изискванията за водите, предназначени за консумация от човека, предвидени в Директива 2000/60/ЕО и Директива 2013/51/Евратом за определяне на изисквания за защита на здравето на населението по отношение на радиоактивни вещества във водата, предназначена за консумация от човека.
(4) Преход към кръгова икономика	Въведен е план за управление както на нерадиоактивните, така и на радиоактивните отпадъци, с който се осигурява максимално повторно използване или рециклиране при излизане на отпадъците от употреба в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, включително чрез договорни споразумения с партньорски организации за управление на отпадъците, чрез отразяване във финансови прогнози или официална документация на проекти. По време на експлоатацията и извеждането от експлоатация количеството радиоактивни отпадъци е сведено до минимум, а количеството на материалите за свободно изхвърляне се увеличава до максимум в съответствие с Директива 2011/70/Евратом и в съответствие с изискванията за радиационна защита, определени в Директива 2013/59/Евратом. Въведена е схема за финансиране, за да се гарантира подходящо финансиране за всички дейности по извеждане от експлоатация и за управлението на отработено гориво и радиоактивни отпадъци в съответствие с Директива 2011/70/Евратом и Препоръка 2006/851/Euratom. Оценка на въздействието върху околната среда е завършена преди изграждането на атомна електроцентрала в съответствие с Директива 2011/92/ЕС. Изпълнени са необходимите мерки за смекчаване на последиците и компенсаторни мерки. Съответните елементи в настоящия раздел са обхванати от докладите на държавите членки до Комисията в съответствие с член 14, параграф 1 от Директива 2011/70/Евратом.
(5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение B към настоящото приложение. Нерадиоактивните емисии са в рамките или под равнищата на емисии, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации. Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда. Що се отнася до ядрените електроцентрали с входяща топлинна мощност над 1 MW, но под праговете за прилагане на заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации, емисиите са под нормите за допустими емисии, определени в част 2 от приложение II към Директива (ЕС) 2015/2193.

▼M1

	Радиоактивните изпускания във въздуха, водоемите и земята (почвата) отговарят на индивидуалните лицензионни условия за конкретните дейности, когато е приложимо, и/или на националните прагови стойности в съответствие с Директива 2013/51/Евратом и Директива 2013/59/Евратом. Отработеното гориво и радиоактивните отпадъци се управляват безопасно и отговорно в съответствие с Директива 2011/70/Евратом и Директива 2013/59/Евратом. Налице е достатъчна способност за временно съхранение за проекта, като същевременно са налице национални планове за погребване, за да се сведе до минимум продължителността на временното съхранение, в съответствие с разпоредбите на Директива 2011/70/Евратом, в която съхранението на радиоактивни отпадъци, включително дългосрочното, се разглежда като временно решение, но не и като алтернатива на погребването.
(6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение. Оценка на въздействието върху околната среда е завършена преди изграждането на атомна електроцентрала в съответствие с Директива 2011/92/ЕС. Изпълнени са необходимите мерки за смекчаване на последиците и компенсаторни мерки. За обекти/дейности, разположени в чувствителни от гледна точка на биологичното разнообразие зони, които е вероятно да окажат значително въздействие върху биологичното разнообразие, или в близост до такива зони (включително от мрежата от защитени територии „Натура 2000“, обекти от Списъка на световното културно и природно наследство на ЮНЕСКО и ключови области на биологичното разнообразие, както и други защитени територии), в съответните случаи, е извършена целесъобразна оценка и въз основа на заключенията от нея се предприемат необходимите мерки за смекчаване. Площадките/дейностите не трябва да вредят на природозащитния статус на никое от местообитанията или видовете, срещащи се в защитените територии.

4.29. **Производство на електроенергия от изкопаеми газообразни горива**

Описание на дейността

Изграждане или експлоатация на съоръжения за производство на електроенергия, произвеждащи електроенергия чрез използване на изкопаеми газообразни горива, които отговарят на критериите в приложение I, раздел 4.29, точка 1, буква а). Тази дейност не включва производството на електроенергия от изключителното използване на възобновяемите неизкопаеми газообразни и течни горива, посочени в раздел 4.7 от приложение I, и биогаза и течните биогорива, посочени в приложение I, раздел 4.8.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE, а именно кодове D35.11 и F42.22 в съответствие със статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата
1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност. 2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

▼M1

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очакваната ѝ продължителност;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очакваната ѝ продължителност, така че:

а) за дейностите с очаквана продължителност от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([392]), отговарящи на очакваната продължителност на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменение на климата ([393]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([394]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([395]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура ([396]) (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

([392]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([393]) Доклади за оценка на изменението на климата: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([394]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявана от Европейската комисия.

([395]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от [дата на приемане]: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([396]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) — увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 249 final.

▼**M1**

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
(1) Смекчаване на изменението на климата	Преките емисии на парникови газове от дейността са по-ниски от 270 g CO2e/kWh.
(3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
(4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
(5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации. Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда. Що се отнася до горивните инсталации с входяща топлинна мощност над 1 MW, но под праговете за прилагане на заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации, емисиите са под нормите за допустими емисии, определени в част 2 от приложение II към Директива (ЕС) 2015/2193.
(6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.30. **Високоефективно комбинирано производство на топлоенергия/студ и електроенергия от изкопаеми газообразни горива**

Описание на дейността

Изграждане, обновяване и експлоатация на съоръжения за комбинирано производство на топлоенергия/студ и електроенергия, при което се използват газообразни изкопаеми горива, които отговарят на критериите в приложение I, раздел 4.30, точка 1, буква а). Тази дейност не включва високоефективното комбинирано производството на топлоенергия/студ и електроенергия от изключителното използване на възобновяемите неизкопаеми газообразни и течни горива, посочени в раздел 4.19 от приложение I, и биогаза и течните биогорива, посочени в приложение I, раздел 4.20.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към кодове по NACE D35.11 и D35.30 в съответствие със статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очакваната ѝ продължителност;

▼M1

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очакваната ѝ продължителност, така че:

а) за дейностите с очаквана продължителност от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([397]), отговарящи на очакваната продължителност на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменение на климата ([398]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([399]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([400]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура ([401]) (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
(1) Смекчаване на изменението на климата	Преките емисии на парникови газове от дейността са по-ниски от 270 g CO2e/kWh.

([397]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([398]) Доклади за оценка на изменението на климата: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([399]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявана от Европейската комисия.

([400]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от [дата на приемане]: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([401]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) — увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 249 final.

▼M1

(3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
(4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
(5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации. Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда. Що се отнася до горивните инсталации с входяща топлинна мощност над 1 MW, но под праговете за прилагане на заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации, емисиите са под нормите за допустими емисии, определени в част 2 от приложение II към Директива (ЕС) 2015/2193.
(6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

4.31. **Производство на топлоенергия/студ от изкопаеми газообразни горива в ефективна централна отоплителна и охладителна система**

Описание на дейността

Изграждане, обновяване и експлоатация на съоръжения за производство на топлинна енергия, произвеждащи топлоенергия/студ чрез използване на изкопаеми газообразни горива, свързани с ефективни централни отоплителни и охладителни системи по смисъла на член 2, параграф 41 от Директива 2012/27/ЕС, които отговарят на критериите в приложение I, раздел 4.31, точка 1, буква а). Тази дейност не включва производството на топлоенергия/студ от ефективни централни отоплителни системи при които се използват изключително възобновяемите неизкопаеми газообразни и течни горива, посочени в раздел 4.23 от приложение I, и биогазът и течните биогорива, посочени в раздел 4.24 от приложение I.

Дейността може да се класифицира под код по NACE D35.30 в съответствие със статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очакваната ѝ продължителност;

▼M1

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очакваната ѝ продължителност, така че:

а) за дейностите с очаквана продължителност от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([402]), отговарящи на очакваната продължителност на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменение на климата ([403]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([404]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([405]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура ([406]) (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
(1) Смекчаване на изменението на климата	Преките емисии на парникови газове от дейността са по-ниски от 270 g CO2e/kWh.

([402]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([403]) Доклади за оценка на изменението на климата: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([404]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявана от Европейската комисия.

([405]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от [дата на приемане]: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([406]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) — увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 249 final.

▼M1

(3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
(4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
(5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации. Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда. Що се отнася до горивните инсталации с входяща топлинна мощност над 1 MW, но под праговете за прилагане на заключенията за НДНТ за големите горивни инсталации, емисиите са под нормите за допустими емисии, определени в част 2 от приложение II към Директива (ЕС) 2015/2193.
(6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

▼B

5. ДЕЙНОСТИ ПО ДОСТАВЯНЕ НА ВОДИ (ВОДОСНАБДЯВАНЕ), КАНАЛИЗАЦИОННИ УСЛУГИ, УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

5.1. **Изграждане, разширяване и експлоатация на системи за събиране, пречистване и доставяне на води**

Описание на дейността

Изграждане, разширяване и експлоатация на системи за събиране, пречистване и доставяне на води.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове E36.00 и F42.99.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

▼B

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([407]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([408]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([409]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([410]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([411])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага

([407]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([408]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([409]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([410]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([411]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

б) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

5.2. **Подновяване на системи за събиране, пречистване и доставяне на води**

Описание на дейността

Подновяване на системи за събиране, пречистване и доставяне на води, включително подновяване на инфраструктура за водосъбиране, водопречистване и водоразпределение (водоснабдяване) за битови и промишлени нужди. Тази дейност не предполага съществени промени в дебита на събираните, пречистваните и доставяните води.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове E36.00 и F42.99.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([412]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([413]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([414]) или платени модели.

([412]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([413]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([414]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

▼B

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([415]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([416])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

5.3. **Изграждане, разширяване и експлоатация на системи за събиране и пречистване на отпадъчни води**

Описание на дейността

Изграждане, разширяване и експлоатация на централизирани системи за отпадъчни води, включващи събиране (канализационна мрежа) и пречистване.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове E37.00 и F42.99.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

([415]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([416]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([417]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([418]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([419]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитане към природосъобразните решения ([420]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([421])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Направена е оценка на преките емисии на парникови газове от централизираната система за отпадъчни води, включително на дейностите по събиране (канализационна мрежа) и пречистване ([422]). Резултатите се оповестяват пред инвеститорите и клиентите при поискване.

([417]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([418]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([419]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([420]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([421]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

([422]) Например спазване на насоките на МКИК за националните инвентаризации на парниковите газове при пречистването на отпадъчни води (версия от 4.6.2021 г.: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/pdf/5_Volume5/19R_V5_6_Ch06_Wastewater.pdf).

▼B

3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение. Когато отпадъчните води се пречистват до равнище, позволяващо повторното им използване за селскостопанско напояване, се определят и изпълняват необходимите действия за управление на риска с цел предотвратяване на неблагоприятни въздействия върху околната среда ([423]).
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Заустването във водоприемници отговаря на изискванията, установени в Директива 91/271/ЕИО на Съвета или в националните разпоредби, в които се посочват максимално допустимите равнища на замърсителите от заустване във водоприемници. Въведени са целесъобразни мерки за предотвратяване и намаляване на преливането на прекомерни количества вода от поройни дъждове от системата за събиране на отпадъчните води, които може да включват естествени решения, отделни системи за събиране на водата от поройни дъждове, цистерни за задържане и пречистване на първия отток. Утайката от пречистване на отпадъчни води се използва в съответствие с Директива 86/278/ЕИО на Съвета и с националното законодателство, отнасящо се до разпръскването на такава утайка върху почвата или за другите приложения на утайката върху и в почвата.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

5.4. **Подновяване на системи за събиране и пречистване на отпадъчни води**

Описание на дейността

Подновяване на централизирани системи за отпадъчни води, включително дейности по събиране (канализационна мрежа) и пречистване. Тази дейност не предполага съществени промени във връзка с товара (притока) или дебита на събираните или пречистваните отпадъчни води в системата.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код E37.00 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на съществеността на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

([423]) Както е определено в приложение II към Регламент (ЕС) 2020/741 на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 2020 г. относно минималните изисквания за повторното използване на водата (ОВ L 177, 5.6.2020 г., стр. 32).

▼B

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([424]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([425]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([426]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([427]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([428])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Направена е оценка на преките емисии на парникови газове от централизираната система за отпадъчни води, включително на дейностите по събиране (канализационна мрежа) и пречистване ([429]). Резултатите се оповестяват пред инвеститорите и клиентите при поискване.

([424]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([425]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([426]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([427]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([428]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

([429]) Например спазване на насоките на МКИК за националните инвентаризации на парниковите газове при пречистването на отпадъчни води (версия от 4.6.2021 г.: https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2019rf/pdf/5_Volume5/19R_V5_6_Ch06_Wastewater.pdf).

▼B

3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение. Когато отпадъчните води се пречистват до равнище, позволяващо повторното им използване за селскостопанско напояване, се определят и изпълняват необходимите действия за управление на риска с цел предотвратяване на неблагоприятни въздействия върху околната среда ([430]).
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Заустването във водоприемници отговаря на изискванията, установени в Директива 91/271/ЕИО на Съвета или в националните разпоредби, в които се посочват максимално допустимите равнища на замърсителите от заустване във водоприемници. Въведени са целесъобразни мерки за предотвратяване и намаляване на преливането на прекомерни количества вода от поройни дъждове от системата за събиране на отпадъчните води, които може да включват естествени решения, отделни системи за събиране на водата от поройни дъждове, цистерни за задържане и пречистване на първия отток. Утайката от пречистване на отпадъчни води се използва в съответствие с Директива 86/278/ЕИО на Съвета и с националното законодателство, отнасящо се до разпръскването на такава утайка върху почвата или за другите приложения на утайката върху и в почвата.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

5.5. **Събиране и превоз на неопасни отпадъци на фракции, разделени при източника**

Описание на дейността

Разделно събиране и превоз на неопасни отпадъци в отделни или смесени фракции ([431]) с цел подготовка за повторна употреба или рециклиране.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код Е38.11 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

([430]) Съгласно приложение II към Регламент (ЕС) 2020/741 на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 2020 г. относно минималните изисквания за повторното използване на водата (ОВ L 177, 5.6.2020 г., стр. 32).

([431]) В Съюза дейността е съобразена с член 10, параграф 3 от Директива 2008/98/ЕО и с националното законодателство и националните планове за управление на отпадъците.

▼B

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([432]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([433]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([434]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([435]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([436])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

([432]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([433]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([434]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([435]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([436]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	В съоръженията за съхранение и прехвърляне на отпадъци разделно събираните фракции отпадъци не се смесват с други отпадъци или материали с различни свойства.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

5.6. **Анаеробно разграждане на утайка от пречистване на отпадъчни води**

Описание на дейността

Изграждане и експлоатация на съоръжения за преработване на утайка от пречистване на отпадъчни води чрез анаеробно разграждане и последващо производство и използване на биогаз или химикали.

▼M2

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове E37.00 и F42.99.

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на съществено на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

▼B

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([437]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([438]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([439]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([440]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([441])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

1) Смекчаване на изменението на климата	Въведен е план за наблюдение за течовете на метан в съоръжението.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Емисиите са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени за анаеробното преработване на отпадъците в най-новите относими заключения за НДНТ, в т. ч. заключенията за НДНТ за преработването на отпадъците ([442]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда. Когато полученият ферментационен продукт е предназначен за използване като тор или подобрител на почвата, съдържанието на азот (с допустимо отклонение от ±25 %) се съобщава на купувача или на предприятието, отговарящо за премахването на ферментационния продукт.

([437]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([438]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([439]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([440]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([441]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

([442]) Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1147.

▼B

б) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

5.7. **Анаеробно разграждане на биологични отпадъци**

Описание на дейността

Изграждане или експлоатация на специални съоръжения за преработване на разделно събрани биологични отпадъци ([443]) чрез анаеробно разграждане и последващо производство и използване на биогаз и ферментационен продукт и/или химикали.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове E38.21 и F42.99.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на съществеността на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([444]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([445]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([446]) или платени модели.

([443]) Съгласно определението по член 3, точка 4 от Директива 2008/98/ЕО.

([444]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([445]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([446]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

▼B

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([447]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([448])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Въведен е план за наблюдение и действие при извънредни ситуации за цел минимизиране на течовете на метан в съоръжението.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Що се отнася до инсталациите за анаеробно разграждане, преработващи над 100 тона на ден, емисиите във въздуха и водата са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени за анаеробното преработване на отпадъците в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за преработването на отпадъците ([449]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда. Произвежданият ферментационен продукт отговаря на изискванията за материалите за натоваряне, определени съответно в категории съставни материали (КСМ) 4 и 5 за ферментационния продукт или КСМ 3 за компоста в приложение II към Регламент (ЕС) 2019/1009 или в националните разпоредби относно торовете или подобрителите на почвата за селскостопански цели. Съдържанието на азот (с допустимо отклонение от ±25 %) във ферментационния продукт, използван като тор или подобрител на почвата, се съобщава на купувача или на предприятието, отговарящо за премахване на ферментационния продукт.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

([447]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([448]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

([449]) Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1147.

▼B

5.8. **Компостиране на биологични отпадъци**

Описание на дейността

Изграждане или експлоатация на специални съоръжения за преработване на разделно събрани биологични отпадъци чрез компостиране (аеробно разграждане) и последващо производство и използване на компоста ([450]).

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове E38.21 и F42.99.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([451]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([452]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([453]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

([450]) Определение за биологични отпадъци (биоотпадъци) се съдържа в член 3, точка 4 от Директива 2008/98/ЕО.

([451]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([452]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([453]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

▼B

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([454]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([455])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Що се отнася до инсталациите за компостиране, преработващи над 75 тона на ден, емисиите във въздуха и водата са в рамките или под равнищата, съответстващи на интервалите на емисиите съгласно най-добрите налични техники (НДНТ-СЕН), определени за аеробното преработване на отпадъците в най-новите относими заключения за НДНТ, в т.ч. заключенията за НДНТ за преработването на отпадъците ([456]). Не възникват значителни сумарни въздействия върху компонентите на околната среда. В обекта е въведена система за предотвратяване на проникването на инфилтрат в подпочвените води. Произведеният компост отговаря на изискванията за материалите за натоваряне, определени в категория съставни материали 3 от приложение II към Регламент (ЕС) 2019/1009 или в националните разпоредби относно торовете или подобрителите на почвата за използване в земеделието.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

5.9. **Оползотворяване на материали от неопасни отпадъци**

Описание на дейността

Изграждане и експлоатация на съоръжения за сортиране и обработка на разделно събрани неопасни отпадъци до вторични суровини, включващи процес за механична преработка, освен с цел насипване.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове Е38.32 и F42.99.

([454]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([455]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

([456]) Решение за изпълнение (ЕС) 2018/1147.

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на съществеността на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([457]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([458]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([459]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([460]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([461])), доколкото е възможно.

([457]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([458]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([459]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([460]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([461]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

5.10. **Улавяне и оползотворяване на сметищен газ**

Описание на дейността

Монтаж и експлоатация на инфраструктура за улавяне и оползотворяване на сметищен ([462]) газ в трайно затворени депа за отпадъци (сметища) чрез нови или допълнителни специални технически съоръжения и оборудване, монтирани по време на експлоатацията на депото или след затварянето му.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код E38.21 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

([462]) Определението за „депо“ (депо за отпадъци, сметище) се съдържа в член 2, буква ж) от Директива 1999/31/ЕО на Съвета от 26 април 1999 г. относно депонирането на отпадъци (ОВ L 182, 16.7.1999 г., стр. 1).

▼B

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очакванията ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([463]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([464]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([465]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([466]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([467])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Въведен е план за наблюдение за течовете на метан в съоръжението.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага

([463]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([464]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([465]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([466]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([467]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Трайното затваряне и възстановяването, както и последващото обслужване на стари депа за отпадъци, където е монтирана система за улавяне на сметищния газ, се извършват в съответствие със следните правила: а) общите изисквания, установени в приложение I към Директива 1999/31/ЕО; б) процедурите за контрол и мониторинг, определени в приложение III към посочената директива.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

5.11. **Транспортиране на CO_2**

Описание на дейността

Транспортиране на уловен CO_2 с всякакви видове транспорт, изграждане и експлоатация на тръбопроводи за CO_2 и модернизиране на газопроводни мрежи, когато основната цел е включването на уловения CO_2 и когато:

а) транспортирането на CO_2 от инсталацията, в която се улавя, до пункта за инжектиране не води до изтичане на CO_2, надхвърлящо 0,5 % от масата на транспортирания CO_2;

б) CO_2 се доставя до място за трайно съхранение на CO_2, което отговаря на критериите за съхранение на CO_2 в подземни геоложки формации, установени в раздел 5.11 от настоящото приложение, или до други видове транспорт, водещи до място за съхранение на CO_2, което отговаря на тези критерии;

в) прилагат се подходящи системи за откриване на течове и е въведен план за наблюдение, а докладът се проверява от независима трета страна.

г) дейността може да включва монтаж на компоненти, които повишават гъвкавостта и подобряват управлението на съществуваща мрежа.

Дейността може да се отнесе към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове F42.21 и H49.50.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

▼B

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([468]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([469]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([470]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([471]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([472])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

1) Смекчаване на изменението на климата	Въведен е план за наблюдение за течовете на CO_2.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага

([468]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([469]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([470]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([471]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([472]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

б) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

5.12. **Трайно съхранение на CO_2 в подземни геоложки формации**

Описание на дейността

Трайно съхранение на уловен CO_2 в годни подземни геоложки формации.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код Е39.00 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([473]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([474]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([475]) или платени модели.

([473]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([474]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([475]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

▼B

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([476]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([477])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Въведен е план за наблюдение за течовете на CO_2.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	При дейността се спазва Директива 2009/31/ЕО.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

▼M2

5.13. **Обезсоляване**

Описание на дейността

Изграждане, експлоатация, усъвършенстване, разширяване и подновяване на инсталации за обезсоляване, които да произвеждат вода за разпределяне в системи за снабдяване с питейна вода.

Икономическата дейност включва извличане на морска или бракична вода, предварително третиране (като например третиране с цел отстраняване на замърсители, котлен камък или мембранно обрастване), третиране (като например обратна осмоза посредством мембранна технология), последващо третиране (дезинфекция и кондициониране) и съхранение на преработената вода. Икономическата дейност включва и отвеждането на отпадъчна солена вода), което се извършва посредством дълбоководни тръби или изходящи потоци, осигуряващи разреждане, или посредством други техники за заустване на отпадъчна солена вода, прилагани при инсталации, които са разположени на повече от едно място във вътрешността (като например техники за обезсоляване на бракична вода).

Икономическата дейност може да се прилага към води с различни нива на соленост, ако тези води не се квалифицират като пресни води съгласно посоченото в приложение II към Директива 2000/60/ЕО.

([476]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([477]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼M2

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове E36.00 и F42.9.

Когато икономическа дейност от тази категория отговаря на критерия за съществен принос по точка 5, тя е спомагаща дейност съгласно член 11, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2020/852, ако отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физически климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физически климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение — оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физическите климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физически климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очакванията ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([478]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([479]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([480]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

([478]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([479]) *Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability* [Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост], издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) — органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([480]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

▼M2

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([481]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми — „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми — „зелена“ ([482])), доколкото е възможно;

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

5. За да може дадена дейност да се смята за спомагаща дейност съгласно член 11, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2020/852, икономическият оператор доказва — чрез оценка на настоящите и бъдещите климатични рискове, отчитайки несигурността, въз основа на надеждни данни — че в резултат на дейността се предлага технология, продукт, услуга, информация или практика или се насърчава използването им, с една от следните главни цели:

а) повишаване на равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) допринасяне за усилията за адаптиране на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

1) Смекчаване на изменението на климата	Емисиите на парникови газове от инсталацията за обезсоляване не превишават 1 080 gCO_2e/m^3 произведена прясна вода (включително третиранията, изпомпването и отвеждането на отпадъчна солена вода, както и съответното потребление на енергия).
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Установяват се и се предприемат мерки по отношение на рисковете от влошаване на състоянието на околната среда, свързани с опазването на качеството на водите и предотвратяването на недостиг на вода, с цел постигане на добро състояние на водите и добър екологичен потенциал съгласно определенията по член 2, точки 22 и 23 от Регламент (ЕС) 2020/852, в съответствие с Директива 2000/60/ЕО ([483]) и план за управление на водоползването и опазването на водите, съставен по силата на посочената директива за потенциално засегнатите водни обекти, при допитване до съответните заинтересовани лица. Проектът е разрешен от компетентния орган в рамките на интегрирано управление на водите, като приоритетно са взети предвид всички други осъществими варианти за водоснабдяване, управление на водопотреблението и мерки за ефективност, след консултации с органите по управление на водите.

([481]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 27.6.2023 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([482]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) — увеличаване на природния капитал на Европа“ (COM (2013) 249 final).

([483]) За дейностите в трети държави, в съответствие с приложимата национална нормативна уредба или приложимите международни стандарти, чието предназначение е постигането на равностойни цели за добро състояние на водите и добър екологичен потенциал, чрез равностойни процесуални и материални разпоредби, т.е. план за управление на водоползването и опазването на водите, който е съставен при допитване до съответните заинтересовани лица и с който се гарантира следното: 1) оценява се въздействието на дейностите върху установеното състояние или екологичен потенциал на евентуално засегнатите водни обекти; както и 2) предотвратява се влошаването на състоянието или непостигането на добро състояние или добър екологичен потенциал, а при невъзможност: 3) това се обосновава с липсата на подобри други екологични варианти, които да не са несъразмерно скъпи или технически неосъществими, и се предприемат всички практически осъществими действия за смекчаване на неблагоприятното въздействие върху състоянието на водния обект.

▼M2

	В съответствие с националното законодателство се извършва оценка на въздействието върху околната среда или проверка, която включва оценка на въздействието върху пресните и морските води в съответствие с директиви 2000/60/ЕО и 2008/56/ЕО. Дейността не възпрепятства постигането на добро екологично състояние на морските води, нито влошава състоянието на морските води, които вече са в добро екологично състояние, както е определено в член 2, точка 21 от Регламент (ЕС) 2020/852 и в съответствие с Директива 2008/56/ЕО, която изисква по-специално да се вземат подходящи мерки за предотвратяване или смекчаване на въздействието във връзка с дескрипторите, посочени в приложение I към посочената директива, като се вземе предвид Решение (ЕС) 2017/848 на Комисията във връзка със съответните критерии и методологични стандарти за тези дескриптори. Дейността е в съответствие с Директива 2014/89/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([484]). С цел да се ограничат топлинните аномалии, свързани с изхвърлянето на отпадна топлина, операторът на инсталации за обезсоляване контролира: а) максималната температура на приемния морски воден обект след смесване; и б) максималната температурна разлика между заустената отпадъчна солена вода и приемния морски воден обект. Контролът на температурата се прилага в съответствие с праговите стойности, определени в законодателството на Съюза и в националното законодателство.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Отвеждането на отпадъчна солена вода се основава на проучване на въздействието върху околната среда (включително специфична за мястото оценка на въздействията, свързани с отвеждането на отпадъчна солена вода), като се вземат предвид следните елементи: а) описание и разбиране на местните изходни условия, като например качеството на морската вода, топографията, хидродинамичните характеристики и морските екосистеми, въз основа на измервания и проучвания на място; б) анализ на въздействията от заустването на отпадъчна солена вода, който се основава на дисперсионно моделиране на заустването на отпадъчна солена вода и лабораторни изследвания за токсичност и е насочен към определянето на условия за безопасно заустване, като се имат предвид концентрацията на соли, общата алкалност, температурата и токсичните метали. Нивото на детайлност, което се изисква при оценката, е подходящо за размера и процеса на инсталацията за обезсоляване, за нейните проценти на извличане на прясна вода, както и за местоположението ѝ.

([484]) Директива 2014/89/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. за установяване на рамка за морско пространствено планиране (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 135).

▼M2

	Проучването на въздействието върху околната среда показва, че въздействието от заустването на отпадъчна солена вода не влошава целостта на екосистемата. Въз основа на проучването на въздействието върху околната среда, при дейността се приемат критерии за безопасно заустване на отпадъчна солена вода, включително специфични за мястото минимални цели за нейното разреждане, въз основа на подходящо характеризиране на местните водни условия, екосистеми, видове и местообитания, за да се смекчат евентуалните неблагоприятни последици от отвеждането на отпадъчна солена вода.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Извършена е оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) или изследване (проверка) ([485]) съгласно съответната национална правна уредба относно ОВОС ([486]). Когато е извършена ОВОС, са изпълнени необходимите смекчаващи, възстановяващи или компенсаторни мерки за опазване на околната среда. Дейността няма значителни последици за защитените територии (обекти от Списъка на световното културно и природно наследство на ЮНЕСКО, ключови области на биологичното разнообразие, както и други защитени територии, различни от защитените зони от мрежата „Натура 2000“) и за защитените видове, според оценка на въздействието ѝ, която е съобразена с най-добрите налични знания ([487]).

▼B

6. ТРАНСПОРТ

6.1. **Междуселищен пътнически железопътен транспорт**

Описание на дейността

Покупка, финансиране, вземане под наем или на лизинг и експлоатация на средства за превоз на пътници чрез железопътен подвижен състав по основните мрежи, разпределен на обширна географска територия, превоз на пътници чрез междуселищни железопътни линии и експлоатация на спални вагони или вагон-ресторанти като единна дейност на железопътните дружества.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове H49.10 и N77.39.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

([485]) Процедурата, чрез която компетентният орган определя дали проектите, посочени в приложение II към Директива 2011/92/ЕС, трябва да бъдат подложени на оценка на въздействието върху околната среда (съгласно член 4, параграф 2 от посочената директива).

([486]) За дейностите в трети държави — съгласно равностойни приложими национални нормативни актове или международни стандарти, изискващи извършване на ОВОС или изследване (проверка), например Стандарт за резултатите от дейността № 1 на МФК: „Оценка и управление на екологичните и социалните рискове“.

([487]) За дейностите в трети държави — съгласно равностойни приложими национални нормативни актове или международни стандарти, които са предназначени за опазване на естествените местообитания, дивата фауна и дивата флора и с които се изисква: 1) процедура за изследване (проверка) с цел определяне дали за дадена дейност е необходима целесъобразна оценка на възможното въздействие върху защитените местообитания и видове; 2) такава целесъобразна оценка, когато от изследването (проверката) стане видно, че е необходима, например Стандарт за резултатите от дейността № 6 на МФК: „Опазване на биологичното разнообразие и устойчиво стопанисване на живите природни ресурси“.

▼B

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([488]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([489]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([490]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([491]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([492])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага

([488]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([489]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([490]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([491]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([492]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Въведени са мерки за управление на отпадъците в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, по-специално по време на поддръжката.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Двигателите за задвижване на локомотивите и двигателите за задвижване на мотрисите отговарят на граничните стойности на емисиите, определени в приложение II към Регламент (ЕС) 2016/1628.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

6.2. **Товарен железопътен транспорт**

Описание на дейността

Покупка, финансиране, вземане на лизинг или под наем и експлоатация на средства за товарен транспорт по основните железопътни мрежи, както и по железопътните линии за товарен транспорт на кратки разстояния.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове H49.20 и N77.39.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на съществено на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([493]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

([493]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

▼B

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([494]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([495]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([496]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([497])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

1) Смекчаване на изменението на климата	Влаковете и вагоните не са предназначени за превоз на изкопаеми горива.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Въведени са мерки за управление на отпадъците в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, по-специално по време на поддръжката.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Двигателите за задвижване на локомотивите и двигателите за задвижване на мотрисите отговарят на граничните стойности на емисиите, определени в приложение II към Регламент (ЕС) 2016/1628.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

6.3. **Градски и крайградски транспорт, пътнически автомобилен транспорт**

Описание на дейността

Покупка, финансиране, вземане на лизинг или под наем и експлоатация на пътни превозни средства за градски и крайградски пътнически транспорт и пътнически автомобилен (пътен) транспорт.

Що се отнася до моторните превозни средства, това включва експлоатация на превозни средства, класифицирани в категория M2 или M3 в съответствие с член 4, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/858, с цел извършване на превоз на пътници.

([494]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([495]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([496]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([497]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

Икономическите дейности от тази категория може да включват различни видове сухопътен транспорт, например с автобуси, трамваи, тролейбуси, подземни и надземни железници. Дейността включва и транспорта по маршрут от град до летище или от град до гара, както и експлоатацията на наземни въжени железници (фуникуляри) и въздушни въжени линии, когато са част от градски или крайградски системи за транзитен превоз.

Икономическите дейности от тази категория включват и редовни услуги за автобусен превоз на дълги разстояния, чартърни превози, екскурзионни превози и други услуги за случаен автобусен превоз, автобусни линии за обслужване на летища (в т.ч. в рамките на самите летища), експлоатация на училищни автобуси и автобуси за транспорта.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове H49.31, H49.3.9, N77.39 и N77.11.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очакванията ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([498]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([499]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([500]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

([498]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([499]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([500]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

▼B

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([501]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([502])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага ([503])
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Въведени са мерки за управление на отпадъците в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, както на етапа на използване (поддръжка), така и при излизане на превозните средства от употреба, включително чрез повторна употреба и рециклиране на акумулаторите и електронните компоненти (в частност суровините от критично значение в тях).
▼M2 5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Що се отнася до пътните превозни средства от категория M, гумите отговарят на изискванията за външен шум при търкаляне в най-високия клас, в който има превозни средства, и на коефициента на съпротивление при търкаляне (който оказва влияние върху енергийната ефективност на превозното средство) в двата най-високи класа, в които има превозни средства, съгласно Регламент (ЕС) 2020/740, като това може да се удостовери чрез европейската продуктова база данни за енергийно етикетиране (EPREL). В съответните случаи превозните средства отговарят на изискванията на най-скорошния приложим етап на одобрението на типа Евро VI по отношение на емисиите от тежки превозни средства, определени в съответствие с Регламент (ЕО) № 595/2009.
▼B 6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

6.4. **Използване на средства за лична мобилност, велосипедна логистика**

Описание на дейността

Продажба, покупка, отдаване/вземане на лизинг или под наем и експлоатация на средства за лична мобилност или превозни устройства, задвижвани от физическата дейност на потребителя, от двигател с нулеви емисии или от съчетание от двигател с нулеви емисии и физическа дейност. Тук се включва предоставянето на товарни транспортни услуги посредством (товарни) велосипеди.

([501]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([502]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

([503]) Изисква се превозните средства да отговарят на критериите за НЗВ по отношение на предотвратяването и контрола на замърсяването, установени в настоящия раздел, в т.ч. във връзка с равнищата на емисиите на CO_2.

▼B

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове N77.11 и N77.21.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([504]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([505]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([506]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([507]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([508])), доколкото е възможно.

([504]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([505]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([506]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([507]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([508]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Въведени са мерки за управление на отпадъците в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, както на етапа на използване (поддръжка), така и при излизане на превозните средства от употреба, включително чрез повторна употреба и рециклиране на акумулаторите и електронните компоненти (в частност суровините от критично значение в тях).
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

▼M2

6.5. **Транспорт с мотоциклети, леки пътнически автомобили и леки търговски превозни средства**

▼B

Описание на дейността

▼M2

Покупка, финансиране, даване под наем, оперативен лизинг и експлоатация на превозни средства, класифицирани в категории M1 ([509]) и N1 ([510]), които са от обхвата на Регламент (ЕО) № 715/2007, или категория L (дву-, три- и четириколесни превозни средства) ([511]).

▼B

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове H49.32, H49.39 и N77.11.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

([509]) Съгласно член 4, параграф 1, буква а), подточка i) от Регламент (ЕС) 2018/858.
([510]) Съгласно член 4, параграф 1, буква б), подточка i) от Регламент (ЕС) 2018/858.
([511]) Съгласно член 4, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/858.

▼B

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([512]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([513]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([514]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([515]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([516])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Що се отнася до превозните средства от категории M1 и N1, специфичните емисии на CO_2 съгласно определението по член 3, параграф 1, буква з) от Регламент (ЕС) 2019/631 не превишават целевите равнища на емисиите на CO_2 за целия автомобилен парк ([517]).

([512]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([513]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([514]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([515]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([516]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

([517]) Изисква се превозните средства да отговарят на критериите за НЗВ по отношение на предотвратяването и контрола на замърсяването, установени в настоящия раздел, в т.ч. във връзка с равнищата на емисиите на CO_2.

▼B

	Целевите стойности на емисиите на CO_2 за целия автомобилен парк, които трябва да се вземат предвид, са следните: а) до 31 декември 2024 г.: i) за стойностите по NEDC (новия европейски цикъл на движение) – целевите стойности по член 1, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕС) 2019/631: 95 g CO_2/km за превозните средства от категория M1 и 147 g CO_2/km за превозните средства от категория N1; ii) за стойностите по WLTP (хармонизираната в световен мащаб процедура за изпитване на лекотоварни превозни средства) – целта за 2021 г. за автомобилния парк на целия ЕС, определена в приложение I към Регламент (ЕС) 2019/631, в част А, точка 6.0 за превозните средства от категория M1 и в част Б, точка 6.0 за превозните средства от категория N1. До публикуването на целта за 2021 г. за автомобилния парк на целия ЕС, спрямо превозните средства от категории M1 и N1, чиито емисии на CO_2 се изразяват единствено чрез процедурата за изпитване WLTP, ще се прилага коефициент на преобразуване съответно 1,21 и 1,24, за да се отчете преминаването от NEDC към WLTP, което води до съответстващи стойности по WLTP от 115 g CO_2/km за превозните средства от категория M1 и 182 g CO_2/km за превозните средства от категория N1. б) от 1 януари 2025 г. – целевите стойности по член 1, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2019/631.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Превозните средства от категории M1 и N1 отговарят на следните две условия: а) те са пригодни за повторна употреба или за рециклиране до минимум 85 % тегловно; б) те са пригодни за повторна употреба или за оползотворяване до минимум 95 % тегловно ([518]). Въведени са мерки за управление на отпадъците в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, както на етапа на използване (поддръжка), така и при излизане на превозните средства от употреба, включително чрез повторна употреба и рециклиране на акумулаторите и електронните компоненти (и по-специално суровините от изключителна важност в тях).

▼M2

5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Превозните средства отговарят на изискванията на най-скорошния приложим етап на одобрението на типа Евро 6 по отношение на емисиите от леки превозни средства ([519]), определени в съответствие с Регламент (ЕО) № 715/2007. Превозните средства отговарят на праговете за емисии за чистите (екосъобразните) леки превозни средства, посочени в таблица 2 от приложението към Директива 2009/33/ЕО. Що се отнася до пътните превозни средства от категории M и N, гумите отговарят на изискванията за външен шум при търкаляне в най-високия клас, в който има превозни средства, и на коефициента на съпротивление при търкаляне (който оказва влияние върху енергийната ефективност на превозното средство) в двата най-високи класа, в които има превозни средства, съгласно Регламент (ЕС) 2020/740, като това може да се удостовери чрез европейската продуктова база данни за енергийно етикетиране (EPREL). Превозните средства отговарят на разпоредбите на Регламент (ЕС) № 540/2014.

([518]) Съгласно приложение I към Директива 2005/64/ЕО.
([519]) Регламент (ЕС) 2018/1832.

▼B

б) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

6.6. **Услуги за товарен автомобилен транспорт**

Описание на дейността

Покупка, финансиране, вземане на лизинг или под наем и експлоатация на средства, класифицирани в категория N1, N2 ([520]) или N3 ([521]), попадащи в обхвата на етап E от нормата ЕВРО VI ([522]) или заменилата я норма, що се отнася до услугите за автомобилен товарен транспорт.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове H49.4.1, H53.10, H53.20 и N77.12.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение A към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение A към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение A към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на съществено на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

([520]) Съгласно член 4, параграф 1, буква б), подточка ii) от Регламент (ЕС) 2018/858.
([521]) Съгласно член 4, параграф 1, буква б), подточка iii) от Регламент (ЕС) 2018/858.
([522]) Съгласно Регламент (ЕО) № 595/2009.

▼B

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([523]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([524]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([525]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([526]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([527])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	1. Превозните средства не са предназначени за превоз на изкопаеми горива. 2. Що се отнася до превозните средства от категории N2 и N3, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) 2019/1242, специфичните преки емисии на CO_2 не превишават еталонните емисии на CO_2 на всички превозни средства от същата подгрупа съгласно член 3 от посочения регламент ([528]).
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага

([523]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([524]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([525]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([526]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([527]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

([528]) Изисква се всички превозни средства да отговарят на критериите за НЗВ по отношение на предотвратяването и контрола на замърсяването, установени в настоящия раздел, в т.ч. във връзка с равнищата на емисиите на CO_2.

▼B

4) Преход към кръгова икономика	Превозните средства от категории N1, N2 и N3 отговарят на следните две условия: а) те са пригодни за повторна употреба или за рециклиране до минимум 85 % тегловно; б) те са пригодни за повторна употреба или за оползотворяване до минимум 95 % тегловно ([529]). Въведени са мерки за управление на отпадъците в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, както на етапа на използване (поддръжка), така и при излизане на превозните средства от употреба, включително чрез повторна употреба и рециклиране на акумулаторите и електронните компоненти (и по-специално суровините от изключителна важност в тях).

▼M2

5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Що се отнася до пътните превозни средства от категории M и N, гумите отговарят на изискванията за външен шум при търкаляне в най-високия клас, в който има превозни средства, и на коефициента на съпротивление при търкаляне (който оказва влияние върху енергийната ефективност на превозното средство) в двата най-високи класа, в които има превозни средства, съгласно Регламент (ЕС) 2020/740, като това може да се удостовери чрез европейската продуктова база данни за енергийно етикетиране (EPREL). Превозните средства отговарят на изискванията на най-скорошния приложим етап на одобрението на типа Евро VI по отношение на емисиите от тежки превозни средства ([530]), определени в съответствие с Регламент (ЕО) № 595/2009. Превозните средства отговарят на разпоредбите на Регламент (ЕС) № 540/2014.

▼B

6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

6.7. **Пътнически транспорт по вътрешни водни пътища**

Описание на дейността

Покупка, финансиране, вземане на лизинг или под наем и експлоатация на пътнически плавателни съдове по вътрешни водни пътища, с използване на плавателни съдове, които не са годни за морски транспорт.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове H49.10 и H50.30.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата
1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

([529]) Съгласно приложение I към Директива 2005/64/ЕО.

([530]) Регламент (ЕС) № 582/2011 на Комисията от 25 май 2011 г. за прилагане и изменение на Регламент (ЕО) № 595/2009 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на емисиите от тежки превозни средства (Евро VI), и за изменение на приложения I и III към Директива 2007/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 167, 25.6.2011 г., стр. 1).

▼B

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([531]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([532]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([533]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([534]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([535])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

([531]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([532]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([533]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([534]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([535]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Въведени са мерки за управление на отпадъците, както на етапа на използване, така и при излизане на плавателния съд от употреба, в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, включващи контрол и управление на опасните материали на борда на корабите и обезпечаване на безопасното им рециклиране. За плавателните съдове, работещи с акумулатори, тези мерки включват повторна употреба и рециклиране на акумулаторите и електронните компоненти, включително на суровините в тях от критично значение.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Двигателите на плавателните съдове съответстват на граничните стойности на емисиите, определени в приложение II към Регламент (ЕС) 2016/1628 (включително на плавателните съдове, които спазват тези гранични стойности, но не разполагат с решения, получили типово одобрение например заради обработка на отработилите газове).
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

6.8. **Товарен транспорт по вътрешни водни пътища**

Описание на дейността

Покупка, финансиране, вземане на лизинг или под наем и експлоатация на товарни плавателни съдове по вътрешни водни пътища, с използване на плавателни съдове, които не са годни за морски транспорт.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове H49.10 и H50.4.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

▼B

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очакванията ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([536]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([537]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([538]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([539]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([540])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Плавателните съдове не са предназначени за превоз на изкопаеми горива.

([536]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([537]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([538]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([539]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([540]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Въведени са мерки за управление на отпадъците, както на етапа на използване, така и при излизане на плавателния съд от употреба, в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, включващи контрол и управление на опасните материали на борда на корабите и обезпечаване на безопасното им рециклиране. За плавателните съдове, работещи с акумулатори, тези мерки включват повторна употреба и рециклиране на акумулаторите и електронните компоненти, включително на суровините в тях от критично значение.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Плавателните съдове съответстват на граничните стойности на емисиите, определени в приложение II към Регламент (ЕС) 2016/1628 (включително на плавателните съдове, които спазват тези гранични стойности, но не разполагат с решения, получили типово одобрение, например чрез обработка на отработилите газове).
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

6.9. **Модернизиране на плавателни съдове за пътнически и товарен транспорт по вътрешни водни пътища**

Описание на дейността

Модернизиране и усъвършенстване на плавателни съдове за транспорт на товари или пътници по вътрешни водни пътища, с използване на плавателни съдове, които не са годни за морски транспорт.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове H50.4, H50.30 и C33.15.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

▼B

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([541]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([542]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([543]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([544]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([545])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Плавателните съдове не са предназначени за превоз на изкопаеми горива.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Въведени са мерки за управление на отпадъците, както на етапа на използване, така и при излизане на плавателния съд от употреба, в съответствие с йерархията за управление на отпадъците, включващи контрол и управление на опасните материали на борда на корабите и обезпечаване на безопасното им рециклиране.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Плавателните съдове съответстват на граничните стойности на емисиите, определени в приложение II към Регламент (ЕС) 2016/1628 (включително на плавателните съдове, които спазват тези гранични стойности, но не разполагат с решения, получили типово одобрение, например чрез обработка на отработилите газове).

([541]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([542]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([543]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([544]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([545]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

б) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

6.10. **Морски и крайбрежен товарен воден транспорт, плавателни съдове за пристанищни дейности и спомагателни дейности**

Описание на дейността

Покупка, финансиране, чартиране (със или без екипаж) и експлоатация на плавателни съдове, предназначени и оборудвани за товарни превози или за комбинирани превози на товари и пътници по море или в крайбрежни води, независимо дали редовни (по разписание), или не. Покупка, финансиране, вземане под наем и експлоатация на плавателни съдове, необходими за пристанищни дейности и спомагателни дейности, например влекачи, плавателни съдове за обслужващи дейности по привързване (швартоване), пилотски (лоцмански) кораби, спасителни съдове и ледоразбивачи.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове H50.2, H52.22 и N77.34.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на съществуване на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([546]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([547]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([548]) или платени модели.

([546]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([547]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([548]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

▼B

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([549]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([550])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Плавателните съдове не са предназначени за превоз на изкопаеми горива.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Въведени са мерки за управление на отпадъците, както на етапа на използване, така и при излизане на плавателния съд от употреба, в съответствие с йерархията за управление на отпадъците. За плавателните съдове, работещи с акумулатори, тези мерки включват повторна употреба и рециклиране на акумулаторите и електронните компоненти, включително на суровините в тях от критично значение. За съществуващите кораби с над 500 бруто тона и за новопостроените кораби, които ги заместват, при дейността се спазват изискванията по Регламент (ЕС) № 1257/2013 на Европейския парламент и на Съвета във връзка с инвентарния опис на опасните материали на борда. Излезлите от употреба кораби се рециклират в съоръжения, включени в европейския списък на съоръженията за рециклиране на кораби, предвиден в Решение 2016/2323 на Комисията. При дейността се спазва Директива (ЕС) 2019/883 по отношение на опазването на морската среда от отрицателните последици, дължащи се на изхвърлянето на отпадъци от кораби. Корабът се експлоатира в съответствие с приложение V към Конвенцията MARPOL на ИМО, в частност с цел произвеждане на по-малки количества отпадъци и намаляване на законните изхвърляния, чрез управление на отпадъците на кораба по устойчив и екосъобразен начин.

([549]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([550]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Що се отнася до намаляването на емисиите на серни оксиди и прахови частици, плавателните съдове отговарят на изискванията на Директива (ЕС) 2016/802, както и на правило 14 ([551]) от приложение VI към Конвенцията MARPOL на ИМО. Съдържанието на сяра в горивото не надвишава 0,5 % като маса (световната максимално допустима норма за съдържанието на сяра) и 0,1 % като маса в зоната за контрол на емисиите (ЗКЕ), определена от ИМО в Северно море и Балтийско море ([552]). Що се отнася до емисиите на азотни оксиди (NO_x), плавателните съдове отговарят на правило 13 ([553]) от приложение VI към Конвенцията MARPOL на ИМО. Изискването за азотните оксиди за етап II важи за корабите, построени след 2011 г. Корабите, построени след 1 януари 2016 г., отговарят на по-строгите изисквания за двигателите (етап III) за намаляване на емисиите на NO_x само докато се експлоатират в зони за контрол на емисиите на NO_x, установени по силата на правилата на ИМО ([554]). Изхвърлянето на отпадъчни води от санитарните съоръжения и отпадъчни води от миене и пране („черни“ и „сиви“ води) от корабите се извършва в съответствие с приложение IV към Конвенцията MARPOL на ИМО. Въведени са мерки за свеждане до минимум на токсичността на противообрастващата боя и биоцидите съгласно Регламент (ЕС) № 528/2012 за прилагане в правото на Съюза на Международната конвенция за контрол на вредните противообрастващи корабни системи, приета на 5 октомври 2001 г.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Изпускането на баластни води, съдържащи чужди видове, се предотвратява съгласно Международната конвенция за контрол и управление на баластните води и утайките от кораби (УБВ). Въведени са мерки за предотвратяване на въвеждането на чужди видове чрез биологично обрастване на корпусите и нишите на корабите, като са взети предвид Насоките на ИМО във връзка с биологичното обрастване ([555]). Шумът и вибрациите се ограничават чрез използване на намаляващи шума гребни винтове, конструкция на корпуса или бордови машини в съответствие с Насоките на ИМО за намаляването на подводния шум ([556]). В Съюза дейността не възпрепятства постигането на добро състояние на околната среда съгласно Директива 2008/56/ЕО, което изисква вземане на целесъобразни мерки за предотвратяване или смекчаване на въздействията във връзка с дескриптори 1 (биологично разнообразие), 2 (чужди видове), 6 (цялост на морското дъно), 8 (замърсители), 10 (отпадъци в морските води), 11 (шум/енергия) по посочената директива и съгласно Решение (ЕС) 2017/848 на Комисията във връзка със съответните критерии и методологични стандарти за тези дескриптори, както е приложимо.

([551]) (Версия от 4.6.2021 г.: http://www.imo.org/en/OurWork/Environment/PollutionPrevention/AirPollution/Pages/Sulphur-oxides-(SO_x)-%E2%80%93-Regulation-14.aspx).

([552]) Що се отнася до разширяването на изискванията по отношение на зоната за контрол на емисиите чрез включване на други морета в Съюза, държавите с излаз на Средиземно море обсъждат обособяването на съответната ЗКЕ съгласно правната уредба на Конвенцията от Барселона.

([553]) (версия от 4.6.2021 г.: http://www.imo.org/en/OurWork/Environment/PollutionPrevention/AirPollution/Pages/Nitrogen-oxides -(NO_x)-–-Regulation-13.aspx°.

([554]) За моретата в Съюза изискването е приложимо от 2021 г. за Балтийско море и Северно море.

([555]) Насоки на ИМО за контрола и справянето с биологичното обрастване на корабите с цел минимизиране на пренасянето на инвазивни водни видове, резолюция MEPC.207(62).

([556]) Насоки на ИМО за намаляване на подводния шум от търговско корабоплаване с цел предотвратяване на неблагоприятните въздействия върху морските живи организми (MEPC.1/Circ.833).

▼B

6.11. **Морски и крайбрежен пътнически воден транспорт**

Описание на дейността

Покупка, финансиране, чартиране (със или без екипаж) и експлоатация на плавателни съдове, предназначени и оборудвани за извършване на пътнически превози по море или в крайбрежни води, независимо дали редовни (по разписание), или не. Икономическите дейности от тази категория включват експлоатацията на фериботи, водни таксита и екскурзионни плавателни съдове, круизни кораби или кораби за разглеждане на забележителности.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове H50.10, N77.21 и N77.34.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на съществено на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([557]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([558]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([559]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

([557]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([558]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([559]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

▼B

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([560]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([561])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Въведени са мерки за управление на отпадъците, както на етапа на използване, така и при излизане на плавателния съд от употреба, в съответствие с йерархията за управление на отпадъците. За плавателните съдове, работещи с акумулатори, тези мерки включват повторна употреба и рециклиране на акумулаторите и електронните компоненти, включително на суровините в тях от критично значение. За съществуващите кораби с над 500 бруто тона и за новопостроените кораби, които ги заместват, при дейността се спазва изискването по Регламент (ЕС) № 1257/2013 на Европейския парламент и на Съвета във връзка с инвентарния опис на опасните материали. Излезлите от употреба кораби се рециклират в съоръжения, включени в европейския списък на съоръженията за рециклиране на кораби, предвиден в Решение 2016/2323 на Комисията. При дейността се спазва Директива (ЕС) 2019/883 по отношение на опазването на морската среда от отрицателните последици, дължащи се на изхвърлянето на отпадъци от кораби. Корабът се експлоатира в съответствие с приложение V към Конвенцията MARPOL на ИМО, в частност с цел произвеждане на по-малки количества отпадъци и намаляване на законните изхвърляния, чрез управление на отпадъците на кораба по устойчив и екосъобразен начин.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Що се отнася до намаляването на емисиите на серни оксиди и прахови частици, плавателните съдове отговарят на изискванията на Директива (ЕС) 2016/802, както и на правило 14 от приложение VI към Конвенцията MARPOL на ИМО. Съдържанието на сяра в горивото не надвишава 0,5 % като маса (световната максимално допустима норма за съдържанието на сяра) и 0,1 % като маса в зоната за контрол на емисиите (ЗКЕ), определена от ИМО в Северно море и Балтийско море ([562]).

([560]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([561]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

([562]) Що се отнася до разширяването на изискванията по отношение на зоната за контрол на емисиите чрез включване на други морета в Съюза, държавите с излаз на Средиземно море обсъждат обособяването на съответната ЗКЕ съгласно правната уредба на Конвенцията от Барселона.

▼B

	Що се отнася до емисиите на азотни оксиди (NO_x), плавателните съдове отговарят на правило 13 от приложение VI към Конвенцията MARPOL на ИМО. Изискването за азотните оксиди за етап II важи за корабите, построени след 2011 г. Корабите, построени след 1 януари 2016 г., отговарят на по-строгите изисквания за двигателите (етап III) за намаляване на емисиите на NO_x само докато се експлоатират в зони за контрол на емисиите на NO_x, установени по силата на правилата на ИМО ([563]). Изхвърлянето на отпадъчни води от санитарните съоръжения и отпадъчни води от миене и пране („черни“ и „сиви“ води) от корабите се извършва в съответствие с приложение IV към Конвенцията MARPOL на ИМО. Въведени са мерки за свеждане до минимум на токсичността на противообрастващата боя и биоцидите съгласно Регламент (ЕС) № 528/2012 за прилагане в правото на Съюза на Международната конвенция за контрол на вредните противообрастващи корабни системи, приета на 5 октомври 2001 г.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Изпускането на баластни води, съдържащи чужди видове, се предотвратява съгласно Международната конвенция за контрол и управление на баластните води и утайките от кораби (УБВ). Въведени са мерки за предотвратяване на въвеждането на чужди видове чрез биологично обрастване на корпусите и нишите на корабите, като са взети предвид Насоките на ИМО във връзка с биологичното обрастване ([564]). Шумът и вибрациите се ограничават чрез използване на намаляващи шума гребни винтове, конструкция на корпуса или бордови машини в съответствие с Насоките на ИМО за намаляването на подводния шум ([565]). В Съюза дейността не възпрепятства постигането на добро състояние на околната среда съгласно Директива 2008/56/ЕО, което изисква вземане на целесъобразни мерки за предотвратяване или смекчаване на въздействията във връзка с дескриптори 1 (биологично разнообразие), 2 (чужди видове), 6 (цялост на морското дъно), 8 (замърсители), 10 (отпадъци в морските води), 11 (шум/енергия) по посочената директива и съгласно Решение (ЕС) 2017/848 на Комисията във връзка със съответните критерии и методологични стандарти за тези дескриптори, както е приложимо.

6.12. **Модернизиране на плавателни съдове за морски и крайбрежен товарен и пътнически воден транспорт**

Описание на дейността

Модернизиране и усъвършенстване на плавателни съдове, предназначени и оборудвани за товарни и пътнически превози по море или в крайбрежни води, и на плавателни съдове, необходими за пристанищни дейности и спомагателни дейности, например влекачи, плавателни съдове за обслужващи дейности по привързване (швартоване), пилотски (лоцмански) кораби, спасителни съдове и ледоразбивачи.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове H50.10, H50.2, H52.22, C33.15, N77.21 и N.77.34.

([563]) За моретата в Съюза изискването е приложимо от 2021 г. за Балтийско море и Северно море.

([564]) Насоки на ИМО за контрола и справянето с биологичното обрастване на корабите с цел минимизиране на пренасянето на инвазивни водни видове, резолюция MEPC.207(62).

([565]) Насоки на ИМО за намаляване на подводния шум от търговско корабоплаване с цел предотвратяване на неблагоприятните въздействия върху морските живи организми (MEPC.1/Circ.833).

▼B

Технически критерии за проверка

▼M2

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

▼B

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([566]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([567]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([568]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([569]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([570])), доколкото е възможно.

([566]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([567]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменение на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([568]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([569]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на суша и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([570]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

▼M2

1) Смекчаване на изменението на климата	Плавателните съдове не са предназначени за превоз на изкопаеми горива.

▼B

3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Въведени са мерки за управление на отпадъците, както на етапа на използване, така и при излизане на плавателния съд от употреба, в съответствие с йерархията за управление на отпадъците. За плавателните съдове, работещи с акумулатори, тези мерки включват повторна употреба и рециклиране на акумулаторите и електронните компоненти, включително на суровините в тях от критично значение. За съществуващите кораби с над 500 бруто тона и за новопостроените кораби, които ги заместват, при дейността се спазват изискванията по Регламент (ЕС) № 1257/2013 на Европейския парламент и на Съвета във връзка с инвентарния опис на опасните материали. Излезлите от употреба кораби се рециклират в съоръжения, включени в европейския списък на съоръженията за рециклиране на кораби, предвиден в Решение 2016/2323 на Комисията. При дейността се спазва Директива (ЕС) 2019/883 по отношение на опазването на морската среда от отрицателните последици, дължащи се на изхвърлянето на отпадъци от кораби. Корабът се експлоатира в съответствие с приложение V към Конвенцията MARPOL на ИМО, в частност с цел произвеждане на по-малки количества отпадъци и намаляване на законните изхвърляния, чрез управление на отпадъците на кораба по устойчив и екосъобразен начин.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Що се отнася до намаляването на емисиите на серни оксиди и прахови частици, плавателните съдове отговарят на изискванията на Директива (ЕС) 2016/802, както и на правило 14 от приложение VI към Конвенцията MARPOL на ИМО. Съдържанието на сяра в горивото не надвишава 0,5 % като маса (световната максимално допустима норма за съдържанието на сяра) и 0,1 % като маса в зоната за контрол на емисиите (ЗКЕ), определена от ИМО в Северно море и Балтийско море ([571]). Що се отнася до емисиите на азотни оксиди (NO_x), плавателните съдове отговарят на правило 13 от приложение VI към Конвенцията MARPOL на ИМО. Изискването за азотните оксиди за етап II важи за корабите, построени след 2011 г. Корабите, построени след 1 януари 2016 г., отговарят на по-строгите изисквания за двигателите (етап III) за намаляване на емисиите на NO_x само докато се експлоатират в зони за контрол на емисиите на NO_x, установени по силата на правилата на ИМО ([572]).

([571]) Що се отнася до разширяването на изискванията по отношение на зоната за контрол на емисиите чрез включване на други морета в Съюза, държавите с излаз на Средиземно море обсъждат обособяването на съответната ЗКЕ съгласно правната уредба на Конвенцията от Барселона.

([572]) За моретата в Съюза изискването е приложимо от 2021 г. за Балтийско море и Северно море.

▼B

	Изхвърлянето на отпадъчни води от санитарните съоръжения и отпадъчни води от миене и пране („черни“ и „сиви“ води) от корабите се извършва в съответствие с приложение IV към Конвенцията MARPOL на ИМО. Въведени са мерки за свеждане до минимум на токсичността на противообрастващата боя и биоцидите съгласно Регламент (ЕС) № 528/2012 за прилагане в правото на Съюза на Международната конвенция за контрол на вредните противообрастващи корабни системи, приета на 5 октомври 2001 г.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Изпускането на баластни води, съдържащи чужди видове, се предотвратява съгласно Международната конвенция за контрол и управление на баластните води и утайките от кораби (УБВ). Въведени са мерки за предотвратяване на въвеждането на чужди видове чрез биологично обрастване на корпусите и нишите на корабите, като са взети предвид Насоките на ИМО във връзка с биологичното обрастване ([573]). Шумът и вибрациите се ограничават чрез използване на намаляващи шума гребни винтове, конструкция на корпуса или бордови машини в съответствие с Насоките на ИМО за намаляването на подводния шум ([574]). В Съюза дейността не възпрепятства постигането на добро състояние на околната среда съгласно Директива 2008/56/ЕО, което изисква вземане на целесъобразни мерки за предотвратяване или смекчаване на въздействията във връзка с дескриптори 1 (биологично разнообразие), 2 (чужди видове), 6 (цялост на морското дъно), 8 (замърсители), 10 (отпадъци в морските води), 11 (шум/енергия) по посочената директива и съгласно Решение (ЕС) 2017/848 на Комисията във връзка със съответните критерии и методологични стандарти за тези дескриптори, както е приложимо.

6.13. **Инфраструктура за лична мобилност, велосипедна логистика**

Описание на дейността

Изграждане, осъвременяване, поддръжка и експлоатация на инфраструктура за лична мобилност, включително строителство на пътища, мостове и тунели на автомагистрали и други видове инфраструктура, предназначена за използване от пешеходци и велосипедисти, със или без помощен електродвигател.

▼M2

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове F42.11, F42.12, F42.13, F43.21, M71.12 и M71.20.

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

([573]) Насоки на ИМО за контрола и справянето с биологичното обрастване на корабите с цел минимизиране на пренасянето на инвазивни водни видове, резолюция MEPC.207(62).

([574]) Насоки на ИМО за намаляване на подводния шум от търговско корабоплаване с цел предотвратяване на неблагоприятните въздействия върху морските живи организми (MEPC.1/Circ.833).

▼B

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([575]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([576]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([577]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([578]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([579])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.

([575]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([576]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([577]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([578]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([579]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

4) Преход към кръгова икономика	Най-малко 70 % (тегловно) от неопасните отпадъци от строителство и разрушаване (с изключение на естествено намиращите се материали, посочени в категория 17 05 04 от Европейския списък на отпадъците, установен с Решение 2000/532/ЕО), образувани на строителната площадка, се подготвят за повторна употреба, рециклиране и друг вид оползотворяване на материалите, включително дейности по насипване, при които се използват отпадъци като заместител на други материали, в съответствие с йерархията за управление на отпадъците и Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване ([580]). Операторите ограничават образуването на отпадъци при процеси, свързани със строителството и разрушаването, в съответствие с Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване, и като се съобразяват с най-добрите налични техники и използват селективно разрушаване, за да се създаде възможност за отделянето и безопасното третиране на опасните вещества и да се улеснят повторната употреба и висококачественото рециклиране чрез избирателното отстраняване на материали с помощта на наличните системи за сортиране на отпадъците от строителство и разрушаване.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Предприемат се мерки за намаляване на емисиите на шум, прах и замърсители по време на строителството или дейностите по поддръжка.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

6.14. **Инфраструктура за железопътен транспорт**

Описание на дейността

Изграждане, осъвременяване, експлоатация и поддръжка на подземни и надземни релсови пътища, както и мостове и тунели, гари, терминали, обслужващи железопътни съоръжения ([581]), системи за безопасност и управление на движението, в това число предоставяне на архитектурни, инженерни и проектантски услуги, услуги по инспекция и контрол на сгради и услуги по измервания, заснемания и картографиране и подобни, както и извършване на физични, химични и други аналитични изпитвания на всички видове материали и продукти.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове F42.12, F42.13 M71.12, M71.20, F43.21 и H52.21.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

([580]) Протокол на ЕС за отпадъците от строителство и разрушаване (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_bg).

([581]) Съгласно член 3, точка 11 от Директива 34/2012/ЕС.

▼B

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([582]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([583]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([584]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([585]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([586])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Инфраструктурата не е предназначена за превоз или съхранение на изкопаеми горива. Когато става дума за нова инфраструктура или основен ремонт, инфраструктурата е проверена за издръжливост спрямо изменението на климата съгласно годната за целта практика, която включва установяване на въглеродния отпечатък и ясно определена скрита цена на въглерода. При това установяване на въглеродния отпечатък се обхващат емисиите от обхват 1 – 3 и се доказва, че инфраструктурата не води до допълнителни относителни емисии на парникови газове, при изчисление въз основа на консервативни допускания, стойности и процедури.

([582]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([583]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([584]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([585]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([586]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Най-малко 70 % (тегловно) от неопасните отпадъци от строителство и разрушаване (с изключение на естествено намиращите се материали, посочени в категория 17 05 04 от Европейския списък на отпадъците, установен с Решение 2000/532/ЕО), образувани на строителната площадка, се подготвят за повторна употреба, рециклиране и друг вид оползотворяване на материалите, включително дейности по насипване, при които се използват отпадъци като заместител на други материали, в съответствие с йерархията за управление на отпадъците и Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване ([587]). Операторите ограничават образуването на отпадъци при процеси, свързани със строителството и разрушаването, в съответствие с Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване, и като се съобразяват с най-добрите налични техники и използват селективно разрушаване, за да се създаде възможност за отделянето и безопасното третиране на опасните вещества и да се улеснят повторната употреба и висококачественото рециклиране чрез избирателното отстраняване на материали с помощта на наличните системи за сортиране на отпадъците от строителство и разрушаване.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	В съответните случаи, предвид чувствителността на засегнатия район, по-конкретно предвид броя на засегнатото население, се предприемат мерки за намаляване на шума и вибрациите от експлоатацията на инфраструктурата, като се използват открити траншеи, бариерни стени или други мерки, а съответните показатели отговарят на разпоредбите на Директива 2002/49/ЕО. Предприемат се мерки за намаляване на емисиите на шум, прах и замърсители по време на строителството или дейностите по поддръжка.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

6.15. **Инфраструктура, спомагаща за развитието на автомобилния транспорт и обществения транспорт**

Описание на дейността

Изграждане, осъвременяване, поддръжка и експлоатация на автомагистрали, улици, пътища, други транспортни и пешеходни трасета, строителни работи по полагане на пътна настилка на улици, пътища, автомагистрали, мостове и тунели и строителство на самолетни писти, в това число предоставяне на архитектурни, инженерни и проектантски услуги, услуги по инспекция на сгради и услуги по измервания, заснемания и картографиране и подобни, както и извършване на физични, химични и други аналитични изпитвания на всички видове материали и продукти, като не се включва монтажът на улично осветление и електрическа сигнализация.

▼M2

Икономическите дейности от тази категория може да се класифицират под няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове F42.11, F42.13, M71.12 и M71.20.

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата
1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

([587]) Протокол на ЕС за отпадъците от строителство и разрушаване (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_bg).

▼B

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([588]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([589]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([590]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([591]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([592])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

([588]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([589]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([590]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([591]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([592]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Инфраструктурата не е предназначена за превоз или съхранение на изкопаеми горива. Когато става дума за нова инфраструктура или основен ремонт, инфраструктурата е проверена за издръжливост спрямо изменението на климата съгласно годната за целта практика, която включва установяване на въглеродния отпечатък и ясно определена скрита цена на въглерода. При това установяване на въглеродния отпечатък се обхващат емисиите от обхват 1 – 3 и се доказва, че инфраструктурата не води до допълнителни относителни емисии на парникови газове, при изчисление въз основа на консервативни допускания, стойности и процедури.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Най-малко 70 % (тегловно) от неопасните отпадъци от строителство и разрушаване (с изключение на естествено намиращите се материали, определени в категория 17 05 04 от Европейския списък на отпадъците, установен с Решение 2000/532/ЕО), образувани на строителната площадка, се подготвят за повторна употреба, рециклиране и друг вид оползотворяване на материалите, включително дейности по насипване, при които се използват отпадъци като заместител на други материали, в съответствие с йерархията за управление на отпадъците и Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване ([593]). Операторите ограничават образуването на отпадъци при процеси, свързани със строителството и разрушаването, в съответствие с Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване, и като се съобразяват с най-добрите налични техники и използват селективно разрушаване, за да се създаде възможност за отделянето и безопасното третиране на опасните вещества и да се улеснят повторната употреба и висококачественото рециклиране чрез избирателното отстраняване на материали с помощта на наличните системи за сортиране на отпадъците от строителство и разрушаване.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	В съответните случаи се предприемат мерки за намаляване на шума и вибрациите от експлоатацията на инфраструктурата, като се използват открити траншеи, бариерни стени или други мерки, и се спазва Директива 2002/49/ЕО. Предприемат се мерки за намаляване на емисиите на шум, прах и замърсители по време на строителството или дейностите по поддръжка.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение. В съответните случаи се извършва поддръжка на растителността по протежение на инфраструктурата за автомобилен транспорт, за да се предотврати разпространението на инвазивни видове. Въведени са мерки за избягване на сблъсъци с диви животни.

6.16. **Инфраструктура за воден транспорт**

Описание на дейността

Изграждане, осъвременяване и експлоатация на водни пътища, пристанищни и речни работи, яхтени пристанища, шлюзове, язовири, диги и други, в това число предоставяне на архитектурни, инженерни и проектантски услуги, услуги по инспекция на сгради и услуги по измервания, заснемания и картографиране и подобни, както и извършване на физични, химични и други аналитични изпитвания на всички видове материали и продукти, като не се включват дейностите по управление на проекти във връзка със строителството на съоръжения.

([593]) Протокол на ЕС за отпадъците от строителство и разрушаване (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_bg).

▼B

Икономическите дейности от тази категория не включват драгажните работи по водни пътища.

▼M2

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове F42.91, M71.12 и M71.20.

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([594]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([595]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([596]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

([594]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([595]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([596]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

▼B

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([597]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([598])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Инфраструктурата не е предназначена за превоз или съхранение на изкопаеми горива. Когато става дума за нова инфраструктура или основен ремонт, инфраструктурата е проверена за издръжливост спрямо изменението на климата съгласно годната за целта практика, която включва установяване на въглеродния отпечатък и ясно определена скрита цена на въглерода. При това установяване на въглеродния отпечатък се обхващат емисиите от обхват 1 – 3 и се доказва, че инфраструктурата не води до допълнителни относителни емисии на парникови газове, при изчисление въз основа на консервативни допускания, стойности и процедури.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	При дейността се спазва Директива 2000/60/ЕО, в частност всички изисквания по член 4 от нея. В съответствие с член 4 от Директива 2000/60/ЕО, и в частност параграф 7 от него, преди обновяването/строителството се извършва оценка на въздействието, за да се оценят всички потенциални въздействия върху състоянието на водните обекти в същия воден басейн и върху защитените местообитания и видове, които са пряко зависими от водите, коридорите на миграция, особено по отношение на коридорите за миграция, свободнотечащите реки или екосистемите с условия, близки до условията без нарушение. Оценката се извършва въз основа на актуални, пълни и точни данни, включително данни от наблюдение на биологичните елементи на качеството, особено чувствителни към хидроморфоложки изменения, и на очакваното състояние на водния обект в резултат от новите дейности спрямо текущото му състояние. В рамките на оценката особено внимание се обръща на натрупаните въздействия на новия проект в съчетание със другите съществуващи или планирани инфраструктурни съоръжения в речния басейн. Въз основа на оценката на въздействието е установено, че проектът се планира – от гледна точка на проектирането и местоположението и от гледна точка на мерките за смекчаване – по такъв начин, че да отговаря на едно от следните изисквания: а) проектът не води до влошаване на доброто състояние или потенциал на конкретния воден обект, с който е свързан, и не възпрепятства постигането им;

([597]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([598]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

	б) когато проектът поражда риск от влошаване на доброто състояние/потенциал на конкретния воден обект, с който е свързан, или възпрепятства постигането им, това влошаване не е значително и е обосновано чрез подробна оценка на разходите и ползите, с която се доказват следните два елемента: i) причини от висш обществен интерес или факта, че ползите, които се очакват от планирания проект за корабоплавателна инфраструктура от гледна точка на смекчаването на изменението на климата или адаптирането към това изменение, превишават разходите, произтичащи за околната среда и обществото от влошаването на състоянието на водата; ii) факта, че поради техническа неосъществимост или поради несъразмерно високи разходи не е възможно висшият обществен интерес или очакваните от дейността ползи да бъдат постигнати с други средства, които биха довели до по-добри резултати за околната среда (например природосъобразно решение, друго местоположение, рехабилитация/обновяване на съществуващи инфраструктурни съоръжения или използване на технологии, които не нарушават непрекъснатостта на реката). Въвеждат се всички технически осъществими и екологично значими мерки за смекчаване с цел намаляване на неблагоприятните въздействия върху водите и защитените местообитания и видове, пряко зависещи от водите. В съответните случаи и в зависимост от екосистемите, които естествено присъстват в засегнатите водни обекти, мерките за смекчаване включват следното: а) мерки за осигуряване на условия, възможно най-близки до условията на ненарушена непрекъснатост (включително мерки за осигуряване на надлъжна и напречна непрекъснатост, минимален екологичен поток и седиментен отток); б) мерки за опазване или подобряване на морфоложките условия и местообитанията на водните видове; в) мерки за намаляване на неблагоприятното въздействие на еутрофикацията. Ефективността на тези мерки се наблюдава във връзка с издаването на разрешителното, в което се посочват условията, необходими за постигане на добро състояние или потенциал на засегнатия воден обект. Проектът не води до трайно възпрепятстване на постигането на добро състояние/потенциал в който и да било от водните обекти в същия район на речния басейн. Наред с горепосочените мерки за смекчаване, в съответните случаи се въвеждат компенсаторни мерки, за да се гарантира, че проектът не води до общо влошаване на състоянието на водните обекти в същия район на речния басейн. Това се постига чрез възстановяване на непрекъснатостта (надлъжна или напречна) в същия район на речния басейн до степен, при която се компенсира евентуалното нарушаване на непрекъснатостта от страна на планирания проект за корабоплавателна инфраструктура. Компенсирането започва преди изпълнението на проекта.

▼B

4) Преход към кръгова икономика	Най-малко 70 % (тегловно) от неопасните отпадъци от строителство и разрушаване (с изключение на естествено намиращите се материали, определени в категория 17 05 04 от Европейския списък на отпадъците, установен с Решение 2000/532/ЕО), образувани на строителната площадка, се подготвят за повторна употреба, рециклиране и друг вид оползотворяване на материалите, включително дейности по насипване, при които се използват отпадъци като заместител на други материали, в съответствие с йерархията за управление на отпадъците и Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване ([599]). Операторите ограничават образуването на отпадъци при процеси, свързани със строителството и разрушаването, в съответствие с Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване, и като се съобразяват с най-добрите налични техники и използват селективно разрушаване, за да се създаде възможност за отделянето и безопасното третиране на опасните вещества и да се улеснят повторната употреба и висококачественото рециклиране чрез избирателното отстраняване на материали с помощта на наличните системи за сортиране на отпадъците от строителство и разрушаване.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Предприемат се мерки за намаляване на емисиите на шум, вибрации, прах и замърсители по време на строителството и дейностите по поддръжка.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

6.17. **Летищна инфраструктура**

Описание на дейността

Изграждане, осъвременяване и експлоатация на инфраструктура, необходима за експлоатацията на въздухоплавателни средства с нулеви емисии на отработил CO_2 или за собствените дейности на летището, както и за подаване на стационарно наземно електрозахранване и предварително подготвен въздух на спрели въздухоплавателни средства.

Икономическите дейности от тази категория може да се класифицират под няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове F41.20 и F42.99.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата
1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.
2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:
а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;
б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

([599]) Протокол на ЕС за отпадъците от строителство и разрушаване (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_bg).

▼B

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([600]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([601]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([602]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([603]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([604])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Инфраструктурата не е предназначена за превоз или съхранение на изкопаеми горива. Когато става дума за нова инфраструктура или основен ремонт, инфраструктурата е проверена за издръжливост спрямо изменението на климата съгласно годната за целта практика, която включва установяване на въглеродния отпечатък и ясно определена скрита цена на въглерода. При това установяване на въглеродния отпечатък се обхващат емисиите от обхват 1 – 3 и се доказва, че инфраструктурата не води до допълнителни относителни емисии на парникови газове, при изчисление въз основа на консервативни допускания, стойности и процедури.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.

([600]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([601]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([602]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([603]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([604]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

4) Преход към кръгова икономика	Най-малко 70 % (тегловно) от неопасните отпадъци от строителство и разрушаване (с изключение на естествено намиращите се материали, определени в категория 17 05 04 от Европейския списък на отпадъците, установен с Решение 2000/532/ЕО), образувани на строителната площадка, се подготвят за повторна употреба, рециклиране и друг вид оползотворяване на материалите, включително дейности по насипване, при които се използват отпадъци като заместител на други материали, в съответствие с йерархията за управление на отпадъците и Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване ([605]). Операторите ограничават образуването на отпадъци при процеси, свързани със строителството и разрушаването, в съответствие с Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване, и като се съобразяват с най-добрите налични техники и използват селективно разрушаване, за да се създаде възможност за отделянето и безопасното третиране на опасните вещества и да се улеснят повторната употреба и висококачественото рециклиране чрез избирателното отстраняване на материали с помощта на наличните системи за сортиране на отпадъците от строителство и разрушаване.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Предприемат се мерки за намаляване на емисиите на шум, вибрации, прах и замърсители по време на строителството и дейностите по поддръжка.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение.

7. СТРОИТЕЛСТВО И ОПЕРАЦИИ С НЕДВИЖИМИ ИМОТИ

7.1. **Строителство на нови сгради**

Описание на дейността

Дейности по реализиране на инвестиционни проекти за жилищни и нежилищни сгради чрез обединяване на финансови, технически и физически средства за реализиране на инвестиционни проекти с цел продажба на по-късен етап, както и строителство на завършени жилищни и нежилищни сгради, за собствена сметка с цел продажба или срещу възнаграждение или по договор.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове F41.1 и F41.2, както и дейности по код F43.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

([605]) Протокол на ЕС за отпадъците от строителство и разрушаване (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_bg).

▼B

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([606]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([607]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([608]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([609]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([610])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Сградата не е предназначена за добив, съхранение, превоз или производство на изкопаеми горива. Потребностите от първична енергия (ППЕ) ([611]), определящи енергийните характеристики на сградата, изградена в резултат на строителните дейности, не превишават прага, определен във връзка с изискванията за сградите с близко до нулево нетно потребление на енергия (СБННПЕ) съгласно националните нормативни актове за изпълнение на Директива 2010/31/ЕС. Енергийните характеристики на построената сграда се удостоверяват чрез сертификат за енергийните характеристики (СЕХ).

([606]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([607]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([608]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([609]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([610]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

([611]) Изчисленото количество енергия, необходимо за удовлетворяване на потребностите от енергия, свързани с обичайното използване на сградата, изразено като цифров показател за общото потребление на първична енергия в kWh/m^2 на година, въз основа на приложимата национална методика за изчисляване и съгласно данните в сертификата за енергийните характеристики (СЕХ).

▼B

3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	След монтаж, освен при инсталациите в жилищни сградни единици, указаното водопотребление се удостоверява чрез лист с техническите данни на продукта, чрез сертификат за сградата или чрез съществуващ продуктов етикет в Съюза, в съответствие с техническите изисквания, определени в допълнение Д към приложение I към настоящия регламент, по отношение на следните видове санитарна арматура и керамика: а) крановете за вода за умивалници и крановете за вода за кухни са с максимален дебит от 6 литра/мин.; б) душовете са с максимален дебит 8 литра/мин.; в) тоалетните, включително моноблоковете, вградените блокове, тоалетните чинии и тоалетните казанчета, са с максимален пълен обем на изплакване от 6 литра и максимален среден обем на изплакване от 3,5 литра; г) писоарите използват максимум 2 литра/писоар/час. Писоарите с пускане на вода за изплакване са с максимален пълен обем на изплакване от 1 литър. За да се предотвратява въздействието от строителната площадка, дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Най-малко 70 % (тегловно) от неопасните отпадъци от строителство и разрушаване (с изключение на естествено намиращите се материали, посочени в категория 17 05 04 от Европейския списък на отпадъците, установен с Решение 2000/532/ЕО), образувани на строителната площадка, се подготвят за повторна употреба, рециклиране и друг вид оползотворяване на материалите, включително дейности по насипване, при които се използват отпадъци като заместител на други материали, в съответствие с йерархията за управление на отпадъците и Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване ([612]). Операторите ограничават образуването на отпадъци при процеси, свързани със строителството и разрушаването, в съответствие с Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване, и като се съобразяват с най-добрите налични техники и използват селективно разрушаване, за да се създаде възможност за отделянето и безопасното третиране на опасните вещества и да се улеснят повторната употреба и висококачественото рециклиране чрез избирателното отстраняване на материали с помощта на наличните системи за сортиране на отпадъците от строителство и разрушаване. В проектите на сградите се предвижда кръговост, която се поддържа чрез строителните техники, като по-специално във връзка със стандарт ISO 20887 ([613]) или с други стандарти за оценка на пригодността за разглобяване или приспособимостта на сградите се доказва, че те са проектирани така, че да бъдат с по-висока ресурсна ефективност, приспособимост, гъвкавост и възможност за разглобяване (разкомплектоване) с цел повторна употреба и рециклиране.

▼M2

5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Използваните при строителството строителни компоненти и материали отговарят на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение.

([612]) Протокол на ЕС за отпадъците от строителство и разрушаване (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_bg).

([613]) ISO 20887:2020, Sustainability in buildings and civil engineering works - Design for disassembly and adaptability - Principles, requirements and guidance („Устойчивост при строителни и монтажни работи на сгради и строителни съоръжения. Проектиране за осигуряване на възможност за разглобяване и приспособяване. Принципи, изисквания и насоки“) (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iso.org/standard/69370.html).

▼M2

	Използваните при строителството строителни компоненти и материали, които може да попаднат в контакт с обитателите ([614]), излъчват по-малко от 0,06 mg формалдехид на m^3 въздух в изпитвателни камери — при изпитване при условията, определени в приложение XVII към Регламент (ЕО) № 1907/2006, и по-малко от 0,001 mg други канцерогенни летливи органични съединения от категории 1A и 1B на m^3 въздух в изпитвателни камери — при изпитване в съответствие със стандарт CEN/EN 16516 ([615]) или стандарт ISO 16000-3 ([616]), или други равностойни стандартизирани условия на изпитване и методи за определяне ([617]).Когато новата сграда се намира във вероятно замърсен обект (изоставен индустриален терен), обектът е изследван за потенциални замърсители, например по стандарт ISO 18400 ([618]). Предприемат се мерки за намаляване на емисиите на шум, прах и замърсители по време на строителството или дейностите по поддръжка.

▼B

6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение. Новата сграда не се строи на едно от следните: а) обработваема земя и нива за култури със средно до високо равнище на почвено плодородие и подземно биологично разнообразие, както е определено в изследването LUCAS на ЕС ([619]); б) зелен терен (земя) с признато голямо значение за биоразнообразието и земя, която служи като местообитание на застрашени видове (растителни и животински), изброени в Червения списък за Европа ([620]) или в Червения списък на Международния съюз по опазване на природата (IUCN) ([621]); в) земя, отговаряща на определението за гора в съответствие с националната нормативна уредба, използвано в националната инвентаризация на парниковите газове, или ако няма такова – в съответствие с определението за гора на ФАО ([622]).

7.2. **Ремонт (обновяване) на съществуващи сгради**

Описание на дейността

Строителни и монтажни работи на сгради и строителни съоръжения или подготовка за такива.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове F41 и F43.

([614]) Прилага се по отношение на бои и лакове, таванни плоскости, подови настилки, включително съответните лепила и уплътняващи материали, вътрешна изолация и материали за повърхностна обработка, като например за отстраняване на влага и мухъл.

([615]) CEN/TS 16516: 2013 г., Строителни продукти — Оценяване на отделянето на опасни вещества — Определяне на емисии във въздуха в затворени помещения.

([616]) ISO 16000-3:2011, Indoor air — Part 3: Determination of formaldehyde and other carbonyl compounds in indoor air and test chamber air — Active sampling method (Установяване на формалдехид и други карбонилни съединения във въздуха в помещенията и в изпитвателни камери. Метод за активно вземане на проби).

([617]) Праговите стойности за емисиите за канцерогенни летливи органични съединения се отнасят за изпитвателен период от 28 дни.

([618]) Поредица стандарти за качество на почвите ISO 18400 — вземане на проби.

([619]) JRC ESDCA, LUCAS: Land Use and Coverage Area frame Survey (Рамково изследване на земеползването и земната покривка) (версия от 4.6.2021 г.: https://esdac.jrc.ec.europa.eu/projects/lucas).

([620]) Международен съюз по опазване на природата (IUCN), *Червен списък за Европа на Международния съюз по опазване на природата* (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iucn.org/regions/europe/our-work/biodiversity-conservation/european-red-list-threatened-species).

([621]) Международен съюз по опазване на природата (IUCN), *Червен списък на застрашените видове на Международния съюз по опазване на природата* (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iucnredlist.org).

([622]) Земя, която се простира върху повече от 0,5 хектара, с дървета с височина над пет метра и с над 10 % покритие от дървесни корони, или дървета, които могат да достигнат тези прагови стойности намясто. Тук не се включва земна площ, която е с преобладаващо земеделско или градско земеползване.

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([623]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([624]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([625]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([626]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([627])), доколкото е възможно.

([623]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([624]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([625]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([626]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([627]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

1) Смекчаване на изменението на климата	Сградата не е предназначена за добив, съхранение, превоз или производство на изкопаеми горива.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	След монтаж в рамките на ремонтните работи, освен при ремонтните работи в жилищни сградни единици, указаното водопотребление се удостоверява чрез лист с техническите данни на продукта, чрез сертификат за сградата или чрез съществуващ продуктов етикет в Съюза, в съответствие с техническите изисквания, определени в допълнение Д към приложение I към настоящия регламент, по отношение на следните видове санитарна арматура и керамика: а) крановете за вода за умивалници и крановете за вода за кухни са с максимален дебит от 6 литра/мин.; б) душовете са с максимален дебит 8 литра/мин.; в) тоалетните, включително моноблоковете, вградените блокове, тоалетните чинии и тоалетните казанчета, са с максимален пълен обем на изплакване от 6 литра и максимален среден обем на изплакване от 3,5 литра; г) писоарите използват максимум 2 литра/писоар/час. Писоарите с пускане на вода за изплакване са с максимален пълен обем на изплакване от 1 литър.
4) Преход към кръгова икономика	Най-малко 70 % (тегловно) от неопасните отпадъци от строителство и разрушаване (с изключение на естествено намиращите се материали, посочени в категория 17 05 04 от Европейския списък на отпадъците, установен с Решение 2000/532/ЕО), образувани на строителната площадка, се подготвят за повторна употреба, рециклиране и друг вид оползотворяване на материалите, включително дейности по насипване, при които се използват отпадъци като заместител на други материали, в съответствие с йерархията за управление на отпадъците и Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване ([628]). Операторите ограничават образуването на отпадъци при процеси, свързани със строителството и разрушаването, в съответствие с Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване, и като се съобразяват с най-добрите налични техники и използват селективно разрушаване, за да се създаде възможност за отделянето и безопасното третиране на опасните вещества и да се улеснят повторната употреба и висококачественото рециклиране чрез избирателното отстраняване на материали с помощта на наличните системи за сортиране на отпадъците от строителство и разрушаване. В проектите на сградите се предвижда кръговост, която се поддържа чрез строителните техники, като по-специално във връзка със стандарт ISO 20887 ([629]) или с други стандарти за оценка на пригодността за разглобяване или приспособимостта на сградите се доказва, че те са проектирани така, че да бъдат с по-висока ресурсна ефективност, приспособимост, гъвкавост и възможност за разглобяване (разкомплектоване) с цел повторна употреба и рециклиране.

([628]) Протокол на ЕС за отпадъците от строителство и разрушаване (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/growth/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_bg).

([629]) ISO 20887:2020, Sustainability in buildings and civil engineering works - Design for disassembly and adaptability - Principles, requirements and guidance („Устойчивост при строителни и монтажни работи на сгради и строителни съоръжения. Проектиране за осигуряване на възможност за разглобяване и приспособяване. Принципи, изисквания и насоки“) (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iso.org/standard/69370.html).

▼M2

5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Използваните при строителството строителни компоненти и материали отговарят на критериите, установени в допълнение B към настоящото приложение. Използваните при ремонта на сградата строителни компоненти и материали, които може да попаднат в контакт с обитателите ([630]), излъчват по-малко от 0,06 mg формалдехид на m^3 въздух в изпитвателни камери — при изпитване при условията, определени в приложение XVII към Регламент (ЕО) № 1907/2006, и по-малко от 0,001 mg други канцерогенни летливи органични съединения от категории 1A и 1B на m^3 въздух в изпитвателни камери — при изпитване в съответствие със стандарт CEN/EN 16516 ([631]) или стандарт ISO 16000-3:2011 ([632]), или други равностойни стандартизирани условия на изпитване и методи за определяне ([633]). Предприемат се мерки за намаляване на емисиите на шум, прах и замърсители по време на строителството или дейностите по поддръжка.

▼B

6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага.

7.3. **Монтаж, поддръжка и ремонт на оборудване за енергийна ефективност**

Описание на дейността

Отделни мерки за ремонт, състоящи се в монтаж, поддръжка и ремонт (поправка) на оборудване за енергийна ефективност. Икономическите дейности от тази категория се състоят в една от долупосочените отделни мерки, при условие че те отговарят на минималните изисквания за отделните компоненти и системи в приложимите национални мерки за изпълнение на Директива 2010/31/ЕС и в съответните случаи са оценени в най-високите два класа на енергийна ефективност, в които има продукти, в съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1369 и делегираните актове, приети по силата на посочения регламент:

а) добавяне на изолация към съществуващи компоненти от външните ограждащи елементи на сградата като външни стени (включително зелени фасади), покриви (включително зелени покриви), тавански помещения, мазета и приземни етажи (в това число мерки за осигуряване на уплътняването срещу проникване на външен въздух, мерки за намаляване на последиците от топлинни мостове и скелета) и продукти за закрепване на изолация към външните ограждащи елементи на сградата (включващи елементи за механично фиксиране и лепила);

б) подмяна на съществуващи прозорци с нови енергоспестяващи;

в) подмяна на съществуващи външни врати с нови енергоспестяващи;

г) монтаж и подмяна на енергийноефективни светлинни източници;

д) монтаж, подмяна, поддръжка и ремонт на системи за отопление, вентилация и климатизация (ОВК) и системи за нагряване на вода, включително оборудване, свързано с районни (централни) топлоснабдителни услуги, с високоефективни технологии;

([630]) Прилага се по отношение на бои и лакове, таванни плоскости, подови настилки, включително съответните лепила и уплътняващи материали, вътрешна изолация и материали за повърхностна обработка (като например за отстраняване на влага и мухъл).

([631]) CEN/TS 16516: 2013, „Строителни продукти. Оценяване на отделянето на опасни вещества. Определяне на емисии във въздуха в затворени помещения“

([632]) ISO 16000-3:2011, Indoor air — Part 3: Determination of formaldehyde and other carbonyl compounds in indoor air and test chamber air — Active sampling method (Установяване на формалдехид и други карбонилни съединения във въздуха в помещенията и в изпитвателни камери. Метод за активно вземане на проби) (версия от 4.6.2021 г.: https://www.iso.org/standard/51812.html).

([633]) Праговите стойности за емисиите за канцерогенни летливи органични съединения се отнасят за изпитвателен период от 28 дни.

▼B

е) монтаж на кухненски и санитарни водни арматури с ниско потребление на вода и енергия, които отговарят на техническите изисквания, определени в допълнение А към приложение I към настоящия регламент, а душовете, смесителите за душове, накрайниците за душове и крановете са с максимален дебит от 6 литра/мин. или по-малко, което се удостоверява чрез съществуващ етикет на пазара на Съюза.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27, C28, S95.21, S95.22, C33.12.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очакванията ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([634]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([635]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([636]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

([634]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([635]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([636]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

▼B

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([637]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([638])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
▼M2	
1) Смекчаване на изменението на климата	Сградата не е предназначена за добив, съхранение, превоз или производство на изкопаеми горива.
▼B	
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Използваните строителни компоненти и материали отговарят на критериите, установени в допълнение В към настоящото приложение. В случай на добавяне на топлоизолация към съществуващи външни ограждащи елементи на сградата е извършено проучване на сградата в съответствие с националното законодателство от компетентен специалист с обучение по проучване за наличие на азбест. Всички дейности по премахване на топлоизолатори, съдържащи или вероятно съдържащи азбест, разчупване или механично продупчване, или завинтване, или сваляне на изолационни плочи, плочки и други материали, съдържащи азбест, се извършват от подходящо обучен персонал с проведени медицински прегледи преди, по време на и след дейностите, в съответствие с националното законодателство.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

7.4. **Монтаж, поддръжка и ремонт на станции за зареждане за електрифицирани превозни средства в сгради (и на места за паркиране, свързани със сгради)**

Описание на дейността

Монтаж, поддръжка и ремонт на станции за зареждане за електрически превозни средства в сгради и на места за паркиране, свързани със сгради.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27 или C28.

([637]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([638]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([639]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([640]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([641]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([642]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([643])), доколкото е възможно.

([639]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([640]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([641]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([642]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([643]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
▼M2 1) Смекчаване на изменението на климата	Сградата не е предназначена за добив, съхранение, превоз или производство на изкопаеми горива.
▼B 3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

7.5. **Монтаж, поддръжка и ремонт на инструменти и уреди за измерване, регулиране и контрол на енергийните характеристики на сгради**

Описание на дейността

Монтаж, поддръжка и ремонт на инструменти и уреди за измерване, регулиране и контрол на енергийните характеристики на сгради, състоящи се в една от следните мерки:

а) монтаж, поддръжка и ремонт на зонови термостати, интелигентни термостатни системи и сензорно оборудване, включително регулатори с датчици за движение и дневна светлина;

б) монтаж, поддръжка и ремонт на сградни системи за автоматизация и управление (контрол), сградни системи за енергийно управление (ССЕУ), системи за регулиране на осветлението и системи за енергийно управление (СЕУ);

в) монтаж, поддръжка и ремонт на интелигентни уреди за отчитане на потреблението на газ, топлинна енергия, охладителна енергия и електроенергия;

г) монтаж, поддръжка и ремонт на фасадни и покривни елементи с функция за слънчево засенчване или за регулиране в зависимост от слънцегреенето, включително такива, които поддържат отглеждането на растителност.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове F42, F43, M71 и C16, C17, C22, C23, C25, C27, C28.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

▼B

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([644]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([645]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([646]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([647]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([648])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

([644]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([645]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([646]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([647]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на суша и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([648]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
▼M2 1) Смекчаване на изменението на климата	Сградата не е предназначена за добив, съхранение, превоз или производство на изкопаеми горива.
▼B 3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

7.6. **Монтаж, поддръжка и ремонт на технологични изделия за възобновяема енергия**

Описание на дейността

Монтаж, поддръжка и ремонт на технологични изделия за възобновяема енергия намясто, състоящи се в една от следните отделни мерки, ако става дума за монтаж намясто във вид на технически сградни системи:

а) монтаж, поддръжка и ремонт на слънчеви фотоволтаични системи и спомагателното техническо оборудване;

б) монтаж, поддръжка и ремонт на слънчеви панели за топла вода и спомагателното техническо оборудване;

в) монтаж, поддръжка, ремонт и усъвършенстване на термопомпи, допринасящи за постигането на целите за енергията от възобновяеми източници за отопление и охлаждане в съответствие с Директива (ЕС) 2018/2001, и спомагателното техническо оборудване;

г) монтаж, поддръжка и ремонт на вятърни турбини и спомагателното техническо оборудване;

д) монтаж, поддръжка и ремонт на въздушни слънчеви колектори и спомагателното техническо оборудване;

е) монтаж, поддръжка и ремонт на акумулиращи уреди за топлинна или електрическа енергия (колектори) и спомагателното техническо оборудване;

ж) монтаж, поддръжка и ремонт на високоефективни микрокогенерации (инсталации за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия);

з) монтаж, поддръжка и ремонт на системи от топлообменници/системи за възстановяване на топлината

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове F42, F43, M71, C16, C17, C22, C23, C25, C27 или C28.

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([649]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([650]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([651]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([652]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([653])), доколкото е възможно.

([649]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([650]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([651]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([652]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([653]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
▼M2 1) Смекчаване на изменението на климата	Сградата не е предназначена за добив, съхранение, превоз или производство на изкопаеми горива.
▼B 3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

7.7. **Придобиване и притежаване на сгради**

Описание на дейността

Покупка на недвижими имоти и упражняване на правата на собственост върху тях.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код L68 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

▼B

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([654]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([655]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([656]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([657]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([658])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Сградата не е предназначена за добив, съхранение, превоз или производство на изкопаеми горива. Сградите, построени преди 31 декември 2020 г., имат най-малко сертификат за енергийни характеристики (СЕХ) клас С. Вместо това е допустимо сградата да е сред първите 30 % от националния или регионалния сграден фонд от гледна точка на оперативното потребление на първична енергия (ППЕ) и това се удостоверява с годни доказателства, при сравнение най-малко между характеристиките на съответния имот и характеристиките на сградите от националния или регионалния сграден фонд, построени преди 31 декември 2020 г., и най-малко при положение, че се прави разлика между жилищни и нежилищни сгради.

([654]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([655]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([656]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([657]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([658]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

	При сградите, построени след 31 декември 2020 г., потребностите от първична енергия (ППЕ) ([659]), определящи енергийните характеристики на сградата, изградена в резултат на строителните дейности, не превишават прага, определен във връзка с изискванията за сградите с близко до нулево нетно потребление на енергия (СБННПЕ) съгласно националните нормативни актове за изпълнение на Директива 2010/31/ЕС. Енергийните характеристики на построената сграда се удостоверяват чрез сертификат за енергийните характеристики (СЕХ).
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

8. СЪЗДАВАНЕ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ТВОРЧЕСКИ ПРОДУКТИ; ДАЛЕКОСЪОБЩЕНИЯ

8.1. **Обработка на данни, хостинг и подобни дейности**

Описание на дейността

Съхранение, боравене, управление, движение, контрол, показване, смяна, обмен, предаване или приемане на различни данни чрез центрове за данни ([660]), включително периферни изчисления.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код J63.1.1 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

([659]) Изчисленото количество енергия, необходимо за удовлетворяване на потребностите от енергия, свързани с обичайното използване на сградата, изразено като цифров показател за общото потребление на първична енергия в kWh/m^2 на година, въз основа на приложимата национална методика за изчисляване и съгласно данните в сертификата за енергийните характеристики (СЕХ).

([660]) Центровете за данни включват следните елементи: оборудване и услуги за ИКТ; инсталации за охлаждане; електрическо оборудване за центровете за данни; електроразпределително оборудване за центровете за данни; сгради на центровете за данни; системи за наблюдение.

▼B

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([661]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([662]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([663]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([664]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([665])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

([661]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([662]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([663]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([664]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([665]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	При дейността са положени максимални усилия за внедряване на приложимите практики, изброени като „очаквани практики“ в най-актуалния вариант на Кодекса на ЕС относно енергийната ефективност на центровете за данни ([666]) или в документа на CEN-CENELEC „CLC TR50600-99-1 Data centre facilities and infrastructures, Part 99-1: Recommended practices for energy management“ („Съоръжения и инфраструктури за центровете за данни. Част 99-1: Препоръчителни практики за управление на енергията“) ([667]), и са внедрени всички очаквани практики, на които е била присъдена максималната стойност от 5 съгласно най-актуалния вариант на Кодекса на ЕС относно енергийната ефективност на центровете за данни.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Използваното оборудване отговаря на изискванията, определени в Директива 2009/125/ЕО за сървърите и устройствата за съхранение на данни. Използваното оборудване не съдържа ограничените вещества от списъка в приложение II към Директива 2011/65/ЕС, освен когато стойностите на тегловните концентрации в еднородните материали не превишават стойностите, посочени в това приложение. Въведен е план за управление на отпадъците, с който се осигурява максимално рециклиране в края на жизнения цикъл на електрическото и електронното оборудване, включително чрез договорни споразумения с партньорски организации за рециклиране, отразяване във финансови прогнози или официална документация на проекти. При изваждане от употреба оборудването се подготвя за повторна употреба, оползотворяване или рециклиране или подходяща обработка, включваща отделяне на всички течности и селективно третиране в съответствие с приложение VII към Директива 2012/19/ЕС.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

([666]) Най-новата версия на Кодекса на ЕС относно енергийната ефективност на центровете за данни е версията, публикувана на уебсайта на Европейската платформа за енергийна ефективност (E3P) към Съвместния изследователски център (https://e3p.jrc.ec.europa.eu/communities/data-centres-code-conduct), с преходен период от шест месеца, започващ от деня на публикуването ѝ (версията от 2021 г. е на разположение на следния адрес: https://e3p.jrc.ec.europa.eu/publications/2021-best-practice-guidelines-eu-code-conduct-data-centre-energy-efficiency).

([667]) Издаден на 1 юли 2019 г. от Европейския комитет по стандартизация (CEN) и Европейския комитет за стандартизация в електротехниката (CENELEC), (версия от 4.6.2021 г.: https://www.cenelec.eu/dyn/www/f?p=104:110:508227404055501::::FSP_ORG_ID,FSP_PROJECT,FSP_LANG_ID:1258297,65095,25).

▼B

8.2. **Дейности в областта на информационните технологии**

Описание на дейността

Предоставяне на експертни знания и умения в областта на информационните технологии: писане, промяна, изпитване и поддръжка на програмни продукти; планиране и проектиране на компютърни системи, които обединяват апаратната част, програмните продукти и съобщителните технологии; управление и експлоатация намясто на компютърните системи или съоръженията за обработка на данни на клиенти; други професионални и технически дейности, свързани с компютри.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код J62 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([668]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([669]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([670]) или платени модели.

([668]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([669]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([670]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

▼B

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([671]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([672])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

8.3. **Радио- и телевизионна дейност**

Описание на дейността

Радио- и телевизионната дейност включва създаването на съдържание или придобиването на право на разпространение на съдържание и впоследствие излъчване на това съдържание, например радио-, телевизионни програми и програми за данни с развлекателно съдържание, осведомителни предавания, разговорни предавания (токшоута) и подобни, в т.ч. излъчване на данни, обичайно като част от радио- или телевизионно излъчване (разпръскване). Излъчването може да се извършва с помощта на различни технологии: ефирно, чрез спътник, чрез кабелна мрежа или чрез интернет. Тук се включва също създаването на програми, които по своето естество обичайно са предназначени за ограничено излъчване (ограничен формат, например осведомителни предавания, спортни предавания, предавания за младежка аудитория) чрез абонамент или безплатно, за трета страна, с цел последващо излъчване за широката общественост.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код J60 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

([671]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([672]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

Когато икономическа дейност от тази категория отговаря на критерия за съществен принос по точка 5, тя е спомагаща дейност съгласно член 11, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2020/852, ако отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([673]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([674]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([675]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([676]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([677])), доколкото е възможно.

([673]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([674]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([675]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([676]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([677]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

5. За да може дадена дейност да се смята за спомагаща дейност съгласно член 11, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2020/852, икономическият оператор доказва – чрез оценка на настоящите и бъдещите климатични рискове, отчитайки несигурността, въз основа на надеждни данни – че в резултат на дейността се предлага технология, продукт, услуга, информация или практика или се насърчава използването им, с една от следните главни цели:

а) повишаване на равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) допринасяне за усилията за адаптиране на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

▼M2

8.4. **Софтуер, спомагащ за управлението на физически климатични рискове и за адаптирането към тях**

Описание на дейността

Дейности по разработване или програмиране на софтуер, насочени към предоставянето на софтуер за:

а) прогнозиране, проектиране и наблюдение на климатичните рискове;

б) системи за ранно предупреждение за климатичните рискове;

в) управление на климатичните рискове.

Икономическата дейност не включва разработване и програмиране на софтуер като част от инженерни дейности и технически консултации, предназначени за адаптиране към изменението на климата (вж. раздел 9.1. от настоящото приложение), научни изследвания, развойна дейност и нововъведения в тясна връзка с пазара (вж. раздел 9.2. от настоящото приложение) и като част от консултантски дейности във връзка с управлението на физически климатични рискове и адаптирането към тях (вж. раздел 9.3. от настоящото приложение).

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код J62.01 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

▼M2

Всяка икономическа дейност от тази категория е спомагаща дейност в съответствие с член 11, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. С помощта на икономическата дейност се отстраняват информационните, технологичните или свързаните със способностите (капацитета) препятствия пред адаптирането.

2. При дейността се използват методика и данни, които:

а) се основават на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([678]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([679]) или платени модели;

б) са в съответствие със стандартите и насоките относно адаптирането към изменението на климата, управлението на рисковете и намаляването на риска от бедствия, включително например EN ISO 14090 ([680]) във връзка с разбирането на въздействията върху климата и на несигурността и тяхното използване в процеса на вземане на решения, EN ISO 14091 ([681]) във връзка с уязвимостта по отношение на климата, въздействията и оценката на риска, техническите насоки за комплексна оценка на риска и планиране в контекста на изменението на климата ([682]), както и рамката за намаляване на риска от бедствия от Сендай ([683]).

3. Разработваният софтуер:

а) е предназначен да спомага за управлението на физическите климатични рискове, свързани с опасностите от списъка в допълнение А към настоящото приложение;

б) не засяга неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

в) се разработва с предпочитание към природосъобразните решения ([684]), доколкото е възможно;

г) е съгласуван със стратегиите и плановете за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

д) се наблюдава и измерва въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия.

([678]) *Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability* [Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост], издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) — органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([679]) Например услугите по програма „Коперник“ и услугата за ранно предупреждение по програма „Галилей“, управлявани от Европейската комисия.

([680]) Стандарт ISO 14090:2019 „Адаптиране към климатични промени. Принципи, изисквания и указания“ (версия от 27.6.2023 г.: https://www.iso.org/standard/68507.html).

([681]) Стандарт ISO 14091:2021 „Приспособяване към промените на климата. Насоки за уязвимост, въздействие и оценяване на риска“ (версия от 27.6.2023 г.: https://www.iso.org/standard/68508.html).

([682]) *Technical Guidance on Comprehensive Risk Assessment and Planning in the Context of Climate Change* [Технически насоки за комплексна оценка на риска и планиране в контекста на изменението на климата], https://www.undrr.org/publication/technical-guidance-comprehensive-risk-assessment-and-planning-context-climate-change.

([683]) Рамка за намаляване на риска от бедствия от Сендай 2015—2030 г., https://www.undrr.org/publication/sendai-framework-disaster-risk-reduction-2015-2030.

([684]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 27.6.2023 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

▼M2

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

▼B

9. ПРОФЕСИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ И НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

9.1. **Инженерни дейности и технически консултации, предназначени за адаптиране към изменението на климата**

Описание на дейността

Инженерни дейности и технически консултации, предназначени за адаптиране към изменението на климата.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код M71.12 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/20061.

Всяка икономическа дейност от тази категория е спомагаща дейност съгласно член 11, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

Главното предназначение на икономическата дейност е предоставяне на консултации в помощ на една или повече икономически дейности, по отношение на които техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, така че да отговарят на относимите критерии за съществен принос за адаптиране към изменението на климата и същевременно да отговарят на относимите критерии за ненанасяне на значителни вреди във връзка с постигането на други екологични цели.

Икономическата дейност отговаря на един от следните критерии:

а) при тази дейност се употребяват най-съвременни способи за моделиране, които:

i) правилно отразяват рисковете във връзка с изменението на климата;

ii) не разчитат единствено на историческите тенденции;

iii) включват сценарии за бъдещото развитие;

▼B

б) разработват се модели и прогнози за развитието на климата, услуги във връзка с климата и оценки на въздействието, най-добрите налични научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата и рецензирани научни публикации.

С помощта на икономическата дейност се отстраняват информационните, финансовите и технологичните препятствия и свързаните със способностите (капацитета) препятствия пред адаптирането.

Възможността за намаляване на същественото въздействие на климатичните рискове се проследява чрез надеждна оценка на климатичните рискове в целевата икономическа дейност.

Дейностите по архитектурно проектиране се съобразяват с насоките за издръжливост спрямо изменението на климата и с моделите на свързаните с климата опасности и спомагат за адаптирането на строителството и инфраструктурата, в т.ч. строителните норми и правила и системите за цялостно управление.

Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([685]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([686])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Дейността не се извършва с цел добив или превоз на изкопаеми горива.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Б към настоящото приложение.
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага

([685]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([686]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите:„Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

9.2. **Научни изследвания, развойна дейност и нововъведения в тясна връзка с пазара**

Описание на дейността

Научни изследвания, приложни научни изследвания и експериментална развойна дейност по отношение на решения, процеси, технологии, модели на стопанска дейност и други продукти, които са предназначени за адаптирането към изменението на климата.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код M72 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а за научните изследвания, които са неразделна част от онези икономически дейности, за които техническите критерии за проверка са установени в настоящото приложение – към кодовете по NACE, посочени в другите раздели от настоящото приложение.

Всяка икономическа дейност от тази категория е спомагаща дейност в съответствие с член 11, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност се извършват научни изследвания, създават се нововъведения или се разработват решения, технологии, продукти, процеси или модели на стопанска дейност, в т.ч. природосъобразни и вдъхновени от природата решения ([687]), предназначени да спомагат за осъществяването на една или няколко дейности, по отношение на които техническите критерии за проверка са установени в настоящото приложение, така че да отговарят на относимите критерии за съществен принос за адаптирането към изменението на климата, за да се повиши издръжливостта им спрямо изменението на климата, като същевременно отговарят на относимите критерии за ненанасяне на значителни вреди във връзка с постигането на други екологични цели.

2. Когато технологията, продуктът или друго решение – предмет на научно изследване, разработка или нововъведение, вече спомага за това една или няколко дейности, уредени в настоящото приложение, да отговарят на своите технически критерии за проверка по отношение за съществен принос, научноизследователската, развойната или новаторската дейност се съсредоточава върху предлагането на технологии, продукти или други решения с нови значителни предимства, например по-добри резултати или по-ниски разходи.

3. С помощта на икономическата дейност се отстраняват информационните, финансовите и технологичните препятствия и свързаните със способностите (капацитета) препятствия пред адаптирането чрез нови или усъвършенствани решения, технологии, продукти, процеси или модели на стопанска дейност, в т.ч. природосъобразни решения.

4. Икономическата дейност има потенциал да доведе до намаление на съществените въздействия, дължащи се на климатичните рискове, установени чрез надеждна оценка на климатичните рискове в друга икономическа дейност чрез развойна дейност, научни изследвания или създаване на нововъведения за решения, технологии, продукти, процеси или модели на стопанска дейност, чийто потенциал за намаление на риска е доказан най-малко в оперативна среда ([688]), в предтърговски мащаб (т.е. мащаб, предхождащ мащаба на търговската реализация) и се обосновава допълнително най-малко чрез един от следните елементи:

а) първо използване на патент на не повече от 10 години, свързан с решението, технологията, продукта, процеса или модела на стопанска дейност;

([687]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en).

([688]) Това съответства най-малко на равнище на технологична готовност (РТГ) 7 съгласно приложение Ж от общите приложения към Работната програма по „Хоризонт 2020“ за периода 2016 – 2017 г.„ стр .29, при спазване най-малко на критериите за съществен принос за адаптиране към изменението на климата за целевите дейности.

▼B

б) други форми на права върху интелектуалната собственост, свързани с решението, технологията, продукта, процеса или модела на стопанска дейност, например търговски тайни, марки или авторски права;

в) разрешение от компетентен орган за използване на демонстрационна площадка, свързана с решението, технологията, продукта, процеса или модела на стопанска дейност, за срока на демонстрационния проект.

4. При икономическата дейност като база за сравнение за решенията, технологиите, продуктите, процесите или моделите на стопанската дейност се използват най-съвременните климатични прогнози и оценка на въздействието, най-добрите налични научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата и рецензирани научни публикации.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Дейността не се извършва с цел добив, превоз или използване на изкопаеми горива.Предвидените емисии на парникови газове за целия жизнен цикъл от технологията, продукта или друго решение – предмет на научно изследване, не застрашават постигането на целите за намаляване на емисиите на парникови газове по Парижкото споразумение, нито възпрепятстват внедряването на решения за смекчаване на изменението на климата.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Извършва се оценка и се предприемат мерки по отношение на всички възможни рискове за доброто състояние или добрия екологичен потенциал на водните обекти, включително на повърхностните и подземните води, или за доброто екологично състояние на морските води вследствие на технологията, продукта или друго решение – предмет на научно изследване.
4) Преход към кръгова икономика	Извършва се оценка и се предприемат мерки по отношение на всички възможни рискове за постигането на целите на кръговата икономика вследствие на технологията, продукта или друго решение – предмет на научно изследване, като при това се разглеждат различните видове възможни значителни вреди съгласно член 17, параграф 1, буква г) от Регламент (ЕС) 2020/852.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Извършва се оценка и се предприемат мерки по отношение на всички възможни рискове от пораждане на значително увеличение на емисиите на замърсители във въздуха, водата или земята вследствие на технологията, продукта или друго решение – предмет на научно изследване.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Извършва се оценка и се предприемат мерки по отношение на всички възможни рискове за доброто състояние или издръжливостта на екосистемите или природозащитния статус на местообитанието и видовете, в т.ч. тези от интерес за Съюза, вследствие на технологията, продукта или друго решение – предмет на научно изследване.

▼M2

9.3. **Консултантски дейности във връзка с управлението на физически климатични рискове и адаптирането към тях**

Описание на дейността

Осъществяване на консултантски дейности, помагащи на предприятията или организациите да управляват физическите климатични рискове, или възлагане на такива дейности на външни изпълнители.

Икономическата дейност се извършва с поне една от следните цели:

▼M2

а) предоставяне на оценки на въздействията върху климата, на уязвимостта или на рисковете или подкрепа при извършването на такива оценки;

б) разработване, изпълнение, наблюдение или оценка на стратегии, планове или мерки за управление на физическите климатични рискове.

Икономическата дейност не включва технически консултации, свързани с инженерни дейности, предназначени за адаптиране към изменението на климата (вж. раздел 9.1 от настоящото приложение), научни изследвания, развойна дейност и нововъведения в тясна връзка с пазара (вж. раздел 9.2. от настоящото приложение) и консултантски дейности като част от разработването или програмирането на софтуер, спомагащ за управлението на физически климатични рискове и за адаптирането към тях (вж. раздел 8.4. от настоящото приложение).

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код M74.90 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Всяка икономическа дейност от тази категория е спомагаща дейност в съответствие с член 11, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. С помощта на икономическата дейност се отстраняват информационните, технологичните или свързаните със способностите (капацитета) препятствия пред адаптирането.

2. При дейността се използват методика и данни, които:

а) се основават на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([689]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([690]) или платени модели;

б) са в съответствие със стандартите и насоките относно адаптирането към изменението на климата, управлението на рисковете и намаляването на риска от бедствия, включително например EN ISO 14090:2019 ([691]) във връзка с разбирането на въздействията върху климата и на несигурността и тяхното използване в процеса на вземане на решения, ISO 14091:2021 ([692]) във връзка с уязвимостта по отношение на климата, въздействията и оценката на риска, техническите насоки за комплексна оценка на риска и планиране в контекста на изменението на климата ([693]), както и рамката за намаляване на риска от бедствия от Сендай ([694]).

3. Разработваните стратегии, планове и мерки за управление на климатичните рискове:

([689]) *Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability* [Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост], издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) — органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([690]) Например услугите по програма „Коперник“ и услугата за ранно предупреждение по програма „Галилей“, управлявани от Европейската комисия.

([691]) Стандарт ISO 14090:2019 „Адаптиране към климатични промени. Принципи, изисквания и указания“ (версия от 27.6.2023 г.: https://www.iso.org/standard/68507.html).

([692]) Стандарт ISO 14091:2021 „Приспособяване към промените на климата. Насоки за уязвимост, въздействие и оценяване на риска“ (версия от 27.6.2023 г.: https://www.iso.org/standard/68508.html).

([693]) *Technical Guidance on Comprehensive Risk Assessment and Planning in the Context of Climate Change* [Технически насоки за комплексна оценка на риска и планиране в контекста на изменението на климата], https://www.undrr.org/publication/technical-guidance-comprehensive-risk-assessment-and-planning-context-climate-change.

([694]) Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030, https://www.undrr.org/publication/sendai-framework-disaster-risk-reduction-2015-2030

▼M2

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([695]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми — „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми — „зелена“ ([696])), доколкото е възможно;

в) са съгласувани със стратегиите и плановете за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Дейността не се извършва в съоръжения за добив, съхранение, превоз или производство на изкопаеми горива.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

▼B

10. ФИНАНСОВИ И ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ

10.1. **Общо застраховане: застраховане срещу свързани с климата опасности**

Описание на дейността

Предоставяне на следните застрахователни услуги (различни от животозастрахователните), определени в приложение I към Делегиран регламент (ЕС) 2015/35/ЕС на Комисията от 10 октомври 2014 година ([697]) и свързани със застраховането срещу свързаните с климата опасности по допълнение А към настоящото приложение:

а) застраховане във връзка с медицински разходи;

б) застраховане за защита на доходите;

в) застраховане във връзка с обезщетяване на работниците;

г) застраховане на гражданска отговорност във връзка с моторни превозни средства;

д) друго застраховане във връзка с моторни превозни средства;

([695]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 27.6.2023 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([696]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) — увеличаване на природния капитал на Европа“ (COM (2013) 249 final).

([697]) Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията от 10 октомври 2014 година за допълнение на Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II) (ОВ L 12, 17.1.2015 г., стр. 1).

▼B

е) морско, авиационно и транспортно застраховане;

ж) имуществено застраховане срещу пожар и други бедствия;

з) помощ при пътуване.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код K65.12 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Всяка икономическа дейност от тази категория е спомагаща дейност в съответствие с член 11, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. *Водещо положение при моделирането и ценообразуването по отношение на климатичните рискове:*

1.1. При застрахователната дейност се употребяват най-съвременни способи за моделиране, които:

а) правилно отразяват рисковете във връзка с изменението на климата;

б) не разчитат единствено на историческите тенденции;

в) включват сценарии за бъдещото развитие.

1.2. Застрахователят оповестява пред обществеността по какъв начин отразява рисковете във връзка с изменението на климата в застрахователната дейност.

1.3. С изключение на нормативните ограничения за условията по договорите и застрахователните премии, при застрахователната дейност се осигуряват поощрения за намаляването на риска чрез определяне на (предварителните) условия за застрахователното покритие на риска и чрез действие като ценови сигнал за риска. За целите на настоящата точка като поощрение за намаляване на риска може да се смята понижаването на премиите или самоучастията, евентуално въз основа на данни за удостоверяване на действителните или възможните действия, за притежателите на полици, които опазват даден актив или дейност от вреди вследствие на природни бедствия.

1.4. При настъпване на събитие, свързано с климатичен риск, застрахователят предоставя информация за условията, при които покритието на застрахователната дейност може да се поднови или запази, и в частност посочва ползите от по-качественото изграждане в този контекст.

2. *Проектиране на продуктите:*

2.1. Застрахователните продукти, продавани в рамките на застрахователната дейност, включват възнаграждения за предпазни действия от страна на притежателите на полици.

За целите на настоящата точка, когато притежател на полица е инвестирал в мерки за адаптиране, по-ниските премии може да се смятат за възнаграждение въз основа на риска за предпазни действия, предприети от притежателя на полица.

Като изключение от настоящата точка, когато има нормативни ограничения за условията по договорите и застрахователните премии, които възпрепятстват застрахователното или презастрахователното дружество да предлага възнаграждения въз основа на риска, вместо това е възможно със застрахователните продукти на клиентите да се предлагат свързани с актив, дейност или хора мерки, които предпазват или защитават от природни бедствия. Такива мерки може да се предлагат като информация или съвет към клиентите във връзка с климатичните рискове и възможните предпазни мерки от страна на клиентите.

▼B

2.2. Стратегията за разпространението на тези продукти включва мерки за обезпечаване на осведомеността на притежателите на полици за предпазните мерки, които те биха могли да предприемат, за условията на застрахователното покритие, в т.ч. всякакво въздействие на тези мерки върху застрахователното покритие или размера на премията.

3. *Новаторски решения за застрахователното покритие:*

3.1. Застрахователните продукти, продавани в рамките на застрахователната дейност, включват покритие за свързаните с климата опасности ([698]), когато това се иска и е потребно на притежателите на полици.

3.2. Според исканията и потребностите на отделните клиенти продуктите може да включват особени решения за прехвърляне на риск, например защита срещу прекъсване на дейността, условно прекъсване на дейността, други фактори във връзка със загуби от нефизически вреди, каскадно въздействие и взаимозависимост на опасностите (вторични опасности), каскадно въздействие на взаимодействащите си природни и технологични опасности, сривове на инфраструктура от критично значение.

4. *Споделяне на данни:*

4.1. При надлежно съобразяване с Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета ([699]) значителна част от данните за загубите във връзка с дейността на застрахователя се предоставят безплатно на един или повече публични органи за аналитични научни изследвания. Тези публични органи заявяват, че ще употребяват данните с цел усъвършенстване на адаптирането към изменението на климата от страна на общността в даден регион, в дадена държава или в международен план, а застрахователят предоставя данните с такава степен на подробност, която е достатъчна за целта, заявена от съответните публични органи.

4.2. Когато застрахователят все още не споделя такива данни с публичен орган за гореспоменатата цел, той е заявил намерението си да предоставя данните си безплатно на заинтересованите трети лица и е посочил при какви условия може да се споделят такива данни. Споменатото заявление за намерението за предоставяне на наличните данни е леснодостъпно за съответните публични органи, в т.ч. на уебсайта на застрахователя.

5. *Високо равнище на обслужване при следбедствено положение:*

Застрахователните претенции – текущите и онези, които произтичат от мащабни събития, водещи до загуби (застрахователни събития), вследствие на климатични рискове – се обработват справедливо по отношение на клиентите, в съответствие с високите стандарти за уреждането на застрахователни претенции и в предвидените срокове съгласно приложимото право, като в контекста на скорошните мащабни събития, водещи до загуби, не е имало неизпълнение на тази обработка. Информацията за реда за въвеждане на допълнителни мерки при мащабни събития, водещи до загуби, е обществено достъпна.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Дейността не включва застраховане на добив, съхранение, превоз или производство на изкопаеми горива, нито застраховане на превозни средства, имущество или други активи, предвидени за такива цели.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

([698]) Вж. допълнение А.

([699]) Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

▼B

10.2. **Презастраховане**

Описание на дейността

Осигуряване на покритие за рискове, които произтичат от свързаните с климата опасности, определени в допълнение А към настоящото приложение, и които се прехвърлят от застрахователя на презастрахователя. Покритието се определя в споразумение между застрахователя и презастрахователя, в което се посочват продуктите на застрахователя („базовият продукт“), от които се пораждат прехвърляните рискове. В подготовката или сключването на договорното споразумение между застрахователя и презастрахователя може да участва презастрахователен посредник ([700]).

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код K65.20 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Всяка икономическа дейност от тази категория е спомагаща дейност в съответствие с член 11, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕС) 2020/852, когато отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. *Водещо положение при моделирането и ценообразуването по отношение на климатичните рискове:*

1.1. При презастрахователната дейност се употребяват най-съвременни способи за моделиране, които:

а) се употребяват с цел в размера на премията правилно да бъдат отразени изложеността, опасността и уязвимостта към рискове във връзка с изменението на климата, както и действията, предприемани от застрахователя за опазване на застрахования актив или дейност от тези рискове, когато застрахователят предоставя такава информация на презастрахователя;

б) не разчитат единствено на историческите тенденции;

в) включват сценарии за бъдещото развитие.

1.2. Презастрахователят оповестява пред обществеността по какъв начин се отчитат в презастрахователната дейност рисковете, произтичащи от свързаните с климата опасности.

2. *Подкрепа за разработването и предлагането на спомагащи общопрезастрахователни продукти:*

2.1. С базовите продукти на презастрахователната дейност се покриват рискове, произтичащи от свързани с климата опасности, и се възнаграждават – въз основа на риска и без да се засягат нормативните ограничения за условията по договорите и застрахователните премии – предпазните действия от страна на притежателите на полици на застрахователя.

2.2. Презастрахователната дейност отговаря на един или няколко от следните критерии:

а) когато застрахователят желае това, презастрахователят участва заедно със застрахователя, пряко или чрез презастрахователен посредник, в разработването на базовия продукт, като:

i) обсъжда възможните презастрахователни решения, които презастрахователят иска да предложи във връзка с продукта. Крайният продукт се предлага на пазара чрез едно от презастрахователните решения, които са били обсъдени с презастрахователя на етапа на разработването;

ii) предоставяне на данни или други технически съвети, помагащи на застрахователя да определи цената на покритието за рисковете, произтичащи от свързаните с климата опасности, както и възнагражденията въз основа на риска за предпазните действия, предприети от притежателите на полици на застрахователя;

([700]) Съгласно определението по член 2, точка 5 от Директива (ЕС) 2016/97 на Европейския парламент и на Съвета от 20 януари 2016 г. относно разпространението на застрахователни продукти (ОВ L 26, 2.2.2016 г., стр. 19).

▼B

б) застрахователят вероятно би намалил или прекратил покритието по базовия продукт, ако не беше сключил презастрахователното споразумение или сходно презастрахователно споразумение;

в) в рамките на деловите си отношения със застрахователя или презастрахователния посредник презастрахователят предоставя данни и/или други технически съвети, помагащи на застрахователя да предлага покритие за рисковете, произтичащи от свързаните с климата опасности, а покритието включва възнаграждения въз основа на риска за предпазните действия, предприети от притежателите на полици на застрахователя.

2,3. Когато презастрахователен продукт се прилага на равнището на портфейл базови продукти, само с една част от базовите продукти на презастрахователната дейност може да се покриват рискове, произтичащи от опасности във връзка с климата, и да се възнаграждават – въз основа на риска – предпазните действия, предприети от притежателите на полици на застрахователя за целите на точка 2.1. В този случай презастрахователят е в състояние да определи коя част от презастрахователните премии е свързана с базовите продукти.

3. *Новаторски решения за презастрахователното покритие:*

3.1. Презастрахователните продукти, продавани в рамките на презастрахователната дейност, включват покритие за рисковете, произтичащи от свързаните с климата опасности, когато това се иска и е потребно на клиентите на застрахователя, въз основа на базовите продукти. Тези застрахователни продукти правилно отразяват възнагражденията въз основа на риска за предпазните действия, предприети от притежателите на полици на застрахователя.

3.2. Според исканията и потребностите на отделните клиенти на застрахователя презастрахователните продукти може да включват особени решения за прехвърляне на риск, например защита срещу прекъсване на дейността, условно прекъсване на дейността, други фактори във връзка със загуби от нефизически вреди, каскадно въздействие и взаимозависимост на опасностите (вторични опасности), каскадно въздействие на взаимодействащите си природни и технологични опасности, сривове на инфраструктура от критично значение.

4. *Споделяне на данни:*

4.1. При надлежно съобразяване с Регламент (ЕС) 2016/679 значителна част от данните за загубите във връзка с дейността на презастрахователя се предоставят безплатно на един или повече публични органи за аналитични научни изследвания. Тези публични органи заявяват, че ще употребяват данните с цел усъвършенстване на адаптирането към изменението на климата от страна на общността в даден регион, в дадена държава или в международен план, а презастрахователят предоставя данните с такава степен на подробност, която е достатъчна за целта, заявена от съответните публични органи.

4.2. Когато презастрахователят все още не споделя такива данни с външно лице за гореспоменатата цел, той е заявил намерението си да предоставя данните си безплатно на заинтересованите трети лица и е посочил при какви условия може да се споделят такива данни. Споменатото заявление за намерението за предоставяне на наличните данни е леснодостъпно за съответните публични органи, в т.ч. на уебсайта на презастрахователя.

5. *Високо равнище на обслужване при следбедствено положение:*

Презастрахователните претенции – текущите и онези, които произтичат от мащабни събития, водещи до загуби, вследствие на рискове от свързани с климата опасности – се обработват справедливо по отношение на клиентите, в съответствие с високите стандарти за уреждането на претенции и в предвидените срокове съгласно приложимото право, като в контекста на скорошните мащабни събития, водещи до загуби, не е имало неизпълнение на тази обработка. Когато това е уместно, презастрахователят съдейства на застрахователя или презастрахователния посредник при разглеждането на претенциите по базовия продукт. Информацията за реда за въвеждане на допълнителни мерки от страна на презастрахователя при мащабни събития, водещи до загуби, е обществено достъпна.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Презастрахователната дейност не покрива прехвърлянето на застраховане на добив, съхранение, превоз или производство на изкопаеми горива, нито прехвърлянето на застраховане на превозни средства, имущество или други активи, предвидени за такива цели.
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага

▼B

5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

11. ОБРАЗОВАНИЕ

Описание на дейността

Обществено или частно образование на всякаква степен и за всякакви професии. Образователният материал може да е в устен или писмен вид и може да се предава по радиото, по телевизията, по интернет или чрез кореспонденция. Тук се включва образованието от страна на различни институции в редовната училищна система на различните ѝ степени, както и образователните и огрaмотителните програми за възрастни, в т.ч. военни училища, академии и затворнически училища на съответните им степени.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код P85 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Когато икономическа дейност от тази категория отговаря на критерия за съществен принос по точка 5, тя е спомагаща дейност съгласно член 11, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2020/852, ако отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([701]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

([701]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

▼B

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([702]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([703]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([704]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([705])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

5. За да може дадена дейност да се смята за спомагаща дейност съгласно член 11, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2020/852, икономическият оператор доказва – чрез оценка на настоящите и бъдещите климатични рискове, отчитайки несигурността, въз основа на надеждни данни – че в резултат на дейността се предлага технология, продукт, услуга, информация или практика или се насърчава използването им, с една от следните главни цели:

а) повишаване на равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) допринасяне за усилията за адаптиране на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Въведен е план за управление на отпадъците, с който се осигурява: 1) безопасно и екосъобразно боравене с опасните отпадъци (в частност токсичните или инфекциозните отпадъци) и лекарствените продукти; 2) най-висока степен на повторна употреба или рециклиране, в т.ч. чрез договорни споразумения с партньори, занимаващи се с управление на отпадъци.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

([702]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([703]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([704]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([705]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

12. ХУМАННО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СОЦИАЛНА РАБОТА

12.1. **Медико-социални грижи с настаняване**

Описание на дейността

Предоставяне на социални грижи с настаняване, съчетани със здравни грижи, надзор или други видове грижи според нуждите на обитателите. Важна част от производствения процес са съоръженията, а предоставяните грижи са смес от здравни и социални услуги, като здравните грижи като цяло са сестрински здравни грижи на определено равнище.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код Q87 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([706]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([707]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([708]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

([706]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([707]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([708]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

▼B

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([709]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([710])), доколкото е възможно.

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Въведен е план за управление на отпадъците, с който се осигурява: 1) безопасно и екосъобразно боравене с опасните отпадъци (в частност токсичните или инфекциозните отпадъци) и лекарствените продукти; 2) най-висока степен на повторна употреба или рециклиране, в т.ч. чрез договорни споразумения с партньори, занимаващи се с управление на отпадъци.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

13. КУЛТУРА, СПОРТ И РАЗВЛЕЧЕНИЯ

13.1. **Артистична и творческа дейност**

Описание на дейността

Артистичните и творческите дейности включват предоставянето на услуги за задоволяване на културно-развлекателните интереси на клиентите. Тук се включва създаването, популяризирането и участието в представления на живо, мероприятия или изложения, предназначени за показване пред обществеността, както и предоставянето на артистични, творчески или технически умения за създаването на артистични продукти и представления на живо. В тези дейности не се включват стопанисването на музеи от всякакви видове, ботанически и зоологически градини, опазването на културно-исторически паметници и места и дейностите на природни паркове и резервати, организирането на хазартни игри, спортните и други дейности, свързани с развлечения и отдих.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код R90 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

([709]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([710]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

Когато икономическа дейност от тази категория отговаря на критерия за съществен принос по точка 5, тя е спомагаща дейност съгласно член 11, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2020/852, ако отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на съществеността на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([711]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([712]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([713]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([714]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([715])), доколкото е възможно.

([711]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([712]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([713]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([714]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([715]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

5. За да може дадена дейност да се смята за спомагаща дейност съгласно член 11, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2020/852, икономическият оператор доказва – чрез оценка на настоящите и бъдещите климатични рискове, отчитайки несигурността, въз основа на надеждни данни – че в резултат на дейността се предлага технология, продукт, услуга, информация или практика или се насърчава използването им, с една от следните главни цели:

а) повишаване на равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) допринасяне за усилията за адаптиране на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

13.2. **Други дейности в областта на културата**

Описание на дейността

Другите дейности в областта на културата включват дейностите на библиотеки и архиви, стопанисването на музеи от всякакви видове, ботанически и зоологически градини, опазването на културно-исторически паметници и места и дейностите на природни паркове и резервати. Тези дейности включват също така опазването и излагането на предмети, места и природни чудеса от исторически, културен или образователен интерес, в т.ч. обекти на световното наследство. Тези дейности не включват спортните и други дейности, свързани с развлечения и отдих, например стопанисването на плажове за къпане и паркове за развлечения и отдих.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код R91 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Когато икономическа дейност от тази категория отговаря на критерия за съществен принос по точка 5, тя е спомагаща дейност съгласно член 11, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2020/852, ако отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([716]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([717]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([718]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([719]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([720])), доколкото е възможно.

([716]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([717]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([718]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([719]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([720]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

5. За да може дадена дейност да се смята за спомагаща дейност съгласно член 11, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2020/852, икономическият оператор доказва – чрез оценка на настоящите и бъдещите климатични рискове, отчитайки несигурността, въз основа на надеждни данни – че в резултат на дейността се предлага технология, продукт, услуга, информация или практика или се насърчава използването им, с една от следните главни цели:

а) повишаване на равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) допринасяне за усилията за адаптиране на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)	
1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

13.3. **Производство на филми и телевизионни предавания, звукозаписване и издаване на музика**

Описание на дейността

Производството на филми и телевизионни предавания, звукозаписването и издаването на музика включват производството на кинофилми и други филми, независимо дали на кинолента, видеокасета или диск, за пряко прожектиране в киносалони или за излъчване по телевизията, спомагателни дейности като монтаж и дублиране на филми, разпространение на филми и други подобни произведения в други отрасли, както и прожектиране на филми и други подобни произведения. Тук се включва и покупко-продажбата на права на разпространение на филми и други подобни произведения. Тези дейности включват и звукозаписните дейности, в т.ч. производството на оригинални звукозаписи, издаването, популяризирането и разпространението им, издаването на музика, както и услугите по звукозаписване в студио или на друго място.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код J59 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Когато икономическа дейност от тази категория отговаря на критерия за съществен принос по точка 5, тя е спомагаща дейност съгласно член 11, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2020/852, ако отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

▼B

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физични климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физични климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение – оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физичните климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физичен климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([721]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([722]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([723]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([724]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми – „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми – „зелена“ ([725])), доколкото е възможно.

([721]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([722]) Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability („Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост“), издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) – органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([723]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([724]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 4.6.2021 г.: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/).

([725]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“, COM (2013) 0249 final.

▼B

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

5. За да може дадена дейност да се смята за спомагаща дейност съгласно член 11, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2020/852, икономическият оператор доказва – чрез оценка на настоящите и бъдещите климатични рискове, отчитайки несигурността, въз основа на надеждни данни – че в резултат на дейността се предлага технология, продукт, услуга, информация или практика или се насърчава използването им, със следните главни цели:

а) повишаване на равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове; или

б) допринасяне за усилията за адаптиране на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Не се прилага
4) Преход към кръгова икономика	Не се прилага
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Не се прилага
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Не се прилага

▼M2

14. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ

14.1. **Услуги по спешно реагиране**

Описание на дейността

1. Дейности, свързани с услуги по спешно реагиране, включително:

а) координация на реагирането при бедствия, с цел създаване и функциониране на съоръжения и екип(-и) за оценка, координация или готовност, като например постоянни координационни центрове за реагиране при извънредни ситуации или координационни центрове за операциите на терен в мястото на извънредна ситуация. Осъществяването на реагирането при извънредни ситуации включва командване, оценка или анализ, планиране, връзка или координация, комуникация и медийно отразяване;

▼**M2**

б) услуги по спешна медицинска помощ, т.е. първа помощ при извънредна ситуация и медицинска помощ за пациенти на място, във временни полеви болници, включително военни болници или медицински заведения, които лекуват болнични и извънболнични пациенти, засегнати от предизвикана от опасност извънредна ситуация, като се вземат предвид признати международни указания за използването на полеви болници ([726]). Това включва:

i) прием, преглед и профилиране (разпределяне) на пациенти на мястото на бедствието или в здравно заведение;

ii) оказване на първа помощ;

iii) стабилизиране и препращане при тежки спешни случаи, които са свързани или не са свързани с травми, когато е приложимо, подготовка на пациента за транспортиране до здравно заведение за окончателно лечение;

iv) разширено поддържане на живот;

v) услуги по анестезия, образна диагностика, стерилизация, лабораторни изследвания и преливане на кръв, свързани с извънредни здравни ситуации;

vi) извършване на хирургическа намеса за ограничаване на пораженията, обща спешна хирургическа намеса;

vii) дефинитивни грижи при леки спешни случаи, които са свързани или не са свързани с травми;

viii) медицинска евакуация на жертви от бедствия, включително чрез наземен, воден и въздушен транспорт;

в) помощ при бедствия, т.е. *ad hoc* дейности на място за оказване на помощ след бедствия — като например създаване и управление на евакуационни центрове в координация със съществуващи структури, с местни органи и с международни организации до предаването на местни органи или на хуманитарни организации, както и доставки на неща от първа необходимост (като лекарства, храна, вода, топло облекло, одеяла за засегнатите от бедствието) — по време на бедствието и непосредствено след него. Това включва:

i) подготвително определяне и осигуряване на готовността на временни центрове за помощ при бедствия, като например общностни евакуационни центрове, места за разпределяне на вода, храна и помощ, и други подобни;

ii) когато се извършва предаване: обучение на персонала, оказващ помощ при бедствия;

([726]) Например *WHO guidance for climate-resilient and environmentally sustainable health care facilities* [Указания на Световната здравна организация за издръжливи спрямо изменението на климата и екологично устойчиви здравни заведения], 2020 г., на разположение на следния адрес: https://www.who.int/publications/i/item/9789240012226 и Световна здравна организация, 2020 г. Лиценз: CC BY-NC-SA 3.0 IGO), Световна здравна организация и Панамериканска здравна организация, *Smart Hospitals Toolkit*, [Инструментариум за интелигентни болници], 2017 г., на разположение на адрес: https://cdn.who.int/media/docs/default-source/climate-change/smart-hospital-toolkit-paho.pdf.

▼M2

г) издирване и спасяване, като например издирване, установяване на местоположението и спасяване на бедстващи или изложени на непосредствена опасност жертви, които са блокирани от наводнение, намират се под развалини, изгубили са се, блокирани са или са изолирани без възможности или средства за евакуация, липсват и са в неизвестност на сушата и във вода. Дейностите се извършват в съответствие с международни насоки ([727]). Това включва:

i) наземно, водно и въздушно издирване, включително с кучета търсачи или с техническо издирвателно оборудване;

ii) спасяване, включително вдигане и преместване;

iii) осигуряване на животоспасяваща помощ и снабдяване с неща от първа необходимост;

iv) разбиване, създаване на отвори и рязане;

v) техническо въже;

vi) укрепване;

д) реагиране спрямо опасни материали, като например откриване и изолиране на опасни материали, ограничено до мястото, където се извършва по време на инцидент с опасни материали или непосредствено след него, с цел незабавно намаляване на риска, включително: деконтаминация на почвите и подземните води в мястото на замърсяване, било то *in situ*, или *ex situ*, посредством механични, химични или биологични методи; деконтаминация на промишлени инсталации или обекти, включително ядрени централи и обекти; деконтаминация и почистване на повърхностни води след случайно замърсяване, например чрез събиране на замърсители или чрез прилагане на химикали; почистване на нефтени разливи и други замърсявания на сушата, в повърхностните води, в океаните и моретата, включително в крайбрежните райони; намаляване на азбеста, оловните бои и други токсични материали. Това включва:

i) идентифициране на химически и откриване на радиологични опасности чрез комбинация от ръчно, подвижно и лабораторно оборудване;

ii) събиране, обработване и подготовка на биологични, химически и радиологични проби за допълнителни анализи другаде;

iii) прилагане на подходящ научен модел за предвиждане на опасности;

iv) незабавно намаляване на риска, в това число ограничаване на опасността, неутрализиране на опасността, третиране или деконтаминация на място на хора, животни и оборудване, което може да включва незабавни мерки за отстраняване в съответствие с член 6, параграф 1, буква а) от Директива 2004/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([728]);

([727]) Например насоките на Международната консултативна група по търсене и спасяване (INSARAG) от 2020 г., том II — *Preparedness and response* [Готовност и реагиране] и том III — *Operational Field Guidance* [Оперативни насоки за работа в теренни условия], Служба на ООН за координация по хуманитарни въпроси (OCHA), на разположение на следния адрес: www.insarag.org.

([728]) Директива 2004/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно екологичната отговорност по отношение на предотвратяването и отстраняването на екологичните щети (ОВ L 143, 30.4.2004 г., стр. 56).

▼**M2**

е) противопожарна безопасност и борба с пожари, като например управление и функциониране на редовни и спомагателни пожарни команди в областта на пожарната безопасност и борбата с пожари, както и пожарогасене на сушата, във водата и от въздуха;

ж) реагиране в рамките на техническата защита и съдействие при климатична опасност, което се извършва по време на извънредна ситуация и непосредствено след нея. Това включва:

i) изпомпване с голям капацитет, като например осигуряване на изпомпване в наводнени райони и в помощ при пожарогасене чрез доставяне на вода;

ii) пречистване, съхранение и доставяне на вода чрез подвижни съоръжения за пречистване и за съхранение на вода;

iii) превоз на персонал и консумативи за реагиране при извънредни ситуации;

iv) изграждане, поддръжка и експлоатация на системи за комуникация при извънредни ситуации, с цел гарантиране на комуникациите по време на извънредни ситуации и след това;

v) изграждане, поддръжка и експлоатация на системи за генериране на електроенергия при извънредни ситуации по време на такива ситуации и след това;

vi) ограничаване на наводнения чрез укрепване на съществуващи съоръжения и изграждане на нови стени за предотвратяване на наводнения от реки, водни басейни, водни пътища с покачващо се ниво на водата.

2. Икономическите дейности от тази категория включват и дейности за готовност ([729]), които са пряко свързани с услугите по спешно реагиране, като например:

а) разработване и актуализиране на съответните планове за осигуряване на подготвеност за дейностите за реагиране при извънредни ситуации;

б) обучение и изграждане на способности на персонала и експертите, и когато е приложимо — на доброволците и служебните животни;

в) създаване на учебни бази, предназначени за обучение за реагиране на климатични опасности;

([729]) „Готовност“ означава състояние на подготвеност и способност на човешките и материалните ресурси, структури, общности и организации за ефективно бързо реагиране при бедствие, като това състояние е постигнато в резултат на предварително предприети действия.

▼M2

г) придобиване, съхранение, модернизиране и поддръжка на материални ресурси, включително части от модули ([730]) в рамките на помощ в областта на гражданската защита ([731]), които са необходими за ограничаване на непосредствените последици от бедствие;

д) придобиване, монтаж, ремонт, експлоатация, поддръжка и дистанционно наблюдение на пожароизвестителни системи и системи за ранно предупреждение;

е) образователни дейности и дейности за повишаване на осведомеността относно рисковете от бедствия, които дейности се извършват от доставчици на услуги по спешно реагиране в дадената общност или са насочени към избрани заинтересовани страни или целеви групи.

3. Икономическите дейности, посочени в точки 1 и 2, се включват, когато могат да допринесат за справянето с бедствия или последици от бедствия, които са свързани с климатични опасности.

4. Дейностите и активите, чието основно предназначение е различно от предоставянето на услуги по цивилно спешно реагиране, може да се включват само ако предоставят подкрепа на цивилното спешно реагиране при бедствия, които могат да бъдат отнесени към свързани с климата бедствия.

Икономическите дейности от тази категория не включват дейностите, извършвани в рамките на дейността „Инфраструктура за предотвратяване на риска от наводнения и за защита от наводнения“ (вж. раздел 14.2. от настоящото приложение).

Икономическите дейности от тази категория не включват дейностите, извършвани от оператор, който носи отговорност за екологични щети в съответствие с Директива 2004/35/ЕО.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към няколко кода по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006, а именно кодове A2.40, B9.10, E39.00, H52.23, N80.20, Q84, O84.25, Q86.10, Q86.90 и Q88.99.

Когато икономическа дейност от тази категория отговаря на критерия за съществен принос по точка 5, тя е спомагаща дейност съгласно член 11, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2020/852, ако отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

([730]) За целите на настоящото приложение терминът „модул“ се използва по смисъла на определението в член 4, точка 6 от Решение № 1313/2013/ЕС относно Механизъм за гражданска защита на Съюза, което гласи: „самостоятелна и независима структура […], определена предварително въз основа на задачите и потребностите, или подвижен оперативен екип […], представляващи комбинация от човешки и материални ресурси, която може да се опише с оглед на способността ѝ за намеса или според задачата(ите), която(ито) може да поеме;“. Материалните ресурси включват транспорта, необходим за подпомагане на спешната намеса, според случая. Примери за материални ресурси, необходими за различни видове модули за реагиране на услугите по спешно реагиране, са посочени в решения за изпълнение 2014/762/ЕС и 2019/570/ЕС (Механизъм за гражданска защита), като например материални ресурси, свързани с пожарогасенето от въздуха или на сушата, като хеликоптери, въздухоплавателни средства и превозни средства, спасителни лодки и въздушни средства за медицинска евакуация.

([731]) „Помощ в областта на гражданската защита“ означава екипи, експерти или модули, предвидени за гражданска защита, заедно с тяхното оборудване, както и помощни материали или доставки, необходими за ограничаване на непосредствените последствия от бедствието. Член 2, точка 2 от Решение за изпълнение на Комисията от 16 октомври 2014 г. за определяне на правилата за изпълнение на Решение № 1313/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно Механизъм за гражданска защита на Съюза и за отмяна на решения 2004/277/ЕО, Евратом и 2007/606/ЕО, Евратом на Комисията (нотифицирано под номер C (2014) 7489) (2014/762/ЕС).

▼M2

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физически климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физически климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение — оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на същественост на физическите климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физически климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността иочаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([732]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([733]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([734]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([735]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми — „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми — „зелена“ ([736])), доколкото е възможно;

([732]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([733]) *Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability* [Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост], издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) — органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([734]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([735]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на сушата и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 27.6.2023 г.: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/research-area/environment/nature-based-solutions_en).

([736]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) — увеличаване на природния капитал на Европа“ (COM (2013) 249 final).

▼M2

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

5. За да може дадена дейност да се смята за спомагаща дейност съгласно член 11, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2020/852, икономическият оператор доказва — чрез оценка на настоящите и бъдещите климатични рискове, отчитайки несигурността, въз основа на надеждни данни — че в резултат на дейността се предлага технология, продукт, услуга, информация или практика или се насърчава използването им, с една от следните главни цели:

а) повишаване на равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) допринасяне за усилията за адаптиране на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

1) Смекчаване на изменението на климата	1. Операторът на тази дейност е разработил и приложил план за смекчаване на изменението на климата и за опазване на околната среда, в който:
	а) се идентифицират основните вредни въздействия върху климата от неговите активи и операции, които са от значение за смекчаването на изменението на климата, включително въздействията от:
	i) емисиите на парникови газове от „област 1“ ([737]);
	ii) емисиите на парникови газове от „област 2“ ([738]);
	iii) емисиите на парникови газове от „област 3“ ([739]);
	б) се определят необходимите мерки, чрез които да се сведат до минимум идентифицираните вредни въздействия на дейността върху климата, като същевременно се постига основната цел на услугата по спешно реагиране;
	в) се обяснява равнището на подобрение, което може да се постигне с изпълнението на предложените мерки, и се включва график за изпълнението на тези мерки;
	г) се наблюдават и документират изпълнението на набелязаните мерки в съответствие с графика, както и равнището на постигнатите подобрения.
	2. Планът за смекчаване на изменението на климата и за опазване на околната среда:

([737]) Емисии на парникови газове от „област 1“ означава преките емисии на парникови газове, генерирани от източници, които се притежават или контролират от оператора, включително емисиите на парникови газове от сухопътния, водния и въздушния транспорт при извънредни ситуации.

([738]) Емисии на парникови газове от „област 2“ означава непреките емисии на парникови газове от генерирането на електроенергията, потребявана от оператора.

([739]) Емисии на парникови газове от „област 3“ означава всички непреки емисии на парникови газове, които емисии не са обхванати от област 2. За насоки относно изчисляването на въглеродния отпечатък на хуманитарните организации вж. *Climate Charter, Humanitarian Carbon Calculator* [Харта за климата, Калкулатор на въглеродния отпечатък на хуманитарните организации], 2023 г., https://www.climate-charter.org/humanitarian-carbon-calculator/.

▼M2

	а) се основава на най-добрите налични научни доказателства, които се оповестяват публично; б) се разработва в консултация със съответните заинтересовани страни, включително органите по опазване на околната среда; в) се актуализира, когато характеристиките и функционирането на дейността се променят значително по начин, който променя естеството или мащаба на въздействията върху климата и околната среда; г) при противопожарни операции: е в съответствие с член 11 от Регламент (ЕС) № 517/2014 на Европейския парламент и на Съвета ([740]).
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	1. Операторът на тази дейност е разработил и приложил план за смекчаване на изменението на климата и за опазване на околната среда, в който: а) се идентифицират основните вредни въздействия върху околната среда от неговите активи и операции, които са от значение за опазването на водните и морските ресурси, в това число въздействията върху водните и морските ресурси в териториите, включени в регистъра на защитените територии, предвиден в член 6 от Директива 2000/60/ЕО, или в други равностойни национални или международни класификации или определения, включително отрицателните въздействия, които оказват върху водните ресурси вредните вещества (като например перфлуороалкилираните и полифлуороалкилираните съединения) в пожарогасителната пяна, пожарогасителните препарати и забавителите на горенето; б) се определят необходимите мерки, чрез които да се сведат до минимум идентифицираните вредни въздействия на дейността върху околната среда, като същевременно се постига основната цел на услугата по спешно реагиране, интегрират се принципите на целенасочено прилагане (във времето и според третираната зона) и осъществяването на подходящи равнища (като се отдава предпочитание на физични или други нехимични методи, когато това е осъществимо) в планирането на реагирането при извънредни ситуации; в) се обяснява равнището на подобрение, което може да се постигне с изпълнението на предложените мерки, и се включва график за изпълнението на тези мерки; г) се наблюдават и документират изпълнението на набелязаните мерки в съответствие с графика, както и равнището на постигнатите подобрения. 2. Планът за смекчаване на изменението на климата и за опазване на околната среда: а) се основава на най-добрите налични научни доказателства, които се оповестяват публично; б) се разработва в консултация със съответните заинтересовани страни, включително органите по опазване на околната среда; в) се актуализира, когато характеристиките и функционирането на дейността се променят значително по начин, който променя естеството или мащаба на въздействията върху климата и околната среда.

([740]) Регламент (ЕС) № 517/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за флуорсъдържащите парникови газове и за отмяна на Регламент (ЕО) № 842/2006 (ОВ L 150, 20.5.2014 г., стр. 195).

▼M2

4) Преход към кръгова икономика	1. Операторът на тази дейност е разработил и приложил план за смекчаване на изменението на климата и за опазване на околната среда, в който: а) се идентифицират основните вредни въздействия върху околната среда от неговите активи и операции, които са от значение за прехода към кръгова икономика, в това число въздействията върху генерирането, управлението и третирането на отпадъци ([741]), включително отрицателните въздействия от високата или честата употреба на нерециклируеми продукти за еднократна употреба и от неправилното управление на отпадъци (както опасни, така и неопасни) и неправилното съхранение и обезвреждане на химични агенти ([742]) и медицински отпадъци ([743]); б) се определят необходимите мерки, чрез които да се сведат до минимум идентифицираните вредни въздействия на дейността върху околната среда, като същевременно се постига основната цел на услугата по спешно реагиране, в съответствие с Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([744]), включително мерките за свеждане до минимум на унищожаването на неизползвани складирани стоки, както и с добрата отраслова практика за отстраняването на временна инфраструктура, както са определени в Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване ([745]); в) се обяснява равнището на подобрение, което може да се постигне с изпълнението на предложените мерки, и се включва график за изпълнението на тези мерки; г) се наблюдават и документират изпълнението на набелязаните мерки в съответствие с графика, както и равнището на постигнатите подобрения. 2. Планът за смекчаване на изменението на климата и за опазване на околната среда: а) се основава на най-добрите налични научни доказателства, които се оповестяват публично; б) се разработва в консултация със съответните заинтересовани страни, включително органите по опазване на околната среда; в) се актуализира, когато характеристиките и функционирането на дейността се променят значително по начин, който променя естеството или мащаба на въздействията върху климата и околната среда.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	1. Операторът на тази дейност е разработил и приложил план за смекчаване на изменението на климата и за опазване на околната среда, в който:

([741]) Съгласно определеното в списъка на отпадъците, установен с Решение 2000/532/ЕО на Комисията.

([742]) Като тези в пожарогасителната пяна, пожарогасителните препарати и забавителите на горенето.

([743]) Вж. Международен комитет на Червения кръст, *Medical Waste Management* [Управление на медицинските отпадъци], 2011 г., на разположение на следния адрес: https://www.icrc.org/en/doc/assets/files/publications/icrc-002-4032.pdf.

([744]) Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви (ОВ L 312, 22.11.2008 г., стр. 3).

([745]) Протокол и насоки на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване, „Вътрешен пазар, промишленост, предприемачество и МСП“, на разположение на следния адрес: https://single-market-economy.ec.europa.eu/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en.

▼M2

	а) се идентифицират основните вредни въздействия върху околната среда от неговите активи и операции, които са от значение за предотвратяването и контрола на замърсяването, в това число въздействията от замърсяващите емисии във въздуха, водата или земята по смисъла на член 3, точка 2 от Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([746]), включително отрицателните въздействия от вредните вещества в пожарогасителната пяна, пожарогасителните препарати и забавителите на горенето върху нивата на замърсяване на околната среда и отрицателните въздействия от употребата на халони върху разрушаването на озоновия слой; б) се определят необходимите мерки, чрез които да се сведат до минимум идентифицираните вредни въздействия на дейността върху околната среда, като същевременно се постига основната цел на услугата по спешно реагиране; в) се обяснява равнището на подобрение, което може да се постигне с изпълнението на предложените мерки, и се включва график за изпълнението на тези мерки; г) се наблюдават и документират изпълнението на набелязаните мерки в съответствие с графика, както и равнището на постигнатите подобрения. 2. Планът за смекчаване на изменението на климата и за опазване на околната среда: а) се основава на най-добрите налични научни доказателства, които се оповестяват по прозрачен начин; б) се разработва в консултация със съответните заинтересовани страни, включително органите по опазване на околната среда; в) се актуализира, когато характеристиките и функционирането на дейността се променят значително по начин, който би могъл да промени естеството или мащаба на въздействията върху климата и околната среда; г) при противопожарни операции: е в съответствие с член 13 от Регламент (ЕС) № 1005/2009 на Европейския парламент и на Съвета ([747]).
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	1. Операторът на тази дейност е разработил и приложил план за смекчаване на изменението на климата и за опазване на околната среда, в който: а) се идентифицират основните вредни въздействия върху околната среда от неговите активи и операции, които са от значение за опазването и възстановяването на биологичното разнообразие и екосистемите, включително въздействията върху: i) чувствителните от гледна точка на биологичното разнообразие зони, като зоните от мрежата „Натура 2000“ ([748]) в съответствие с член 3 от Директива 92/43/ЕИО, член 4 от Директива 2009/147/ЕО и член 13, параграф 4 от Директива 2008/56/ЕО или в съответствие с други равностойни национални или международни класификации/определения ([749]);

([746]) Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) (ОВ L 334, 17.12.2010 г., стр. 17).

([747]) Регламент (ЕО) № 1005/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно вещества, които нарушават озоновия слой (ОВ L 286, 31.10.2009 г., стр. 1).

([748]) Посочени в инструмента за визуализиране на „Натура 2000“ — вж. Европейската агенция за околната среда, Natura 2000 Network Viewer, https://natura2000.eea.europa.eu/.

([749]) Включително въздействията, дължащи се на създаването и функционирането на лагери за оказване на помощ при бедствия, въздействията върху зони с голямо значение за биологичното разнообразие, дължащи се на непреднамерено въвеждане/разливане на опасни материали или дължащи се на липсата на защита по време на реагирането спрямо опасни материали.

▼M2

	ii) усвояването на земя и върху прилагането на „йерархия на усвояването на земя“, както е описано в Стратегията на ЕС за почвите за 2030 г., включително в резултат на създаването и средносрочното и дългосрочното функциониране на лагери за оказване на помощ при бедствия; б) се определят необходимите мерки, чрез които да се сведат до минимум идентифицираните вредни въздействия на дейността върху околната среда, като същевременно се постига основната цел на услугата по спешно реагиране, включително планираните действия за свеждане до минимум на рисковете за чувствителните от гледна точка на биологичното разнообразие зони, например като в планирането на реагирането при извънредни ситуации се интегрира пространствена информация относно чувствителните от гледна точка на биологичното разнообразие зони и принципите за полагане на грижа за тях; в) се обяснява равнището на подобрение, което може да се постигне с изпълнението на предложените мерки, и се включва график за изпълнението на тези мерки; г) се наблюдават и документират изпълнението на набелязаните мерки в съответствие с графика, както и равнището на постигнатите подобрения. 2. Планът за смекчаване на изменението на климата и за опазване на околната среда: а) се основава на най-добрите налични научни доказателства, които се оповестяват публично; б) се разработва в консултация със съответните заинтересовани страни, включително органите по опазване на околната среда; в) се актуализира, когато характеристиките и функционирането на дейността се променят значително по начин, който би могъл да промени естеството или мащаба на въздействията върху климата и околната среда.

14.2. **Инфраструктура за предотвратяване на риска от наводнения и за защита от наводнения**

Описание на дейността

Дейността се отнася до структурни ([750]) и неструктурни ([751]) мерки, насочени към предотвратяването на наводнения и към защитата на хората, културното наследство и инфраструктурата от наводнения в съответствие с Директива 2007/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([752]).

1. Предприеманите структурни мерки включват:

а) диги, речни насипи;

б) предпазни диги на морския бряг, прегради срещу бури, морски стени, буни и вълноломи;

в) буферни басейни (разположени в речното легло и извън него) за задържане и контрол на наводнения в естествени и изкуствени отводнителни мрежи;

([750]) Включващи строителни съоръжения.
([751]) Невключващи строителни съоръжения.
([752]) Директива 2007/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно оценката и управлението на риска от наводнения (ОВ L 288, 6.11.2007 г., стр. 27).

▼M2

г) мерки за контрол на наводненията чрез увеличаване на капацитета за задържане на водосборните басейни, като например изграждане на разпределени буферни басейни или дъждопреливници;

д) хидравлични съоръжения за регулиране на водния поток, като например помпени станции, шлюзове, врати;

е) съоръжения за контрол на седиментите.

2. Предприеманите неструктурни мерки включват:

а) кампании за повишаване на осведомеността по отношение на наводненията;

б) моделиране и прогнозиране на наводнения, картиране на опасностите и рисковете от наводнения;

в) пространствено планиране в райони, податливи на наводнения, насочено към намаляване на рисковете от наводнения, например чрез налагане на ограничения за земеползването и прилагане на критерии за защита посредством строителни норми;

г) системи за ранно предупреждение за наводнения.

Дейността включва проектиране, изграждане, разширяване, рехабилитация, модернизиране и експлоатация на структурни или неструктурни мерки.

Дейностите от тази категория не включват планирането, изграждането, разширяването и експлоатацията на широкомащабни природосъобразни мерки за справяне с наводнения или суши и мерки за възстановяване на влажни зони, които са обхванати от дейността „Природосъобразни решения за предотвратяване на рисковете от наводнения и суши и за защита от наводнения и суши“ (вж. раздел 3.1. в приложение I към Делегиран регламент XXXX/XXX). Дейността не включва и инфраструктурата за воден транспорт, като например водни пътища, пристанища и яхтени пристанища (вж. раздел 6.16 от настоящото приложение), реагирането при извънредни ситуации в случай на наводнение (вж. раздел 14.1 от настоящото приложение), консултантските дейности във връзка с управлението на физически климатични рискове и адаптирането към тях (вж. раздел 9.3) и софтуера, спомагащ за управлението на физически климатични рискове и за адаптирането към тях (вж. раздел 8.4).

Дейностите от тази категория не включват изграждането, изменението или отстраняването на съоръжения за задържане на вода, разположени в речното легло, които водят до преграждане предимно с цел използване на водноелектрическа енергия или напояване.

Икономическите дейности от тази категория може да се отнесат към код F42.91 по NACE — статистическата класификация на икономическите дейности, установена с Регламент (ЕО) № 1893/2006.

Когато икономическа дейност от тази категория отговаря на критерия за съществен принос по точка 5, тя е спомагаща дейност съгласно член 11, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2020/852, ако отговаря на техническите критерии за проверка, установени в настоящия раздел.

Технически критерии за проверка

Съществен принос за адаптиране към изменението на климата

1. В рамките на икономическата дейност са внедрени физически и нефизически решения („решения за адаптиране“), осигуряващи съществено намаление на най-важните физически климатични рискове, които са съществени за тази дейност.

▼M2

2. Физическите климатични рискове, които са съществени за дейността, са установени въз основа на рисковете, изброени в допълнение А към настоящото приложение, чрез извършване на надеждна оценка на климатичните рискове и уязвимост, състояща се от следните стъпки:

а) изследване (проверка) на дейността с цел установяване кои физически климатични рискове от списъка в допълнение А към настоящото приложение може да повлияят на резултатите от икономическата дейност през очаквания ѝ жизнен цикъл;

б) когато е преценено, че дейността е изложена на един или няколко физически климатични риска от списъка в допълнение А към настоящото приложение — оценка на климатичните рискове и уязвимост, за да се установи степента на съществеността на физическите климатични рискове за икономическата дейност;

в) оценка на решенията за адаптиране, които може да намалят установения физически климатичен риск.

Оценката на климатичните рискове и уязвимост е съразмерна с мащаба на дейността и

очаквания ѝ жизнен цикъл, така че:

а) за дейностите с очакван жизнен цикъл от под 10 години оценката се извършва най-малко въз основа на климатични прогнози в най-малкия целесъобразен мащаб;

б) за всички останали дейности оценката се извършва въз основа най-съвременни климатични прогнози с най-високата налична разделителна способност за широк спектър от бъдещи сценарии ([753]), отговарящи на очаквания жизнен цикъл на дейността, в т.ч. поне прогнозни климатични сценарии за срок от 10 до 30 години при големите инвестиции.

3. Климатичните прогнози и оценката на въздействието се изготвят въз основа на най-добрите практики и наличните насоки и се съобразяват с най-съвременните научни данни за анализа на уязвимостта и рисковете и съответните методики съгласно най-новите доклади на Междуправителствения комитет по изменението на климата ([754]), рецензирани научни публикации и модели с отворен код ([755]) или платени модели.

4. Внедряваните решения за адаптиране:

а) не засягат неблагоприятно усилията за адаптиране или равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) се разработват с предпочитание към природосъобразните решения ([756]) или с разчитане на екосъобразна (екологосъобразна) инфраструктура (съобразена с водните екосистеми — „синя“, или съобразена със сухоземните екосистеми — „зелена“ ([757])), доколкото е възможно;

в) са съгласувани с плановете и стратегиите за адаптиране на местно, секторно, регионално или национално равнище;

г) се наблюдават и измерват въз основа на предварително определени показатели, при чието неспазване се обмислят поправителни действия;

д) когато внедреното решение е физическо и представлява дейност, по отношение на която техническите критерии за проверка са определени в настоящото приложение, решението отговаря на техническите критерии за проверка за тази дейност във връзка с принципа за ненанасяне на значителни вреди.

([753]) Бъдещите сценарии включват представителните траектории на концентрациите RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 и RCP8.5, съставени от Междуправителствения комитет по изменението на климата.

([754]) *Assessments Reports on Climate Change: Impacts, Adaptation and Vulnerability* [Доклади за оценка на изменението на климата: въздействия, адаптиране и уязвимост], издавани периодично от Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) — органа на Организацията на обединените нации, отговарящ за оценяване на научните данни във връзка с ефектите от изменението на климата, https://www.ipcc.ch/reports/.

([755]) Например услугите по програма „Коперник“, управлявани от Европейската комисия.

([756]) Природосъобразните решения се определят като „решения, които са вдъхновени от природата и се опират на нея и които са разходноефективни, осигуряват едновременно екологични, социални и икономически ползи и спомагат за изграждането на издръжливост. Такива решения внасят повече и по-разнообразна природа и природни елементи и процеси в градовете, ландшафтите на суша и в морето, посредством адаптирани на местно равнище, ресурсноефективни и системни намеси“. Следователно природосъобразните решения са от полза за биологичното разнообразие и подкрепят предоставянето на различни екосистемни услуги (версия от 27.6.2023 г.: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/research-area/environment/nature-based-solutions_en).

([757]) Вж. Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) — увеличаване на природния капитал на Европа“ (COM (2013) 249 final).

▼**M2**

5. За да може дадена дейност да се смята за спомагаща дейност съгласно член 11, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2020/852, икономическият оператор доказва — чрез оценка на настоящите и бъдещите климатични рискове, отчитайки несигурността, въз основа на надеждни данни — че в резултат на дейността се предлага технология, продукт, услуга, информация или практика или се насърчава използването им, с една от следните главни цели:

а) повишаване на равнището на издръжливост на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности спрямо физическите климатични рискове;

б) допринасяне за усилията за адаптиране на други лица, на природата, на културното наследство, на активите и на други икономически дейности.

Ненанасяне на значителни вреди (НЗВ)

1) Смекчаване на изменението на климата	Не се прилага
3) Устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси	Дейността не възпрепятства постигането на добро екологично състояние на морските води, нито влошава състоянието на морските води, които вече са в добро екологично състояние, както е определено в член 2, точка 21 от Регламент (ЕС) 2020/852 и в съответствие с Директива 2008/56/ЕО, която изисква по-специално да се вземат подходящи мерки за предотвратяване или смекчаване на въздействието във връзка с дескрипторите, посочени в приложение I към посочената директива, като се вземе предвид Решение (ЕС) 2017/848 на Комисията във връзка със съответните критерии и методологични стандарти за тези дескриптори. Дейността отговаря на разпоредбите на Директива 2000/60/ЕО ([758]), и по-специално на всички изисквания по член 4 от нея. В съответствие с член 4 от Директива 2000/60/ЕО, и в частност параграф 7 от него, се извършва оценка на въздействието на проекта, за да се оценят всичките му потенциални въздействия върху състоянието на водните обекти в същия речен басейн и върху защитените местообитания и видове, които са пряко зависими от водите, особено по отношение на коридорите за миграция, свободнотечащите реки или екосистемите с условия, близки до условията без нарушение. Оценката се извършва въз основа на актуални, пълни и точни данни, включително данни от наблюдение на биологичните елементи на качеството, особено чувствителни към хидроморфоложки изменения, и на очакваното състояние на водния обект в резултат от новите дейности спрямо текущото му състояние. В рамките на оценката особено внимание се обръща на натрупаните въздействия на проекта в съчетание с другите съществуващи или планирани инфраструктурни съоръжения в речния басейн. Въз основа на оценката на въздействието е установено, че проектът се планира — от гледна точка на проектирането и местоположението и от гледна точка на мерките за смекчаване — по такъв начин, че да отговаря на едно от следните изисквания:

([758]) За дейностите в трети държави, в съответствие с приложимата национална нормативна уредба или приложимите международни стандарти, чието предназначение е постигането на равностойни цели за добро състояние на водите и добър екологичен потенциал, чрез равностойни процесуални и материални разпоредби, т.е. план за управление на водоползването и опазването на водите, който е съставен при допитване до съответните заинтересовани лица и с който се гарантира следното: 1) оценява се въздействието на дейностите върху установеното състояние или екологичен потенциал на евентуално засегнатите водни обекти; както и 2) предотвратява се влошаването на състоянието или непостигането на добро състояние или добър екологичен потенциал, а при невъзможност: 3) това се обосновава с липсата на подобри други екологични варианти, които да не са несъразмерно скъпи или технически неосъществими, и се предприемат всички практически осъществими действия за смекчаване на неблагоприятното въздействие върху състоянието на водния обект.

▼M2

а) проектът не води до влошаване на доброто състояние или потенциал на конкретния воден обект, с който е свързан, и не възпрепятства постигането им;

б) когато проектът поражда риск от влошаване на доброто състояние/потенциал на конкретния воден обект, с който е свързан, или възпрепятства постигането им, това влошаване не е значително и е обосновано чрез подробна оценка на разходите и ползите, с която се доказват следните два елемента:

i) причини от висш обществен интерес или факта, че ползите, които се очакват от планирания проект за корабоплавателна инфраструктура от гледна точка на смекчаването на изменението на климата или адаптирането към това изменение, превишават разходите, произтичащи за околната среда и обществото от влошаването на състоянието на водата;

ii) факта, че поради техническа неосъществимост или поради несъразмерно високи разходи не е възможно висшият обществен интерес или очакваните от дейността ползи да бъдат постигнати с други средства, които биха довели до по-добри резултати за околната среда (например природосъобразни решения, друго местоположение, рехабилитация/обновяване на съществуващи инфраструктурни съоръжения или използване на технологии, които не нарушават непрекъснатостта на реката).

Въвеждат се всички технически осъществими и екологично значими мерки за смекчаване с цел намаляване на неблагоприятните въздействия върху водите и защитените местообитания и видове, пряко зависещи от водите.

В съответните случаи и в зависимост от екосистемите, които естествено присъстват в засегнатите водни обекти, мерките за смекчаване включват следното:

а) мерки за осигуряване на условия, възможно най-близки до условията на ненарушена непрекъснатост (включително мерки за осигуряване на надлъжна и напречна непрекъснатост, минимален екологичен поток и седиментен отток);

б) мерки за опазване или подобряване на морфоложките условия и местообитанията на водните видове;

в) мерки за намаляване на неблагоприятното въздействие на еутрофикацията.

Ефективността на тези мерки се наблюдава във връзка с издаването на разрешителното, в което се посочват условията, необходими за постигане на добро състояние или потенциал на засегнатия воден обект.

Проектът не води до трайно възпрепятстване на постигането на добро състояние/потенциал в който и да било от водните обекти в същия район на речния басейн.

Наред с горепосочените мерки за смекчаване, в съответните случаи се въвеждат компенсаторни мерки, за да се гарантира, че проектът не води до общо влошаване на състоянието на водните обекти в същия район на речния басейн. Това се постига чрез възстановяване на непрекъснатостта (надлъжна или напречна) в същия район на речния басейн до степен, при която се компенсира евентуалното нарушаване на непрекъснатостта от страна на планирания проект за корабоплавателна инфраструктура. Компенсирането започва преди изпълнението на проекта.

▼M2

4) Преход към кръгова икономика	Операторите ограничават образуването на отпадъци при процеси, свързани със строителството и разрушаването, и се съобразяват с най-добрите налични техники. Най-малко 70 % (тегловно) от неопасните отпадъци от строителство и разрушаване (с изключение на естествено намиращите се материали, посочени в категория 17 05 04 от Европейския списък на отпадъците, установен с Решение 2000/532/ЕО), образувани на строителната площадка, се подготвят за повторна употреба, рециклиране и друг вид оползотворяване на материалите, включително дейности по насипване, при които се използват отпадъци като заместител на други материали, в съответствие с йерархията за управление на отпадъците и Протокола на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване ([759]). Операторите използват селективно разрушаване, за да се създаде възможност за отделянето и безопасното третиране на опасните вещества и да се улеснят повторната употреба и висококачественото рециклиране.
5) Предотвратяване и контрол на замърсяването	Въвеждат се целесъобразни мерки за предотвратяване и намаляване на вредните преливания на вода от поройни дъждове от комбинираната система за събиране на отпадъчните води, които може да включват устойчиви селищни отводнителни системи, отделни системи за събиране на водата от поройни дъждове, цистерни за задържане и пречистване на първия отток.
6) Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите	Дейността отговаря на критериите, установени в допълнение Г към настоящото приложение. Освен това трябва да се гарантира следното: а) в ЕС — във връзка със защитените зони от мрежата „Натура 2000“: съгласно подходяща оценка, извършена в съответствие с член 6, параграф 3 от Директива 92/43/ЕИО на Съвета, дейността не оказва значително въздействие върху защитените зони от мрежата „Натура 2000“ от гледна точка на целите на съхраняването им; б) в ЕС — във всички зони: дейността не въздейства отрицателно върху възстановяването или поддържането на популациите на видовете, защитени по силата на Директива 92/43/ЕИО и Директива 2009/147/ЕО, в благоприятен природозащитен статус. Дейността също така не въздейства отрицателно върху възстановяването или поддържането на типовете местообитания, обхванати и защитени по силата на Директива 92/43/ЕИО и Директива, в благоприятен природозащитен статус; в) в ЕС въвеждането на инвазивни чужди видове се предотвратява или тяхното разпространение се управлява в съответствие с Регламент (ЕС) № 1143/2014; г) извън ЕС дейностите се извършват в съответствие с приложимото право, свързано с опазването на местообитанията и видовете и с управлението на инвазивни чужди видове.

([759]) Протокол и насоки на ЕС за управление на отпадъците от строителство и разрушаване, „Вътрешен пазар, промишленост, предприемачество и МСП“ (europa.eu): https://single-market-economy.ec.europa.eu/content/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-0_en.

▼B

Допълнение A

КЛАСИФИКАЦИЯ НА СВЪРЗАНИТЕ С КЛИМАТА ОПАСНОСТИ [1]

	Свързани с температурите	Свързани с вятъра	Свързани с водите	Свързани с компактна маса
Хронични	Температурни промени (въздух, прясна вода, морска вода)	Промени в режима на ветровете	Промени в режима и вида на валежите (дъжд, градушка, сняг/лед)	Ерозия на бреговата линия
	Топлинен стрес		Изменчивост на валежите или хидрологична изменчивост	Увреждане на почвите
	Температурни колебания		Увеличаване на киселинността на океанските води	Ерозия на почвите
	Топене на вечните ледове		Нахлуване на солени води	Солифлукция
			Покачване на морското равнище	
			Недостиг на вода	
Остри	Гореща вълна	Циклон, ураган, тайфун	Суша	Лавина
	Студена вълна/ измръзване	Буря (включително снежни виелици, прашни и пясъчни бури)	Обилни валежи (дъжд, градушка, сняг/лед)	Свлачище
	Горски пожар	Торнадо	Наводнение (крайбрежно, речно, дъждовно, от подпочвени води)	Движение на земни маси
			Отприщване на ледникови езера	

[1] Списъкът на свързаните с климата опасности в тази таблица не е изчерпателен и представлява само примерен списък на най-разпространените опасности, които трябва да бъдат отчитани като минимум в оценката на климатичните рискове и уязвимост.

▼B

Допълнение Б

ОБЩИ КРИТЕРИИ ЗА НЗВ ПО ОТНОШЕНИЕ НА УСТОЙЧИВОТО ИЗПОЛЗВАНЕ И ОПАЗВАНЕТО НА ВОДНИТЕ И МОРСКИТЕ РЕСУРСИ

Установяват се и се предприемат мерки по отношение на рисковете от увреждане на околната среда, свързани с опазването на качеството на водите и предотвратяването на недостиг на вода, с цел постигане на добро състояние на водите и добър екологичен потенциал съгласно определенията по член 2, точки 22 и 23 от Регламент (ЕС) 2020/852, в съответствие с Директива 2000/60/ЕО [1] и план за управление на водополз-ването и опазването на водите, съставен по силата на посочената директива за потенциално засегнатите водни обекти, при допитване до съответните заинтересовани лица.

Когато се извършва оценка на въздействието върху околната среда в съответствие с Директива 2011/92/ЕС, включваща оценка на въздействието върху водите в съответствие с Директива 2000/60/ЕО, не е необходима допълнителна оценка на въздействието върху водите, при условие че са предвидени мерки за справяне с установените рискове.

►M2 Дейността не възпрепятства постигането на добро екологично състояние на морските води, нито влошава състоянието на морските води, които вече са в добро екологично състояние, както е определено в член 3, точка 5 от Директива 2008/56/ЕО [2], като се вземе предвид Решение (ЕС) 2017/848 на Комисията във връзка със съответните критерии и методологични стандарти за тези дескриптори. ◄

[1] За дейностите в трети държави, в съответствие с приложимата национална нормативна уредба или приложимите между-народни стандарти, чието предназначение е постигането на равностойни цели за добро състояние на водите и добър екологичен потенциал, чрез равностойни процесуални и материални разпоредби, т.е. план за управление на водополз-ването и опазването на водите, който е съставен при допитване до съответните заинтересовани лица и с който се гарантира следното: 1) оценява се въздействието на дейностите върху установеното състояние или екологичен потенциал на евен-туално засегнатите водни обекти; както и 2) предотвратява се влошаването на състоянието или непостигането на добро състояние или добър екологичен потенциал, а при невъзможност: 3) това се обосновава с липсата на по-добри други екологични варианти, които да не са несъразмерно скъпи или технически неосъществими, и се предприемат всички прак-тически осъществими действия за смекчаване на неблагоприятното въздействие върху състоянието на водния обект.

[2] В определението в член 3, точка 5 от Директива 2008/56/ЕО се предвижда по-специално, че доброто екологично състояние се определя въз основа на качествените дескриптори, посочени в приложение I към същата директива.

▼**B**

Допълнение B

ОБЩИ КРИТЕРИИ ЗА НЗВ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕТО И КОНТРОЛА НА ЗАМЪРСЯВАНЕТО ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗПОЛЗВАНЕТО И НАЛИЧИЕТО НА ХИМИКАЛИ

Дейността не води до производство, пускане на пазара или използване на:

а) вещества, независимо дали в самостоятелен вид, в смеси, или в изделия, посочени в приложение I или II към Регламент (ЕС) 2019/1021, освен когато става дума за вещества, налични като следи от непреднамерен замърсител;

б) живак и живачни съединения, техните смеси и продуктите с добавен живак съгласно определенията по член 2 от Регламент (ЕС) 2017/852;

в) вещества, независимо дали в самостоятелен вид, в смес, или в изделия, посочени в приложение I или II към Регламент (ЕС) 1005/2009;

г) вещества, независимо дали в самостоятелен вид, в смеси, или в изделия, посочени в приложение II към Директива 2011/65/ЕС, освен когато има пълно спазване на член 4, параграф 1 от посочената директива;

д) вещества, независимо дали в самостоятелен вид, в смеси, или в изделие, посочени в приложение XVII към Регламент (ЕО) 1907/2006, освен когато има пълно спазване на условията, определени в посоченото приложение;

►**M2** е) вещества, независимо дали самостоятелно, в смеси, или в изделие, които са в концентрация над 0,1 тегловни процента, отговарят на критериите, определени в член 57 от Регламент (ЕО) № 1907/2006, и са били идентифицирани в съответствие с член 59, параграф 1 от същия регламент за период от най-малко осемнадесет месеца, освен ако операторите са оценили и документирали, че на пазара не се предлагат други подходящи алтернативни вещества или технологии и че се използват при контролирани условия ([1]); ◄

►**M2** ———————— ◄

►**M2** Освен това дейността не води до производство, до присъствие в крайния продукт или резултат или до пускане на пазара на други вещества, независимо дали самостоятелно, в смеси, или в изделие, които са в концентрация над 0,1 тегловни процента и отговарят на критериите, определени в Регламент (ЕО) № 1272/2008 за клас на опасност или категория на опасност, посочени в член 57 от Регламент (ЕО) № 1907/2006, освен ако операторите са оценили и документирали, че на пазара не се предлагат други подходящи алтернативни вещества или технологии и че се използват при контролирани условия ([2]). ◄

([1]) Комисията ще направи преглед на изключенията от забраната за производство, пускане на пазара или употреба на веществата, посочени в буква е), след като публикува хоризонтални принципи по отношение на химикалите, чието използване е от съществено значение.

([2]) Комисията ще направи преглед на изключенията от забраната за производство, за присъствие в крайния продукт или резултат или за пускане на пазара на веществата, посочени в настоящата алинея, след като публикува хоризонтални принципи по отношение на химикалите, чието използване е от съществено значение.

▼B

Допълнение Г

ОБЩИ КРИТЕРИИ ЗА НЗВ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ОПАЗВАНЕТО И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕТО НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ И ЕКОСИСТЕМИТЕ

Извършена е оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) или изследване (проверка) ([1]) съгласно Директива 2011/92/ЕС ([2]).
Когато е извършена ОВОЗ, са изпълнени необходимите смекчаващи и компенсаторни мерки за опазване на околната среда.
За обекти/дейности в чувствителни от гледна точка на биологичното разнообразие зони или в близост до такива зони (включително от мрежата от защитени територии „Натура 2000“, обекти от Списъка на световното културно и природно наследство на ЮНЕСКО и ключови области на биологичното разнообразие, както и други защитени територии), в съответните случаи, е извършена целесъобразна оценка ([3]) и въз основа на заключенията от нея се предприемат необходимите мерки за смекчаване ([4]).

([1]) Процедурата, чрез която компетентният орган определя дали проектите, посочени в приложение II към Директива 2011/92/ЕС, трябва да бъдат подложени на оценка на въздействието върху околната среда (съгласно член 4, параграф 2 от посочената директива).

([2]) За дейностите в трети държави – съгласно равностойни приложими национални нормативни актове или международни стандарти, изискващи извършване на ОВОС или изследване (проверка), например Стандарт за резултатите от дейността № 1 на МФК: Оценка и управление на екологичните и социалните рискове.

([3]) Съгласно директиви 2009/147/ЕО и 92/43/ЕИО. За дейностите в трети държави – съгласно равностойни приложими национални нормативни актове или международни стандарти, които са предназначени за опазване на естествените местообитания, дивата фауна и дивата флора и с които се изисква: 1) процедура за изследване (проверка) с цел определяне дали за дадена дейност е необходима целесъобразна оценка на възможното въздействие върху защитените местообитания и видове; 2) такава целесъобразна оценка, когато от изследването (проверката) стане видно, че е необходима, например Стандарт за резултатите от дейността № 6 на МФК: „Опазване на биологичното разнообразие и устойчиво стопанисване на живите природни ресурси“.

([4]) Тези мерки са определени, за да се гарантира, че проектът, планът или дейността няма да окажат значителни последици върху природозащитните цели, свързани със защитената територия.